

ČLOVEK JE OTROK SVOJEGA OKOLJA.
OKOLJA, KI ZAZNAMUJE NAŠO PRETEKLOST
IN OBLIKUJE NAŠO PRIHODNOST. Z LJUDMI
V MISLIH SMO V LETU 2009 V SKUPINI
TELEKOM SLOVENIJE TEMELJITO POSODOBILI
SVOJE OKOLJE. USTVARILI SMO ŠTEVILNE
ČLOVEKU PRIJAZNE STORITVE, LJUDEM
PRIJAZNE POSTOPKE, BRALCEM PRIJAZNE
VSEBINE, GLEDALCEM PRIJAZNO
KOMUNICIRANJE IN DELEŽNIKOM PRIJAZNE
APLIKACIJE. NA TEMELJIH ENOSTAVNOSTI,
PREGLEDNOSTI IN PRIJAZNOSTI SKLEPAMO
PRIJATELJSTVA Z LJUDMI IN Z NJIMI
RAZVIJAMO NOVO OKOLJE.

Letno poročilo 2009

SKUPINA TELEKOM SLOVENIJE
TELEKOM SLOVENIJE, D. D.

PREGLAD VSEBINE

1 UVOD

Stran	5	:	Poslanstvo in vizija Skupine Telekom Slovenije
	6	:	1.1 Poudarki poslovanja Skupine Telekom Slovenije v letu 2009
	8	:	1.2 Razvojna strategija: učinkoviti, inovativni in povezani
	10	:	1.3 Skupina Telekom Slovenije na zemljevidu Evrope
	11	:	1.4 Sestava Skupine Telekom Slovenije
	12	:	1.5 Nagovor predsednika uprave
	16	:	1.6 Izjava o odgovornosti članov uprave družbe
	17	:	1.7 Poročilo nadzornega sveta družbe Telekom Slovenije, d. d., za poslovno leto 2009
	19	:	1.8 Izjava o upravljanju
	26	:	1.9 Delnica: povečano zanimanje vlagateljev
	31	:	1.10 Pomembnejši dogodki in novosti ter dogodki po datumu bilance stanja v Skupini Telekom Slovenije
	33	:	1.11 Aktivni v komuniciranju
	35	:	1.12 Upravljanje s tveganji

2 POSLOVNO POROČILO SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE

Stran	42	:	2.1 Rast širokopasovnih in mobilnih priključkov Skupine Telekom Slovenije
	43	:	2.2 Finančni rezultati Skupine Telekom Slovenije
	45	:	2.3 Finančno upravljanje in poslovanje
	48	:	2.4 Osredotočeni na razvojne naložbe

POROČILO O POSLOVANJU SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE

3 SLOVENIJA

Stran	52	:	3.1 Zunanji vplivi na poslovanje in položaj na trgu
	52	:	3.1.1 Makroekonomsko okolje
	52	:	3.1.2 V korak s trendi na IKT trgu
	53	:	3.1.3 Po razvitosti IKT trga v evropskem in svetovnem vrhu
	56	:	3.1.4 Regulativa
	57	:	3.1.5 Položaj na trgu v ključnih storitvenih segmentih
	61	:	3.2 Prodaja in trženje
	61	:	3.2.1 Upravljanje blagovnih znamk
	63	:	3.2.2 Trženje storitev končnim uporabnikom
	63	:	3.2.3 Fiksni segment poslovanja
	64	:	3.2.4 Mobilni segment poslovanja
	64	:	3.2.5 Zakup pasovne širine in VPN storitve
	65	:	3.2.6 Širokopasovne storitve SiOL
	65	:	3.2.7 Veleprodaja (medoperatersko poslovanje)
	66	:	3.2.8 Sistemska integracija: več zunanjih uporabnikov
	66	:	3.2.9 Kakovostno in inovativno zagotavljanje vsebin
	67	:	3.2.10 Gradnja in vzdrževanje omrežja
	67	:	3.2.11 Soline
	68	:	3.3 Intenziven razvoj konvergenčnih storitev in omrežja
	68	:	3.3.1 Najsodobnejše smeri razvoja storitev in vsebin
	69	:	3.3.2 Razvoj in upravljanje omrežja

Finančni rezultati poslovanja družb v Sloveniji	3.4	70	Stran
Telekom Slovenije, d. d.	3.4.1	70	
Mobitel, d. d.	3.4.2	71	
Druge družbe v Sloveniji	3.4.3	71	

JUGOVZHODNA EVROPA IN GIBALTAR 4

Analiza okolja in tržnega položaja	4.1	74	Stran
Prodaja in trženje	4.2	80	
Razvoj omrežja in storitev	4.3	82	
Rezultati poslovanja	4.4	83	

TRAJNOSTNO POROČILO 5

Odgovorno upravljanje trajnostnega razvoja	5.1	86	Stran
Odgovornost do zaposlenih	5.2	89	
Izjava o nediskriminatornosti	5.2.1	89	
Spremembe v smeri Plus poslovne kulture	5.2.2	89	
Struktura zaposlenih	5.2.3	89	
Izobrazbena struktura zaposlenih	5.2.4	90	
Zaposlovanje invalidov	5.2.5	91	
Skrb za zaposlene na delovnem mestu	5.2.6	91	
Odgovornost do družbenega okolja	5.3	95	
Odgovornost do naravnega okolja	5.4	97	
Odgovornost do uporabnikov	5.5	102	
Odgovornost do kakovosti	5.6	105	
Odgovornost do dobaviteljev	5.7	106	
Odgovornost do varovanja	5.8	107	
Vsebinsko kazalo po smernicah poročanja GRI G3	5.9	108	
Izjava neodvisnega revizorja o Trajnostnem poročilu	5.10	109	

RAČUNOVODSKO POROČILO 6

Uvodna pojasnila	6.1	112	Stran
Računovodsko poročilo Skupine Telekom Slovenije	6.2	113	
Računovodski izkazi Skupine Telekom Slovenije	6.2.1	113	
Pojasnila postavk skupinskih računovodskih izkazov	6.2.2	120	
in povzetek pomembnih računovodskih usmeritev Skupine Telekom Slovenije			
Poročilo neodvisnega revizorja za Skupino Telekom Slovenije	6.2.3	164	
Računovodsko poročilo družbe Telekom Slovenije, d. d.	6.3	165	
Računovodski izkazi Telekoma Slovenije, d. d.	6.3.1	165	
Pojasnila postavk računovodskih izkazov Telekoma Slovenije, d. d.	6.3.2	172	
in povzetek pomembnih računovodskih usmeritev Telekoma Slovenije, d. d.			
Poročilo neodvisnega revizorja za Telekom Slovenije, d. d.	6.3.3	209	

SLOVAR IZRAZOV IN TUJK

Slovar izrazov in tujk	210	Stran

UVOD

V Skupini Telekom Slovenije smo usmerjeni v prihodnost, zato lahko zagotavljamo uspešnejšo sedanost za naše uporabnike, sodelavce, partnerje, lastnike in širšo družbo.

S takšnim prepričanjem smo napredovali tudi v zahtevnem letu 2009.

Izpolnjevali smo pričakovanja uporabnikov s tehnološko naprednimi in za uporabo prijaznimi storitvami ter vsebinami. Izboljševali smo poslovne procese, vzpostavljali učinkovitejšo notranjo organiziranost in si zagotavljali razvojne možnosti na novih trgih.

Takšna je naša pot in z njo bomo tudi v prihodnje povezovali raznolikost ljudi in okolij.

Resda ni vedno ravna in gladka, a s svojim znanjem in z inovativnostjo smo na njej močni in stabilni.

POSLANSTVO

Prvi ponujamo najsodobnejšo uporabniško izkušnjo komuniciranja.

Naše rešitve odlikuje prvovrstna **kakovost, zanesljivost in varnost**.

Mi povezujemo zabavne, inovativne in poslovne **vsebine**,
ki našim uporabnikom bogatijo življenje. Ljudem omogočamo zbliževanje, osebno
komuniciranje in timsko delo. **Naši uporabniki** se pogovarjajo, se smejejo,
pišejo - **komunicirajo** - s komerkoli in kadarkoli - **so prvi**.

Delamo v stimulativnem, navdušujočem okolju, polnem izzivov.

V timskem delu najdemo veselje, vodenje in navdih, biti prvi.

Kot **prvi** ustvarjamo vrednost za nas, naše uporabnike, partnerje in lastnike.

VIZIJA

Prvi!

Poudarki poslovanja Skupine Telekom Slovenije v letu 2009

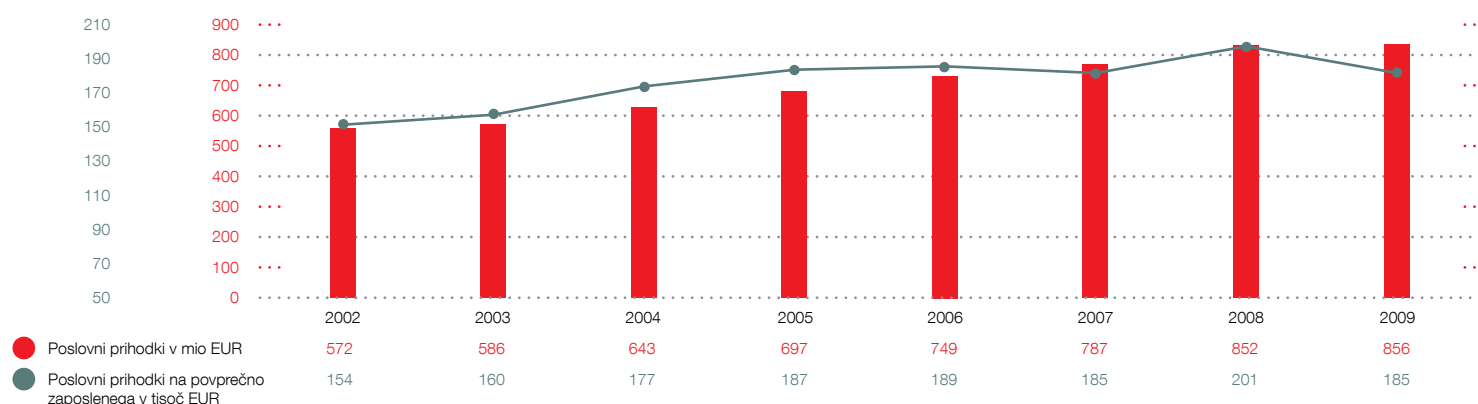
V Skupini Telekom Slovenije smo v letu 2009:

- ustvarili 856,1 milijona evrov poslovnih prihodkov, kar je odstotek več kot v letu 2008;
- imeli ob koncu leta 2.138.560 priključkov mobilne telefonije in 320.865 širokopasovnih priključkov;
- uporabnikom na vseh ključnih trgih ponudili vrsto novih paketov širokopasovnih in mobilnih storitev;
- z nakupom drugega največjega mobilnega operaterja dejavno nastopili na makedonskem trgu in okrepili naš položaj enega vodilnih telekomunikacijskih operaterjev v jugovzhodni Evropi.

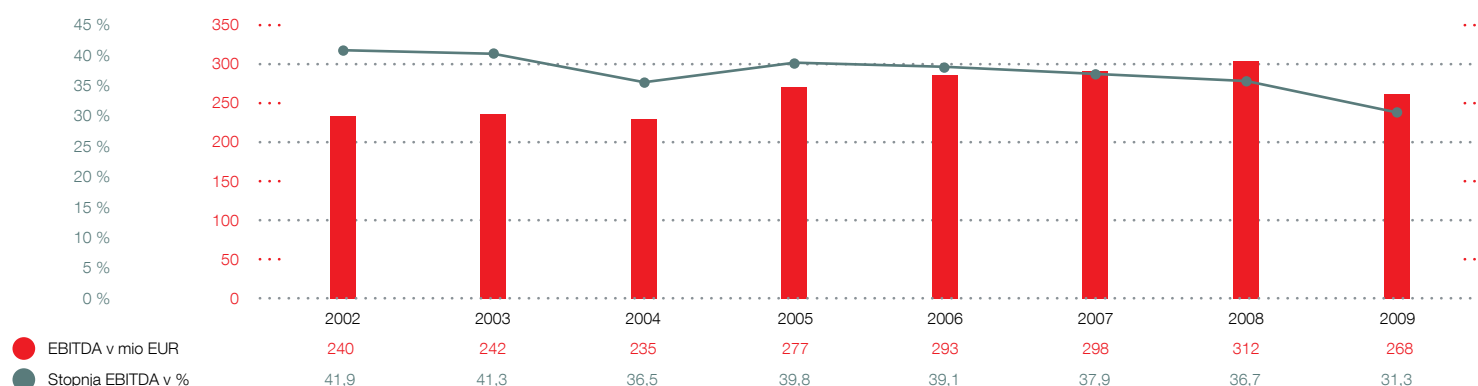
V letu 2010 bomo:

- izpeljali strateško optimizacijo notranjih procesov in organiziranosti družb na domačem trgu;
- konsolidirali poslovanje družb v jugovzhodni Evropi;
- uporabnikom ponudili nove širokopasovne in mobilne storitve ter vsebine;
- krepili učinkovitost vseh vidikov poslovanja in večali vrednost Skupine Telekom Slovenije.

Poslovni prihodki in prihodki na zaposlenega Skupine Telekom Slovenije

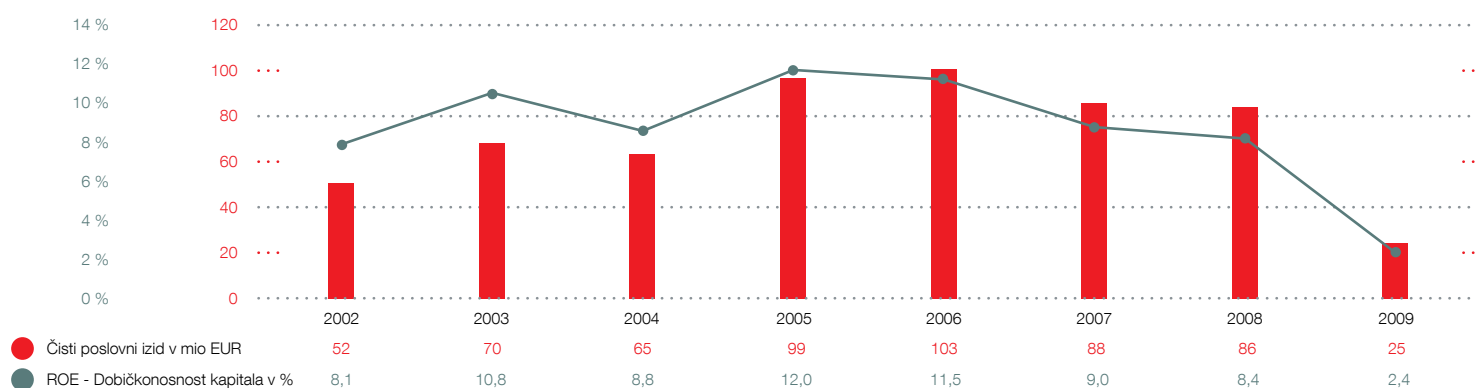
EBITDA in stopnja EBITDA Skupine Telekom Slovenije

Dodana vrednost Skupine Telekom Slovenije

Čisti poslovni izid Skupine Telekom Slovenije

Razvojna strategija: učinkoviti, inovativni in povezani

- optimizacija poslovanja in organiziranosti • uporabnik v središču
- prvi v širokopasovnosti • krepitev skupnih aktivnosti družb

Pri uresničevanju strateških usmeritev Skupine Telekom Slovenije je uporabnik v središču naše sedanjosti in prihodnosti. Z razvojem širokopasovnosti, s konvergenco storitev in z mobilnimi, internetnimi ter z multimedijskimi vsebinami omogočamo vedno nove uporabniške izkušnje prek tehnološko naprednega omrežja. Osrednji cilj vseh družb Skupine Telekom Slovenije je večanje vrednosti za naše uporabnike, lastnike, zaposlene in partnerje.

V Skupini Telekom Slovenije letno pripravljamo poslovne načrte za naslednje leto s projekcijo za naslednja tri leta. Na predlog uprave načrt sprejme nadzorni svet. V Poslovnem načrtu za leto 2010 s projekcijo do leta 2013 je nadzorni svet potrdil obstoječo strategijo razvoja v petih temeljnih smereh, ki so predstavljale naš razvojni kompas tudi v preteklem obdobju.

Temeljne usmeritve Skupine Telekom Slovenije

1. Vizijo »Prvi!« sprejemamo kot poslovni izziv v okviru regulacije in liberalizacije trgov v okolju konkurence. Ta nam narekuje uporabo obstoječih konkurenčnih prednosti na področjih tehnologije, trženja in organiziranosti. S konkurenčnimi operaterji želimo imeti korektne odnose kot izraz tržne konkurenčnosti in zakonsko določenih regulacijskih posegov.

2. Želimo ostati gonilna sila na področju izgradnje širokopasovnosti v Sloveniji in tako doseči trge z najvišjo širokopasovno penetracijo v Evropi. Optimalna kombinacija tehnologij, fiksnega in mobilnega omrežja 3G, je pri tem naša odločilna konkurenčna prednost, ki jo izrabljamo za lasten razvoj in v zadovoljstvo slovenskih uporabnikov. Nove možnosti optičnega dostopovnega omrežja v izvedbi FTTx (Home, Node, Curb, Building) uvajamo ob upoštevanju načela ekonomičnosti in bližine do uporabnika.

3. Vrhunsko kakovost naših storitev želimo med prvimi v Evropi dopolnjevati s konvergenčnimi storitvi in postopnim prilagajanjem organizacije pri trženju in upravljanju omrežij. Sinergijske priložnosti so namreč ključne za vzdrževanje najvišjega tržnega in tehnološkega položaja v Sloveniji.

4. Izziv TIME (»Telecommunication, Information, Multimedia, Entertainment«) obravnavamo z novim poudarkom vseh dejavnosti, ki so povezane z razvojem in s ponudbo vsebin. Organsko rast dopolnjujemo, ob stalnem opazovanju primernih priložnosti, tudi z nakupi družb.

5. Internacionalizacijo poslovanja nadaljujemo s konsolidacijo in z optimizacijo dejavnosti na trgih jugovzhodne Evrope, kjer nameravamo

postati prvi alternativni ponudnik telekomunikacijskih storitev in vsebin v regiji. Doseženi uspehi, predvsem na Kosovu, nam dajejo moč za pomembne prevzeme, ki bodo kot ključni mejniki pri preoblikovanju Skupine Telekom Slovenije iz vodilnega slovenskega operaterja v ključnega ponudnika v jugovzhodni Evropi.

Strateški cilji in usmeritve Skupine Telekom Slovenije so zapisani tudi na spletni strani www.telekom.si.

Pripravljeni na spremembe

Izvedbo štiriletnih poslovnih načrtov letno preverjamo in sproti prilagajamo tehnološkim novostim ter pričakovanjem uporabnikov. Zaradi občutnih sprememb v gospodarskem okolju smo bili v preteklem letu pri tem posebej skrbni, čeprav nas te spremembe niso zajele nepripravljene. Naša poslovna strategija je sprva pomenila odgovor na neizbežen upad storitev fiksne telefonije, s katero se telekomunikacijska panoga sooča. Kot ustrezna se je izkazala tudi pri spopadu z gospodarsko krizo. V tem smislu sta se kot posebej pomembna pokazala:

- širitev poslovanja na nove trge in
- dejstvo, da smo s posodabljanjem poslovnih procesov in poenotenjem prodajnih kanalov v središče svojega delovanja postavili uporabnike. Njihovo zaupanje smo krepili:
- z razvojem novih vsebin in multimedijških storitev,
- z vpeljavo številnih mobilnih, internetnih in televizijskih vsebin, ki uporabniku omogočajo popolnoma drugačno doživljanje sveta,
- s tem, da nismo le sledili razvoju novih vsebin in storitev, temveč smo ga tudi narekovali,
- s skrbjo za uporabnikom vse bolj prijazne tehnološke rešitve in za kakovostno omrežje, prek katerega so jim storitve dosegljive vedno in povsod.

Uresničevanje strategije v letu 2009 in prihodnje delovanje

Za zagotavljanje nadaljnje rasti in razvoja Skupine Telekom Slovenije smo v letu 2009 razvijali ponudbo novih vsebin in storitev, tehnološko posodabljali omrežje, angažirano vzpodbujali rast prodaje širokopasovnih priključkov ter krepili položaj zlasti v širokopasovnem in mobilnem segmentu poslovanja na vseh trgih.

V ospredje smo postavili optimizacijo poslovanja in organizacije v Skupini Telekom Slovenije. Ta proces zajema lokalno in regionalno optimizacijo ter informatizacijo poslovanja, povečan nadzor nad stroški in prestrukturiranje poslovanja, izkoriščanje sinergij v skupini, utrditev sistema ciljnega vodenja z merljivimi kazalniki in druge ukrepe.

Internationalizacijo poslovanja nadaljujemo s krepitvijo položaja na trgih. Po uspešno izpeljani geografski širitvi poslovanja na IKT trge jugovzhodne Evrope in Sredozemlja v preteklih treh letih smo se osredotočili zlasti na:

- partnersko povezovanje,
- konsolidacijo in optimizacijo poslovanja (združitve družb v Makedoniji in Albaniji) in
- krepitev skupnih aktivnosti družb v skupini na tujih trgih.

Na slovenskem trgu ostaja eden poglavitnih ciljev konsolidacija poslovanja z racionalizacijo nabavnih, razvojnih, prodajnih procesov in podpornih sistemov ter s krepitvijo inovativne razvojne politike pri ponudbi vedno novih vsebin in storitev za uporabnike. Ker je v začetem procesu konsolidacije in reorganizacije v slovenskih družbah prišlo do zastoja, ostaja njeno dokončanje aktualna prednostna naloga.

Napovedane organizacijske spremembe v Sloveniji v letu 2010 se še ne bodo odražale v poslovnih rezultatih. Zaradi omejenih možnosti rasti na slovenskem trgu so pričakovanja toliko bolj usmerjena na trge jugovzhodne Evrope.

Izpolnjevanje napovedi za leto 2009

V drugi polovici leta smo občutili povečan vpliv gospodarske krize, ko se je zmanjševanje stroškov na strani uporabnikov močnejše odrazilo tudi v zmanjševanju naših prihodkov. Obenem so se nadaljevali pritiski na zniževanje marž v mobilnih in širokopasovnih storitvah, okrepila pa se

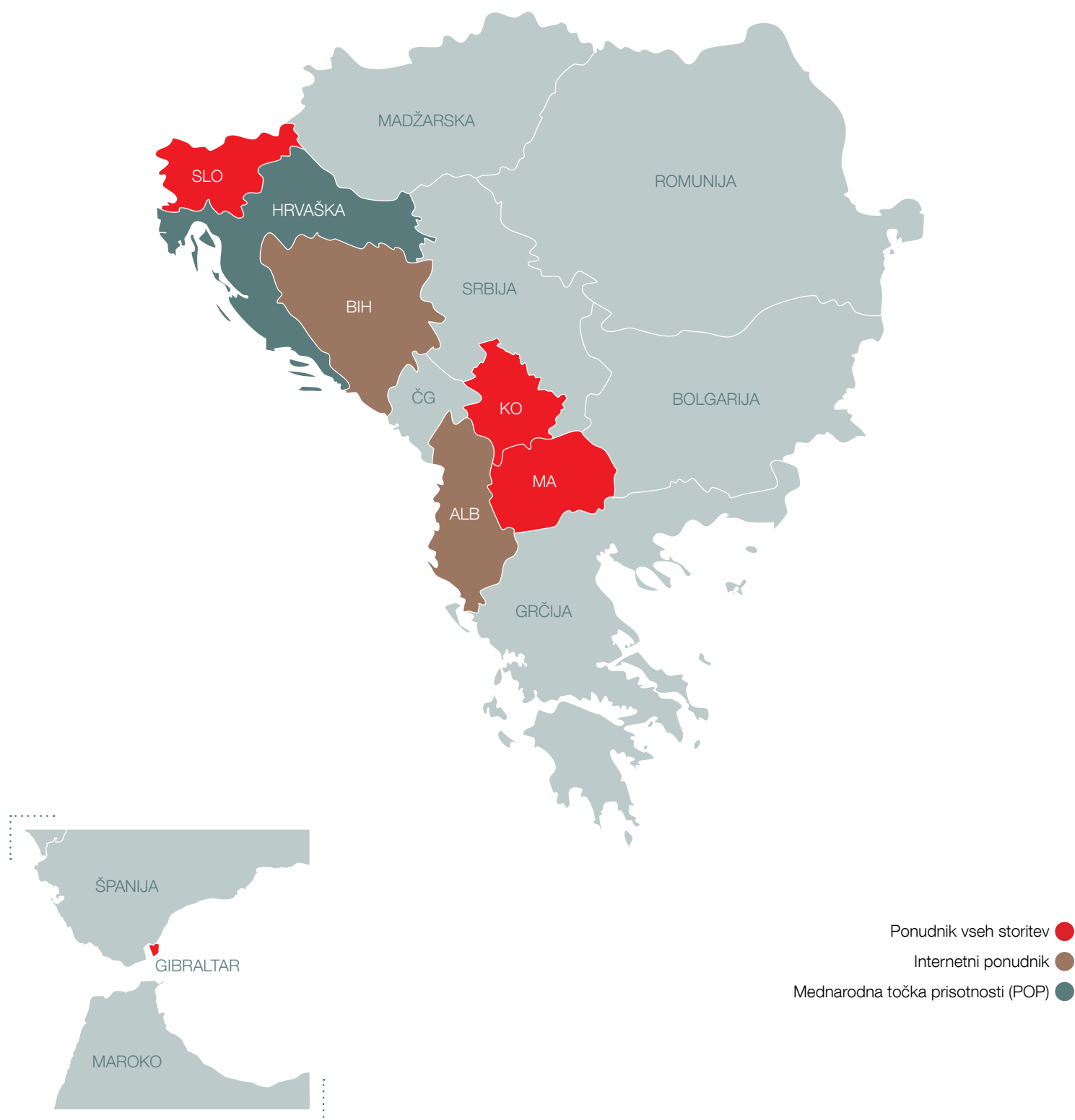
je tudi cenovna tekma. Tako zaostrene tržne razmere so poleg ukrepov regulatorja Agencije za pošto in elektronske komunikacije ter aktualne gospodarske krize pomemben dejavnik, ki vpliva na rezultate poslovanja družb v Skupini Telekom Slovenije.

Napovedana poslovna pričakovanja za leto 2009 smo uresničili v naslednjem obsegu:

- Poslovni prihodki Skupine Telekom Slovenije so ob rasti v Makedoniji in na Kosovu ter padcu na domačem trgu za odstotek presegli dosežene v letu 2008.
- EBITDA se je v primerjavi s poslovnim letom 2008 znižal za 4 odstotne točke več od napovedanega.
- Čisti poslovni izid Skupine Telekom Slovenije je 15 odstotnih točk nižji od napovedanega.
- Investicije v osnovna sredstva so v skladu s postavljenim politiko investiranja 27 odstotkov nižje v primerjavi z letom 2008.

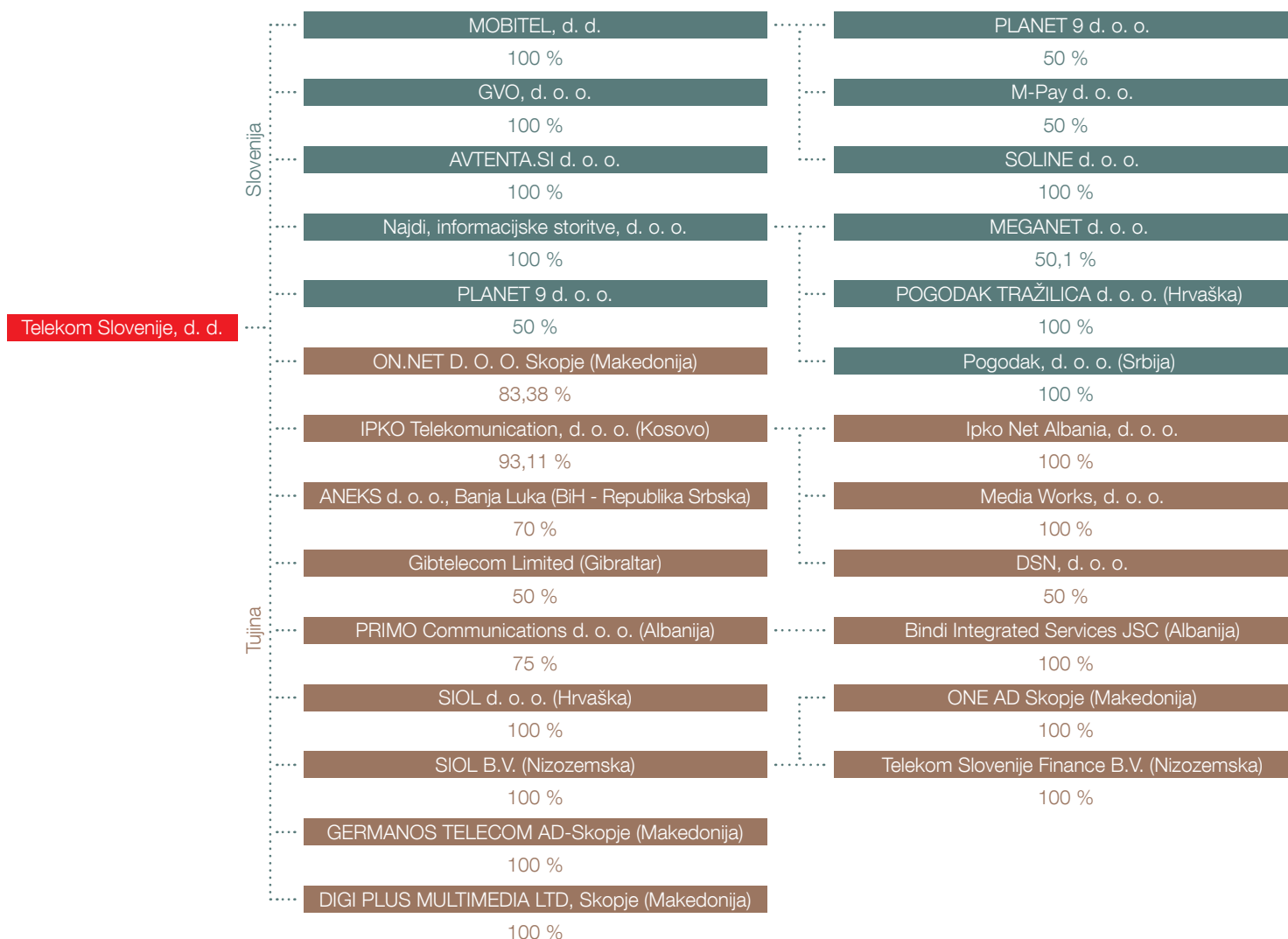

Skupina Telekom Slovenije na zemljevidu Evrope

Sestava Skupine Telekom Slovenije

Skupino Telekom Slovenije so na 31. december 2009 sestavljale obvladujoča družba Telekom Slovenije, d. d., 14 hčerinskih družb in 12 njihovih odvisnih družb.

Spremembe v sestavi v letu 2009

- Družba AOL SP, d. o. o., (Albanija) se je preimenovala v **PRIMO Communications d. o. o.**, k njej pa sta se pripojili odvisni družbi H-Communications, d. o. o., Albanija, in AFB, d. o. o., Albanija.
- K hčerinski družbi **Aneks, d. o. o., Banja Luka, (BiH – Republika Srbija)** se je maja pripojila njena odvisna družba Netkom, d. o. o.
- Telekom Slovenije, d. d., je maja postal 100-odstotni lastnik nizozemske družbe OTE MTS Holding B.V., ki se je hkrati preimenovala v **SIOL B.V.** Družba je 100-odstotni lastnik makedonske družbe **Cosmofon Mobile Telecommunications Services AD Skopje**. Le-ta se je novembra preimenovala v **ONE AD, Skopje**.
- Telekom Slovenije, d. d., je maja postal 100-odstotni lastnik delnic makedonske družbe Germanos Telecom AD Skopje.

- Družba Najdi.si, d. o. o., se je maja pripojila k družbi Interseek, d. o. o., ta pa se je preimenovala v **Najdi.si, d. o. o.** Telekom Slovenije, d. d., je julija s pridobitvijo preostalega 25-odstotnega deleža v družbi Najdi.si, d. o. o., postal **njen 100-odstotni lastnik**. Družba Najdi.si, d. o. o., se je 31. 12. 2009 pripojila k družbi Teledat, d. o. o., in s tem prenehala z delovanjem. Z istim dnem se je Teledat, d. o. o., preimenoval v **Najdi, informacijske storitve, d. o. o.**
- Telekom Slovenije, d. d., je septembra 2009 ustanovil družbo **Digi Plus Multimedia Ltd, Skopje**, z namenom trženja storitev digitalne televizije (DVB-T).
- Hčerinska družba SIOL B.V. je novembra ustanovila nizozemsko družbo **Telekom Slovenije Finance B.V.**, ki je v 100-odstotni lasti družbe SIOL B.V.
- Telekom Slovenije, d. d., je decembra od manjšinskih družbenikov družbe **IPKO d. o. o.**, odkupil 29,36-odstotni delež in postal 93,11-odstotni lastnik te družbe.

Nagovor predsednika uprave

Spoštovani vlagatelji, delničarji, partnerji!

Družbe Skupine Telekom Slovenije imajo za seboj eno najzahtevnejših poslovnih let doslej. Na poslovanje naše skupine so poleg splošne recesije bistveno vplivale še zaostrene razmere na trgu elektronskih komunikacij in zmanjšanje kupne moči prebivalstva. V Skupini Telekom Slovenije smo razmere na trgu sproti spremljali, sprejemali potrebne ukrepe na vseh ravneh in ustvarili pogoje za razvojni preboj.

Trdnost Skupine Telekom Slovenije smo v recesijskih razmerah zagotavljali s pospešenim razvojem konvergenčnih storitev in vsebin ter s ponudbo novih širokopasovnih in mobilnih paketnih storitev, prilagojenih vse višjim zahtevam uporabnikov. Izpeljali smo strateško širitev poslovanja v jugovzhodni Evropi in konsolidacijo družb na tem območju ter deloma v Sloveniji. Obvladovanje kriznih situacij v telekomunikacijski panogi ni nič novega, zato so nam pri soočanju z izzivi gospodarske krize v pomoč pridobljene izkušnje. Naša dejavnost je nenehno sredi tehnoloških sprememb, že več let se srečuje z neizogibnim upadom fiksne telefonije, obdobja velikih rasti širokopasovnih priključkov, še bolj pa mobilne telefonije, so minila. Obenem ostaja ena najbolj propulzivnih svetovnih panog in pomemben nosilec gospodarskega razvoja. Gospodarstvu pomaga biti hitrejša, učinkovitejša, racionalnejša in s tem bolj konkurenčna, posameznikom pa zvišuje kakovost življenja. In to velja tudi za Skupino Telekom Slovenije. Zaupanje v naš prihodnji razvojni potencial potrjuje tudi v nekaj dneh zaključena prodaja za 300 milijonov evrov obveznic družbe Telekom Slovenije, d. d., s katerimi smo nadomestili dražje vire financiranja pri širitvi dejavnosti.

Razvojno strategijo v letu 2009 smo uresničevali v dveh ključnih smereh: z naložbami na strateških trgih jugovzhodne Evrope in s pomembnimi koraki v smeri konsolidacije slovenskih družb. Vzporedno sta potekala strateški razvoj in prilagajanje k uporabniku usmerjenih konvergenčnih storitev in vsebin. Naše naložbe v jugovzhodni Evropi smo zaokrožili s prevzemom drugega največjega makedonskega telekomunikacijskega operaterja Cosmofon in njegove prodajne mreže, družbe Germanos. S tem smo pomembno napredovali k pozicioniranju Skupine Telekom Slovenije kot enega pomembnejših telekomunikacijskih ponudnikov v regiji. Preimenovanje Cosmofona v One, d. d. in združitev vseh operacij na makedonskem trgu v istoimensko blagovno znamko, konsolidacija družb v Albaniji in BiH, organizacijske spremembe v Telekomu Slovenije, d. d., in združevanja slovenskih družb predstavljajo pomemben strateški premik k prestrukturiranju, učinkovitejši notranji organizaciji in s tem k optimizaciji poslovnih procesov. V zadovoljstvo mi je, da je dokončanje tega začetega procesa kot eno svojih prednostnih nalog opredelil tudi Ilica Kranjčević, ki položaj predsednika uprave zaseda od 13. marca 2010.

Rezultati poslovanja Skupine Telekom Slovenije

Čeprav smo poslovne prihodke v vrednosti 856,1 milijona evrov uspeli v primerjavi z doseženimi v letu 2008 povečati za odstotek, smo z doseženimi finančnimi rezultati poslovanja v letu 2009 lahko le delno zadovoljni. V njih se v veliki meri zrcalijo učinki vseprisotne krize. Zaradi rasti cen storitev in materiala ter naložb v nove trge so se za 9 odstotkov povečali odhodki poslovanja in za dobro polovico finančni odhodki. Čisti poslovni izid v višini

24,6 milijona je tudi zaradi vplivov gospodarske krize, zmanjšanja investicij podjetij v IKT, restriktivnih, včasih celo nerazumljivih ukrepov regulatorja, dosegel približno tretjino vrednosti predhodnega leta. Dodatno so nas bremenili tudi višji stroški zagotavljanja novih multimedijskih storitev, predvsem na področju zagotavljanja avtorskih in programskih pravic.

Vpliv zmanjšane povpraševanja in cenovnih pritiskov sta z upadom prihodkov občutili obe največji družbi skupine. Posledično je to vplivalo na polovico nižji dobiček iz poslovanja (EBIT). K temu so prispevali tudi rezultati družb jugovzhodne Evrope. Čeprav se je skupni prihodek slednjih v vrednosti 136,5 milijona evrov skorajda podvojil in so vse obstoječe družbe tega geografskega segmenta povečale prihodke, so manjši prihodki družb na makedonskem trgu in negativni EBIT v višini 13,6 milijona evrov opravili svoje. Poleg poprevzemnih aktivnosti pglavitne razloge pripisujemo zakasnitvam pri vpeljavi novih tehnologij in storitev, cenovnim pritiskom konkurence ter še vedno monopolnemu položaju prvotnih operaterjev zaradi počasne liberalizacije trga.

Zadovoljni uporabniki zagotavljajo prihodnost

Za Skupino Telekom Slovenije je strateškega pomena preseganje pričakovanih uporabnikov in njihovo zadovoljstvo s storitvami ter z vsebinami, ki so skladne z njihovimi željami, potrebami in zahtevami. Iz tesne povezanosti z uporabniki, (pre)poznavanja njihovih potreb in razvoja celovitih rešitev po njihovi meri izhaja tudi naš optimizem pri snovanju in izvajanju sprememb. Stalno prilagajanje, konsolidacija družb, razvoj konvergenčnih storitev in kakovostna ter stabilna omrežja so hkrati naše konkurenčne prednosti. Skupaj s stroškovno optimizacijo pomenijo čvrst temelj ohranjanja in nadgradnje konkurenčnosti.

V letu 2009 smo osvežili ponudbo paketov širokopasovnih in mobilnih storitev, obogatili ponudbo spletnih medijev, televizijskih in interaktivnih vsebin, prenovili iskalnik najdi.si, ustvarili čisto svoj mobilnik za mlade Itak Foun in predstavili solarni mobilnik, v Makedoniji uvedli digitalno televizijo in še marsikaj. Naše blagovne znamke Telekom Slovenije, Mobitel in Najdi.si so bile ponovno med prejemniki nazivov »Superbrand« in »Trusted Brand«. V matični družbi smo prek programa »Jaz + Vsi« začeli načrtno spreminjati poslovno kulturo z namenom okrepiti zavedanje zaposlenih o ključnem pomenu zadovoljnega uporabnika za našo dolgoročno rast in razvoj. Uspešnost strategije se kaže v tradicionalno visokih tržnih deležih in naraščajočem zadovoljstvu uporabnikov.

S premišljenimi vlaganji v omrežja ob bok vodilnim v Evropi in svetu

Ker le kakovostno omrežje omogoča kakovostne storitve, smo kljub zaostrovanju tržnih razmer nadaljevali s strateškimi vlaganji v izgradnjo

in nadgradnjo obstoječe infrastrukture, z uvajanjem novih naprednih tehnologij, rešitev in vsebin, s širjenjem fiksnih in mobilnih širokopasovnih povezav ter z nadaljnjim osvajanjem tujih trgov. To nam omogoča, da smo s priznanimi znamkami in visokakovostno uporabniško izkušnjo pogosto prva izbira uporabnikov na vseh geografskih trgih. Spremenjene gospodarske razmere so terjale tudi prilagoditve na področju investicij, za katere smo kljub temu namenili 184,8 milijona evrov, od tega 63,3 milijona evrov za naložbe v jugovzhodni Evropi.

Zahvaljujoč kontinuiranemu vlaganju Skupine Telekom Slovenije v širokopasovna in mobilna omrežja se Republika Slovenija postavlja ob bok državam z najvišjo širokopasovno ter mobilno penetracijo v evropskem in svetovnem merilu. Naša kosovska družba je dve leti pred rokom izpolnila koncesijske pogoje in zgradila eno najkakovostnejših mobilnih omrežij v tem delu Evrope, primerljivo z najbolj razvitimi svetovnimi omrežji. S signalom pokriva 99,7 odstotka prebivalstva in 98,5 odstotka ozemlja celotnega Kosova.

Geografska širitev daje pozitivne rezultate

Dosedanje rezultate geografske širitve poslovanja skupine ocenjujemo kot pozitivne. Najhitreje rastoči evropski mobilni operater Ipk, d. o. o., na Kosovu je v dobrih treh letih poslovanja postal tretja največja družba v skupini z več kot 500 zaposlenimi. Na področju mobilne telefonije smo število aktivnih uporabnikov povečali na 531 tisoč in ohranili tretjinski tržni delež, v širokopasovnem segmentu pa imeli 59 tisoč uporabnikov in 62-odstotni tržni delež.

V Makedoniji je leto potekalo v znamenju uvajanja nove skupne blagovne znamke One in drugih poprevzemnih dejavnosti, ki so vplivale na gibanje tržnih deležev. Tako se je zaradi čiščenja baze neaktivnih naročnikov za 3 odstotne točke zmanjšal tržni delež mobilnih naročnikov, kljub 6-odstotnemu povečanju števila naročnikov pa za 4 odstotne točke upadel tržni delež v širokopasovnem dostopu. Pridobili smo koncesijo za digitalno televizijo in v dobrem mesecu dosegli 11 tisoč uporabnikov. Po dokončni konsolidaciji vseh makedonskih družb se bo njihov pomen bistveno povečal zaradi celovite ponudbe vseh vrst storitev elektronskih komunikacij. V Albaniji se končuje konsolidacija družb v močnega prvega alternativnega ponudnika. V Republiki Srbski se kažejo rezultati združitve hčerinskih družb in enotnega nastopa na trgu.

S temi rezultati smo okrepili svoj položaj enega ključnih telekomunikacijskih igralcev na posameznih trgih jugovzhodne Evrope, predvsem na področju širokopasovnih povezav, ki jih bomo nadgrajevali s storitvami fiksne in mobilne telefonije ter s ponudbo vsebin. Prepričan sem, da bo strateški poudarek na mednarodnih operacijah tudi v prihodnje bistveno prispeval k doseganju dolgoročnih ciljev in stalne rasti vrednosti družb v skupini.

Da bi omogočili kar najhitrejši prenos dobrih tržnih in upravljaljskih praks, je uprava Telekom Slovenije, d. d., konec leta 2009 in v začetku 2010 nadzornemu svetu predlagala imenovanje mag. Branka Babiča za glavnega izvršnega direktorja družbe Ipk, d. o. o., ter Klavdija Godniča, dosedanjega glavnega izvršnega direktorja Mobitela, d. d., za glavnega izvršnega direktorja družbe One, d. d. Prepričani smo, da lahko s svojim znanjem in izkušnjami pripomoreta k implementaciji poslovnih procesov skladno s standardi skupine.

Trden položaj delnice TLGS na borznem trgu

Delnica TLGS je bila deležna povečanega zanimanja vlagateljev. Število delničarjev je zrastle na 13.402, za 14 odstotkov je v letu dni zrastle tudi njen enotni tečaj. Za leto 2009 bomo predlagali izplačilo dividende v višini 3 evre bruto na delnico, s čimer ohranjamo stabilno politiko dividend. Zaradi dejstva, da delujemo v eni izmed poslovno najbolj perspektivnih panog in v razvojno obetajoči regiji, sem prepričan, da bo vrednost delnice ob vzpostavitvi normalnih pogojev poslovanja mednarodnih borz in vrnitvi splošnega zaupanja investorjev spet zrastle.

Zaposleni, naša konkurenčna prednost in vrednota

Zaposleni Skupine Telekom Slovenije – konec leta nas je bilo že 5.145 – so s svojimi znanji in strokovnostjo pomembna konkurenčna prednost družb in ključni dejavnik uspeha. Z vlaganjem v izobraževanje, v programe motiviranja, timskega dela in postopke ciljnega vodenja, to prednost še povečujemo. Imamo ekipo, ki bo tudi v prihodnje skrbela za rast, konkurenčnost in visok ugled družbe, storitev ter vsebin, ki jih ponujamo na trgu. K temu lahko veliko pripomore tudi prihodnja, bolj povezana organiziranost Telekom Slovenije, d. d., in hčerinskih družb, saj bodo procesi še učinkovitejši, sodelavci bolj zadovoljni, nastalo pa bo tudi več prostora in možnosti za sodelovanje, večjo inovativnost in kreativnost pri delu ter za napredovanje.

Sistematične dejavnosti zadnjih let, usmerjene v dvig zadovoljstva, motivacije, ustvarjalnosti in inovativnosti sodelavcev ter tesnejše povezovanje v skupini že dajejo rezultate. Postalni smo hitrejši, bolj odzivni in prilagodljivi. Na ta način učinkoviteje uvajamo tehnološke novosti, razvijamo nove napredne storitve in uporabniške izkušnje ter prenašamo znanje in dobre prakse na nove trge. Poslovnim uspehom in rezultatom botrujejo skrbno upravljanje v skladu s poslovno strategijo, jasno in smelo zastavljeni cilji ter skrbno, predano in povezano delo sodelavcev vseh družb v skupini.

Naše vrednote pa niso usmerjene le v notranje sodelovanje in poslovanje. Prepoznavati in razumeti znamo tudi potrebe okolja, v katerem delujemo. Načela trajnostnega razvoja vgrajujemo v poslovne procese. Verjamemo namreč, da so usmerjenost v trajnostni razvoj, izkazovanje družbene odgovornosti in aktivno varovanje okolja temelji uspešnosti in prodornosti podjetja. S sponzorstvi in z donatorstvi še dodatno spodbujamo doseganje vrhunskih dosežkov v slovenskem športu, kulturi in znanosti. Razumemo pa tudi človeške stiske in družbene probleme, v reševanje katerih se vključujemo.

Z učinkovitim upravljanjem k doseganju sinergij

Temeljni vodili pri upravljanju družb v skupini ter spremembah njihove organiziranosti sta zagotavljanje konvergence in tesnejše povezovanje med matično družbo in hčerami. S sodelovanjem na ravni vodstvenih strokovnjakov pri zagotavljanju še višjih standardov upravljanja in izboljšav informacijske podpore, s podporo inovativnosti, varnosti in kakovosti pri razvoju storitev ter z učinkovito uporabo CRM podatkov gradimo dolgoročno odlične odnose z uporabniki in večamo njihovo zadovoljstvo. Rezultat uresničevanja teh usmeritev je tudi lani izpeljan proces pripojitev in združevanja v družbo Najdi, informacijske tehnologije, d. o. o. Družba Avtenta.si, d. o. o., uspešno nastopa na trgu kot močan sistemski integrator in se obenem vključuje v informatizacijo in optimizacijo procesov v skupini.

Načrti in predlogi naše nadaljnje reorganizacije so pripravljeni, o njih pa bosta odločala nova uprava in nadzorni svet družbe v letu 2010. Skupina Telekom Slovenije si v prihodnje zaradi kriznih razmer v gospodarstvu in ostre konkurence na trgu telekomunikacij pri nujnih poslovnih odločitvah zasluži hitrejšo in trajnejšo podporo lastnikov.

Z novo upravo po načrtani poti

V prvi polovici leta 2010 se večini članov trenutne uprave izteče štiriletni mandat. Smo prva uprava po ločitvi PTT, ki je mandat pripeljala do konca. Z rezultati svojega dela smo zadovoljni. Skupina Telekom Slovenije je iz nekdanjega »zaščitenega državnega monopolista« prerasla v resno mednarodno podjetje, ki je sposobno na kateremkoli trgu nastopati v povsem konkurenčnih pogojih. Ponosen sem, da nas uporabniki povsod sprejemajo kot naprednega ponudnika rešitev in konkurenčnega igralca, ki s svojimi rešitvami pomembno pomaga pri razvoju slovenskega gospodarstva in trgov jugovzhodne Evrope, v zadovoljstvo vseh sodelavcev v skupini, vas investorjev, naših uporabnikov in družbe kot celote.

Skupaj s kolegi iz uprave in s sodelavci se vam zahvaljujem za izkazano zaupanje in podporo, svojemu nasledniku, kolegu Ivici Kranjčeviću, pa želim uspešno vodenje in odlične poslovne rezultate.

mag. Bojan Dremelj,
predsednik Uprave Telekoma Slovenije, d. d.,
Ljubljana, 12. marec 2010

Spoštovani delničarji in poslovni partnerji!

Vodenje Telekoma Slovenije, d. d., sem sprejel z jasnim zavedanjem, da stopam na čelo uprave prve slovenske telekomunikacijske družbe in ene vodilnih v regiji v zahtevnem in negotovem obdobju. Izziv sem sprejel v prepričanju, da so perspektivnost panoge, dosedANJI razvojni dosežki Skupine Telekom Slovenije in kapital znanja, ki ga imajo zaposleni, najboljši temelj za njeno prihodnjo rast in razvoj.

Skupina Telekom Slovenije danes na trgu nastopa kot eden ključnih in konkurenčnih igralcev, ki s svojimi rešitvami pomembno prispevajo k razvoju slovenskega gospodarstva in posameznih trgov v jugovzhodni Evropi. Je stabilna mednarodna skupina z dobrimi rezultati glede na okoliščine v gospodarstvu in panogi, ter s primerno strategijo poslovanja.

Za razvojni napredek in rast celotne skupine je ključnega pomena zagotoviti ustrezno organiziranost na ravni skupine in posameznih družb. Uresničitev tega izziva sem si zadal kot eno svojih prednostnih nalog, ki se je bom lotil premišljeno, a odločno, v tesnem sodelovanju z drugimi člani uprave. Vanjo je nadzorni svet na moj predlog že pred začetkom mojega mandata na novo imenoval mag. Zorana Vehovarja in 30. marca 2010 še Marka Boštjančiča. Ta pomembni cilj lahko uresničimo le skupaj, s sodelovanjem, z zavezništvom in s podporo sodelavcev v Telekomu Slovenije, d. d., ter družbah skupine.

V letu 2010 pred nadaljnjo geografsko širitev postavljamo notranje cilje. Posvetili se bomo učinkovitejši notranji organizaciji in odstranjevanju ovir, na katere lahko vpliva skupina. Nadaljevali bomo z optimiranjem procesov z organizacijskega in stroškovnega vidika. Z nadgradnjo širokopasovnih in mobilnih storitev ter vsebin, svežimi tržnimi pristopi in spodbujanjem inovativnosti bomo celovito in visokokakovostno uporabniško izkušnjo lahko ponudili uporabnikom na vseh naših trgih.

Pripravljeni bomo tudi na prilagajanje posameznih strateških usmeritev, da bi v času velikih sprememb v gospodarskem okolju Skupina Telekom Slovenije še naprej krepila učinkovitost svojega poslovanja, zmagovala na trgu elektronskih komunikacij in dosegala dobre poslovne rezultate. Le tako bomo lahko povečevali vrednost podjetja in s tem povpraševanje po naši delnici. Kot skupina družbeno odgovornih podjetij bomo v naše poslovanje v še večji meri vgrajevali trajnostno naravnost in ob skrbi za celotno okolje ustvarjali vrednost za lastnike, uporabnike, zaposlene, dobavitelje in družbeno skupnost. Naš cilj je biti in ostati prvi.

Ivica Kranjčević,
predsednik Uprave Telekoma Slovenije, d. d.,
Ljubljana, 13. marec 2010

Izjava o odgovornosti članov uprave družbe

Člani uprave Telekoma Slovenije, d. d., in nadzornega sveta Telekoma Slovenije, d. d., zagotavljamo, da je letno poročilo Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije, d. d., z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno skladno z Zakonom o gospodarskih družbah in z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Za pripravo letnega poročila Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije, d. d., z računovodskimi izkazi in s pojasnili, ki zainteresirani javnosti dajejo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja tako za skupino kot za družbo, je odgovorna uprava družbe.

Uprava prav tako izjavlja, da so računovodski izkazi skupine in družbe pripravljeni ob predpostavki nadaljevanja poslovanja v prihodnosti, da se izbrane računovodske usmeritve dosledno uporabljajo in da so razkrite morebitne spremembe le-teh.

Uprava je odgovorna za ukrepe za preprečevanje in odkrivanje prevar ter nepravilnosti, prav tako za zagotavljanje ohranjanja vrednosti premoženja Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije, d. d.

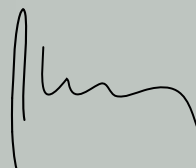
Ljubljana, marec 2010

Ivica Kranjčević,
predsednik uprave

Dušan Mitič,
podpredsednik uprave

Darja Senica, članica uprave
in delavska direktorica

mag. Željko Puljič,
član uprave

dr. Filip Ogris-Martič,
član uprave

Poročilo nadzornega sveta družbe Telekom Slovenije, d. d., za poslovno leto 2009

Nadzorni svet Telekoma Slovenije, d. d., se je v poslovnem letu 2009 sestal na 14 rednih sejah in imel tri dopisne seje. Tri redne seje je imel nadzorni svet v sestavi prejšnjega mandata, druge pa nadzorni svet v novi sestavi, ki ga je izvolila skupščina delničarjev družbe na svoji 15. seji 22. aprila.

Skupščina je za nove člane nadzornega sveta izvolila mag. Tomaža Berginca, mag. Cirila Kafola, dr. Tomaža Kalina, dr. Marka Hočevarja, dr. Jaroslava Berceta in dr. Zvonka Kremljaka. V nadzornem svetu so še Milan Richter, Branko Sparavec in Martin Gorišek kot predstavniki zaposlenih. Na svoji prvi seji so člani novega nadzornega sveta za predsednika izvolili mag. Tomaža Berginca, za namestnika predsednika kot predstavnika kapitala dr. Tomaža Kalina in za namestnika predsednika kot predstavnika zaposlenih Milana Richterja. Na drugi seji je novi nadzorni svet imenoval tudi člane in predsednike treh komisij, in sicer tehnične, revizijske in kadrovske komisije. Člani tehnične komisije so postali mag. Ciril Kafol (predsednik), dr. Tomaž Kalin in Martin Gorišek, člani revizijske komisije dr. Marko Hočevar (predsednik), dr. Zvonko Kremljak, dr. Jaroslav Berce in Branko Sparavec, člani kadrovske komisije pa mag. Tomaž Berginc (predsednik), dr. Tomaž Kalin in Milan Richter. V lanskem letu se je kadrovska komisija sestala dvakrat v stari sestavi in štirikrat v novi zasedbi, tehnična komisija trikrat v novi ter revizijska po trikrat v stari in novi sestavi.

Nadzorni svet je redno (trimesečno) spremljal poslovne rezultate Telekoma Slovenije, d. d. in vseh družb iz Skupine Telekom Slovenije ter ugotavljal skladnost s sprejetimi poslovnimi in razvojnimi načrti. Redno se je seznanjal tudi z delom uprave družbe med dvema sejama. Poleg tega je podrobno spremljal, kako družba izpolnjuje svoje poslovne in investicijske načrte. Največ pozornosti je namenil poslovanju in razvojnim načrtom družbe ter uresničevanju dolgoročne strategije razvoja, poslovanja in širjenja na tuje trge. Poudarek pri delu nadzornega sveta je bil na ekonomski učinkovitosti družbe, premagovanju posledic globalne finančne in ekonomske krize, na konvergenci, sinergijah in konsolidaciji družb iz Skupine Telekom Slovenije doma in v tujini, pa tudi na trajnostnem razvoju in prihodnosti družbe.

Nadzorni svet je soglašal z izdajo obveznic v vrednosti 300 milijonov evrov z namenom predčasnega poplačila finančnih obveznosti po posojilni pogodbi s klubom bank. S tem ukrepom se je pomembno izboljšala ročnost finančnih virov. Člani nadzornega sveta so soglašali še z najemom nekaterih dolgoročnih posojil pri različnih komercialnih bankah. Ves čas so spremljali tudi tekočo likvidnost in raven zadolženosti matične družbe ter skupine. Postavili so zgornjo mejo dovoljene zadolženosti in ugotavljali, da je uprava to omejitev dosledno spoštovala.

Posebno pozornost je namenil širitvi poslovanja družbe na tuje trge, ki ga je v letu 2009 zaznamoval nakup drugega največjega mobilnega operaterja Cosmofon v Makedoniji in distributerja njegovih storitev družbe Germanos Telecom AD Skopje. Soglasje za začetek postopka za nakup, vključno s finančnimi aranžmaji pri bankah, in kasneje soglasje za oddajo obvezujoče ponudbe je dal že nadzorni svet v prejšnjem mandatu, medtem ko je novi nadzorni svet sprejel ustrezne dopolnilne sklepe o financiranju nakupa obeh makedonskih družb. Zaradi transparentnosti poslovanja ter velikosti in pomembnosti transakcije je novi nadzorni svet odredil zunanjo revizijo nakupa Cosmofona in siceršnjega poslovanja v Makedoniji. Sproti pa se je seznanjal tudi s konsolidacijo in z združevanjem makedonskih družb On.net, Cosmofon in Germanos, ki z novo celostno podobo že nastopajo pod skupnim

imenom One. Potrdil je vse aktivnosti v zvezi s projektom uvedbe digitalne prizemelske televizije DVB-T v Makedoniji in v fazi izvedbe posređoval še nekaj dodatnih predlogov za hitrejše in uspešnejše izvajanje projekta.

Nadzorni svet je spremljal tudi poslovanje drugih hčerinskih družb v tujini in s tem v zvezi sprejel nekatere sklepe, ki zagotavljajo njihovo nadaljnjo rast. Sklepi so bili povezani z dokapitalizacijami in reprogramirani nekaterih posojil, ki so jih družbe dobile od Telekoma Slovenije, d. d., pa tudi z izstopom manjšinskih delničarjev in s prevzemom stoddotnega deleža v njih v skladu s pogodbami o nakupih. Večina teh sklepov pomeni operacionalizacijo posameznih določil družbeniških pogodb, podpisanih v času prevzemov teh podjetij.

Pri hčerinskih družbah v Sloveniji je treba omeniti zlasti soglasje za odkup zadnje četrtine deleža v hčerinski družbi Najdi.si in soglasje za pripojitev te družbe k Teledatu, d. o. o. Novo združeno podjetje je začelo delovati s 1. januarjem letos z novim imenom Najdi, informacijske storitve, d. o. o.

Med kadrovskimi zadevami je treba izpostaviti imenovanje novega predsednika uprave Telekoma Slovenije, d. d. S 13. marcem je dosedanjega predsednika uprave mag. Bojana Dremļa, ki se mu je iztekel štiriletni mandat, zamenjal Ivica Kranjčević. Izbran je bil na javnem razpisu in je dobil med člani nadzornega sveta največjo podporo. Nadzorni svet je obravnaval in potrjeval tudi nekatere nujne spremembe v vodstvih oziroma upravnih odborih hčerinskih družb Telekoma Slovenije, d. d., v Sloveniji in na tujem. Seznanil se je z rezultati merjenja organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih. Na podlagi vladnih priporočil o najvišjih možnih plačah članov uprav v podjetjih v večinskem državnem lastništvu je uskladal prejeme članov uprave Telekoma Slovenije, d. d.

Kadrovska sestava nadzornega sveta in njegova strokovna raznolikost ter osebnostne kompetence so temelj dobrega in učinkovitega dela. Posamezni člani nadzornega sveta so priznani strokovnjaki s področja telekomunikacij, informatike korporacijskega upravljanja, upravljanja tveganj, financ in kontrolinga ter menedžmenta. Predsednik nadzornega sveta je opravil potrebna strokovna izobraževanja za opravljanje nadzorniške funkcije, prav tako tudi člani. Posamezniki so pridobili certifikat za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta. Seznanitev z novim Kodeksom upravljanja javnih delniških družb in izjasnitve v zvezi z njim bodo člani nadzornega sveta opravili v letu 2010. Nadzorni svet meni, da je za svoje delovanje imel na voljo ustrezna gradiva, poročila, podatke in informacije, ki jih je uprava na posameznih sejah tudi ustrezno pojasnila. Sodelovanje med upravo in nadzornim svetom je bilo korektno in je potekalo v skupnih prizadevanjih za doseganje nadaljnje rasti družbe ter z odgovornim ravnanjem do vseh deležnikov.

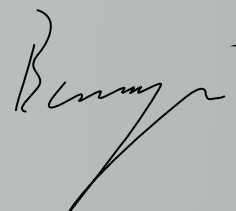
Poslovno leto 2009 so zaznamovali finančna kriza in svetovna recesija ter za nacionalne operaterje elektronskih komunikacij zelo neugodni tržni in regulatorni trendi. Nadzorni svet je sproti opozarjal na ključna področja, na katera mora biti uprava družbe v takih razmerah še posebej pozorna in prilagodljiva. Ocenil je, da bi morali biti odzivi na poslabšanje gospodarskih razmer hitrejši. Osnovna zadolžitev, ki jo je dal novemu predsedniku uprave in novima članoma uprave, ki začenjajo z delom marca oziroma maja, je zato popolna konsolidacija in optimizacija znotraj celotne skupine v Sloveniji in v tujini. Nadzorni svet se je že poleti podrobneje seznanil z izhodišči za prihodnjo organizacijo Skupine Telekom Slovenije, ki temeljijo na

izkoriščanju sinergij med vsemi družbami v skupini, na konvergenci omrežij in storitev, na razvojnih trendih ter na izkušnjah nekaterih večjih in uspešnih svetovnih telekomunikacijskih operaterjev. Načeloma je podprl tudi začetek uresničevanja druge faze reorganizacije znotraj skupine na osnovi izhodišč zunanje svetovalne hiše BCG. Za izvedbo je zadolžil novo upravo, ker meni da se lahko tako kompleksen projekt uspešno izpelje le z upravo, ki začne svoj mandat.

Ob koncu poslovnega leta 2009 nadzorni svet ugotavlja, da je Telekom Slovenije, d. d., le delno posloval v skladu s pričakovanji in trendi, ki so zaznamovali to poslovno leto. Po natančnem pregledu in poglobljeni razpravi je nadzorni svet potrdil letno poročilo o poslovanju Telekoma Slovenije, d. d., v predloženi obliki. Skupina Telekom Slovenije je v lanskem letu ustvarila 856,1 milijonov evrov poslovnih prihodkov, kar pomeni enoodstotno rast glede na leto prej. V letu 2009 je dosegla 64,1 milijona evrov dobička iz poslovanja, čisti poslovni izid pa je znašal 24,6 milijona evrov.

Nadzorni svet se je podrobno seznanil tudi z revizijskim poročilom, iz katerega je razvidno, da so računovodski izkazi pripravljeni v skladu z računovodskimi standardi in drugimi predpisi s tega področja. Nadzorni svet ugotavlja, da računovodski izkazi prikazujejo resnično in pošteno sliko finančnega stanja Telekoma Slovenije na dan 31. december 2009. Zato bo skupščini delničarjev predlagal, da podeli razrešnico upravi in nadzornemu svetu za leto 2009.

mag. Tomaž Berginc,
predsednik Nadzornega sveta Telekoma Slovenije, d. d.

Izjava o upravljanju

- upoštevanje priporočil dobre prakse • odgovornost • preglednost
- enotna načela korporativnega upravljanja

Uprava in nadzorni svet Telekoma Slovenije, d. d., kot obvladujoče družbe Skupine Telekom Slovenije pri svojem delu spoštujeta veljavno zakonodajo in upoštevata slovenske ter mednarodne standarde in priporočila dobre prakse korporativnega upravljanja družb. Družbe Skupine Telekom Slovenije uveljavljamo enotna načela vodenja in nadzora ter dosledno upoštevamo zakonodajo posamezne države.

Praksa korporativnega upravljanja v Telekomu Slovenije, d. d., in v Skupini Telekom Slovenije izhaja iz priporočil **Kodeksa upravljanja javnih delniških družb** in se zgleduje po mednarodnih standardih korporativnega upravljanja, kot so **priporočila EU** in **Načela korporativnega upravljanja OECD**. Izvajanje funkcij vodenja in nadzora smo takoj po sprejemu prenovljenega slovenskega Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, ki je pričel veljati 1. 1. 2010, v posameznih vidikih začeli prilagajati novim priporočilom, čeprav smo izjavo o spoštovanju Kodeksa pripravili na podlagi prej veljavnega Kodeksa, ki je veljal pretežni del obdobja na katerega se nanaša.

Sistem upravljanja

V družbi Telekom Slovenije, d. d., je sistem upravljanja dvotiren. Nadzorni svet zagotavlja odgovoren nadzor nad delovanjem uprave in v sodelovanju z njo sprejema odločitve v prid obvladujoče družbe in celotne Skupine Telekom Slovenije. Skladno z veljavno zakonodajo in internimi akti uprava vodi, zastopa in predstavlja družbo. Delničarji uresničujejo svoje pravice v družbinih zadevah v okviru skupščine delničarjev, ki je najvišji organ družbe. V posameznih odvisnih družbah Skupine Telekom Slovenije velja enotni sistem upravljanja.

Skupščina delničarjev

Delovanje skupščine delničarjev

Delničarji Telekoma Slovenije, d. d., so se v minulem letu sestali dvakrat. Na 15. redni seji skupščine delničarjev, ki je potekala 22. aprila, je bilo zastopanih 78,83 odstotka delnic z glasovalno pravico, sprejeta pa sta bila sklepa:

- o imenovanju šestih novih članov nadzornega sveta, ki predstavljajo kapital, in
- o nagrajevanju članov nadzornega sveta družbe.

Vsebinska omenjenih sklepov je predstavljena v delu tega poglavja, kjer poročamo o delovanju nadzornega sveta, in v Poročilu nadzornega sveta.

Naslednja, 16. redna seja skupščine delničarjev, je bila sklicana 30. junija. Število zastopanih delnic je doseglo 80,15 odstotka vseh delnic z glasovalno pravico. Delničarji so obravnavali naslednje vsebine:

- seznanili so se s poročilom nadzornega sveta o potrditvi letnega poročila,
- potrdili so predlog uporabe bilančnega dobička za leto 2008,

- podelili razrešnico upravi in nadzornemu svetu in
- imenovali revizijsko družbo Ernst&Young za revidiranje računovodskih izkazov Telekoma Slovenije, d. d., za poslovno leto 2009.

Sklepi obeh sej so objavljeni na spletnih straneh Ljubljanske borze SEOnet in na spletni strani družbe www.telekom.si v rubriki Središče za vlagatelje, kjer je objavljeno tudi celotno gradivo sej. Sklica skupščin in njuni izvedbi sta potekali na podlagi določil Statuta družbe Telekom Slovenije, d. d., objavljenem na prej navedeni spletni strani.

Uresničevanje pristoynosti in pravic delničarjev

Družba Telekom Slovenije, d. d., s svojim sistemom upravljanja zagotavlja spoštovanje načela enakopravne obravnave delničarjev in omogoča odgovorno uresničevanje njihovih zakonsko opredeljenih pravic in pristoynosti. Družba je s pravočasnim in korektnim obveščanjem o sklicu in poteku skupščine ter z njeno strokovno izvedbo v minulem letu omogočila aktivno uresničevanje glasovalne pravice delničarjev.

Obe skupščini delničarjev v preteklem letu je sklicala uprava na lastno pobudo. Zakon in Statut družbe omogočata sklic skupščine tudi na naslednje načine:

- uprava skliče skupščino na zahtevo delničarjev, katerih skupni deleži dosegajo dvajsetino osnovnega kapitala.
- skupščino lahko skliče nadzorni svet, v Statutu družbe pa je ta možnost še dodatno izpostavljena v primeru, kadar je uprava ne skliče pravočasno.

Skupščina poteka najmanj enkrat letno, lahko pa tudi večkrat, če je to v korist družbe ali je to potrebno. Sklic skupščine je objavljen vsaj 30 dni pred datumom skupščine na način, kot ga določata zakon in statut družbe. Pravico udeležbe na skupščini imajo delničarji, ki se najkasneje tri dni pred sejo skupščine prijavijo na sedežu družbe. Za veljavnost odločanja skupščine je potrebna prisotnost delničarjev z glasovalno pravico, ki predstavljajo vsaj 51 odstotkov zastopanega osnovnega kapitala.

Skupščina praviloma odloča z večino oddanih glasov delničarjev, razen če zakon ali statut ne določata višje večine ali drugih zahtev. Skupščina odloča z večino treh četrtin pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala v naslednjih primerih:

- sprememba statuta,
- povečanje in zmanjšanje osnovnega kapitala,
- statusne spremembe in prenehanje družbe,
- izključitev prednostne pravice delničarjev pri izdaji novih delnic.

Nadzorni svet

Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet družbe Telekom Slovenije, d. d., se je sestel na 14 rednih sejah, od teh na 11 sejah v novi sestavi, saj je aprila potekel mandat dotedanjim nadzornikom. Skupščina delničarjev je zato imenovala šest novih nadzornikov, predstavnikov kapitala. Novembra je potekel mandat tudi predstavnikom zaposlenih, ki jih je svet delavcev 15. oktobra 2009 ponovno imenoval za obdobje naslednjih štirih let.

Na ustanovni seji 4. maja 2009 so člani izvolili novo vodstvo nadzornega sveta, se seznanili z upravo in zastavili kratkoročen načrt dela. V naslednjih mesecih so novi nadzorniki temeljito spoznali razvojne usmeritve družbe, tekoče poslovanje in globalne trende v telekomunikacijah. Delovanje nadzornega sveta je celovito predstavljeno v Poročilu nadzornega sveta.

Pri svojem delu je nadzorni svet družbe Telekom Slovenije, d. d., uveljavljal način dela, opredeljen v Poslovniku o delu nadzornega sveta in v Statutu družbe, kjer je določeno tudi sklicevanje sej in druge zadeve, pomembne za delovanje nadzornega sveta. Dokumenta sta javno dostopna na spletni strani www.telekom.si. Nadzorni svet je v delovanju zavezan Kodeksu upravljanja javnih delniških družb, obstoječi zakonodaji in priporočilom Vlade Republike Slovenije ter Združenja nadzornikov Slovenije.

Strokovna znanja in izkušnje nadzornikov omogočajo učinkovito delovanje nadzornega sveta. Pri tem nadzorniki delujejo neodvisno in stremijo k preglednosti. Z odgovornim in strokovnim nadzorom nad vodenjem poslov družbe Telekom Slovenije, d. d., skrbijo za dolgoročno rast in razvoj družbe, skladno z veljavnimi strateškimi usmeritvami.

Sestava nadzornega sveta

Člane nadzornega sveta voli skupščina, ob upoštevanju zakonskih zahtev in strokovnih priporočil. Nadzorni svet ima 9 članov: šest predstavnikov kapitala in tri predstavnike zaposlenih. Mandat traja štiri leta, po preteku pa so člani lahko ponovno izvoljeni.

Nadzorni svet družbe so do 26. aprila 2009 sestavljali Damijan Koletnik (predsednik), dr. Andrej Brodnik, dr. Peter Groznik, Karmen Ponikvar, dr. Borut Štrukelj, Pavel Žakelj, Martin Gorišek, Milan Richter in Branko Sparavec.

Na 15. seji skupščine Telekoma Slovenije, d. d., so bili izvoljeni novi člani nadzornega sveta, predstavniki kapitala, dne 14. 11. 2009 pa so bili s strani sveta delavcev družbe za nov štiriletni mandat izvoljeni dosednji člani nadzornega sveta, predstavniki zaposlenih. Od 26. aprila 2009 je sestava nadzornega sveta naslednja:

Predstavniki kapitala:

1. mag. Tomaž Berginc, predsednik nadzornega sveta

- magister ekonomskih znanosti;
- predsednik uprave družbe ETI Elektroelement, d. d., Izlake;
- predsednik nadzornega sveta Razvojnega centra Celje IRC, d. o. o.

2. dr. Tomaž Kalin, podpredsednik

- doktor tehniških znanosti;
- neodvisni konzultant.

3. dr. Jaroslav Berce, član

- doktor znanosti;
- zaposlen na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.

4. dr. Marko Hočevar, član

- doktor znanosti;
- zaposlen na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani;
- član nadzornega sveta Elan.

5. mag. Ciril Kafol, član

- magister ekonomskih znanosti, univerzitetni diplomirani inženir;
- vodja Sektorja sistemskih rešitev v družbi Iskraemeco, d. d.

6. dr. Zvonko Kremljak, član

- doktor znanosti;
- zaposlen na Ministrstvu za gospodarstvo.

Štiriletni mandat članov nadzornega sveta, predstavnikov kapitala, traja do 26. aprila 2013.

Predstavniki zaposlenih:

1. Milan Richter, podpredsednik

- elektrotehnik – elektroniki, zaposlen v Sektorju za omrežje in infrastrukturo v Telekomu Slovenije, d. d.;
- predsednik sindikata SELEKS;
- predsednik Konference sindikatov Telekom Slovenije, d. d.;
- član sveta delavcev.

2. Martin Gorišek, član

- inženir elektronike, vodja skupine za vzdrževanje elektrostrojnih in klimatskih naprav v Telekomu Slovenije, d. d.;
- vodja centra vzdrževanje omrežja.

3. Branko Sparavec, član

- diplomirani organizator menedžer;
- vodja skupine za tehnično pomoč uporabnikom v Telekomu Slovenije, d. d.

Štiriletni mandat članov nadzornega sveta, predstavnikov zaposlenih, traja do 13. novembra 2013.

Komisije nadzornega sveta

Ob spremembi sestave nadzornega sveta se je spremenila tudi sestava revizijske in tehnične komisije nadzornega sveta. Za zagotovitev preglednosti in strokovnosti v postopku izbora predsednika uprave Telekoma Slovenije, d. d., je nadzorni svet imenoval še kadrovske komisije.

Revizijska komisija se je sestala na šestih sejah, na katerih je obravnavala poročila Službe notranjega revidiranja in letni načrt dela te službe. Na treh sejah je delovala v novi sestavi:

- dr. Marko Hočevar
- dr. Jaroslav Berce
- dr. Zvonko Kremljak
- Branko Sparavec
- dr. Sergeja Slapničar, zunanja članica

Tehnična komisija je na treh sejah obravnavala vsebine s tehničnega in z informacijskega področja, pri čemer se je na vseh treh sejah sestala v novi sestavi:

- mag. Ciril Kafol
- dr. Tomaž Kalin
- Martin Gorišek

Kadrovska komisija se je v postopku izbora predsednika uprave Telekoma Slovenije, d. d., sestala štirikrat in po opravljenem ožjem izboru ter

predstavitvah izbranih kandidatov nadzornemu svetu predlagala Ivico Kranjčevića. Delovala je v sestavi:

- mag. Tomaž Berginc
- dr. Tomaž Kalin
- Milan Richter

Nagrajevanje članov nadzornega sveta

Skladno s stališčem Vlade RS o izplačevanju sejin in nagrad v zvezi z omejevanjem učinkov finančne krize, ki velja za člane nadzornih svetov v gospodarskih družbah, ki so v delni ali celotni neposredni ali posredni lasti države, je skupščina delničarjev na aprilski 15. redni seji znižala bruto zneske sejin članov nadzornega sveta. Višina sejin znaša:

- za člane nadzornega sveta 275,00 evrov na sejo,
- za predsednika nadzornega sveta 357,50 evrov na sejo.

Člani nadzornega sveta so pod določenimi pogoji upravičeni do povračila stroškov, ki jih imajo v zvezi z opravljanjem dela v nadzornem svetu.

O nagrajevanju članov nadzornega sveta podrobneje poročamo v Računovodskem poročilu.

Uprava

Delovanje uprave

Petčlanska uprava družbe Telekom Slovenije, d. d., je delovala v smeri optimalnega vodenja in uresničevanja strategije poslovanja v korist dolgoročne uspešnosti obvladujoče družbe in celotne Skupine Telekom Slovenije. Njeno delo je temeljilo na medsebojnem zaupanju in redni izmenjavi idej ter mnenj. Delovala je skladno s Statutom družbe in Poslovnikom o delu uprave, ki sta objavljena na spletni strani www.telekom.si in opredelujeta način dela, delovna področja posameznih članov uprave, pristojnosti odločanja, sklicevanje sej in druge za delo uprave pomembne zadeve.

Mandat uprave traja štiri leta, z možnostjo ponovnega imenovanja. Za člana uprave je lahko imenovana oseba, ki ima poleg zakonsko izpolnjenih pogojev univerzitetno izobrazbo, najmanj tri leta delovnih izkušenj na vodilnih mestih ali v organih družbe podobne velikosti ter potrebne strokovne, organizacijske in druge sposobnosti za opravljanje najodgovornejših nalog. Ti pogoji ne veljajo za delavskega direktorja kot člana uprave.

Uprava sprejema odločitve z večino glasov vseh članov uprave, soglasno pa odloča:

- o predlogu letnega poročila in predlogu uporabe bilančnega dobička ter
- o kadrovske in socialne vprašanjih, povezanih z interesi delavcev.

Uprava potrebuje soglasje nadzornega sveta pri:

- sklepanju pravnih poslov, ki za družbo predstavljajo obveznost in ne pomenijo pridobivanja prihodkov, ter najemanju dolgoročnih kreditov, vse v vrednosti nad 2.000.000 evrov,
- investicijah, nakupu in odprodaji osnovnih sredstev nad 100.000 evrov, kadar ti niso vključeni v poslovni načrt družbe, in
- dovolitvi hipotek.

Sestava uprave

Družbo Telekom Slovenije, d. d., je vse leto vodila petčlanska uprava v sestavi:

mag. Bojan Dremelj, predsednik uprave

- univerzitetni diplomirani inženir matematike in magister računalniških znanosti;
- dodatno se je izobraževal na področjih ekonomije in menedžmenta;
- je član nadzornega sveta IEDC – Poslovne šole Bled;
- štiriletni mandat predsednika uprave mu je potekel 12. marca 2010.

Dušan Mitič, podpredsednik uprave

- univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike;
- izpopolnjeval se je na področjih vodenja projektov, timskega dela, tržnega komuniciranja in prodaje;
- za člana uprave je bil prvič imenovan 1. marca 2004, leta 2008 je nastopil svoj drugi mandat.

dr. Filip Ogris-Martič, član uprave

- doktor pravnih znanosti z licenco davčnega svetovalca;
- štiriletni mandat člana uprave mu poteče 30. aprila 2010.

mag. Željko Puljić, član uprave

- magister elektrotehnike;
- od novembra 2002 član upravnega odbora ETSI in član nacionalne delegacije pri ETSI GA;
- štiriletni mandat člana uprave mu poteče 30. aprila 2010.

Darja Senica, članica uprave in delavska direktorica

- diplomirana ekonomistka;
- v Telekomu Slovenije, d. d., je opravljala dela s področij financ, investicij in komercialne;
- od začetka zaposlitve in do prvega imenovanja za članico uprave – delavsko direktorico je bila aktivna v sindikatu in svetu delavcev;
- tretji štiriletni mandat začenja 8. 4. 2010.

Novembra je nadzorni svet zaradi poteka mandata objavil javni razpis za izbor novega predsednika uprave in izmed 11 prijavljenih kandidatov imenoval Ivico Kranjčevića. Za člana uprave je nadzorni svet 4. februarja 2010 imenoval mag. Zorana Vehovarja.

Ivica Kranjčević, predsednik uprave

- univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike;
- z nekdanjim sistemom PTT oz. Telekomom Slovenije, d. d., in s hčerinsko družbo Mobitel, d. d., ga povezuje pomemben del njegove poslovne kariere, znotraj katere je vodil področja, povezana s tehniko, tehnologijo in informatiko;
- svoj mandat je pričel 13. marca 2010.

mag. Zoran Vehovar, član uprave

- magister elektrotehnike, diplomirani inženir elektrotehnike;
- prihaja iz Mobitela, d. d., kjer je zadnjih 14 let vodil različne organizacijske enote s področja mobilnih komunikacij;
- kot strokovnjak je tudi predavatelj na domačih in tujih strokovnih srečanjih ter konferencah;
- svoj mandat pričinja 1. maja 2010.

Marko Boštjančič, član uprave

- univ. dipl. pravnik, ki vso svojo poslovno kariero deluje v telekomunikacijah;
- prihaja iz mobilnega operaterja Brnobile (SI) Limited, kjer je bil glavni finančni direktor (CFO) in odgovoren tudi za operativno (COO);
- svoj mandat pričenja s 1. majem 2010.

Obsežnejša predstavitev uprave je objavljena na spletni strani www.telekom.si v rubriki Organiziranost.

Nagrajevanje uprave

Prejemki posameznega člana uprave so določeni s pogodbo o zaposlitvi. Plača predsednika uprave se je v letu 2009 znižala za četrtnino. Letne nagrade članom uprave kot doslej ne presegajo zneska dveh mesečnih plač.

Plače, udeležbo pri dobičku, povračila stroškov, zavarovalne premije, provizije in druge prejemke članov uprave določa nadzorni svet. Skladno z zakonom poskrbi, da so celotni prejemki v ustreznem sorazmerju z njihovimi nalogami in s finančnim stanjem družbe. Skupščina družbe lahko skladno s statutom odloča o udeležbi uprave pri dobičku. O prejemkih uprave v letu 2009 poročamo v Računovodskem poročilu.

Vodenje in upravljanje odvisnih družb

Pri vodenju in upravljanju odvisnih družb uveljavljamo enotne standarde korporativnega upravljanja, kot veljajo za obvladujočo družbo Skupine Telekom Slovenije. Njena uprava opravlja naloge skupščine odvisnih družb, v katerih je Telekom Slovenije, d. d., edini družbenik oziroma delničar, v ostalih pa člane imenujejo tudi drugi družbeniki.

Kodeks upravljanja javnih delniških družb

Kodeks upravljanja javnih delniških družb je v družbi Telekom Slovenije, d. d., poleg veljavne zakonodaje in avtonomnih pravil Ljubljanske borze, d. d., eno izmed temeljnih vodil za upravljanje in vodenje družbe ter Skupine Telekom Slovenije.

Izjava o spoštovanju Kodeksa upravljanja javnih delniških družb

Družba Telekom Slovenije, d. d., v nadaljevanju podaja izjavo o spoštovanju Kodeksa upravljanja javnih delniških družb (Uradni list RS, št. 118/2005 z dne 17. decembra 2005, s spremembami in z dopolnitvami ter z začetkom veljavnosti dne 5. februarja 2007), ki je javno dostopen v slovenskem in angleškem jeziku na spletnem mestu Ljubljanske borze, d. d.

Izjava se nanaša na obdobje od zadnje podane izjave, to je od 27. marca 2009, pa do dneva objave, to je do 31. marca 2010.

Družba je spoštovala priporočila Kodeksa upravljanja javnih delniških družb (v nadaljevanju kodeks) v besedilu, ki je veljal od 5. februarja 2007 do 1. januarja 2010, z izjemo spodaj navedenih situacij.

Nekatera priporočila kodeksa za družbo v obravnavanem obdobju niso bila relevantna in jih družba ni mogla kršiti, zato jih posebej ne izpostavljamo. Obveznosti, naložene družbi oziroma njenim organom za določene primere, bo družba izpolnila, ko bo prišlo do takega primera. V nasprotnem primeru bo v naslednji izjavi o spoštovanju kodeksa pojasnila odstopanja.

Uprava in nadzorni svet družbe ocenjujeta, da družba ni uveljavila nekaterih priporočil kodeksa, kar tudi pojasnjujeta, kot sledi:

V poglavju 1: Razmerje med družbo, delničarji in drugimi interesnimi skupinami

Priporočilo 1.2.6.: Družba ne organizira zbiranja pooblastil, saj želi s tem spodbuditi aktivne delničarje, da se osebno udeležijo skupščine ali da za uresničevanje svojih upravljaljskih pravic na skupščini pooblastijo svoje zaupnike, ki jih izberejo sami.

V poglavju 2: Uprava

Priporočilo 2.3.2. in 2.3.3.: Za družbo velja Sklep Vlade RS o priporočilih predstavnikom RS v nadzornih organih gospodarskih družb, v katerih večinska lastnica je RS, na podlagi katerega so bile članom uprave v letu 2009 znižane plače. Sklep zaradi določenega sistema plačil ne omogoča v celoti upoštevanja kriterijev določitve in sestave plačil članov uprave, kot jih opredeljuje Kodeks.

V poglavju 3: Nadzorni svet

Priporočilo 3.4.1.: Skupščina delničarjev pri odločanju o plačilih članom nadzornega sveta ni določila vseh vrst plačil, opredeljenih v tem priporočilu, je pri določitvi plačil članom nadzornega sveta družba vezana na Sklep Vlade RS o stališčih do izplačevanja sejin in nagrad v zvezi z omejevanjem učinkov finančne krize.

V poglavju 7: Revizija in sistem notranjih kontrol

Priporočilo 7.1.4.: Zunanji revizor na skupščini družbe v letu 2009 ni bil prisoten.

Družba Telekom Slovenije, d. d., bo priporočilom kodeksa sledila tudi v prihodnje. Prizadevala si bo v čim večji meri spoštovati tudi neobvezujoča priporočila kodeksa in skladno s tem izpopolnjevati svoj sistem upravljanja.

Ob morebitnem odstopanju od podane izjave o spoštovanju kodeksa bo družba poskrbela za ustrezno ažurno objavo.

Ivica Kranjčević,
predsednik uprave

mag. Tomaž Berginc,
predsednik nadzornega sveta

Notranje revidiranje

Služba notranjega revidiranja je organizacijsko umeščena v Sekretariat uprave Telekoma Slovenije, d. d., in je upravi družbe neposredno odgovorna. Naloge notranjega revidiranja opravlja za celotno Skupino Telekom Slovenije.

Pri svojem delu upošteva Standarde strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, Kodeks poklicne etike, zakonodajo in druge predpise. Obseg in področja rednih revizijskih pregledov opredeljuje letni načrt dela, oblikovan na podlagi ocene tveganj. Vsako leto ga sprejme uprava in potrdi revizijska komisija nadzornega sveta.

Učinkovitost poslovanja preverja z ocenjevanjem delovanja notranjih kontrol in z omejevanjem tveganj pri delovnih postopkih. Izdaja tudi priporočila za učinkovitejše ravnanje. S tem prispeva k večji gospodarnosti in uspešnosti poslovanja družb. Poleg tega:

- opravlja svetovanja,
- razvija metodiko dela,
- se vključuje v različne projekte,
- spremlja kakovost notranjega revidiranja,
- sodeluje z drugimi službami nadzora in zunanjimi revizorji ter
- se vključuje v stanovska združenja.

Služba notranjega revidiranja je opravila 20 revizijskih pregledov, na vseh z vidika tveganj ključnih področjih poslovanja Skupine Telekom Slovenije, to je na področju varnostne politike, nabavnih procesov in finančnega upravljanja.

Revizijska poročila so obravnavala vodstva družb, v katerih so bili ti pregledi opravljeni, nato so sledili sklepi o izvedbi priporočil v dogovorjenih rokih. O opravljenih nalogah in izvajanju priporočil služba poroča upravi polletno, poročila pa obravnava tudi Revizijska komisija nadzornega sveta družbe Telekom Slovenije, d. d.

Opredelitev področij revidiranja za leto 2010 izhaja iz strateških usmeritev Skupine Telekom Slovenije h konsolidaciji, k iskanju sinergij, prenosu dobrih praks in standardizaciji procesov družb v skupini. Revizijski pregledi bodo usmerjeni k obvladovanju operativnih in finančnih tveganj ter varnostni politiki, pri obvladovanju poslovnih tveganj pa k organizacijskim spremembam družb znotraj skupine ter uvajanju novih storitev in produktov.

Zunanje revidiranje

Za revidiranje računovodskih izkazov za poslovno leto 2009 je bila na 16. redni seji skupščine delničarjev Telekoma Slovenije, d. d., 30. junija 2009, imenovana revizijska družba Ernst & Young, d. o. o., Ljubljana.

Sestava organov vodenja in nadzora v odvisnih družbah Telekoma Slovenije, d. d., na 31. 12. 2009

Slovenija

Družba	Vodstvo
MOBITEL, d. d.	Člani upravnega odbora: dr. Filip Ogris-Martič, mag. Željko Puljić, Klavdij Godnič (glavni izvršni direktor), Metod Zaplotnik, Tjaša Škrilec in Branko Miklavčič

Vodenje in upravljanje poteka preko enotnega sistema upravljanja.

Do 18.12.2009 je bil član in predsednik upravnega odbora tudi mag. Bojan Dremelj, ki je tega dne podal odstopno izjavo.

Klavdiju Godniču z 28. 2. 2010 na podlagi odstopne izjave preneha članstvo v upravnem odboru in funkcija glavnega izvršnega direktorja.

Metodu Zaplotniku s 15. 2. 2010 na podlagi odstopne izjave preneha članstvo v upravnem odboru

Z 12. februarjem 2010 je nov član upravnega odbora Ivica Kranjčević, ki je bil izvoljen za predsednika organa s 1. 3. 2010

S 1. marcem 2010 sta nova člana upravnega odbora mag. Zoran Vehovar in Zoran Janko, ki je z istim datumom tudi novi izvršni direktor družbe.

Družba	Vodstvo
GVO, d. o. o.	Direktorica: Jožefa Guzej

Vodenje družbe je s 1. marcem 2010 prevzel Edo Škufca.

Družba	Vodstvo
AVTENTA.SI d. o. o.	Direktor: Iztok Klančnik

Družba	Vodstvo
Najdi, informacijske storitve, d. o. o.	Direktorica: Bojana Sonnenwald Turk

Do 31. 12. 2009 je bila firma družbe Teledat, d. o. o.

Družba	Vodstvo
PLANET 9 d. o. o.	Direktor: Rudolf Skobe

Do 3. 3. 2009 je bil direktor družbe Tomaž Jontes.

Druge države

Družba	Vodstvo
IPKO Telecommunications d. o. o.	Člani upravnega odbora: Dušan Mitič (predsednik), Bujar Musa (podpredsednik), Branko Babič, Akan Ismaili (glavni izvršni direktor), Klavdij Godnič

Vodenje in upravljanje poteka skladno s kosovsko zakonodajo.

Do 27. 8. 2009 je bil član upravnega odbora mag. Tomaž Kraškovic, od tega dne dalje pa Branko Babič, ki je s 1. 1. 2010 postal tudi glavni izvršni direktor družbe.

Družba	Vodstvo
ANEKS d. o. o., Banja Luka	Člani upravnega odbora: mag. Željko Puljić, predsednik, mag. Boštjan Kralj, Darko Simićević Direktor: mag. Igor Bohorč

Vodenje in upravljanje poteka skladno z zakonodajno ureditvijo v Republiki Srbski (Bosna in Hercegovina).

Do 7. 12. 2009 je bil direktor družbe Nebojša Antonijević, ki je s 5. februarjem 2010 postal član upravnega odbora družbe namesto Darka Simićevića.

Družba	Vodstvo
PRIMO Communications d. o. o.	Direktorji: Dušan Mitič, Ylli Panariti (glavni izvršni direktor), mag. Boštjan Kralj, Bujar Musa

Vodenje in upravljanje poteka skladno z zakonodajno ureditvijo v Albaniji.

Izjava o upravljanju

Družba	Vodstvo
Gibtelecom Limited	Člani upravnega odbora: Joe Holliday, predsednik, Tim Bristow, glavni izvršni direktor, Dilip D. Tirathdas, dr. Filip Ogris Martič, Klavdij Godnič

Vodenje in upravljanje poteka skladno z zakonodajo ureditvijo v Gibraltarju.
Do 18. 12. 2009 je bil član upravnega odbora tudi mag. Bojan Dremelj, ki je tega dne podal odstopno izjavo.
Ivica Kranjčević je član upravnega odbora od 1. 1. 2010.

Družba	Vodstvo
SIOL d. o. o.	Direktor: Janez Marovt

Vodenje in upravljanje poteka skladno z zakonodajno ureditvijo v Republiki Hrvaški.

Družba	Vodstvo
ON.NET d. o. o.	Nadzorni svet: Dušan Mitič, Vladimir Peševski, Mitja Štular, Direktor: Predrag Čemerikić Prokurist: Janez Marovt

Vodenje in upravljanje poteka skladno z zakonodajno ureditvijo v Makedoniji.

Družba	Vodstvo
SIOL B.V.	Člani upravnega odbora: direktorja A: mag. Boštjan Kralj in Darja Vrhunc, direktorja B: dr. Filip Ogris-Martič in Dušan Mitič

Vodenje in upravljanje poteka skladno z zakonodajno ureditvijo na Nizozemskem.
Do 12. 5. 2009 so bili člani upravnega odbora: direktorja A: Eirini Nikolaidi in Aimilia Filippou, direktorja B: Colin Douglas Longhurst in Peggy Jo Gunn.

Družba	Vodstvo
ONE AD Skopje	Člani upravnega odbora: Olivier G. J. Poncin (prvi izvršni direktor), Dejan Kalinikov, drugi izvršni direktor; neizvršni direktorji pa mag. Boštjan Kralj, dr. Filip Ogris-Martič in Dušan Mitič Prokurist: Janez Marovt

Vodenje in upravljanje poteka skladno z zakonodajno ureditvijo v Makedoniji.
Do 26. 5. 2009 so bili člani upravnega odbora Megaklis Stoukidis, Petros Lefkotivz, Konstantinos Liamidis, Georgios Tsonis in Stefanos Oktapodas. Janez Marovt je prokurist od 26.5.2009.
Do 30. 10. 2009 je bila firma družbe Cosmofon Mobile Telecommunications Services AD Skopje.
Olivier G. J. Poncin je bil prvi izvršni direktor do začetka leta 2010, do imenovanja novega prvega izvršenega direktorja je vodenje družbe začasno prevzel upravni odbor.
S 1. marcem 2010 je Klavdij Godnič član upravnega odbora in prvi izvršni direktor.
Z 28. februarjem 2010 je bil na podlagi odstopne izjave kot član upravnega odbora razrešen dr. Filip Ogris Martič, za novega neizvršnega direktorja pa je bil s 1. marcem 2010 imenovan Ivica Kranjčević.

Družba	Vodstvo
GERMANOS TELECOM AD Skopje	Člani upravnega odbora: mag. Boštjan Kralj, izvršni direktor, neizvršna direktorja pa dr. Filip Ogris-Martič in Dejan Kalinikov Prokurist: Igor Lokar

Vodenje in upravljanje poteka skladno zakonodajno ureditvijo v Makedoniji.
Do 26. 5. 2009 so bili člani upravnega odbora Christos Makripoulas, Megaklis Stoukidis, Petros Lefkotivz, Ioannis Karagiannis, Dimitros Lolis. Od 26.5.2009 do 13.08.2009 je bil član upravnega odbora Dušan Mitič. Od 13. 8.2009 ga je nadomestil Dejan Kalinikov, ki je bil od 26. 5. 2009 do 15. 7. 2009 prokurist. Od 15. 7. 2009 je prokurist Igor Lokar.

Družba	Vodstvo
DIGI PLUS MULTIMEDIA LTD., Skopje	Direktor: Predrag Čemerikić

Vodenje in upravljanje poteka skladno z zakonodajno ureditvijo v Makedoniji.
Predrag Čemerikić je bil direktor družbe od njene ustanovitve 17. 9. 2009. Od 31. 3. 2010 je direktor družbe Janez Marovt.

Delnica: povečano zanimanje vlagateljev

- rast vrednosti delnice • za 300 milijonov evrov prodanih obveznic
- aktivni odnosi z vlagatelji • ponovno v ožjem izboru za nagrado Ljubljanske borze

Delnica Telekoma Slovenije, d. d., ostaja ena najzanimivejših na slovenskem borznem trgu, zaupanje vlagateljev pa je potrdila tudi uspešno zaključena izdaja obveznic družbe.

Osnovni podatki o delnici družbe Telekom Slovenije, d. d., na 31. december 2009

Oznaka	TLSG
Kotacija	Prva kotacija Ljubljanske borze vrednostnih papirjev
Osnovni kapital (v evrih)	272.720.664,33
Število navadnih imenskih kosovnih delnic	6.535.478
Število lastnih delnic	30.000
Število delničarjev	13.402

Podatke o gibanju delnice in druge za vlagatelje pomembne podatke sproti objavljamo na spletni strani www.telekom.si v rubriki Središče za vlagatelje.

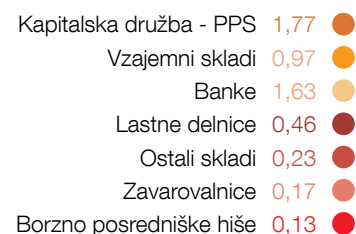
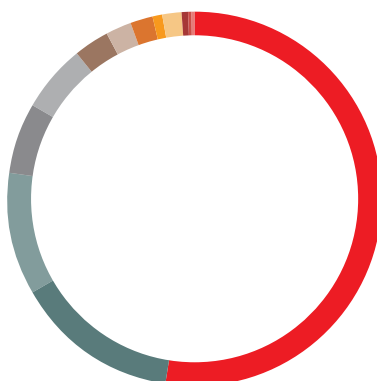
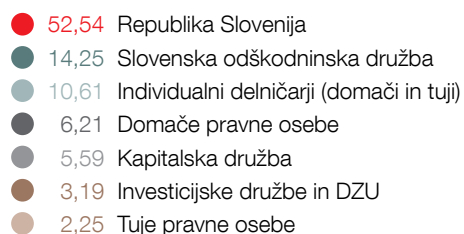
Večje število delničarjev

V letu 2009 so se za nakupe delnic TLSG odločali predvsem banke, domače pravne osebe, mali vlagatelji in vzajemni skladi. Na zadnji dan leta je bilo v delniško knjigo Telekoma Slovenije, d. d., vpisanih 13.402 delničarjev; njihovo število se je glede na leto 2008 povečalo za 411.

Največji delničarji ohranjajo deleže

Dne 31. 12. 2009 je imelo deset največjih delničarjev v lasti 79,99 odstotka osnovnega kapitala družbe, kar je 0,99 odstotne točke manj kot konec leta 2008. Med te največje delničarje sta se uvrstili Hypo bank d. d. in NLB, d. d., medtem ko sta Confinvest Aktiengesellschaft in Maksima holding, d. d., izstopili iz deseterice.

Lastniška struktura na dan 31. decembra 2009 v %

Delnica: povečano zanimanje vlagateljev

Primerjava desetih največjih delničarjev v letih 2008 in 2009

2008		2009	
Največji delničarji 31. 12. 2008	%	Največji delničarji 31. 12. 2009	%
Republika Slovenija	52,54	Republika Slovenija	52,54
Slovenska odškodninska družba, d. d.	14,25	Slovenska odškodninska družba, d. d.	14,25
Kapitalska družba, d. d.	5,59	Kapitalska družba, d. d.	5,59
NFD 1 delniški investicijski sklad, d. d.	2,39	NFD 1 delniški investicijski sklad, d. d.	2,37
Kapitalska družba, d. d. – PPS	1,77	Kapitalska družba, d. d. - PPS	1,77
Alpe-Adria Privatbank AG	1,16	Delniški vzajemni sklad Triglav steber 1	0,85
Confinvest Aktiengesellschaft	1,10	Poteza naložbe, d. o. o.	0,70
Delniški vzajemni sklad Triglav steber 1	0,82	Alpe-Adria Privatbank AG	0,70
Maksima holding, d. d.	0,78	Hypo Bank, d. d.	0,67
Poteza naložbe, d. o. o.	0,58	NLB, d. d.	0,55
Skupaj	80,98	Skupaj	79,99

Število delnic v lasti uprave in nadzornega sveta Telekoma Slovenije, d. d., na dan 31. decembra 2009

Ime in priimek	Funkcija	Število delnic	Delež v kapitalu v %
Uprava			
mag. Bojan Dremelj	predsednik uprave	100	0,0015
Dušan Mitič	podpredsednik uprave	500	0,0077
dr. Filip Ogris-Martič	član uprave	645	0,0099
mag. Željko Puljič	član uprave	300	0,0046
Darja Senica	članica uprave in delavska direktorica	338	0,0052
Nadzorni svet			
mag. Tomaž Berginc	predsednik nadzornega sveta	0	0
dr. Jaroslav Berce	član nadzornega sveta	0	0
dr. Marko Hočevár	član nadzornega sveta	0	0
mag. Ciril Kafol	član nadzornega sveta	0	0
dr. Tomaž Kalin	podpredsednik nadzornega sveta	100	0,0015
dr. Zvonko Kremljak	član nadzornega sveta	0	0
Martin Gorišek	član nadzornega sveta	125	0,0019
Milan Richter	podpredsednik nadzornega sveta	1	0,0000
Branko Sparavec	član nadzornega sveta	0	0
Skupaj		2.109	0,0323

Delnica: povečano zanimanje vlagateljev

Trgovanje z delnico in pomembnejši finančni podatki o delnici

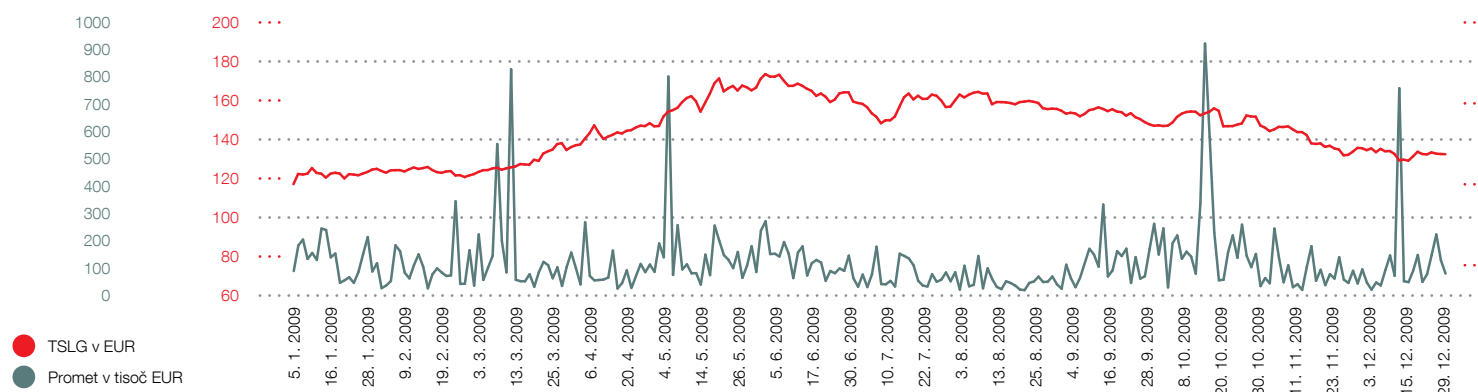
V prvi polovici leta je delnica Telekoma Slovenije, d. d., postopoma pridobivala vrednost, nato se je gibanje tečaja blago obrnilo navzdol, tako da je leto zaključila pri vrednosti 134,66 evra. S takšnim gibanjem je v pretežni meri sledila indeksu SBI20. Enotni tečaj se je zvišal za 13,83 odstotka glede na začetek obravnavanega obdobja.

Rast vrednosti delnic odraža zmerni optimizem na borznem trgu glede na leto 2008 in zaupanje vlagateljev v razvojne potenciale Skupine Telekom Slovenije, ki ga potrjuje tudi uspešno zaključena izdaja obveznic Telekoma Slovenije, d. d.

Statistika trgovanja s TLSG na Ljubljanski borzi v letu 2009

Enotni tečaj	2008	2009
Najvišji enotni tečaj v EUR	415,64	178,44
Najnižji enotni tečaj v EUR	116,73	118,30
Povprečni enotni tečaj v EUR	230,36	148,51
Promet	2008	2009
Promet v mio EUR	78,88	33,77
Največji dnevni promet v mio EUR	2,42	5,29
Najnižji dnevni promet v mio EUR	0,0100	0,0026

Gibanje enotnega tečaja in vrednostni promet delnic TLSG na Ljubljanski borzi

Delnica: povečano zanimanje vlagateljev

Pomembnejši finančni podatki o delnici

	31. 12. 2008	31. 12. 2009
Tržni tečaj delnice v EUR	118,60	134,66
Knjigovodska vrednost delnice v EUR ¹	134,00	136,87
Čisti dobiček na delnico (EPS) ²	13,20	3,78
Multiplikator dobička (P/E) ³	9,00	35,60
Razmerje tržna/knjigovodska vrednost (P/BV)	0,89	0,98
Kapitalska donosnost delnice v % ⁴	-71,30	13,83

¹ Knjigovodska vrednost delnice je izračunana kot razmerje med knjigovodsko vrednostjo lastniškega kapitala družbe Telekom Slovenije, d. d., in številom izdanih delnic, zmanjšanim za število lastnih delnic družbe.

² Čisti dobiček na delnico je izračunan kot razmerje med čistim poslovnim izidom Skupine Telekom Slovenije (večinski delež) v obravnavanem obdobju in številom izdanih delnic, zmanjšanim za število lastnih delnic.

³ Multiplikator dobička je izračunan kot razmerje med tržnim tečajem delnice na zadnji trgovanjski dan v obdobju in dobičkom na delnico.

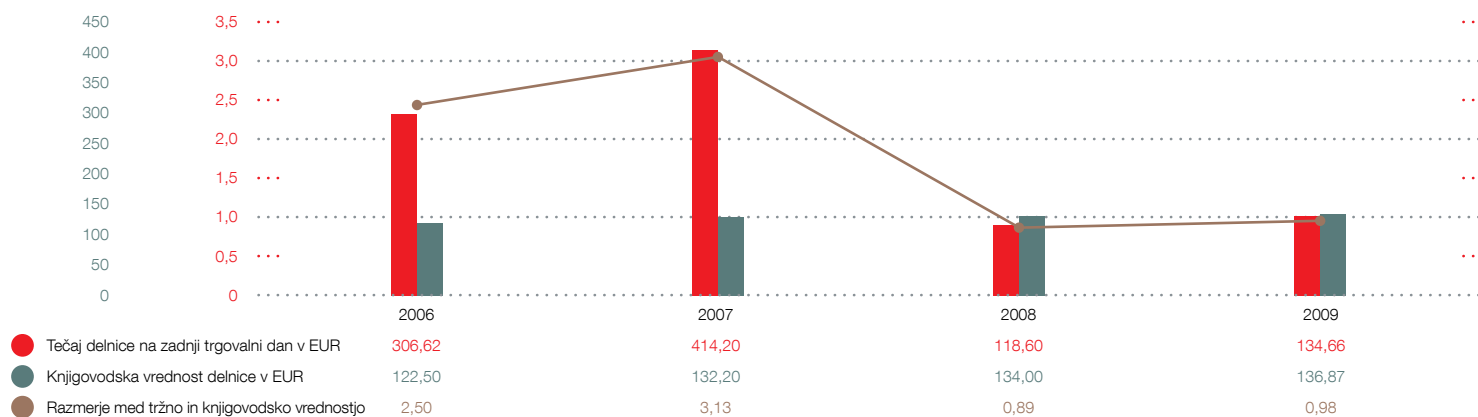
⁴ Kapitalska donosnost delnice je izračunana kot: (tečaj na zadnji trgovanjski dan v obdobju – tečaj na prvi trgovanjski dan v obdobju) / tečaj na prvi trgovanjski dan v obdobju.)

Uresničevanje politike stabilnih dividend

Skupščina delničarjev je 30.6.2009 sprejela sklep o izplačilu dividend za leto 2008 v vrednosti 6,00 evrov bruto na delnico in tako uresničila zastavljeno stabilno politiko dividend. Do izplačila so upravičeni delničarji, ki so bili dva dni po sprejemu sklepa vpisani v delniško knjigo družbe kot imetniki delnic s pravico do dividende. Za leto 2009 je predlagana dividenda v višini 3 evre bruto na delnico.

Dividendna politika družbe Telekom Slovenije, d. d., in Skupine Telekom Slovenije je razvojno naravnana in usmerjena v krepitev konkurenčnega tržnega položaja. Opredeljena je v Statutu družbe, in sicer kot odstotek od neto dobička, pri čemer ima prednost zagotavljanje sredstev za investicije in s tem večanje vrednosti delnice. Vrednost dividende je odvisna od doseženega poslovnega rezultata, optimalne davčne politike in politike investiranja. Pri tem so upoštevani interesi in pričakovanja lastnikov.

Primerjava tržne in knjigovodske vrednosti delnice in njenega koeficienta (tržna/knjigovodska vrednost)

Lastne delnice

Število 30.000 lastnih delnic družbe Telekom Slovenije, d. d., ostaja od pridobitve leta 2003 nespremenjeno.

Pravilnik o omejitvi trgovanja z delnicami družbe na podlagi notranjih informacij

Družba Telekom Slovenije, d. d., je ena izmed prvih družb na Ljubljanski borzi, ki je ob vstopu na borzo imela sprejet Pravilnik o omejitvi trgovanja z delnicami družbe in delnicami povezanih družb na podlagi notranjih informacij, ki omejuje možnost okoriščenja na podlagi trgovanja z notranjimi informacijami. Pravilnik je bil v letu 2009 prenovljen in usklajen z veljavno zakonodajo ter s priporočili Ljubljanske borze.

Veliko zanimanje za obveznice Telekoma Slovenije, d. d.

Družba je z namenom ugodnejšega financiranja obstoječih obveznosti 3. decembra 2009 javno objavila namero za izdajo obveznic v skupni vrednosti 300 milijonov evrov z dospelostjo 7 let. Po predstavitvah družbe evropskim vlagateljem je bila do 10. decembra uspešno prodana celotna emisija obveznic. Postopek je bil uradno zaključen 21. decembra. Istega dne so bile obveznice sprejete v trgovanje na organiziranem trgu Luksemburške borze.

Finančni koledar za leto 2010

Datum*	Objava
Četrtek, 25. 2. 2010	- Objava Poročila nadzornega sveta Telekoma Slovenije, d. d., o obravnavi nerevidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Telekom Slovenije in nekonsolidiranih računovodskih izkazov družbe Telekom Slovenije, d. d., za leto 2009 - Objava nerevidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Telekom Slovenije in nekonsolidiranih računovodskih izkazov družbe Telekom Slovenije, d. d., za leto 2009
Sreda, 31. 3. 2010	- Objava Poročila nadzornega sveta o sprejetju Letnega poročila za leto 2009 Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije, d. d., o predlogu uporabe bilančnega dobička in pripravi skupščine delničarjev - Objava Letnega poročila Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije, d. d., za leto 2009 - Objava Izjave o spoštovanju kodeksa
Petek, 23. 4. 2010	Objava letnega dokumenta
Petek, 14. 5. 2010	Objava sklica 17. skupščine družbe Telekom Slovenije, d. d.
Četrtek, 27. 5. 2010	- Objava Poročila nadzornega sveta o obravnavi medletnega poročila o poslovanju za obdobje januar - marec 2010 - Objava medletnega poročila o poslovanju za obdobje januar - marec 2010
Četrtek, 17. 6. 2010	17. seja skupščine delničarjev družbe Telekom Slovenije, d. d.
Petek, 18. 6. 2010	Objava sklepov 17. seje skupščine delničarjev družbe Telekom Slovenije, d. d.
Ponedeljek, 16. 8. 2010	Izplačilo dividend
Četrtek, 26. 8. 2010	- Objava Poročila nadzornega sveta o obravnavi polletnega poročila za leto 2010 - Objava polletnega poročila o poslovanju za leto 2010
Četrtek, 25. 11. 2010	- Objava Poročila nadzornega sveta o obravnavi medletnega poročila o poslovanju za obdobje januar - september 2010 - Objava medletnega poročila o poslovanju za obdobje januar - september 2010

* Opomba: Dejanski datumi lahko odstopajo od zgoraj navedenih.

Predvidene objave bodo objavljene na SEOnet-u in na spletni strani družbe www.telekom.si. Morebitne spremembe predvidenih datumov objav bodo pravočasno objavljene na omenjenih spletnih mestih.

Uprava družbe Telekom Slovenije, d. d.

Pomembnejši dogodki in novosti ter dogodki po datumu bilance stanja v Skupini Telekom Slovenije

- nove širokopasovne storitve • vstop na makedonski IKT trg
- uvedba e-računa • razvoj konvergenčnih storitev in vsebin tudi s spletno televizijo SiOL iO

S številnimi novimi širokopasovnimi in mobilnimi storitvami ter vsebinami smo stopali v korak z rastočimi zahtevami uporabnikov. Da bi zagotovili pogoje za nadaljnji strateški razvoj ponudbe po meri uporabnika, smo opravili pomembne nakupe in konsolidacijo družb v jugovzhodni Evropi in Sloveniji.

Pomembnejše novosti in dogodki leta 2009 v Skupini Telekom Slovenije

Januar

- V sodelovanju z Abanko in NLB, smo v Telekomu Slovenije, d. d., začeli z aktivnostmi za uvedbo e-računa, ki smo ga vpeljali prvi v Sloveniji.

Februar

- Hčerinska družba On.net, d. o. o. je kot edini ponudnik zaprosila za pridobitev licence DVB-T v Makedoniji.

Marec

- Telekom Slovenije, d. d., je predstavil temeljito prenovljeno ponudbo in na trgu uvedel novo uporabniško izkušnjo, poenostavljene postopke naročanja ter preglednejši nabor širokopasovnih storitev;
- Avtenta.si, d. o. o., je prva opravila akreditacijo storitve sihramba.eu in s tem uspešno izpolnila vsa določila aktualne arhivske zakonodaje;
- Družba Ipko, d. o. o., je prekopila iz analognega na digitalni prenos televizijskega signala;
- Mobitel, d. d. je uvedel storitev »Povej vse« za dolge Mobi pogovore.

April

- Telekom Slovenije, d. d., in Planet 9, d. o. o., sta prenovila vmesnik za storitve SiOL TV plus, ki razširja funkcionalnosti, preglednost in uporabnost.
- Mednarodna bonitetna agencija Moody's Investors service je potrdila obstoječo dolgoročno oceno kreditnega tveganja na ravni "A3", ki jo je družba prvič pridobila aprila 2007.
- Telekom Slovenije, d. d., Mobitel, d. d., in Planet 9, d. o. o., so med prvimi operaterji v Evropi uvedli sistem spletne televizije SiOL iO. Storitve omogoča spremljanje linearne televizije preko spleta, dostop do vsebin na zahtevo in živih videoposnetkov iz različnih krajev.
- V Teledatu, d. o. o., so za TIS in bizi.si v sodelovanju z Microsoftom razvili posebna orodja za Internet Explorer 8.0, ki uporabnikom poenostavijo brskanje in prinašajo več varnosti, zanesljivosti, hitrosti in uporabnosti na spletu.
- Na 15. skupščini delničarjev Telekoma Slovenije, d. d., so bili izvoljeni novi člani nadzornega sveta, predstavniki kapitala.

Maj

- GVO, d. o. o., je začel za gradnjo odprtega širokopasovnega omrežja v Mislinjski in Dravski dolini, kjer je z nepovratnimi sredstvi soudeležena tudi Evropska unija;
- Mobitel, d. d., je Mobiuporabnikom ponudil novo storitev – direktno polnjenje Mobiračuna

- Družba Ipko, d.o.o., je predstavila najnovejši izdelek, družinski paket TRIO, ki je kombinacija interneta, digitalne televizije in fiksne telefonije – vse v enem paketu in na enem računu.

Junij

- Izšel je nov Telefonski imenik Slovenije na zgoščenki in na spletu z izboljšanim iskalnikom ter vrsto naprednih orodij za poslovne uporabnike.
- Telekom Slovenije, d. d., je uporabnikom SiOL TV ponudil nove TV programe, SiOL TV pa je s prvim julijem na voljo v treh programskih paketih.
- Telekom Slovenije, d. d., je z Abanko, d. d., in NLB, d. d., uvedel e-račun, ki uporabnikom omogoči časovne in materialne prihranke in povečuje njihovo okoljsko odgovornost.
- Mobitel, d. d., je omogočil uporabo sistema Moneta tudi uporabnikom Simobila, d. d., in plačevanje na Petrolovih prodajnih točkah.
- Dne 30.6.2009 je potekala 16. skupščina družbe Telekom Slovenije, d. d.

Julij

- Na zunanji presoji ravnanja z okoljem je Slovenski inštitut za kakovost podelil 13 priporočil in ni ugotovil nobenega neskladja.

Avgust

- Mobitel, d. d., je v Sloveniji premierno predstavil vrhunski mobilnik s platformo Android - »HTC Hero with Google«.
- Telekom Slovenije, d. d., je dobil mednarodni certifikat Sveta FTTH, ki potrjuje, da njegovo optično omrežje ustreza mednarodnim priporočilom in standardom tega sveta.

September

- Mobitel, d. d., je v Sloveniji premierno ponudil mobilnik, ki ga je mogoče polniti tudi s sončno energijo - Samsung E1107 Crest Solar.
- GVO, d. o. o., je začel graditi drugo največje odprto širokopasovno omrežje na območju občin Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi.
- Ipko Telecommunications, d. o. o., je uradno predstavil paket DUO (digitalno kabelsko televizijo in internet),
- Telekom Slovenije, Mobitel in SiOL so že drugo leto zapored prejeli priznanje zaupanja vrednih blagovnih znamk Trusted Brand.

Oktober

- Telekom Slovenije, d. d., se je uvrstil v finale nagrade Portal, ki jo Ljubljanska borza podeljuje za kakovostno in korektno obveščanje s strani izdajateljev prve in standardne kotacije.
- Mobitel, d. d., je pripravil posebno akcijo za obstoječe in nove polnoletne naročnike Itak paketov, ki je trajala do konca leta 2009 novo rešitev M:Medij za podjetja, ki omogoča dvosmerno komuniciranje s strankami prek SMS in MMS sporočil.

November

- Agencija za pošto in elektronske komunikacije je izbrala Telekom

Slovenije, d. d., in Teledat, d. o. o., za izvajalca univerzalnih storitev s področja fiksne telefonije in storitev telefonskega imenika za obdobje petih let.

- Mednarodna bonitetna agencija Moody's Investors service je Telekomu Slovenije, d. d., dodelila eno stopnjo nižjo dolgoročno oceno kreditnega tveganja Baa1, kar je deloma posledica negotovosti, povezane s preходом na konvergenčno strategijo, okrepljenega konkurenčnega in regulativnega pritiska ter trenutnega vpliva makroekonomskega okolja.
- Cosmofon in On.net, d. o. o. Skopje sta predstavila One – novo blagovno znamko, pod katero bosta delovala in konsolidirala svoj položaj v okviru Skupine Telekom Slovenije.
- One je prebivalcem Makedonije predstavil prvo brezžično digitalno televizijo – Boom TV.
- Avtenta.si, d. o. o., je postala EMC Velocity Affiliate Partner. S pridobljenim partnerstvom ponuja celotno paleto produktov in rešitev s področja shranjevanja podatkov.

December

- Telekom Slovenije, d. d., je javno objavil in zaključil izdajo obveznic v vrednosti 300 milijonov evrov.
- Nadzorni svet Telekom Slovenije, d. d., je imenoval Ivico Kranjčevića za predsednika uprave družbe, z začetkom mandata 13. marca 2010.

O novostih in dogodkih v Skupini Telekom Slovenije sproti poročamo na spletni strani www.telekom.si v rubrikah Središče za novinarje in Javne objave. Spremembe v sestavi Skupine Telekom Slovenije so v celoti opisane v poglavju Sestava Skupine Telekom Slovenije, spremembe v vodstvih družb pa v poglavju Izjava o upravljanju.

Pomembnejši dogodki po datumu bilance stanja

Januar

- V Skupini Telekom Slovenije je potekalo posvetovanje o ravnanju z odpadki.
- Telekom Slovenije, d. d. in Mobitel, d. d., sta prejela priznanje uglednega delodajalca za leto 2009.
- Družba Avtenta.si je dobila status Exchange in OCS Service Provider, kar omogoča izvajanje storitev »Packaged services«.

Februar

- Mobitel d. d., je prejel priznanje Cankarjevega doma in postal pokrovitelj leta 2009.
- Družba Najdi, d. o. o., je sodelovala na sejmu Informativa in se predstavila z blagovnimi znamkami Najdi.si in 1188.
- Družba Aneks d. o. o., je predstavila najnovejšo storitev digitalno televizijo Blic TV.
- Makedonski One, d. d., je ponudil storitev za preverjanje količine internetnega prometa.

Marec

- S komunikacijsko akcijo Čas je za digitalno, Telekom Slovenije, d. d., uporabnike spodbuja k prehodu na SiOL TV.
- V Cankarjevem domu je Skupina Telekom Slovenije gostila najpomembnejše ključne uporabnike s predstavo Shen Wei.
- Blagovne znamke Telekom Slovenije, SiOL in Mobitel so ponovno prijele priznanje »Superbrands«.
- Nizozemska družba Telekom Slovenije Finance B.V., je 24. marca 2010 prenehala obstajati po postopku hitre likvidacije.

Aktivni v komuniciranju

- povezanost z uporabniki • multimedijско komuniciranje
- pomembna poslovna javnost • dejaven odnos z vlagatelji • zaupanje zaposlenih

Odperto in pravočasno smo komunicirali o vseh pomembnih poslovnih odločitvah in novostih na področju storitev ter vsebin. Uporabnikom smo prek elektronskih in klasičnih poti zagotavljali celovite informacije.

Tesno povezani z uporabniki

Komuniciranje z uporabniki predstavlja eno ključnih aktivnosti pri upravljanju naših najmočnejših blagovnih znamk SiOL, Mobitel in Telekom Slovenije. Pomembna novost je začetek trženja širokopasovnih storitev z blagovno znamko SiOL, pri kateri smo dali poudarek večanju lojalnosti naročnikov, posameznim segmentom uporabnikov in prehodu od komuniciranja storitev h komuniciranju vsebin (zakaj je SiOL več kot televizija ipd.).

Okrepili smo uporabo komunikacijskih kanalov, kot so digitalni PR in spletna družbena omrežja na področju širokopasovnih in mobilnih storitev, pa tudi blagovnih znamk Najdi, Planet 9, One, Ipko in Gibtelecom. Aktivnosti prek teh omrežij so postale sestavni del komunikacijskih prizadevanj. Med drugim tudi v akciji Itak Džafest, ki je prejela slovensko nagrado za odličnost v komuniciranju Prizma.

Med številnimi komunikacijskimi aktivnostmi izpostavljamo:

- naročniške akcije, kot sta SiOL Začetek in komuniciranje SiOLa kot zabave za vso družino,
- oblikovanje produktnega profila SiOL na Facebooku in pojavljanje na Twitteru,
- aktivnosti na Facebookovih straneh Mobitel in Itak, tudi z novimi aplikacijami, kot npr. najbolj popularna slovenska Facebookova aplikacija »Naredi svoj bend«,
- Festival Vesolje veselja v središču Ljubljane z zvezdo večera Joss Stone,
- prenovo storitvenega dela portala www.siol.si in vpeljavo virtualne interaktivne asistentke Tie,
- »retention« program, širitev programa zvestobe, seznanjanje naročnikov s spremembami programskih shem in druge aktivnosti za večanje lojalnosti naročnikov,
- podporo novim SiOL-ovim prodajnim kanalom (Mobitel centri in drugo),
- podporo uvajanju novih in prilagajanju obstoječih paketov mobilnih storitev in izdelkov (solarni telefoni),
- podporo uvedbi Mobitelovega programa zvestobe in prenovljena spletna stran,
- podporo novim storitvam Ipko, d. o. o., (digitalna televizija, storitev DUO in TRIO ter drugo) in korporativno komunikacijsko kampanjo na Kosovu,
- komunikacijsko podporo novi blagovni znamki One v Makedoniji in uvajanju novih Allo paketov.

Dejavni v komuniciranju s poslovno javnostjo

Pomemben del naših ciljnih javnosti predstavljajo poslovni uporabniki in poslovna javnost. Na tem segmentu smo izvajali naslednje aktivnosti:

- komunikacijsko akcijo za poslovne pakete SiOLovih komunikacijskih rešitev za mala in srednja podjetja,
- komunikacijske aktivnosti v okviru Mednarodnega obrtnega sejma v Celju in na drugih dogodkih za poslovno javnost,
- komunikacijsko akcijo ob uvedbi prenovljenih poslovnih paketov,
- organizacija dogodkov ob kulturnih in športnih prireditvah, kjer smo bili pokrovitelji,
- komunikacijske aktivnosti ob prenovi poslovnega imenika Bizi.si,
- uvedbo storitve osebnega telefonskega svetovalca v družbi Mobitel, d. d.

Tvorno komuniciranje z mediji

Pri komuniciranju z mediji širimo nabor komunikacijskih orodij in poleg rednih četrtletnih novinarskih konferenc, formalnih in neformalnih novinarskih srečanj uporabljamo tudi multimedijske storitve. Novinarji so informacije našli v novinarskem središču na spletnih straneh www.telekom.si (rubrika Središče za novinarje). Z njimi posredno komuniciramo tudi prek spletnih skupnosti, tudi prek Facebooka kot pomembnega vira informacij tudi za novinarje, zaposlene in druge deležnike ter soustvarjalce javnega mnenja.

Komunikacijska sporočila so zajemala:

- poslovanje skupine,
- nove storitve, produkte in prodajne akcije,
- gradnjo optične infrastrukture in omrežij,
- organizacijske in kadrovske spremembe ter pravne zadeve,
- koristno svetovanje uporabnikom storitev in opreme,
- seznanjanje z dogajanjem na trgih jugovzhodne Evrope.

Družbe Skupine Telekom Slovenije so pripravile skupno prek 90 sporočil za medije in 20 novinarskih srečanj ter konferenc. Še naprej raste število objav v elektronskih medijih, vseh objav pa je bilo več kot 10.000. Prevladovala so vsebine s področja poslovanja, družbene odgovornosti in novih produktov.

Intenzivnejša komunikacija z zaposlenimi

Aktivnosti notranjega komuniciranja skrbno načrtujemo in izvajamo. Stremimo k nemotenemu večsmernemu pretoku informacij, kar je pomemben pogoj za zadovoljstvo zaposlenih in s tem za zadovoljstvo uporabnikov. Rezultati raziskave organizacijske klime v matični družbi so pokazali, da zaposleni želijo še intenzivnejšo notranjo komunikacijo, zato smo v prizadevanjih za večje zadovoljstvo zaposlenih in večjo medsebojno in medorganizacijsko povezanost pričeli z notranjo komunikacijo, s katero želimo dolgoročno vplivati na spremembo kulture zaposlenih, ki naj odraža sodobno, storitveno naravnano k uporabniku. Poimenovali smo jo Jaz+Vsi, skupaj za uporabnike ali kar Plus kampanja. V projekt smo vnesli številne nove kanale komuniciranja, kot so plačilni list, hišni kavomati in vodomati, delovne table, dvigala, hodniki, jedilni seti v jedilnicah.

Osrednji komunikacijski kanal Skupine Telekom Slovenije ostaja intranet. Do intranetnega portala matične družbe dostopajo zaposleni vseh hčerinskih družb, te pa imajo povečini tudi lasten intranet. Našo strategijo komuniciranja »Uspešni skupaj« smo tudi v letu 2009 uresničevali na

štirih ravneh, ki predstavljajo štiri intranetne podportale:

- **Gradimo zaupanje:** ažurno obveščanje o vseh poslovno in strateško zanimivih informacijah,
- **Znanje za uspeh:** spodbujanje k inovacijam prek portala Brihta, promocija in spodbujanje znanja ter vseživljenjskega učenja, knjižnica,
- **Uspešni skupaj:** povabilo vsem zaposlenim na koncerte Itak Džafest in Festival veselje veselja, darila ob 8. marcu za ženske in prednovoletna darila za vse,
- **Skrbimo za okolje:** uresničevanje zaveze zaposlenih do varovanja, skrbnosti in odnosa do okolja.

Komunikacijo z zaposlenimi smo nadgrajevali na naslednje načine:

- uvedli smo posebni podportal Jaz + Vsi, prek katerega so zaposleni posredovali Plus misli, Plus novoletne želje in misli ob Plus delavnicah,
- vsi v skupini so prejeli elektronski časopis E-skupaj in tiskani interni časopis Škrjanček,
- pripravili smo dvojezično brošuro Spoznajmo se, v kateri smo predstavili posamezne družbe in naše aktualne strateške ter poslovne smernice delovanja,
- komunikacijo smo usmerjali tudi na področje humanitarnosti in ekologije (neposredna pomoč zaposlenih prezgodaj rojenim otrokom z nakupom nahrbtnikov, komunikacijska akcija o ločenem zbiranju odpadkov, okoljska zloženka z napotki za okolju prijazno ravnanje na delovnem mestu).

Pozornost pri komunikaciji namenjamo tudi študentom, študentom ciljnih fakultet in upokojemcem.

Redno komuniciranje z vplivnimi javnostmi

Z državo kot večinskim lastnikom, resornim ministrstvom, regulatorjem in

Uradom za varstvo konkurence je potekala redna in odprta komunikacija, ki je zajemala zlasti vsebine, povezane z regulativo in urejanjem odnosov z ostalimi ponudniki IKT storitev.

Dejavno ustvarjanje odnosov z vlagatelji

Zagotavljanje rednega, doslednega in kakovostnega obveščanja obstoječih in potencialnih vlagateljev je ena ključnih nalog družbe Telekom Slovenije, d. d. Veliko pozornost smo posvečali dvigovanju ravni poročanja in v tej smeri napredovali s povečanjem intenzivnosti sporočil, poglobljanjem njihove vsebine in z uporabo novih orodij komuniciranja. Tako smo:

- sodelovali na številnih investicijskih konferencah (Ljubljana, Beograd, Dunaj, Stegersbach),
- se udeležili predstavitev srečanj (roadshow) v finančnih središčih (London, Pariz, Frankfurt),
- vzdrževali redne osebne stike in sestanke z vlagatelji in analitiki,
- sproti ažurirali in nadgrajevali spletno Središče za vlagatelje na www.telekom.si,
- vlagateljem in analitikom pošiljali elektronske TLSG novice in letno publikacijo Telekomov delničar,
- preglednost poslovanja Skupine Telekom Slovenije zagotavljali po kriterijih, določenih za izdajatelje prve kotacije, in skladno s politiko razkrivanja informacij ter v sistemu borznega obveščanja objavili 107 obvestil.

Da gremo v pravo smer, potrjuje tudi tretja zaporedna uvrstitev v ožji izbor za nagrado Ljubljanske borze za najbolj odprto delniško družbo »Portal«.

Naš cilj je tudi v prihodnje zagotavljati visoko raven komuniciranja in ohranjati ustvarjalni dialog z odprtim in transparentnim komuniciranjem z investitorji in vsemi zainteresiranimi javnostmi.

Upravljanje s tveganji

- dodatni ukrepi za obvladovanje tveganj • dopolnjen register tveganj
- učinkovitost pri zaznavanju in obvladovanju tveganj

V zahtevnem letu smo še bolj poudarili pravočasno zaznavanje tveganj in učinkovitost pri njihovem obvladovanju. Sistem tveganj smo izboljšali in dopolnili z novostmi.

Cilji upravljanja tveganj

V Skupini Telekom Slovenije razumemo tveganja kot sestavni del inovativnega razvoja in izboljševanja ponudbe storitev, vsebin in izdelkov, ki omogočajo zadovoljstvo uporabnikov ter večanje vrednosti družb. S celovitim in pravočasnim zaznavanjem, z ocenjevanjem in vrednotenjem tveganj ter s sprejemanjem pravih odločitev za njihovo učinkovito obvladovanje:

- povečujemo verjetnost doseganja naših strateških in poslovnih ciljev,
- zmanjšujemo vpliv škodljivih dogodkov in okoliščin ter
- optimiziramo razmerje med tveganjem in donosom.

Sistem upravljanja tveganj

Sistem upravljanja tveganj na ravni matične družbe in Skupine Telekom Slovenije koordinira Služba za upravljanje tveganj, ki je organizirana v okviru Sektorja za finance Telekoma Slovenije, d. d. Služba skrbi za razvoj metodologije in orodij, opozarja na potencialna tveganja na posameznih področjih in v poslovnih funkcijah ter sodeluje oziroma nudi strokovno pomoč pri izvajanju procesov upravljanja tveganj.

Identificiranje, ocenjevanje in obvladovanje tveganj je integrirano v vsakodnevne poslovne procese, odgovornost za učinkovito izvajanje procesa upravljanja tveganj pa je na strani vodstva posamezne družbe oziroma vodij sektorjev in strokovnih služb v matični družbi. Uprava periodično pregleda najpomembnejša tveganja in sprejete ukrepe za njihovo obvladovanje.

Kritični proces ocenjevanja je analiza tveganja. Na njeni podlagi je vsako tveganje glede na **pomembnost** in **verjetnost** nastanka nepredvidenega dogodka opredeljeno s stopnjo: nizko, srednje ali visoko, kot je grafično prikazano na zemljevidu tveganj.

O vseh najpomembnejših tveganjih, ki so jim družbe v skupini izpostavljene, in o napovedih globalnih tveganj, ki neposredno ali posredno vplivajo na skupino, se redno poroča upravi.

Izboljšave pri upravljanju tveganj v letu 2009

V razmerah gospodarske recesije namenjamo dopolnitvam in izboljšavam sistema tveganj še večjo pozornost. Naredili smo nekaj pomembnih korakov:

- dopolnjevali smo register tveganj,
- za vsako izmed zaznanih tveganj smo ponovno opredelili oziroma dopolnili opis, relevantne cilje, oceno, kontrolno okolje in načrtovane oziroma uvedene ukrepe za njihovo obvladovanje,
- pripravili smo idejni projekt uvedbe celovitega upravljanja tveganj z namenom, da bi bil ta program še uspešnejši.

V Skupini Telekom Slovenije ločimo tri področja pomembnejših tveganj: poslovna, finančna in operativna. Seznam pomembnih tveganj se je v preteklem letu nekoliko spremenil, zaradi vplivov gospodarskega okolja pa so se spremenile tudi ocene nekaterih tveganj. Sprejeti so bili dodatni ukrepi za njihovo učinkovitejše obvladovanje. Zaradi specifičnosti področij smo ločili kreditna tveganja na tveganja pri naročnikih in tveganja pri operaterjih. V skupini operativnih tveganj smo prvič opredelili tveganja s področja kakovosti in pri ravnanju z okoljem.

Upravljanje tveganj v Skupini Telekom Slovenije je proces, ki ga stalno nadgrajujemo in razvijamo. V pripravi je projekt uvedbe celovitega upravljanja tveganj, ki ga bomo vpeljali najprej v matični družbi, potem pa še v skupini. Prenovili bomo okvir in proces upravljanja tveganj.

Pomembna poslovna tveganja

Tveganje	Način obvladovanja
Tveganje sprememb makroekonomskih pogojev poslovanja na ključnih trgih	Dosledno spremljanje ekonomskih gibanj in aktivno prilagajanje poslovanja novim razmeram.
Tveganje pritiska regulatorja	- Sledenje regulatorjevim ukrepom, aktivno sodelovanje v postopkih analize trga pred naložitvijo ukrepov in opozarjanje na morebitne nepravilnosti. - Aktivno seznanjanje ustreznih institucij v EU in vlaganje vseh razpoložljivih pravnih sredstev zoper sporne odločbe regulatorja. - Zagotavljanje skladnosti internih aktov z zakonodajo v vseh procesih.
Tveganje izgube prihodkov	- Vpeljava dodatnega sistema notranjih kontrol, optimizacija prihodkovnih procesov od izvedbe do plačila in uvedba informacijske podpore na področju upravljanja izgub prihodkov, upravljanja prevar ter kreditnih tveganj. - Aktivno sodelovanje z regulatorjem trga, lobiranje regulatorja in aktivna izterjava neplačil operaterjev. - Dokončna vzpostavitev širše operativne skupine za RA (Revenue Assurance) in organizacija odbora za RA v letu 2010.
Tveganje sprememb trga in obvladovanja tržnega deleža	- Aktivna prisotnost na trgu, stalen razvoj novih izdelkov, storitev in vsebin ter prehod na konvergenčne storitve. - Iskanje novih trgov in novih trženjskih pristopov, stalna skrb za kakovost storitev in uporabnike ter ponudba dodatnih ugodnosti. - Proučevanje tržnih raziskav, podrobnejša segmentacija trga in prilagajanje prodajnih aktivnosti posameznemu segmentu.
Tveganje širitve poslovanja na nove trge	- Skrbno načrtovanje posamezne akvizicije ob izdelanih kriterijih naložbene presoje (sinergije) in izvedba skrbnih pregledov družb. - Poprevzemni pregledi in aktivnosti za integracijo.
Tveganje investicij	- Načrtovanje in preverjanje ekonomske učinkovitosti investicij, - stalno izboljševanje kakovosti priprave, izvedbe, aktiviranja in spremljanja investicij.
Tveganje zniževanja splošnega nivoja maloprodajnih in veleprodajnih cen pri fiksni in mobilni telefoniji (VoIP-u)	- Prestrukturiranje ponudbe in določitev cenovne strategije ter izkoriščanje celovitosti ponudbe za širitev poslovanja. - Usmerjen in voden prehod uporabnikov iz klasičnih v IP storitve, povečanje produktivnosti in racionalizacija poslovnih procesov.
Tveganje komunikacijskega šuma oziroma napačne interpretacije v odnosih z mediji, interno, širšo javnostjo in finančno javnostjo ter z drugimi institucijami.	- Proaktivno in redno komuniciranje, osebni stiki, pogosta srečanja in druženja, kjer se podajajo izčrpne informacije. - Upoštevanje zakonskih določil in standardov ter pravil borze. - Preverjanje razumevanja podanih informacij in dosledna uporaba instituta »pravice do popravka ali odgovora« po zakonu o medijih.
Tveganje pri uvajanju novih storitev in produktov	- Spremljanje ključnih tržnih trendov, motivacija zaposlenih za inovacije in izboljšave, pravočasen odziv na potrebe kupcev in skrajševanje časa od ideje do realizacije. - Definiranje in obvladovanje poslovnih procesov ter njihova podpora z IT sistemi za podporo novim produktom.
Tveganja v zvezi z zaposlenimi	- Ukrepi za povečanje zadovoljstva zaposlenih, izboljšanje kakovosti delovnega okolja in večanje ravni timskega dela. - Zaposlovanje visokostrokovnega kadra, izobraževanje in usposabljanje zaposlenih, spodbujanje inovacij, motivacije in pripadnosti.

Upravljanje s tveganji

Tveganje	Način obvladovanja
Pravna tveganja, povezana s tožbami in z zakonodajo	- Aktivna obramba pred sodišči in oporekanje tožbam, prizadevanje za izvensodno reševanje sporov, posvetovanje z notranjimi in zunanjimi pravnimi strokovnjaki v izogib nadaljnjim tožbenim zahtevkom pri občutljivih poslovnih odločitvah. - Vpliv na zakonodajne rešitve prek sodelovanja v zakonodajnem postopku s strokovno utemeljenimi predlogi. - Tveganje je preneseno na zavarovalnico do določene zavarovalne vsote.
Tveganje odgovornosti (splošna civilna odgovornost, poklicna odgovornost vodstva)	

Z učinkovitim upravljanjem poslovnih tveganj je povezano:

- uresničevanje strategije Skupine Telekom Slovenije in zmožnost ustvarjanja poslovnih prihodkov,
- ohranjanje vrednosti premoženja in ugleda ter povečevanje vrednosti blagovnih znamk.

Zemljevid poslovnih tveganj

Tveganje / Velikost*	2008	2009
Tveganje sprememb makroekonomskih pogojev poslovanja na ključnih trgih	●	●
Tveganje pritiska regulatorja	●	●
Tveganje izgube prihodkov	●	●
Tveganje sprememb trga in obvladovanja tržnega deleža	●	●
Tveganje širitve poslovanja na nove trge	●	●
Tveganje investicij	●	●
Tveganje zniževanja splošnega nivoja maloprodajnih in veleprodajnih cen pri fiksni in mobilni telefoniji (VoIP-u)	●	●
Tveganje komunikacijskega šuma oziroma napačne interpretacije v odnosih z mediji, interno, širšo in finančno javnostjo ter z drugimi institucijami	●	●
Tveganje pri uvajanju novih storitev in produktov	●	●
Tveganja v zvezi z zaposlenimi	●	●
Pravna tveganja, povezana s tožbami in z zakonodajo	●	●
Tveganje odgovornosti (splošna civilna odgovornost, poklicna odgovornost vodstva)	●	●

* Pomembnost x Verjetnost, Legenda: ● nizka tveganja ● srednja tveganja ● visoka tveganja

Tveganje izgube prihodkov smo zaradi trenutno nižjega obsega kontrol nad prenovljenimi informacijskimi sistemi ocenili z visoko stopnjo, vendar že v letu 2010 načrtujemo razširitev kontrol – Revenue Assurance in učinkovito obvladovanje tega področja.

Pomembna finančna tveganja

Tveganje	Način obvladovanja
Tveganje plačilne sposobnosti	• Za tveganje likvidnosti: sistem načrtovanja in uravnavanja denarnih tokov, odobrene kratkoročne kreditne linije pri domačih bankah, vpeljana merila spremljanja in načrtovanja denarnih tokov tudi v ostalih družbah v skupini, kratkoročno financiranje znotraj skupine in uporaba 'cash pooling' metode. • Za tveganje dolgoročne plačilne sposobnosti: ohranjanje stabilne kapitalske sestave.
Kreditno tveganje pri naročnikih	• Preverjanje naročnikove bonitete in zahtevanje predložitve instrumentov zavarovanja plačil. • Uvedba izterjave dolga, ki je prilagojena naročnikovi boniteti – dinamično opominjanje. • Uvedba spremljanja dnevnih odmikov naročnikovega prometa glede na povprečno porabo in obveščanje naročnikov o povečani porabi ter izvajanje določenih ukrepov.
Kreditno tveganje pri operaterjih	• Pospešena izterjava neplačanih zapadlih terjatev, uvedba bančnih garancij oziroma drugih instrumentov zavarovanja.
Obrestno tveganje	• Spremljanje finančnih trgov, uporaba instrumentov za zavarovanje obrestne mere pred tveganjem za 55 odstotkov posojil in pogodbeno možnost zamenjave spremenljive obrestne mere za fiksno.
Valutno tveganje	• Uporaba ustreznih finančnih instrumentov.

Recesija se v poslovnem okolju na splošno kaže tudi v večanju plačilne nediscipline, s čimer se zlasti pri plačilih operaterjev soočamo tudi v Skupini Telekom Slovenije. Zato se je povečalo kreditno tveganje. Posledično se je zvečalo tudi tveganje naše plačilne sposobnosti, z nizke na srednjo stopnjo. Kot odgovor na to smo sprejeli dodatne ukrepe za zmanjševanje izpostavljenosti tem tveganjem. Izvajali smo naslednje aktivnosti:

- spremljanje pomembnejših kupcev, njihove finančne discipline in kakovosti zavarovanja terjatev na podlagi sistema skrbnikov,
- obvezna predložitve bančne garancije s strani kupcev za določene storitve,

- izvajanje sistematičnega in aktivnega procesa izterjave terjatev,
- izterjava prek zunanje agencije, zato je bil del terjatev izterjan pred sodno izterjavo,
- sistematično spremljanje kreditnega tveganja vseh kupcev z vpeljanimi bonitetnimi razredi in s kreditnimi limiti, s čimer želimo zmanjšati število dni od nastanka terjatve do plačila in višino odpisov terjatev,
- spremljanje nadpovprečne porabe naročnikov na dnevnem nivoju in previsokih mesečnih zneskov računov ter izvajanje ukrepov na tej osnovi,
- spremljanje dogovorjenih plačilnih pogojev v pogodbenih razmerjih z naročniki.

Zemljevid finančnih tveganj

Tveganje / Velikost*	2008	2009
Tveganje plačilne sposobnosti	●	●
Kreditno tveganje pri naročnikih	●	●
Kreditno tveganje pri operaterjih		●
Obrestno tveganje	●	●
Valutno tveganje	●	●

* Pomembnost x Verjetnost, Legenda: ● nizka tveganja ● srednja tveganja ● visoka tveganja

Pomembna operativna tveganja

Tveganje	Način obvladovanja
Tveganje delovanja in varnosti IKT omrežij in storitev	- Vsakoletno posodabljanje in izboljševanje načrta za zagotavljanje neprekinjenega poslovanja. - Uvedba rednih letnih testiranj načrta za zagotavljanje neprekinjenega poslovanja po posameznih procesih in nosilcih.
Tveganje staranja omrežij in tehnologij	- Preventivno vzdrževanje in zamenjava kritičnih elementov. - Uvajanje novih tehnoloških rešitev in prenova omrežja.
Tveganje zlorab	- Uporaba in nadgradnja sistemov za preprečevanje zlorab, nadaljnja gradnja in posodabljanje sistemov tehničnega varovanja (pristopna kontrola) in postopkov za vstopanje v objekte družbe. - Sodelovanje pri procesih in postopkih odkrivanja prevar in zlorab v IKT. - Vpeljava SOA (storitveno orientirane arhitekture).
Tveganje načrtovanja in razvoja IKT tehnologij	- Opredelitev tveganj in načini obvladovanja kot sestavni del zagonskega elaborata vsakega novega projekta. - Uvajanje sodobnih pristopov in standardov, natančno spremljanje učinkovitosti procesov in združevanje funkcij v skupini.
Tveganje izvedbe in kakovosti projektov	
Tveganje učinkovitosti procesov	
Tveganja s področja kakovosti in pri ravnanju z okoljem	- Vzdrževanje skladnosti s sistemom ISO in z drugimi mednarodnimi priporočili ter pridobitev novih potrdil o ustreznosti glede zagotavljanja storitev STS (ISO 16001, ISO 20000, ISO 27001, 18 001 – VZD/PV). - Stalno spremljanje in izpolnjevanje zakonodaje s teh področij.
Tveganje poškodovanja/ uničenja premoženja – neposredne škode	Tveganje je preneseno na zavarovalnico z zavarovalnim jamstvom na novo vrednost.

Z obvladovanjem operativnih tveganj povečujemo zanesljivost delovanja in varnost ter preprečujemo zlorabe obstoječih in načrtovanih IKT omrežij, storitev in naprav ter omogočamo uspešno uvajanje novih. Zagotavljamo tudi večjo učinkovitost procesov.

Obvladovanje tveganj delovanja in varnosti IKT omrežij postaja z uveljavljanjem konvergenca tehnologij in storitev vse pomembnejše, predvsem v smislu zaupnosti, neoporečnosti in razpoložljivosti.

Tveganje zlorab smo ocenili enako kot v lanskem letu. Čeprav se stalno pojavljajo novi načini zlorab, jih ustrezno obvladujemo s posodabljanjem sistema za njihovo preprečevanje skladno s sprejetim programom preprečevanja izgub prihodkov. Za dnevno spremljanje, odkrivanje in preprečevanje zlorab skrbi posebna operativna skupina.

Da bi zagotovili stalno usklajenost našega delovanja s standardi kakovosti in z okoljskimi standardi, smo lani dodatno opredelili tudi tveganja s področja kakovosti in pri ravnanju z okoljem.

Zemljevid operativnih tveganj

Tveganje / Velikost*	2008	2009
Tveganje delovanja in varnosti IKT omrežij in storitev	●	●
Tveganje staranja omrežij in tehnologij	●	●
Tveganje zlorab	●	●
Tveganje načrtovanja in razvoja IKT tehnologij	●	●
Tveganje izvedbe in kakovosti projektov	●	●
Tveganje učinkovitosti procesov	●	●
Tveganja s področja kakovosti in pri ravnanju z okoljem	●	●
Tveganje poškodovanja/ uničenja premoženja – neposredne škode (naravne nesreče, požar, potres)	●	●

* Pomembnost x Verjetnost, Legenda: ● nizka tveganja ● srednja tveganja ● visoka tveganja

Rast širokopasovnih in mobilnih priključkov Skupine Telekom Slovenije

- več sto tisoč novih uporabnikov • pospešen razvoj v jugovzhodni Evropi
- močno naraščanje mobilne telefonije na Kosovu

Uspešna prodaja na Kosovu in vstop na makedonski trg sta prispevala k podvojitvi števila mobilnih priključkov na trgih jugovzhodne Evrope, rast širokopasovnih priključkov pa beležimo v Sloveniji, Republiki Srbski in Makedoniji.

Širokopasovni priključki

Obseg širokopasovnih priključkov Skupine Telekom Slovenije na trgu končnih uporabnikov je v letu 2009 ostal na ravni predhodnega leta. V Sloveniji, Republiki Srbski in Makedoniji se je število priključkov povečalo.

Število širokopasovnih priključkov

Stanje maloprodajnih priključkov	31. 12. 2008	31. 12. 2009	Indeks 09/08
Slovenija	206.404	211.025	102
BiH – Republika Srbska	7.700	12.549	163
Makedonija	32.448	34.435	106
Kosovo*	67.847	59.434	88
Albanija	7.407	3.799	51
Skupaj JV Evropa	115.402	110.217	96
Skupaj Skupina Telekom Slovenije	321.806	321.242	100

* Stanje priključkov konec dec. 2009 je v skladu z enotno metodologijo štetja priključkov na ravni Skupine Telekom Slovenije.

Priključki fiksne govorne in mobilne telefonije

Število priključkov mobilne in fiksne telefonije Skupine Telekom Slovenije se je glede na enako obdobje lani povečalo za 25 odstotkov. K temu sta največ pripomogla nakup Cosmofona (One, d. d.) in učinkovito trženje storitev mobilne telefonije na Kosovu.

Število priključkov mobilne in fiksne govorne telefonije

Stanje priključkov	31. 12. 2008	31. 12. 2009	Indeks 09/08
Slovenija, mobilna telefonija	1.209.434	1.183.277	98
Slovenija, fiksna govorna telefonija	648.657	572.059	88
JV Evropa, mobilna telefonija, od tega	349.010	955.283	274
Makedonija – One, d. d.	-	423.553	-
Kosovo – Ipko, d. o. o.*	349.010	531.730	152
JV Evropa, fiksna govorna telefonija	15.272	59.883	392
Skupaj Skupina Telekom Slovenije	2.222.373	2.770.502	125

* V letu 2008 je veljala 30-dnevna definicija aktivnega uporabnika, podatki na 31. 12. 2009 pa so v skladu z 90-dnevno definicijo.

Minute fiksne in mobilne telefonije

Skupno število minut fiksne in mobilne telefonije se je glede na enako obdobje leta 2008 povečalo za 6 odstotkov. Padec minut fiksne telefonije je ublažil Ipko, d. o. o., na Kosovu, kjer so v mobilnem delu zabeležili 345 milijonov minut, ter nakup Cosmofona (One, d. d.).

Finančni rezultati Skupine Telekom Slovenije

- poslovni prihodki v višini 856,1 milijona evrov za odstotek presegajo dosežene v letu 2008
- učinki recesije so znižali dobiček
- prevzemi družb so vplivali na kratkoročni finančni rezultat in hkrati postavili temelje prihodnjega razvoja

Kljub številnim negativnim vplivom recesije v svetu in pri nas je Skupina Telekom Slovenije v letu 2009 v primerjavi z letom 2008 ustvarila za odstotek več poslovnih prihodkov. Na rezultate poslovanja so poleg cenovnih pritiskov, zmanjšanja kupne moči in drugih posledic recesije vplivali prevzemi in konsolidacije lastništva družb, ki predstavljajo novo odskočno desko za rast in razvoj Skupine Telekom Slovenije.

Ključni finančni kazalniki Skupine Telekom Slovenije

v mio EUR / v %	2008	2009	Indeks 09/08
Poslovni prihodki	851,7	856,1	101
EBITDA	312,2	267,8	86
EBITDA stopnja	36,7%	31,3%	85
EBIT	128,5	64,1	50
Donosnost prodaje: RoS (EBIT/ čisti prih. od prodaje)	15,3%	7,6%	50
Čisti dobiček	86,0	24,6	29
Sredstva	1.788,4	1.967,5	110
Donosnost sredstev: RoA (čisti dobiček na povpr.st.sred.)	4,9%	1,3%	27
Kapital	1.065,7	1.048,0	98
Razmerje med kapitalom in sredstvi (Equity Ratio)	59,6%	53,3%	89
Donosnost kapitala: RoE	8,4%	2,4%	29
Neto finančni dolg	379,7	590,2	155
NFD / EBITDA	1,2	2,2	181
Investicije v osnovna sredstva (CAPEX)	253,3	184,8	73
EBITDA - CAPEX	59,0	83,1	141
Delež EBITDA - CAPEX v EBITDA v % (Cash Margin)	18,9%	31,0%	164

Analiza izkaza poslovnega izida Skupine Telekom Slovenije

V Skupini Telekom Slovenije so leta 2009 poslovni prihodki dosegli 856,1 milijona evrov, kar je odstotek več od doseženih v letu 2008. Enaka gibanja izkazujejo tudi čisti prihodki od prodaje, ki so znašali 847,5 milijona evrov. Znižanje obsega prihodkov v Sloveniji je ublažila rast prihodkov v družbah jugovzhodne Evrope, zlasti v Makedoniji in na Kosovu. Razlogi za znižanje prihodkov največjih družb, Telekoma

Slovenije, d. d., in Mobitela, d. d., za 4 in 9 odstotnih točk so predvsem:

- ponudba cenovno ugodnih paketov, s katerimi je družbi Mobitel, d. d., uspelo stabilizirati tržni delež,
- manj prihodkov na segmentu končnih uporabnikov pri Telekomu Slovenije, d. d., zaradi zmanjševanja klasičnih govornih storitev, porasta direktnih stroškov vsebin, povezanih z IP TV in enkratnih dogodkov.

Poslovni odhodki znašajo 795,7 milijona evrov in so 9 odstotkov višji, predvsem kot posledica porasta stroškov storitev in amortizacije.

Dobiček iz poslovanja (EBIT) je v primerjavi z letom 2008 nižji za polovico, kar lahko pripišemo zgoraj naštetim razlogom, a tudi zamudam pri vpeljavi novih tehnologij in storitev, cenovnih pritiskov konkurence in počasne liberalizacije trgov.

Kazalnik RoS (Return on Sales - donosnost prihodkov od prodaje) znaša 7,6 odstotka in je nižji zaradi višjih poslovnih odhodkov, ki tudi vplivajo na nižji EBIT.

Analiza bilance stanja in izkaza denarnih tokov

Bilančna vsota na dan 31. december 2009 znaša 1.967,5 milijona evrov in se je v primerjavi s stanjem konec leta 2008 zvišala za 10 odstotkov predvsem zaradi prevzemov makedonskih družb.

Dolgoročna sredstva, ki v strukturi sredstev predstavljajo 86,4-odstotni delež premoženja družbe, so se povečala za 11 odstotkov in znašajo 1.700 milijonov evrov.

Vrednost kapitala in rezerv v višini 1.048,0 milijona evrov v strukturi bilančne vsote predstavlja 53,3-odstotni delež in se je v primerjavi s koncem leta 2008 zmanjšala za 2 odstotka.

Dolgoročne obveznosti v višini 623,4 milijona evrov predstavljajo 31,7-odstotni delež v strukturi bilančne vsote in so v primerjavi z letom 2008 višje za 80,8 odstotkov, predvsem zaradi višjih drugih dolgoročnih obveznosti (izdaja obveznic).

Kratkoročne obveznosti v višini 296,1 milijona evrov predstavljajo 15-odstotni delež v strukturi bilančne vsote in so v primerjavi s stanjem konec leta 2008 nižje za 21,6 odstotkov.

Kazalniki dobičkonosnosti RoA in RoE

Vrednost RoA (Return on Assets - donosnost sredstev) se je v letu 2009 v primerjavi s predhodnim letom znižala na 1,3 odstotka zaradi višje bilančne vsote in nižje vrednosti realiziranega čistega poslovnega izida. **RoE** (Return on Equity - donosnost kapitala) znaša 2,4 odstotka predvsem zaradi nižjega čistega poslovnega izida v letu 2009.

Denarni tokovi

Razlog za porast neto finančnega dolga je financiranje nakupa makedonskih družb, kar izkazujejo tudi denarni tokovi iz naložbenja. Denarni tokovi iz poslovanja so pozitivni v vrednosti 235,4 tisoč evrov. Med prejemki iz financiranja skupina poleg posojil izkazuje prejeta sredstva iz izdaje podjetniških obveznic družbe Telekom Slovenije, d. d., v vrednosti 297,7 milijona evrov, s katerimi je podjetje poplačalo del svojih dolgoročnih posojil.

Poročanje po segmentih

Skladno z računovodskim standardom MSRP 8 – Poslovni odseki, ki zahteva razkritja poslovanja po segmentih v skladu z zahtevami posloводства o poročanju za notranje potrebe, kot segmente poslovanja opredeljujemo vrste storitev (fiksna in mobilna telefonija ter druge storitve) in geografska območja (slovenski trg in tuji trgi), kjer je kot merilo uporabljen sedež opravljanja dejavnosti.

Zaradi preglednosti v nadaljevanju poslovnega poročila poročamo v dveh geografskih sklopih, Slovenija in jugovzhodna Evropa, znotraj tega pa po vrstah storitev.

Finančno upravljanje in poslovanje

- skrb za solventnost in likvidnost
- sistematično finančno upravljanje
- uresničene strateške naložbene priložnosti

S celovitim in sistematičnim finančnim upravljanjem smo kljub pritiskom gospodarskega okolja zagotavljali plačilno sposobnost Skupine Telekom Slovenije.

Plačilno sposobnost družb Skupine Telekom Slovenije smo uravnavali prek matične družbe na podlagi natančnega načrtovanja, uravnavanja in izravnave denarnih tokov, usklajevanja ročnosti terjatev in obveznosti ter kratkoročnega financiranja znotraj skupine. Poleg tega so kratkoročne posojilne linije pri domačih bankah omogočile visoko stopnjo finančne prožnosti za premostitev nepredvidenih primanjkljajev denarnih sredstev.

Matična družba je v letu 2009 okrepila svojo vlogo tudi pri financiranju Skupine Telekom Slovenije, predvsem z vidika zagotavljanja potrebnih finančnih virov pod ugodnimi pogoji za vse družbe skupine. Hkrati se je na ravni skupine začelo mesečno spremljanje in poročanje o višini neto dolga.

S koordinacijo finančnega upravljanja je matična družba skrbela za zagotavljanje in vzdrževanje optimalne likvidnosti in solventnosti, za usklajen nadzor nad finančnimi tokovi ter obvladovanje finančnih tveganj Skupine Telekom Slovenije. Enotne usmeritve so omogočile usklajenost delovanja vseh družb v skupini, ob upoštevanju posebnosti posameznih nacionalnih okolij. Vizija finančnega upravljanja v prihodnosti je oblikovanje centralno obvladovanih financ skupine v obliki funkcije strateških financ.

Kapitalska sestava in obveznosti iz financiranja

Struktura virov financiranja Skupine Telekom je konec leta 2009 zagotavljala finančno trdnost in visoko boniteto skupine. Razmerje med lastniškim kapitalom in obveznostmi iz financiranja je znašalo 1,14: 1. V primerjavi z letom 2008 so se finančne obveznosti povečale za 40 odstotkov, kar je predvsem posledica naložbenih in investicijskih dejavnosti. Obseg finančnih obveznosti zagotavlja solventnost skupine in je na zadnji dan leta 2009 dosegel 676 milijonov evrov oziroma 34 odstotkov bilančne vsote.

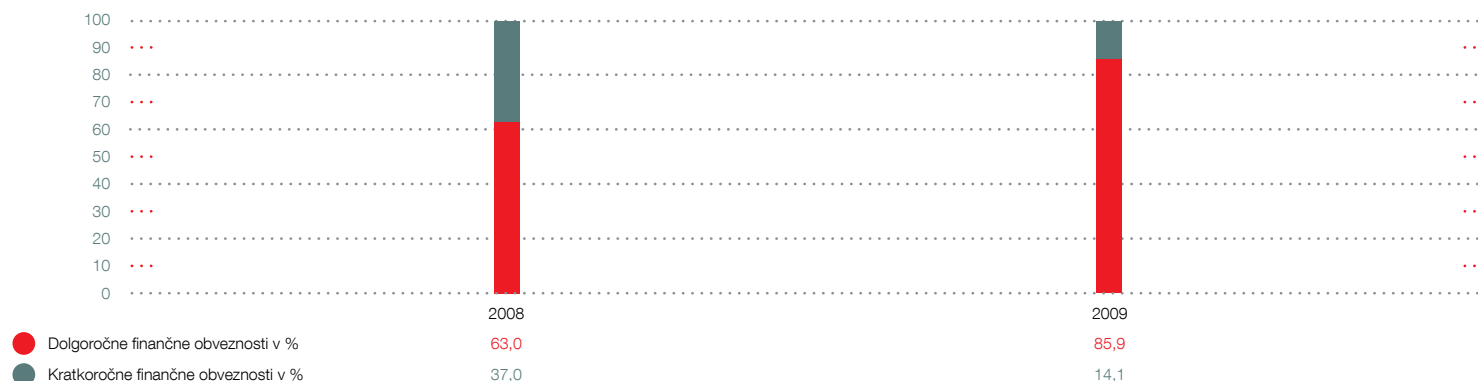
Struktura obveznosti do virov sredstev

Neto finančni dolg

Razmerje med kratkoročnimi in dolgoročnimi finančnimi obveznostmi

Delež kratkoročnih virov v celotnih finančnih obveznostih se je glede na leto 2008 povečal predvsem zaradi refinanciranja dolgoročnih obveznosti in izdaje obveznic konec leta 2009.

Pridobivanje virov financiranja

Zagotavljanje finančnih virov družb v Skupini Telekom Slovenije pri bankah in znotraj skupine usklajujemo na ravni matične družbe. Pri strateških naložbah družb je nosilec financiranja matična družba, v drugih primerih pa hčerinske družbe same najemajo posojila po predhodnem soglasju in uskladitvi posojilnih pogojev z matično družbo. Na ta način vse družbe v skupini dosegajo dokaj ugodne pogoje financiranja, ki veljajo za Skupino Telekom Slovenije.

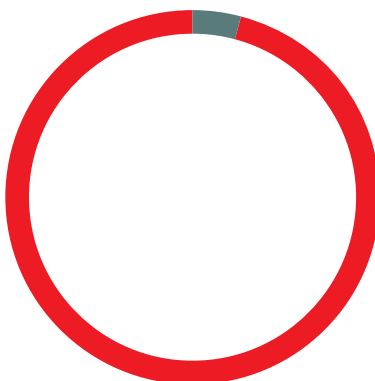
Pri pridobivanju virov financiranja je bila matična družba najbolj dejavna v prvi polovici leta z najemom posojila pri klubu desetih bank v višini 295 milijonov evrov, s katerimi je marca refinancirala kratkoročna posojila,

maja pa nakup družbe Cosmofon (One, d. d.) v Makedoniji v višini 186 milijonov evrov. Zaradi neprimerne ročnosti tega posojila (3 in 5 let) je družba v drugi polovici leta začela z aktivnostmi za izdajo 7-letnih obveznic v višini 300 milijonov evrov, ki jih je decembra uspešno izdala; posojilo je še isti mesec predčasno in v celoti vrnila. Ob koncu leta so obveznice predstavljale 48 odstotkov finančnih obveznosti skupine, bančna posojila pa 52 odstotkov, od katerih je bilo za 31 odstotkov posojil Evropske investicijske banke.

Sestava medsebojnega kreditiranja v skupini je zelo pomembna zaradi nosilne vloge, ki jo ima matična družba pri pridobivanju finančnih sredstev za strateške naložbe hčerinskih družb. Višina danih posojil je povezana z naložbeno dejavnostjo posameznih hčerinskih družb, višina prejetih posojil pa od njihovih likvidnostnih presežkov. Matična družba je kreditirala hčerinske družbe s 96-odstotnim deležem vsega medsebojnega kreditiranja, hčerinske družbe pa matično družbo s 4 odstotki.

Struktura medsebojnega kreditiranja na 31. december 2009 v %

- 96 Dana posojila odvisnim družbam
- 4 Prejeta posojila s strani odvisnih družb

Stroški zadolževanja

Skupina Telekom Slovenije je kljub vse ostrejšim zahtevam posojilodajalcev pri zadolževanju na domačem in tujih trgih v letu 2009 pridobivala posojila po še vedno relativno ugodnih pogojih. Ponderirani pribitek na spremenljivi del obrestne mere vseh posojil je konec leta znašal 53 bazične točke.

Z izvedenimi finančnimi inštrumenti smo v skupini šteli obrestno izpostavljenost pri 55 odstotkih vseh posojil in tako zavarovali obrestno mero. Pri ostalih posojilih obstaja pogodbeno možnost zamenjave spremenljive obrestne mere za fiksno. Z dodatnimi finančnimi inštrumenti za zaščito pred obrestnimi tveganji smo v juniju zavarovali obresti pri posojilih za 61 milijonov evrov.

Razmerje med variabilnimi in fiksnimi oziroma ščitenimi finančnimi obveznostmi skupine

Dve reviziji bonitetne ocene

Mednarodna bonitetna agencija Moody's Investors je za Telekom Slovenije, d. d., objavila dve bonitetni poročili. Aprila je bila v postopku redne revizije potrjena obstoječa dolgoročna ocena kreditnega tveganja na ravni "A3", ki jo je družba prvič pridobila aprila 2007, v bonitetnem poročilu, izdanem za potrebe izdaje obveznic, pa je dolgoročno oceno kreditnega tveganja znižala za eno stopnjo z ravni A3 na Baa1. Prihodnji izgled gibanja bonitetne ocene (Rating Outlook) je ostal negativen.

Upravljanje tveganj

Pri upravljanju finančnih tveganj smo največ pozornosti namenjali tveganju likvidnosti in solventnosti ter obrestnemu in kreditnemu tveganju. Večino aktivnosti na tem področju je izvajala matična družba. Podrobnejši opis procesov upravljanja finančnih tveganj je podan v poglavju Upravljanje tveganj.

Finančne naložbe

Nosilec večine finančnih naložb v skupini je družba Telekom Slovenije, d. d.

Dolgoročne finančne naložbe

Predstavljajo pomembno postavko med sredstvi družbe Telekom Slovenije, d. d., in se pojavljajo predvsem v obliki finančnih naložb v odvisne družbe, v delnice in deleže ter kot dana posojila hčerinskim družbam.

Telekom Slovenije, d. d., je v letu 2009 uspešno izpeljal ponujene naložbene priložnosti v jugovzhodni Evropi in s tem naredil pomemben korak v strateški smeri postati eden najpomembnejših multimedijских telekomunikacijskih ponudnikov v tej regiji. Družba je uresničila naslednje naložbe:

- nakup 100-odstotnega deleža v družbah Cosmofon (One, d. d.) in Germanos Telecom v Makedoniji,
- plačilo zadnje obveznosti pri nakupu deleža v albanski družbi AOL SP, d. o. o. - Primo, v višini 72,5 tisoč evrov,
- dokapitalizacija družbe Ipko, d. o. o., v višini 6,37 milijona evrov,
- vplačilo kupnine za preostali 25-odstotni poslovni delež v družbi Najdi.si v vrednosti 2,35 milijona evrov,
- ustanovitev družbe Digi Plus Multimedia, d. o. o., v Makedoniji z vplačanim ustanovnim kapitalom 699 tisoč evrov,
- pridobitev dodatnih 29,4 odstotka družbe Ipko, d. o. o., z odkupom deležev od obstoječih manjšinskih družbenikov.

Pri naložbah v delnice in deleže gre predvsem za delnice slovenskih bank, s katerimi družba poslovno sodeluje, in Zavarovalnice Triglav, d. d., vendar ti deleži ne presegajo 1,6 odstotka udeležbe v lastništvu posamezne družbe. Skupna višina naložb v delnice in deleže družb je znašala 2,8 milijona evrov.

Osredotočeni na razvojne naložbe

- posodabljanje omrežij • rast kakovosti storitev
- za 184,8 milijona evrov investicij v omrežja in storitve • nova metodologija projektnega vodenja

V spremenjenih razmerah poslovanja zaradi gospodarske krize smo naložbene projekte Skupine Telekom Slovenije ponovno pretehtali in prilagodili načrte. Zaključili smo vrsto projektov, ki izboljšujejo kakovost omrežja in storitev in s tem zagotavljajo visoko raven uporabniške izkušnje.

2.4.1 Naložbe v osnovna sredstva

V Skupini Telekom Slovenije smo za gradnjo, posodobitev in razvoj omrežij ter storitev namenili 184,8 milijona evrov, od doseženih v letu 2008 odstopajo zlasti naložbe družbe On.net, d. o. o., zaradi vlaganj v DVB-T.

Naložbe v osnovna sredstva v družbah Skupine Telekom Slovenije

v tisoč EUR	2008	2009	Indeks 09/08
SLOVENIJA	196.175	121.498	62
Telekom Slovenije, d. d.	119.027	70.003	59
Mobitel, d. d.	70.752	40.775	58
Vsebine	3.944	7.964	202
Najdi.si, d. o. o.	1.990	0	0
Najdi, informacijske storitve, d. o. o. (Teledat)	419	2.845	679
Planet 9, d. o. o.	1.535	5.119	333
Druge družbe	2.452	2.756	112
Avtenta.si, d. o. o.	633	197	31
GVO, d. o. o.	1.455	1.243	85
Soline, d. o. o.	364	1.316	362
JUGOVZHODNA EVROPA	57.081	63.278	111
Kosovo - Ipko, d. o. o.	43.871	29.610	67
Makedonija	4.054	25.365	626
On.net, d. o. o.	4.054	22.405	553
One, d. d., Skopje (Cosmofon)	-	2.776	-
Germanos Telecom, d. d.	-	184	-
BiH - Republika Srbska - Aneks, d. o. o.	8.003	7.657	96
Albanija - Primo, d. o. o.	1.153	646	56
SKUPINA TELEKOM SLOVENIJE	253.256	184.776	73

2.4.2 Pomembnejši projekti v Skupini Telekom Slovenije

V začetku leta je bila zaključena in potrjena metodologija projektnega vodenja v Telekomu Slovenije, d. d. Sprejeta sta bila metodološki priročnik z vsemi potrebnimi obrazci in poslovniki o projektnem delu. Tako smo definirali način dela v projektih, ki bo prinesel rezultate pri novih projektih, izvajanih skladno s sprejeto metodologijo.

Glede na vsebino delimo projekte na štiri pomembnejša področja:

- infrastrukturni projekti,
- prodajni projekti,
- storitveni projekti,
- strateški in organizacijski projekti.

Fiksni segment poslovanja

Izvajali smo že začete projekte in pripravljali nove, pri katerih je bil poudarek predvsem na dvigu kakovosti omrežja in s tem na zagotavljanju boljše kakovosti storitev.

V letu 2009 so bili zaključeni naslednji projekti:

- **Revenue Assurance** – implementacija sistema za upravljanje zlorab FMS (Fraud Management System) in preprečevanje odtekanja prihodkov RAS (Revenue Assurance System);
- **e-računi** – izvedba izdajanja e-računov za telekomunikacijske storitve;
- **RM-CA2** – konsolidacija saldakov kupcev in priprava poročil;
- **ASCADE-carrier cockpit 2** – implementacija programske rešitve Medoperatorskega obračuna in dodatne storitve za mednarodni obračun;
- **Network Engineer (NE)** – implementacija prostorskega informacijskega sistema;
- **spremljanje kakovosti IPTV storitve na IP/MPLS omrežju** – vzpostavitev pogojev za zagotavljanje kvalitete storitve IPTV na vseh segmentih omrežja - od vročilne točke do končnega uporabnika;
- **Soho Plus** – nadgradnja obstoječih paketov, ki naročnikom omogočajo najsodobnejšo izkušnjo komuniciranja in nudijo celovite rešitve za mikro in mala podjetja.

Mobilni segment poslovanja

Poleg storitvenih in prodajnih projektov, opisanih v poglavju Prodaja in trženje, so v okviru družbe Mobitel, d. d., ki predstavlja mobilni segment poslovanja, potekali še projekti:

- **SAP RMCA** – uvedba novih saldakov kupcev in SAP modula SD za materialno poslovanje družbe,

- **infrastrukturni projekt SOA (storitveno orientirana arhitektura)** – omogoča hitrejšo migracijo na obračunski sistem, hitrejšo konvergenco množice telekomunikacijskih storitev in implementacijo novih storitev;
- **organizacijski projekt Elektronsko poslovanje z dokumenti** – optimizacija poslovanja in znižanje stroškov z uvedbo elektronskega poslovanja.

2.4.3 Aktivni pri črpanju evropskih sredstev

V Skupini Telekom Slovenije sodelujemo tudi pri projektih, katerih namen je s pomočjo finančnih instrumentov regionalne politike EU (Evropskega sklada za regionalni razvoj) in Republike Slovenije prispevati k zmanjševanju gospodarskih in socialnih razlik med regijami znotraj enotnega evropskega prostora ter vzpodbujati njihov uravnotežen in trajnostni razvoj. Družba GVO, d. o. o., je v letu 2009 kot zasebni partner, soinvestitor in izvajalec del sodelovala pri dveh doslej največjih projektih gradnje odprtih širokopasovnih omrežij v Sloveniji. Vrednost obeh projektov, ki potekata v desetih slovenskih občinah, znaša 25 milijonov evrov, od tega bosta 16,9 milijona evrov prispevali Evropska unija in Republika Slovenija, 8,1 milijona evrov pa bo v projekt vložil GVO, d. o. o.

Odpri širokopasovni omrežji, ki ju GVO, d. o. o., gradi z javnimi sredstvi, se gradita na tistih območjih, kjer širokopasovno omrežje še ni zgrajeno in kjer ne obstaja tržni interes za gradnjo tovrstnih omrežij. Gre predvsem za območja, ki so oddaljena od urbanih delov Slovenije in so izjemno redko poseljena. GVO, d. o. o., bo kot zasebni partner v projektih najprej zgradil obe omrežji, nato pa ju 20 let upravljal in vzdrževal ter tako povrnil lastno investicijo v projekt. V fazi upravljanja bodo omrežji uporabljali vsi zainteresirani operaterji pod istimi pogoji.

Zunanji vplivi na poslovanje in položaj na trgu

3.1.1 Makroekonomsko okolje

Mednarodna finančna in gospodarska kriza ter v manjši meri pričakovano ciklično ohlajanje na področju investicij v infrastrukturo sta močno znižala raven gospodarske aktivnosti v prvi polovici leta 2009. BDP Slovenije je bil v tem obdobju za 8,8 odstotka nižji kot v enakem obdobju lani¹. Globalna gospodarska kriza, je v letu 2009, po oceni IMF (International Monetary Fund) za dobro desetino znižala svetovno trgovino z blagom in s storitvami, je obseg slovenske menjave, ki je v letu 2008 predstavljal že skoraj 70 odstotkov BDP, skrčila za dobro petino. Pri tem se je uvoz, tudi zaradi upada domače potrošnje, skrčil še nekoliko bolj kot izvoz, kar je pri gospodarski rasti ohranilo pozitiven prispevek menjave s tujino.

Jesenska projekcija je za leto 2009 predvidela padec gospodarske rasti za 7,8 odstotka, v letih 2010 in 2011 naj bi se gospodarska rast postopoma okrepila na 0,9 odstotka in 2,5 odstotka.

Negotove gospodarske razmere in vidno poslabšanje razmer na trgu dela so vplivali na padec zasebne potrošnje prvič po devetih letih. V prvem polletju 2009 je bila potrošnja gospodinjstev realno za 1,3 odstotka nižja kot v enakem obdobju predhodnega leta. Napoved potrošnje gospodinjstev za leto 2010 predvideva njeno ohranjanje na realni ravni iz leta 2009.

Stabilizacija gospodarskih razmer v nekaterih večjih razvitih gospodarstvih v drugem četrtletju 2009 je nakazala izhod iz recesije, ki naj bi bil po prevladujočih napovedih precej postopen. Kratkoročni kazalniki gospodarske aktivnosti v evrskem območju potrjujejo pričakovanja mednarodnih institucij glede počasnega okrevanja. Mednarodna gospodarska in finančna kriza je močno vplivala na poslabšanje stanja javnih financ v večini držav članic EU.

Pomembnejši makroekonomski kazalniki v Sloveniji

v tisoč EUR	2006	2007	2008	2009	N 2010	N 2011
BDP (realne stopnje rasti) v %	5,8	6,8	3,5	-7,8	0,9	2,5
BDP v mio EUR* (tekoče cene in tekoči tečaj)	31.050	34.568	37.135	34.894	36.386	38.058
BDP na prebivalca v EUR*						
(tekoče cene in tekoči tečaj)	15.467	17.123	18.367	17.177	17.866	18.647
Stopnja registrirane brezposelnosti v %	9,4	7,7	6,7	9,1	10,6	10,9
Produktivnost dela - BDP na zaposlenega v %	4,2	3,7	0,7	-5,7	2,5	3,4
Inflacija (konec leta)** v %	2,8	5,6	2,1	1,8	2,0	2,7
Inflacija (povprečje leta)** v %	2,5	3,6	5,7	0,9	1,5	2,5

Opomba: N - napoved

* Deleži v BDP so preračunani v tekočih cenah in fiksnem tečaju (EUR=239,640).

** Merilo inflacije je indeks cen življenjskih potrebščin.

Telekomunikacijski sektor v razmerah gospodarske krize

Telekomunikacijski sektor se krizi upira precej bolje kot drugi sektorji, zahvaljujoč stabilnosti denarnega toka in relativno nizki stopnji dolga. Mednarodne raziskave kažejo, da so vodilni operaterji glede poslovanja optimistični. Med možne nevarnosti zaradi krize uvrščajo zlasti upad števila novih uporabnikov, povečanje terjatev (negativen vpliv na denarni tok) in otežen dostop do novih virov financiranja. Močnejši učinek je čutiti pri glasovni telefoniji nasproti podatkovnim storitvam in v predplačniški telefoniji nasproti naročniškim storitvam. Kot orodje za kljubovanje recesiji so se izkazale inovacije, ki ponujajo priložnost zlasti na področjih: vsebine, zabava, igre/igralništvo in izobraževanje. Razvoju teh področij

in njihovemu trženju se v Skupini Telekom Slovenije v zadnjih letih intenzivno posvečamo.

3.1.2 V korak s trendi na IKT trgu

Razvoj trga elektronskih komunikacij se nadaljuje z veliko hitrostjo kljub zaostrenim ekonomskim razmeram. Od telekomunikacijskih operaterjev zahteva odzivnost in stalno uvajanje novih storitev, uporabnikom pa prinaša pomembne koristi. V telekomunikacijah na splošno prihaja do prehoda v »All IP«, kar pomeni, da operaterji za vse storitve uporabljajo IP tehnologijo. Njena prednost je predvsem visoka prilagodljivost

¹ Vir: Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2009, september 2009, Ekonomsko ogledalo, februar 2010; Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, Ljubljana.

pri dodajanju in spreminjanju ponudbe storitev, ob nižjih stroških.

V Sloveniji ugotavljamo podobne trende razvoja IKT trga kot v drugih državah Evropske unije:

- umirjanje rasti fiksnih širokopasovnih priključkov,
- rast mobilnih širokopasovnih priključkov,
- nižanje cen klicev na trgu mobilne telefonije,
- porast povpraševanja po paketih različnih storitev in v povezavi s tem zamenjava klasičnih telefonskih priključkov z IP telefonskimi priključki.

Prav tako v Skupini Telekom Slovenije stopamo v korak z aktualnimi tehnološkimi izzivi na IKT trgih, ki ponudnikom IKT storitev prinašajo konkurenčne prednosti:

- dvig prenosne hitrosti do končnega naročnika,
- zagotovitev širokopasovnega dostopa vsem gospodinjstvom,
- odzivnost na konkurenco »over the top« (OTT) ponudnikov (npr. Skype), ki zahteva od omrežnih operaterjev ponudbo novih IT storitev,
- novi modeli zaračunavanja predvsem za internetni dostop in osnovni VoIP,
- težnja k večji inteligenci končnih terminalov na področju IPTV (STB in TV),
- hkratna podpora IPv4 in IPv6 protokolnima skladoma, z jasno strategijo prehoda v IPv6, kar dejavno uresničujemo,
- težnja operaterjev k poenotenju kontrolnega nivoja omrežij in odpiranje omrežja za razvoj novih storitev s strani zunanjih izvajalcev, k čemur pristopamo tudi mi.

3.1.3 Po razvitosti IKT trga v evropskem in svetovnem vrhu

Trg telefonije: uporabniki vse bolj mobilni

V Evropi in pri nas tradicionalno klasično telefonijo nadomeščata mobilna in IP telefonija. V Sloveniji se je skupni odhodni promet v minutah iz fiksnih lokacij in mobilnega omrežja v devetih mesecih leta 2009

povečal za 2 odstotka. Promet iz fiksnih lokacij se je pri tem zmanjšal za 14 odstotkov, promet iz mobilnih omrežij pa povečal za 11 odstotkov (po podatkih SURS). Kljub vse ostrejši konkurenci na področju IP telefonije je Telekom Slovenije, d. d., uspel ubraniti visok tržni delež. VoIP je vedno bolj v ospredju uporabnikove pozornosti predvsem zaradi nižjih cen in ugodnih paketov različnih širokopasovnih storitev.

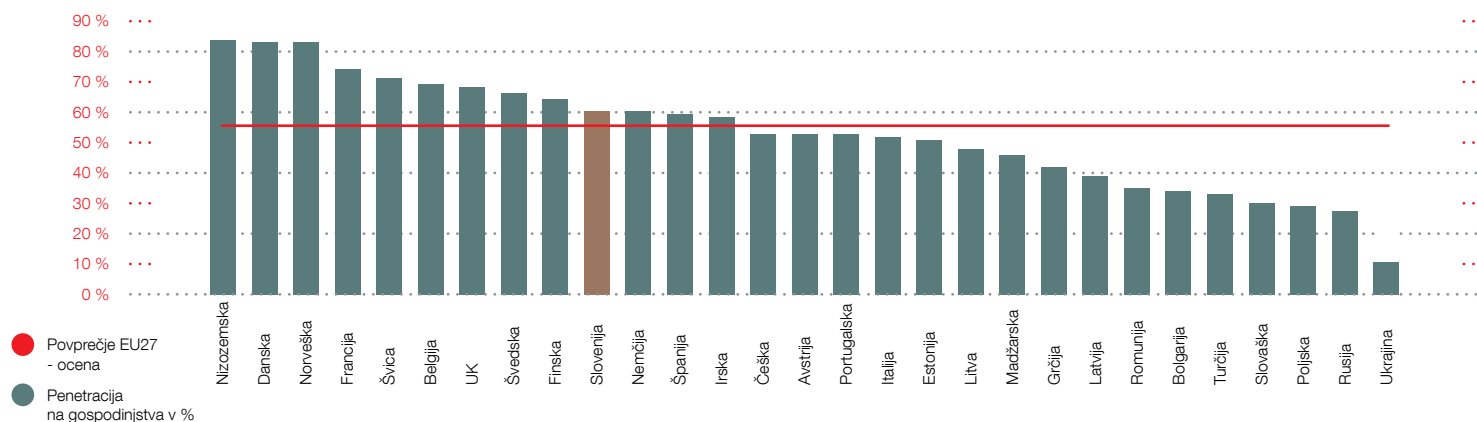
Širokopasovni dostop: Slovenija nad evropskim povprečjem

Ključni kazalnik razvoja informacijsko-komunikacijske tehnologije je razširjenost širokopasovnega dostopa, ki se hitro povečuje. Pri širokopasovni penetraciji na gospodinjstva smo se lani povzpeli nad evropsko povprečje, smo v svetovnem vrhu in imamo še možnosti za širitev. Na trgu fiksnih širokopasovnih priključkov je Telekom Slovenije, d. d., tudi v letošnjem letu ubranil vodilni položaj po številu fiksnih širokopasovnih priključkov in tržnem deležu. Slovenski trg širokopasovnih priključkov se počasi umirja, v letu 2009 beleži 9-odstotno rast fiksnih širokopasovnih priključkov.

Opazna je izjemna rast na VoIP trgu (54-odstotna v letu 2009) in IPTV trgu (31-odstotna rast IPTV priključkov), kar je posledica močno povečanega povpraševanja po konvergenčnih storitvah oziroma paketih različnih storitev, zlasti trojčkov.

Družba Telekom Slovenije, d. d., je ohranila zavidljiv tržni delež v primerjavi z drugimi prvotnimi ponudniki v EU-27, katerih tržni deleži močno nihajo - od dobrih 25 odstotkov v Veliki Britaniji do prek 80 odstotkov na Cipru (Januar 2009, EU Commission, 14. Implementacijsko poročilo). Razlogi za uspeh so agresivni marketinški in prodajni pristopi, tehnične možnosti (pokritost za širokopasovne storitve), program zvestobe za obstoječe uporabnike, kakovost storitev, skrb za uporabnike, ugled blagovne znamke in konkurenčne cene, še posebej na najbolj prodajnih paketih.

Širokopasovna penetracija na gospodinjstva v tretje kvartalu leta 2009

Vir: Analysys Mason, 2009, in SURS, 2009

Zunanji vplivi na poslovanje in položaj na trgu

Po razvitosti IPTV trga v evropskem vrhu

S 27-odstotno penetracijo IPTV priključkov na gospodinjstvo konec septembra 2009 se Slovenija uvršča v evropski vrh. Telekom Slovenije, d. d., ustvarja največji prirast na IPTV trgu v Sloveniji in bistveno prispeva k njegovemu razvoju. Po mnenju analitikov uspehu IPTV storitev botrujejo

predvsem možnost izbire (npr. video na zahtevo, različne vsebine), udobje in možnost nadzora (časovni zamik, video na zahtevo). Telekom Slovenije, d. d., dosega eno izmed najvišjih penetracij IPTV med svojimi naročniki širokopolasnih storitev (51,9 odstotka konec leta 2009) v primerjavi z nekaterimi drugimi evropskimi operaterji.

Penetracija IPTV priključkov na gospodinjstvo

Vir: Analysys Mason, Eurostat, APEK, 2008, 2009

Visoka stopnja optičnega dostopa - osmi na svetu in tretji v Evropi

Zaradi vse večjih potreb po pasovni širini oziroma večjih hitrostih prenosa podatkov, ki omogočajo nove multimedijske storitve, so se v mnogih državah pojavile težnje po hitrem razvoju optičnih povezav. Slovenija je glede penetracije optičnega dostopa (FTTH) na gospodinjstva v

svetovnem vrhu, v evropskem merilu pa na tretjem mestu, za Švedsko in Norveško. Širokopolasni priključki FTTH skokovito naraščajo in so konec leta 2009 predstavljali 14,7 odstotka vseh širokopolasnih priključkov. V letu 2009 beležimo 54-odstotno rast števila priključkov.

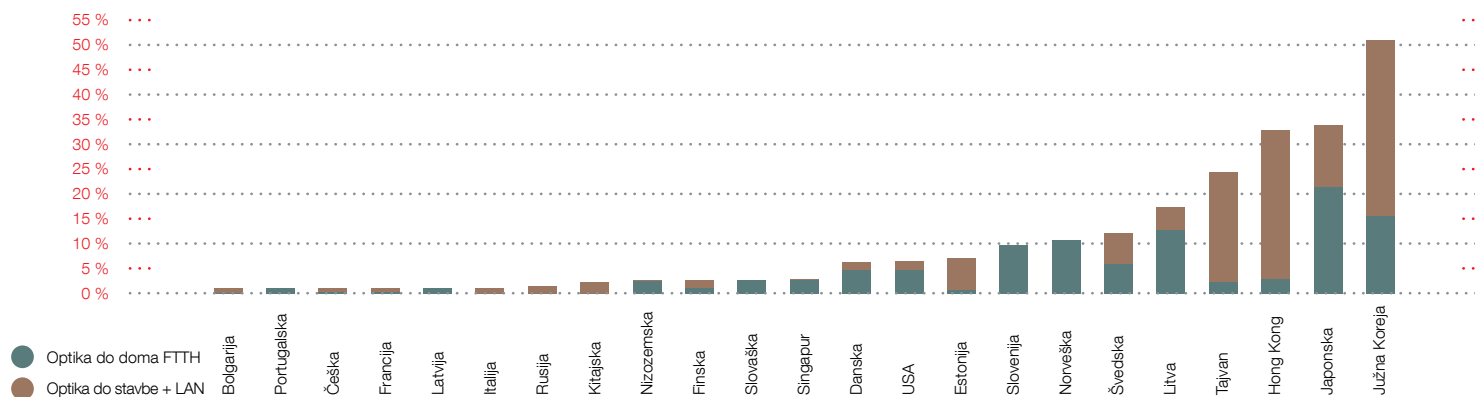
Evropske države z najvišjo penetracijo optike do doma (FTTH) in optike do stavbe + LAN (FTTB) v prvi polovici leta 2009

Vir: Global FTTH-Ranking, september 2009, FTTH-Council Europe

Penetracija optike do doma FTTH in optike do stavbe + LAN na svetovni ravni v letu 2009

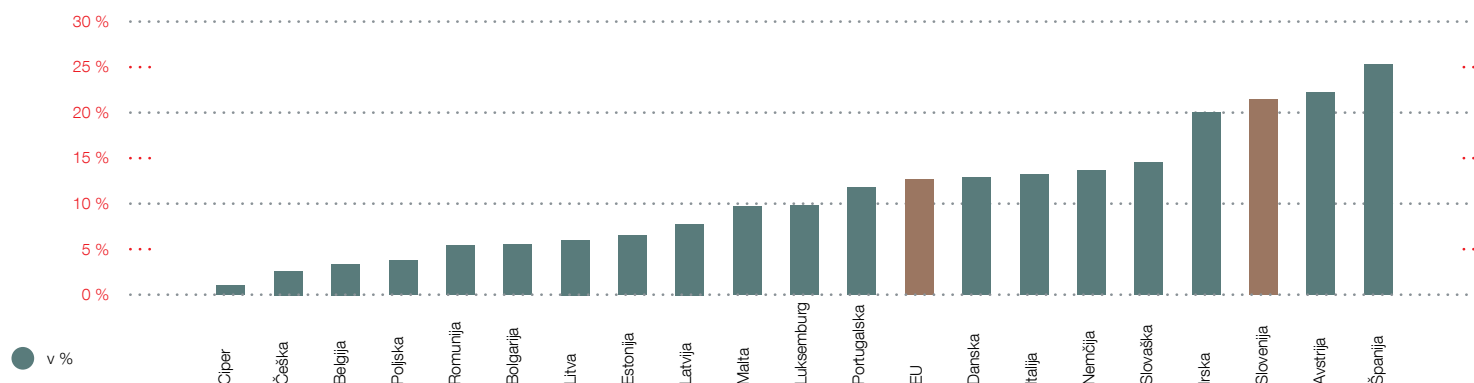
Vir: Global FTTH-Ranking, februar 2009, FTTH-Council Europe

Rast mobilnega širokopasovnega dostopa

Višja penetracije mobilne telefonije vpliva tudi na zelo visoko rast mobilnega širokopasovnega dostopa do interneta. Storitve mobilnega interneta sicer predstavljajo okoli 3 odstotke prometa mobilnih operaterjev, a bodo v prihodnje še rasle.

Po mnenju Evropske komisije je ključni dejavnik za povečano uporabo mobilnega širokopasovnega dostopa pojav novih platform (kot posledica povečane konkurence) in cenovna politika ponudnikov. Slovenija je z 22-odstotno stopnjo penetracije mobilnega širokopasovnega dostopa močno nad evropskim povprečjem, ki znaša 13 odstotkov.

Stopnja penetracije mobilnega širokopasovnega dostopa

Vir: 14. EU poročilo, marec 2009

V analitski in svetovalni hiši Analysys Mason za evropski trg napovedujejo, da bo mobilni širokopasovni internet v pretežni meri dodatna storitev in ne edini dostop do širokopasovnega interneta v gospodinjstvu. Največji delež gospodinjstev bo uporabljal oba dostopa do interneta.

Prevladujoče povpraševanje po paketih storitev

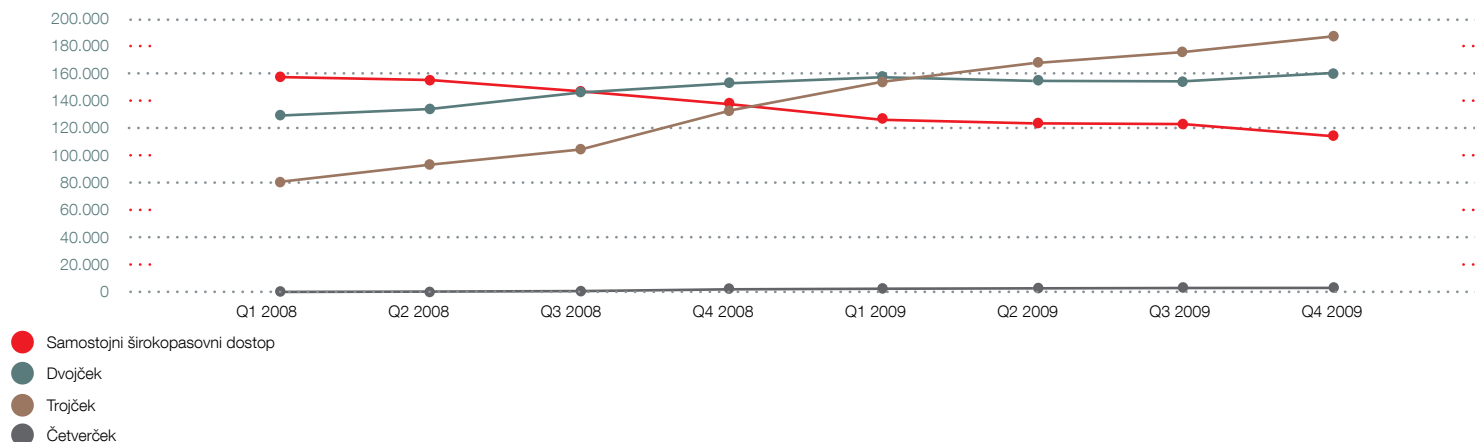
Še vedno se nadaljuje integracija fiksnega in mobilnega trga ter operaterjev, med katerimi večina ponuja storitve na vseh štirih področjih: fiksna telefonija, fiksni prenos podatkov, IPTV in mobilna telefonija ter mobilni

prenos podatkov. Porast povpraševanja po VoIP telefoniji in upad klasične fiksne telefonije je tudi posledica močnega povečanja povpraševanja po paketih različnih storitev, zlasti trojčkih, ki vključujejo storitve interneta, IPTV in VoIP. Po poročanju Agencije za pošto in elektronske komunikacije - APEK (v nadeljevanju: Agencija) so trojčki po številu presegli tako število dvojčkov, kot tudi samostojni širokopasovni dostop.

Povpraševanje po konvergenčnih storitvah (paketna ponudba dvojčkov in trojčkov) nezadržno narašča, uporabniki pa se zanje vse pogostejše odločajo zaradi cenovne ugodnosti in enostavnejšega poslovanja.

Število konvergenčnih storitev v Sloveniji

Vir: Poročilo APEK za 4. četrtletje 2009.

Tudi po napovedih Analysys Mason se bo v naslednjih letih vse bolj povečeval delež paketov in na drugi strani zmanjševal delež samostojnega dostopa do interneta.

3.1.4 Regulativa

Reforma EU na področju telekomunikacij

Evropski parlament je 24. novembra 2009 sprejel nov regulativni okvir. Besedilo okvira je bilo 18. decembra objavljeno v Uradnem listu Evropske unije. Države članice morajo svojo zakonodajo ustrezno prilagoditi najkasneje do 25. maja 2011. Spremembe skupne zakonodaje za sektor telekomunikacij bodo okrepile pravice uporabnikov in spodbudile konkurenco med ponudniki.

Dogodki na področju zakonodaje v Sloveniji

V Uradnem listu RS št. 110 je bil 29. decembra 2009 objavljen **Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah**. Spremembe so na področju skupnih vlaganj in skupne uporabe objektov, uvedena je možnost funkcionalne ločitve, spremenjena so nekatera določila na področju radijskih frekvenc in posredovanja lokacijskih in prometnih podatkov, skrajšan je čas hrambe prometnih podatkov. Spremenjeno je tudi poglavje o prekrških, kjer se uvaja globa v odvisnosti od letnega prometa operaterja.

Operaterji elektronskih komunikacij so v skladu z nacionalno zakonodajo o hrambi podatkov, v kateri sta implementirani Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah 2002/58/EC in Direktiva o hrambi prometnih podatkov 2006/24/EC, s 15. 3. 2009 dolžni zagotavljati tudi hrambo podatkov o dostopu do interneta, elektronski pošti in internetni telefoniji. Dolžnost hranjenja podatkov z vidika obdelave posameznikovih prometnih podatkov prinaša določena tveganja, zato so bili potrebni posebni ukrepi, s katerimi se zagotavlja zaščita podatkov in preprečuje zlorabe. Telekom Slovenije, d. d., je vpeljal ustrezne tehnične ukrepe in rešitve oz. tako imenovani »Data Retention« sistem, ki tudi s stališča informacijske varnosti zagotavlja hrambo podatkov o prometu, kot jo zahteva zakonodaja.

Upoštevni trgi

Agencija za pošto in elektronske komunikacije – APEK (v nadaljevanju – Agencija) je opravljala analize trgov in postopke nadzora, ki so se na različne načine dotaknili poslovanja Skupine Telekom Slovenije. Pomembnejše odločitve navajamo v nadaljevanju,

- Agencija je v začetku marca objavila analize na maloprodajnih trgih 3 in 5 ter 4 in 6. Ugotovila je, da so razmere na teh trgih konkurenčne, zato nadaljnja regulacija maloprodaje ni več potrebna. Avgusta je razveljavila vse štiri stare odločbe, s katerimi je bil Telekom Slovenije, d. d., določen kot operater s pomembno tržno močjo.

- Na »novih« trgih 2 in 3 je Agencija v postopku nadzora 19. maja 2009 izdala začasno odločbo, s katero je uveljavila cene, ki jih je izračunala sama. Telekom Slovenije, d. d., je v povezavi z odločbo vložil ustrezna pravna sredstva. Hkrati je Agencija v povezavi z izračunanimi cenami začela postopek nadzora. Postopek še ni končan.
- Agencija je 15. junija 2009 objavila predhodno analizo grosističnih trgov 4 in 5, kjer je definicijo trgov razširila tudi na optično omrežje. Agencija je 12. avgusta 2009 objavila analizo »novih« trgov 4 in 5. Na podlagi pripombe pa je 24. septembra 2009 objavila analizo, ki je spremenjena v delu, ki se nanaša na cenovne ukrepe.
- Agencija je v postopkih za odpravo nepravilnosti v povezavi z uvedbo bančnih garancij v vzorčnih ponudbah WLR, RIO in RALO v času med aprilom in junijem izdala odločbe, s katerimi je družbi Telekom Slovenije, d. d., prepovedala uporabo bančnih garancij za zavarovanje svojih terjatev. Telekom Slovenije, d. d., se je pritožil z ustreznimi pravnimi sredstvi.
- Agencija je na podlagi prijave družbe Amis začela postopke nadzora nad zagotavljanjem EMX, modemov za operaterje in VPNov v okviru BRO. Vsi postopki so že zaključeni z odločbami, na osnovi katerih je Telekom Slovenije, d. d., prilagodil vzorčne ponudbe.

Ostali postopki pred Agencijo

Agencija je na osnovi pritožb operaterjev sprožila nekatere nove postopke in nekatere ustavila. Predlog Telekom Slovenije, d. d., v zvezi z višino terminacije v omrežje Tušmobila, d. o. o., je 16. junija 2009 zavrnila, saj je v vmesnem času na trgu Zaključevanja klicev v mobilnih omrežjih izdala

odločbo, s katero je tudi Tušmobilu, d. o. o., določila ceno zaključevanja klicev.

Univerzalna storitev

Nihče od operaterjev se ni prijavil na javni razpis za zagotavljanje univerzalne storitve v delu, ki se nanaša na priključitev na javno telefonsko omrežje in dostop do javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji, zagotavljanje javnih telefonskih govorilnic in zagotavljanja ukrepov za končne uporabnike – invalide. Agencija je v upravnem postopku za 5 let izbrala Telekom Slovenije za izvajalca za zgoraj naštete sklope. Koncesija se tako izteče 1. 12. 2014. Na javni razpis za zagotavljanje univerzalne storitve v delu, ki se nanaša na izdajo imenika in zagotavljanje imeniške službe sta se prijavila dva ponudnika. Agencija je z odločbo dne 30. 11. 2009 za izvajalca izbrala Teledat. Koncesija mu je bila dodeljena za obdobje petih let.

3.1.5 Položaj na trgu v ključnih storitvenih segmentih

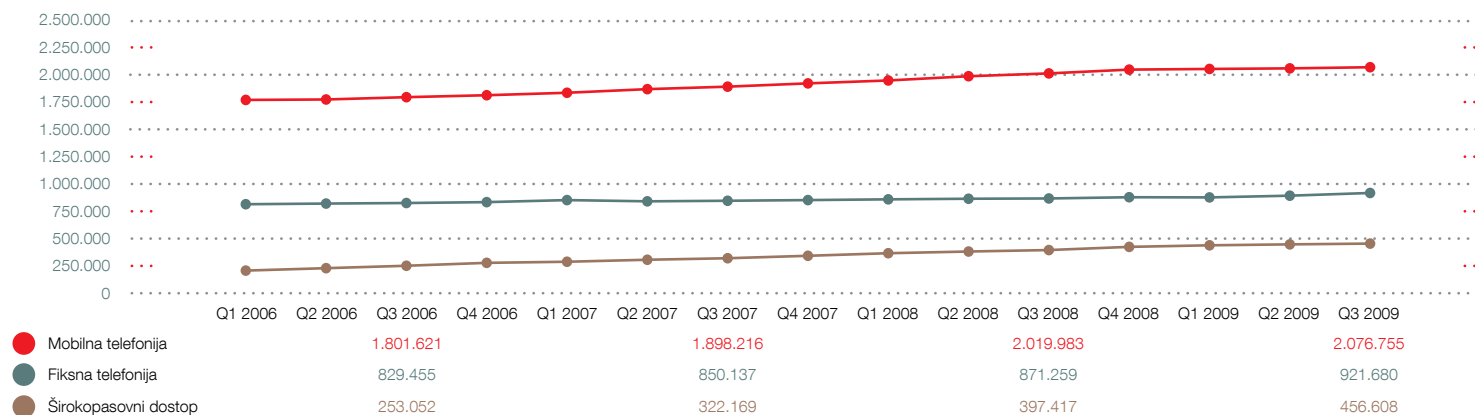
Družbe Skupine Telekom Slovenije ohranjajo svoj položaj v primerjavi s konkurenco, zahvaljujoč nadgradnji obstoječih in uvajanju novih naročniških paketov in storitev, ki zadovoljujejo zahteve uporabnikov. V vse ostrejši konkurenčni tekmi telekomunikacijski operaterji in ponudniki mobilnih storitev vse bolj krepijo aktivnosti pridobivanja novih naročnikov, zastrujejo pa se tudi cenovni pritiski, zlasti v ponudbi različnih paketov storitev.

V Skupini Telekom Slovenije smo v predhodnem letu na ključnih področjih zabeležili manjši upad vrednosti tržnih deležev. Število uporabnikov na vseh segmentih še naprej raste. Na področju mobilne telefonije se povečuje zlasti število uporabnikov na Kosovu, v Sloveniji pa raste število uporabnikov širokopasovnih storitev.

Zunanji vplivi na poslovanje in položaj na trgu

Število uporabnikov / priključkov

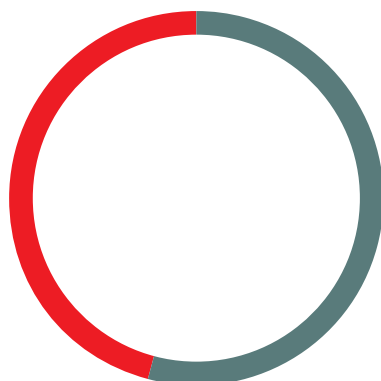
Vir: Poročilo za 4. četrtletje 2009, APEK, SURS 3Q2009, Skupina Telekom Slovenije, lastni izračun

Pregled tržnih deležev storitev Skupine Telekom Slovenije v %

Fiksni širokopasovni dostop

46,1 % tržni delež
Letna sprememba -3 odst. točke211.025 priključkov
Letna sprememba +2 %

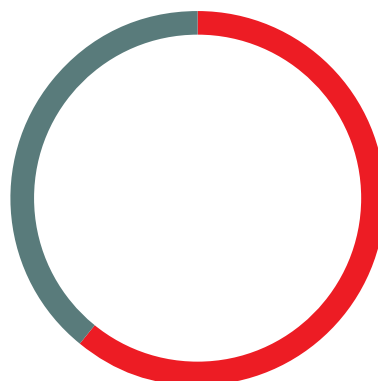
● 46 Telekom Slovenije
● 54 Drugi operaterji

IP TV

61,1 % tržni delež
Letna sprememba -0,9 odst. točke109.471 priključkov
Letna sprememba +29 %

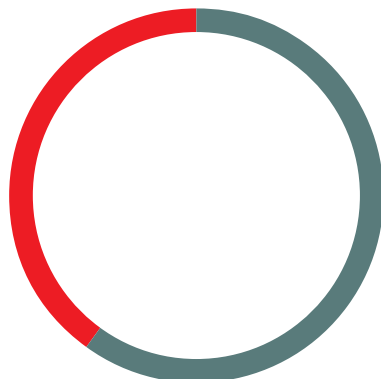
Telekom Slovenije 61 ●
Drugi operaterji 39 ●

VoIP

40,1 % tržni delež
Letna sprememba -7,6 odst. točke143.808 priključkov
Letna sprememba +30 %

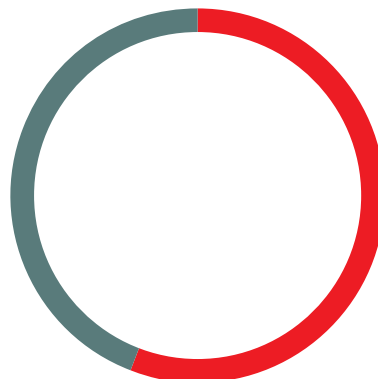
● 40 Telekom Slovenije
● 60 Drugi operaterji

Mobilna telefonija

56,3 % tržni delež
Letna sprememba -2,6 odst. točke1.183.277 uporabnikov
Letna sprememba -2 %

Mobitel 44 ●
Drugi operaterji 46 ●

Vir: Poročilo APEK za 4. četrtletje 2009, lastni izračun

Zunanji vplivi na poslovanje in položaj na trgu

Pričakovan upad fiksne telefonije

Telekom Slovenije, d. d., je imel konec leta 2009 76,1-odstotni delež, kar je za 10 odstotnih točk manj kot konec leta 2008. Zaradi prevladujočega tržnega deleža in IP telefonije je fiksna telefonija na slovenskem trgu v največji meri deležna prevzemanja deleža s strani alternativnih operaterjev, kar je tudi razlog za zmanjšanje.

Vodilni ponudnik širokopasovnega dostopa

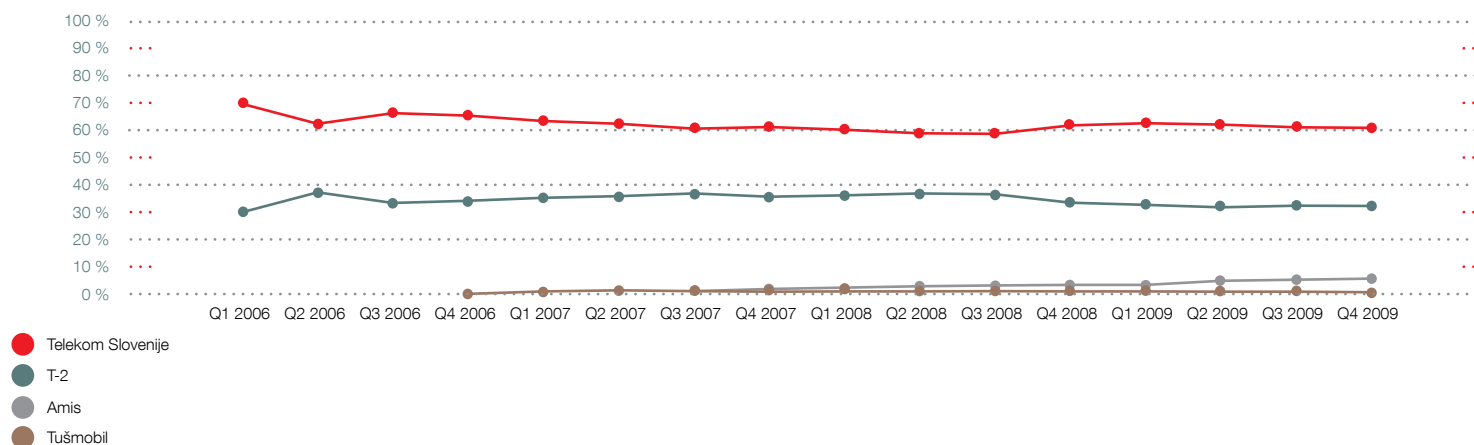
Na trgu je zaznано umirjanje rasti fiksnih širokopasovnih priključkov.

S 46,1-odstotnim tržnim deležem ostaja Telekom Slovenije, d. d., vodilni ponudnik širokopasovnega dostopa.

Velik razvojni potencial trga TV storitev

Trend rasti deleža IPTV priključkov se nadaljuje. Telekom Slovenije, d. d., narekuje tempo razvoja hitro rastočega trga IPTV priključkov, ki je v letu 2009 zrasel za 31 odstotkov. Na slovenskem trgu ima prevladujoč delež in je v letu 2009 pridobili 58 odstotkov celotnega prirasta IPTV priključkov. Delež IPTV se povečuje tudi v razmerju s kabelsko televizijo in je v enem letu zrasel za 10 odstotnih točk.

Tržni deleži ponudnikov IPTV storitev

Vir: Poročilo za 4. četrtletje 2009, APEK

Stabilno na trgu mobilne telefonije

Na trgu mobilne telefonije kljub povečevanju konkurence ohranjamo trdno prvo mesto. Nadaljnemu upadanju tržnega deleža smo se v družbi Mobitel, d. d., zoperstavili predvsem z novo, cenovno ugodnejšo paketno ponudbo storitev.

Prvi na področju vsebin

V slovenskem delu Skupine Telekom Slovenije smo velik del področja vsebin lani povezali v družbi Najdi, informacijske storitve, d. o. o., ki upravlja blagovne znamke Najdi.si (s spletnimi portali), TIS, Telefonski imeniki Slovenije, 1188, Firma.si, Borzadela.si in bizi.si.

V osnovni dejavnosti trženja spletnih iskalnikov je po meritvah MOSS, ki meri dosege slovenskih spletnih mest, Najdi.si med najbolj obiskanimi spletnimi mesti v Sloveniji s skoraj 600.000 mesečnimi uporabniki. Ker se

je metodologija merjenja in podjetje, ki izvaja meritve, glede na prejšnja merjenja spremenila, končni rezultati niso neposredno primerljivi s preteklimi obdobji. V Sloveniji je Najdi.si po podatkih Mediane lani dosegel 39,6-odstotni tržni delež na trgu internetnega oglaševanja. Le-to predstavlja blizu 4 odstotke celotnega oglaševalskega trga. Zmanjšanje tržnega deleža je mogoče pripisati manjšemu obsegu medijskih izmenjav in večjemu obsegu prikazovanja oglasov v konkurenčnih medijih, ki so posledica odobravanja velikih popustov. Ker se tržni deleži ne ugotavljajo glede na obseg investiranih denarnih sredstev, ni mogoče ugotoviti dejanskega stanja na trgu.

Družba Planet 9, d. o. o. je specializirana za multimedijske vsebine in storitve na mobilnih in spletnih portalih, ki jih prodaja ponudnikom storitev za končne uporabnike v Skupini Telekom Slovenije in širše v Sloveniji in jugovzhodni Evropi.

Primerjava tržnih deležev na trgu internetnega oglaševanja v %

Leto 2008

45,2	Najdi.si
20,4	24ur.com
10,7	Finance.si
6,8	SiOL.net
6,3	Httpool
3,3	Žurnal24.si
2,4	Dnevnik.si
2,2	Delo.si
1,9	Senca.net
0,6	Diva.si
0	POPT.TV.si
0	InDirekt

Leto 2009

38,3	Najdi.si
27,6	24ur.com
6,0	Finance.si
7,1	SiOL.net
4,8	Httpool
5,4	Žurnal24.si
2,2	Dnevnik.si
1,5	Delo.si
6,1	Senca.net
0,4	Diva.si
0,3	POPT.TV.si
0,3	InDirekt

Nova petletna koncesija za univerzalni telefonski imenik

Predhodnica družbe Najdi, informacijske storitve, d. o. o., družba Teledat, d. o. o., je lani ponovno pridobila petletno koncesijo kot založnik univerzalnega **Telefonskega imenika Slovenije**. Na področju belih strani ostaja edini ponudnik v elektronskih in knjižnih verzijah, na področju rumenih strani pa ima 54-odstotni delež. Ker se Telefonski imenik Slovenije (TIS) večinoma financira s prodajo oglasnega prostora, je ustvarjanje prihodkov močno povezano s stanjem v gospodarstvu. Trenutno je vrednost trga oglasnega prostora v vseh imenikih v Sloveniji od 5,5 do 6 milijona evrov. Po meritvah MOSS ostaja spletni imenik **www.tis.telekom.si** med najbolj obiskanimi spletnimi stranmi, kar je dobro izhodišče za trženje oglasnega prostora.

Vodilni delež v segmentu **imeniške službe 1188** ohranjamo, hkrati pa zaznavamo, da večina telekomunikacijskih operaterjev zagotavlja informacije o svojih naročnikih. Trendi v svetu in v Evropi kažejo upad števila klicev na imeniške službe 1188 od 15 do 25 odstotkov na letni ravni. S tem se soočamo tudi v Sloveniji. Z vlaganjem v promocijo in razvojem novih storitev bomo poskušali zadržati ta trend. Pri storitvi 1188 zaenkrat nimamo prave konkurence, jo pa lahko v prihodnje pričakujemo.

Na trgu poslovnih imenikov je konkurenca velika, glavna konkurenta Bizi.si sta imenika PIRS in IPIS. **Poslovni model imenika Bizi.si** predvideva trženje oglasnega prostora na spletu, kar ga postavlja v vodilen položaj, saj je eden redkih spletnih produktov, ki to omogoča.

Sistemska integracija

Slovenija sodi na področju IKT med dežele z visoko stopnjo zrelosti, saj so investicijska sredstva na tem področju usmerjena v storitve in ne v nakupe materialne opreme, kot velja za ostale nove članice EU in države JV Evrope. Svetovalna hiša IDC Corporation, ki redno spremlja tudi slovenski IT trg, je za leto 2009 napovedala opazno zmanjšanje investicij v IT projekte, zlasti v proizvodnji in trgovini. Negativen trend naj bi upadel šele 2010, vrednost IT trga pa bo na ravni leta 2009.

Avtenta.si, d. o. o., je po oceni iste svetovalne hiše postala peti največji sistemski integrator v Sloveniji s 4,2 odstotka tržnega deleža. Družbo odlikujejo kompetentni sodelavci in dobro zaokrožena ponudba integriranih storitev s področij informacijskih tehnologij in telekomunikacij. Za nadaljnje povpraševanje uporabnikov je pomembno, da družba dobro pokriva področja na katera bodo po ocenah analitikov usmerjene investicije v prihodnjih dveh letih, in sicer v rešitve, ki bodo prinesle hitro povračilo investicije ali zmanjšale stroške poslovanja (optimizacija poslovnih procesov, konsolidacije IT opreme in virtualizacija).

Prodaja in trženje

- prenovljena arhitektura blagovnih znamk • zadovoljni uporabniki
- aktivno trženje

Prilagodljivost, inovativnost in pripravljenost na spremembe so naš odgovor na tržne izzive v vseh segmentih poslovanja Skupine Telekom Slovenije.

3.2.1 Upravljanje blagovnih znamk

V Telekomu Slovenije, d. d., smo na podlagi opravljenih analiz ugleda, lastnosti, pozicije blagovnih znamk absolutno in relativno glede na konkurenco ter prihodnji razvoj panoge prenovili arhitekturo blagovnih znamk. Skupina razpolaga z najmočnejšimi blagovnimi znamkami v slovenskem prostoru, saj so znamke Mobitel, Telekom Slovenije in SiOL prejele naziva Trusted Brand in Superbrand (zadnji dve že tretje leto zapored). Naziv Superbrand je dobila tudi blagovna znamka Najdi.si.

Na ravni skupine enakovredno uporabljamo izraz Skupina Telekom Slovenije v besedi, kompozitni logotip pa sestavljajo korporativne blagovne znamke matične družbe ter hčerinskih družb doma in v tujini.

Ker je Telekom Slovenije med poslovnimi uporabniki zaznan kot dobro, stabilno, tehnološko močno in zaupanja vredno podjetje, še naprej uporabljamo korporativno blagovno znamko in monolitno arhitekturo za portfelj poslovnih storitev. Na rezidenčnem trgu pa smo ponovno uvedli samostojno in osveženo blagovno znamko SiOL v znaku. Vsebinsko smo jo povezali z novo uporabniško izkušnjo, prenovljenimi postopki naročanja ter preglednejšim naborom širokopasovnih storitev.

Ključne storitvene blagovne znamke po segmentih uporabnikov

Odločitev za spremembo arhitekture je prvi korak v tesnejšem sodelovanju med podjetji Skupine Telekom Slovenije tudi pri določitvi optimalne sedanje in prihodnje arhitekture njenih storitvenih in vsebinskih blagovnih znamk. Z nadaljnjimi delavnicami želimo priti do skupnega razumevanja področja vsebin in storitev skupine ter poenostavitve arhitekture blagovnih znamk z vidika pokrivanja ključnih identificiranih segmentov, zlasti področja vsebinskih in konvergenčnih storitev.

Portfelj storitev in vsebin fiksnega omrežja

	Blagovna znamka	Produkti / storitve
Rezidenčni uporabniki		• telefonija (SiOL, PSTN in ISDN) • SiOL internet (FTTH, xDSL) • TV (SiOL TV, CaTV) • paketirane storitve • mutimedijski portali • F/M priključki • storitve z dodano vrednostjo • Telefonski imenik Slovenije • spletni iskalnik • informacije o telefonskih naročnikih
Poslovni uporabniki		• Centreks (IP in klasični) • IP hišne centrale • VPN • zakupljeni vodi • SiOL internet (FTTH, xDSL) • poslovni paketi SiOL • TV (SiOL TV, CaTV) • telefonija (PSTN in ISDN) • poslovni trojček • varnost (Infranet) • storitve z dodano vrednostjo • poslovni imenik in spletni iskalnik • gradnja in vzdrževanje omrežij
Operaterji		• medomrežne povezave • razveza lokalne zanke - LLU, kolokacije • ADSL - operatorski • WLR • dostop do interneta • pasovna širina • mednarodne operatorske storitve

Portfelj storitev in vsebin mobilnega omrežja

	Blagovna znamka	Prodajni kanali	Produkti / storitve
Naročniške in predplačniške storitve	 M:Certifikat M:Vstopnica M:Navigacija M:Stik M:Komunikator M:Namiznik M:Konferenca	Mobitelovi centri in pogodbeni prodajna mesta (posredniki)	- glasovna in video telefonija - SMS, MMS, WAP, VMS - prenos podatkov CS, GPRS, EDGE, UMTS, HSPA - potisna e-pošta (BlackBerry in Integral) - mobilno plačevanje - mobilne storitve: - Mobilna TV - M:Certifikat - M:Stik - M:Navigacija - M:Vstopnica - M:Rokovnik - M:Namiznik - M:Komunikator - M:Konferenca - self-care portal moj.mobitel.si - mobilna internet povezava - javno brezžično omrežje NeoWlan
Podatkovne storitve		Mobitelovi centri in pogodbeni prodajna mesta (posredniki)	
- Instant internet - NeoWlan		Klicni, mobilni in spletni portali	- mobilni portal Planet - spletni portal Planet - uvertura - avdio in video vsebine - novice in zabava - SMS in MMS info - glasovna info in zabavna postaja - M:Glasba
Multimedijški in spletni portal			
Planet		B2B - poslovna prodaja	- Moneta: mobilno plačevanje (internet, avtomati, SMS, telefonska prodaja, POS terminali, e-terminali, WAP) - M:Vrata: WEB / SMS / MMS poštar, ključna beseda, samostojna številka, SMS številka, glasovanje (televoting), gostovanje mobilnih portalov, klicni center, klicni portal
Storitve z dodano vrednostjo	 M:Vrata		
- Moneta - M:Vrata			

3.2.2 Trženje storitev končnim uporabnikom

V segmentu ključnih uporabnikov smo nadaljevali s strategijo nujenja celovitih rešitev, po kateri vsakemu uporabniku pripravimo njegovim potrebam in željam prilagojeno rešitev. Storitve ponudimo v upravljanem modelu, praviloma brez začetne investicije, vendar z vezavo za daljše časovno obdobje.

Znotraj paketa upravljanih storitev, ki zajema povezljivost, prenos podatkov in govora ter druge elemente in ga je Telekom Slovenije, d. d., ponujal večjim poslovnim uporabnikom, ima zelo pomembno vlogo tudi TPO (totalno poslovno omrežje), ki ga omogočamo skupaj z Mobitelom, d. d. Podpisali smo več kot 10 TPO pogodb z največjimi poslovnimi uporabniki, kar je rezultat usklajenega delovanja prodajnih ekip obeh družb.

V zadnjem četrtletju nam je pri doseganju zastavljenih ciljev pomagala tudi osvežena ponudba poslovnih paketov, ki so namenjeni predvsem manjšim poslovnim uporabnikom (SOHO).

3.2.3 Fiksni segment poslovanja

Prihodki fiksnega segmenta poslovanja

V letu 2009 so poslovni prihodki fiksnega operaterja Telekom Slovenije, d. d., dosegli 398,5 milijona evrov in so bili 4 odstotke nižji kot v letu 2008. Čisti prihodki od prodaje so se zmanjšali za 3,3 odstotka, to je na 396,5 milijona evrov. Manjši padec prihodkov je bil pričakovan, saj večina evropskih operaterjev na fiksnem segmentu poslovanja že nekaj let beleži padec prihodkov zaradi prehoda na VoIP in fiksno-mobilne substitucije, temu pa so se pridružile še zaostrene gospodarske razmere.

Zaradi zasičenosti trga, konkurenčnih vplivov in padanja prometa so se znižali prihodki od klasičnih telefonskih priključkov, zlasti pri rezidenčnih uporabnikih. Upad smo skoraj v celoti nadomestili z rastjo širokopolasovnih storitev in operaterskih prihodkov, kar pa ima za posledico tudi povišanje

stroškov. Prihodki v segmentu operaterjev so za 5 odstotkov višji kot leto prej. Njihova rast je povezana z bistveno višjim mednarodnim tranzitnim prometom, kjer so prihodki za 35 odstotkov nad ravni v letu 2008, in z 12-odstotno rastjo zakupa pasovne širine za operaterje.

V strukturi celotnih poslovnih prihodkov se je povečal pomen širokopolasovnih storitev za končne uporabnike, VoIP telefonije, zakupa pasovne širine (predvsem VPN storitev), mednarodnih operaterskih storitev in medomrežnega povezovanja, zmanjšuje pa se pomen storitev stare tehnologije.

Fiksne telefonske storitve

Z uveljavljeno regulacijo na upoštevni trgih so nastale razmere, ki Telekomu Slovenije, d. d., kot operaterju s pomembno tržno močjo tudi na drobnoprodajnem trgu, predvsem pri telefonski naročnini, onemogočajo pokrivanje stroškov v zadostni meri. Telekom Slovenije je moral 1.2.2008 prvič, 1.2.2009 pa ponovno na drobnoprodajnem trgu prilagoditi cene naročin za storitve PSTN, ISDN BA in PA zaradi uveljavitve cenovne kapice. Vse ugotovitve veljajo za celoten segment storitev klasične telefonije, ki vključuje poleg storitev PSTN in ISDN tudi del klasičnega Centreksa/Geocentreksa.

Število klasičnih telefonskih priključkov se zaradi prehoda naročnikov na mobilne in širokopolasovne priključke in ob prenosljivosti števil na polni razvezan dostop in »Samostojni WS xDSL« še naprej zmanjšuje - konec leta je bilo 557.137 priključkov, 13 odstotkov manj v primerjavi z letom 2008. Hkrati se je za 2 odstotka povečalo število uporabnikov fiksnih širokopolasovnih priključkov. Zaradi zasičenosti trga, upadanja zanimanja za klasično telefonijo in razvoja novih storitev (VoIP) se bo nizka prodaja priključkov klasične govorne telefonije nadaljevala tudi v prihodnje.

Prodaja storitev klasičnih Centreks priključkov se postopoma upočasnjuje predvsem zaradi intenzivnejšega trženja storitev IP CENTREX in IP PABX. S pomočjo promocijske prodajne akcije za nove naročnike smo na novo vklopili 10.916 priključkov IP CENTREX.

Število priključkov po vrstah

Stanje priključkov	31. 12. 2008	31. 12. 2009	Indeks 09/08
Glasovna telefonija	648.657	572.059	88
PSTN	370.828	319.196	86
ISDN BA	110.028	87.585	80
ISDN PA/DID	781	728	93
Klasični Centreks	161.251	149.628	93
IP Centreks in IP PABX	5.769	14.922	259

Obseg odhodnega prometa se predvsem zaradi padca notranjega prometa in klicnega dostopa do interneta znižuje, hkrati pa se postopno povečuje delež VoIP prometa končnih uporabnikov, ki dosega 11-odstotni delež.

Na gibanje povprečnega prihodka na linijo in uporabnika v fiksnem omrežju (ARPU) so vplivali zlasti sprememba naročnine, ki jo je določil APEK, znižanje cen klicev iz fiksnega v mobilna omrežja, povišanje cene informacij ter sprememba obračunskega intervala pri klicih iz fiksnega v mobilna omrežja.

Prodaja rezidenčnih storitev Telekoma Slovenije, d. d., se je izvajala prek petih poglavitnih prodajnih kanalov:

- klicnih centrov,
- spleta,
- prodaje na terenu,
- ostalih notranjih prodajnih kanalov,
- Mobitelovih centrov in
- zunanjih posrednikov.

Številne prodajne aktivnosti smo usmerili zlasti v prodajo širokopolosnih priključkov in z njimi povezanih storitev.

3.2.4 Mobilni segment poslovanja

V zaostrenih tržnih razmerah je Mobitel, d. d., posebno pozornost posvečal obstoječim uporabnikom. V odgovor na ostro konkurenco in zniževanje tržnega deleža je prenovil svojo paketno ponudbo. Ponudil je nove, cenovno ugodnejše pakete, ki že vsebujejo določen obseg storitev, izvajal aktivnosti za vzdrževanje in večanje zadovoljstva uporabnikov in s tem krepili njihovo zvestobo. S klicno kampanjo Centra za pomoč naročnikom, prek direktne pošte in s SMS kampanjo jih je obveščal o novostih pri storitvah in v ponudbi. Za t.i. srednje poslovne uporabnike je začel izvajati novo storitev osebnega telefonskega svetovalca, ki se je odlično prijela.

Med Mobitelovimi uporabniki se je povečalo število naročnikov, zaradi manjšega števila predplačnikov pa zmanjšalo skupno število uporabnikov za 26.157. Skladno s tržnimi trendi je občutno poraslo število mobilnih širokopolosnih priključkov.

Število uporabnikov Mobitelovega omrežja

Uporabniška skupina	31. 12. 2008	31. 12. 2009	Indeks 09/08
Naročniki	775.650	821.141	106
Predplačniki	433.784	362.136	83
MVNO	158.140	133.947	85
Skupaj	1.367.574	1.317.224	96

Družba Mobitel, d. d., je uporabnikom ponudila različne novosti:

- **Mobilniki s platformo Android** predstavljajo novost na slovenskem trgu mobilnih telekomunikacij. Premierno smo predstavili zmogljiva mobilnika HTC Hero in Samsung i7500 Galaxy. V prihodnje bomo nadaljevali s širjenjem ponudbe mobilnikov na tej platformi.
- **Na ljubljanskih mestnih avtobusih** je ob uvedbi novega plačilnega sistema uporabnikom **Monete** na voljo tudi možnost plačila z mobilnikom.

V prizadevanjih za ohranjanje slovenske naravne dediščine in varovanja globalnega okolja smo v Sloveniji premierno predstavili **solarni mobilnik** Samsung E1107 Crest Solar.

3.2.5 Zakup pasovne širine in VPN storitve

Zakupljeni vodi, blokavno posredovanje in ATM spadajo v skupino dostopovnih tehnologij, ki so v upadanju in se zato s tržnega in tehnološkega vidika ne razvijajo. V celoti jih bodo nadomestile storitve VPN L2 in L3, ki

so tržno najzanimivejše in za svoje delovanje izkoriščajo omrežje IP/MPLS. Prodaja le-teh je v letu 2009 zabeležila visoko rast. Prodaja zakupljenih vodov se v letu 2009 ni posebej zmanjšala v primerjavi z letom 2008, ker postajajo ti vodi redundanca (back-up) VPN povezavam.

Zaradi bistveno povečane konkurence so vse aktivnosti usmerjene v povečanje fleksibilnosti prodaje in v s tem povezano spremembo cenovnih oziroma prodajnih modelov. Ponudbo v tem segmentu bogatimo z naslednjimi storitvami:

- z nadgradnjo IP/MPLS omrežja, da bi naročnikom zagotavljali več tipov SLA pogodb;
- z uvedbo nove storitve upravljanega VPN-ja, s katero bomo poleg zagotavljanja povezljivosti naročnikom upravljali in vzdrževali aktivno LAN opremo;
- s pripravo posebnih paketov za bankomate v sklopu storitve upravljanega VPN-a;
- z uvedbo storitve za starejše občane Pomoč na daljavo (»rdeči gumb«), ki jo pripravljamo s Skupnostjo socialnih zavodov in z Ministrstvom za delo.

3.2.6 Širokopasovne storitve SiOL

Kljub močni konkurenci in regulaciji, ki nas omejuje, se je rast prodaje širokopasovnih priključkov uspešno nadaljevala na področju poslovnih in rezidenčnih naročnikov. Bistveno so k temu prispevale prodajne akcije storitev SiOL, novi poslovni paketi SiOL in uspešna prodaja paketov, v katerih ponujamo različne kombinacije storitev VoIP telefonije, dostopa do interneta in IP televizije.

Rast števila širokopasovnih priključkov je bila še vedno ugodna, čeprav se je zaradi vse večje penetracije in tržne konkurence v drugi polovici leta opazno umirila. Tudi zaradi neugodnih gospodarskih razmer smo nove naročnike spodbujali k nakupni odločitvi s številnimi akcijskimi ponudbami, prilagojenimi različnim ciljnim skupinam.

Prodaja priključkov

Prodaja priključkov	2008	2009	Indeks 09/08
Širokopasovni priključki	57.299	30.625	53
xDSL	43.948	22.482	51
FTTx	13.351	8.143	61

Po tehnologijah dostopov sta zrasla deleža VDSL2 (na 3,9 odstotkov) in predvsem FTTx (na kar 11,2 odstotka), ki omogočata večjo pasovno širino in sta podlaga za kakovostnejše širokopasovne storitve (IPTV, video na zahtevo ipd.). Poslovni in rezidenčni uporabniki v večji meri prehajajo s

starih xDSL paketov na pakete z več širokopasovnimi storitvami in na pakete brez priključka klasične govorne telefonije, pri katerih se plačuje dodatek za digitalni dostop. Delež teh priključkov je konec leta dosegel 42 odstotkov vseh širokopasovnih priključkov.

Število priključkov po tehnologiji in uporaba storitev

Stanje priključkov	31. 12. 2008	31. 12. 2009	Indeks 09/08
Širokopasovni priključki	206.404	211.025	102
xDSL	190.978	187.455	98
FTTx	15.426	23.570	153

Stanje širokopasovnih storitev	31. 12. 2008	31. 12. 2009	Indeks 09/08
Širokopasovni dostop do interneta	200.795	203.960	102
VoIP	105.229	128.886	122
IP TV	84.615	109.471	129
CATV	5.608	8.875	158

Opomba: Razlika med stanjem širokopasovnih priključkov in stanjem širokopasovnih internetnih dostopov so širokopasovni priključki, ki nimajo storitve dostopa do interneta (npr. samostojna IPTV ali VoIP in njuna kombinacija).

Izjemno visok, 52-odstotni delež, je dosegla IP TV na širokopasovnih priključkih. Število naročnikov na televizijske storitve se je v letu dni povečalo za 29 odstotkov in konec leta preseгло 109.000.

Tehnologija VoIP vse bolj nadomešča klasično govorno telefonijo, saj je delež teh priključkov v vseh SiOL-ovih širokopasovnih priključkih konec leta dosegel 61 odstotkov. Od skupnega števila 700.945 vseh telefonskih priključkov (klasična govorna telefonija, IP Centreks in IP PABX ter VoIP) je znašal delež priključkov VoIP 18 odstotkov. Rast IPTV storitev je posledica

gradnje novih širokopasovnih (predvsem FTTx) dostopov ter konkurenčne ponudbe, predvsem v paketih storitev.

3.2.7 Veleprodaja (medoperatersko poslovanje)

Na medoperaterskem trgu beležimo pri večini operaterskih storitev rast prihodkov glede na leto prej, najbolj pri četverčku, širokopasovnem dostopu xDSL, skupno razvezanem dostopu in zakupu pasovne širine za operaterje. Po drugi strani je opazen upad prodaje sodostopov in kolokacijskih storitev.

V ospredje prihaja prodaja priključkov brez klasične govorne telefonije, zato se spreminja prodajna struktura v korist PRD in samostojnega WS xDSL. Novost v ponudbi **širokopasovnega dostopa** za operaterje je »samostojni WS xDSL«. Skupno je bilo konec leta 99.204 aktivnih operaterskih priključkov, kar je 9 odstotkov več kot konec leta 2008. S trženjem širokopasovnih dostopov v okviru Wholesale xDSL prodajnega modela so prihodki dosegli 15-odstotno rast glede na leto 2008. Na področju zagotavljanja **kolokacijskih storitev** pa so se prihodki znižali.

Pri poslovanju z operaterji je opazen porast neplačanih zapadlih terjatev, ki so na zadnji dan leta 2009 znašale 8,57 milijona evrov v domačem delu in 9,85 milijona evrov na mednarodnem področju. Največ neplačanih obveznosti s strani domačih operaterjev je iz storitev vzorčne ponudbe za razvezan dostop in skupno lokacijo, zakupa optičnih vlaken in medomrežnega povezovanja. Decembra 2009 je bila z operaterjem Amis opravljena izvensodna poravnava.

V zvezi z zmanjševanjem neplačanih zapadlih terjatev domačih operaterjev smo skrajšali roke za opominjanje ter s tem pospešili sodno izterjavo v primerih, ko se operater ne odzove na pisne opomine. Pospešili smo tudi izterjavo neplačanih terjatev mednarodnih operaterjev.

Medomrežno povezovanje z domačimi operaterji je doseglo 7-odstotno rast prihodkov. Več kot tretjino prihodkov predstavlja zaključevanje v omrežje Telekoma Slovenije, d. d., iz mobilnih omrežij, četrtno pomeni delež govornih storitev (090, 080), sledijo pa prihodki zaključevanja iz fiksnih omrežij s petinskim deležem.

Povečali so se tudi prihodki iz **mednarodnih operaterskih storitev**, s katerimi smo ustvarili skoraj dve tretjini prihodkov na medoperaterskem trgu. Tudi v absolutnem smislu beležimo njihovo intenzivno rast zaradi povečanega obsega mednarodnega tranzita.

Promet z operaterji mobilne telefonije narašča predvsem zaradi višjega prometa iz medomrežnega povezovanja v mednarodnem prometu. Visok porast prometa medomrežnih povezav z domačimi operaterji fiksne telefonije je posledica razvijajočega se trga in prehoda naročnikov k novim operaterjem. Kot posledica njihove rasti se povečujejo prihodki od zaključevanja prometa in zakupnin medomrežnih povezav.

Rast prihodkov od **zakupa pasovne širine** je predvsem posledica intenzivne in aktivne prodaje optike in mednarodnih zakupljenih vodov domačim operaterjem.

Mobilni medoperaterski dostop in povezovanje

Družba Mobitel, d. d., ima na **medoperaterskem dostopu** sklenjene pogodbe:

- z družbama Debitel in Izi mobil za opravljanje storitev mobilne telefonije v svojem omrežju in
- z družbama Tušmobil ter T-2 za storitve nacionalnega gostovanja, kar jima omogoča, da poleg lastnega omrežja koristita tudi omrežje družbe Mobitel, d. d.

Družba Mobitel, d. d., je imela 31. decembra 2009 sklenjeno pogodbo o medomrežnem povezovanju z 11-timi operaterji.

Na podlagi Začasne odločbe, ki jo je izdal APEK dne 16. aprila 2009 na trgu 7 (»Zaključevanje klicev v javnih mobilnih omrežjih«), so s 1. aprilom 2009 stopile v veljavo nove, nižje cene.

Mobitelovi uporabniki so ob koncu leta lahko gostovali v omrežjih drugih ponudnikov:

- GSM : 361 operaterjev v 192 državah,
- GPRS: 211 operaterjev v 103 državah,
- UMTS: 95 operaterjev v 54 državah.

3.2.8 Sistemska integracija: več zunanjih uporabnikov

Družba Avtenta.si, d. o. o., je skladno z napovedmi dosegla preboj na zunanjem trgu. Podpisala je nove pomembne pogodbe in okrepila odnose s ključnimi kupci. Veliko truda in znanja je vložila v razvoj rešitve za kredibilno elektronsko hrambo dokumentov, za katero je kot prva v Sloveniji prejela akreditacijo Arhiva Republike Slovenije.

Prodajnemu trendu je sledila tudi na izvedbenem področju z usposabljanjem tehničnih sodelavcev za področja, ki imajo ustrezen potencial na trgu in v skupini. Tudi na področju izobraževanja, ki ostaja eden najbolj prepoznavnih elementov naše ponudbe, se poznajo vplivi gospodarske krize, saj se beleži padec prodaje izobraževanj glede na enako obdobje 2008. Na področju Microsoftovih izobraževanj je Avtenta.si, d. o. o., dobila dve pomembni priznanji in sicer za najboljši šolski center na Microsoft področju v Sloveniji ter za drugi šolski center na področju Microsoft certifikacij.

3.2.9 Kakovostno in inovativno zagotavljanje vsebin

Poslanstvo družb, ki soustvarjajo vsebine, je zagotavljanje kakovostnih, zanesljivih in atraktivnih storitev ter vsebin, ki celotnemu okolju omogočajo komuniciranje, zabavo in aktivno soustvarjanje digitalnega življenja. V okviru Skupine Telekom Slovenije se z vsebinami ukvarjata družbi Najdi, informacijske storitve, d. o. o., in Planet 9, d. o. o.

Najdi, informacijske storitve, d. o. o., ustvari večino prihodkov s prodajo oglasnega prostora, malih oglasov in s posredovanjem oglasnega prostora v spletnih medijih. Pri slednjih je v preteklem letu zabeležila največjo rast prihodkov iz prodaje, kar je še posebej razveseljivo zaradi splošnega negativnega trenda v oglaševalski industriji. Načrtujejo številne nove prodajne aktivnosti za izboljšanje prodajnih rezultatov.

Od konca leta 2009 vključuje tudi segmente informacij o naročnikih, prodajo oglasnega prostora, prodajo vseh različic TIS in prodajo Bizi.si, kjer so se prihodki nekoliko povečali zaradi tretjino večjih prihodkov od informacij.

Družbo Planet 9, d. o. o., pri snovanju storitev in vsebin vodita inovativnost in uporabnost za končne uporabnike, zato je vedno korak pred drugimi. Njena ključna prednost je zagotavljanje konvergenčnih vsebin in storitev na televizijskih zaslonih, mobilnih telefonih in osebnih računalnikih. V letu 2009 smo razvijali in vpeljali v uporabo vrsto novosti, ki zvišujejo donosnost storitev:

- Upoštevajoč dinamiko trga smo temeljito preuredili krovni poslovni model storitev **SIOL TV**. Obogatili smo jo z novimi kanali in uvedli nove storitveno-vsebinske pakete, ki se razlikujejo tudi na osnovi storitev z dodano vrednostjo. Naročnikom zagotavljajo dostop do naprednih interaktivnih storitev in vsebin.
- Naboru spletnih portalov, ki jih upravlja, razvija in vzdržuje **Planet 9, d. o. o.**, se je v začetku leta pridružil prenovljeni krovni portal www.mobitel.si, ki združuje vizualne in funkcionalne elemente novodobnih spletišč. S projektom ltak.si smo vstopili na področje digitalnih skupnosti.
- V skladu s trendi in strateško razvojno usmeritvijo v poenotenje smo **televizijske storitve iO** deloma premaknili na splet. Uporabnikom smo ponudili dostop do nabora televizijskih programov ter kopice vsebin na zahtevo.
- Na servisnih straneh smo uvedli podporo inovativnemu projektu **e-računi**, ki ga upravlja Telekom Slovenije, d. d.

3.2.10 Gradnja in vzdrževanje omrežja

Družba **GVO, d. o. o.**, ustvarja prihodke od prodaje v okviru povezanih podjetij Skupine Telekom Slovenije in na trgu. V zadnjem letu se je podjetje hitro in uspešno odzvalo na zmanjševanje obsega del za družbe v Skupini Telekom Slovenije. S prodajo zunaj Skupine Telekom Slovenije je ustvarila 119 odstotkov več čistih prihodkov od prodaje kot v predhodnem letu.

Podjetje deluje na trgu, kjer se močno odražajo spremenjene razmere v gospodarstvu. Upad investicijske aktivnosti otežuje pridobivanje

novih poslov, oviro pa predstavlja tudi naraščajoča plačilna nedisciplina nekaterih poslovnih subjektov, ki omejuje nabor poslovnih partnerjev na trgu. Pri prodaji se zato vedno bolj osredotoča tudi na pridobivanje poslov na področju izvajanja elektro, gradbenih in strojnih del, ki se jih z namenom delnega nadomeščanja upada naročil s strani matične družbe ter zapolnitve kapacitet loteva pretežno v lastni izvedbi.

Med pomembnejšimi projekti lanskega leta so gradnja odprtih širokopasovnih omrežij na območju sedmih koroških in treh podravskih občin, izvajanje del v avtocestnem programu in projekti Ministrstva za obrambo RS.

3.2.11 Soline

Družba Mobitel, d. d., je 100-odstotni lastnik družbe Soline, d. o. o., ki upravlja Sečoveljske soline. Gre za posebno okoljsko naložbo mobilnega operaterja, ki se je s koncesijskim razmerjem povezal v marketinško zanimivo obliko ukrepov ohranjanja naravne in kulturne dediščine ter vzdrževanja vodne infrastrukture na območju solin. S trojnim koncesijskim razmerjem, koncesijo za rudarsko pravico za izkoriščanje mineralnih surovin (pridobivanje soli), za varstvo naravne vrednote in urejanje voda, je država zagotovila ohranitev dragocene naravne in kulturne dediščine.

V letu 2009 se je za četrtno povečal turistični obisk Krajinskega parka Sečoveljske soline. Poleg ugodnega vremena ga je spodbudila tudi postavitev največje 3D makete v Sloveniji. V obravnavanem obdobju se je nekoliko povečala prodaja lastnih proizvodov in trgovskega blaga v lastnih poslovnih enotah. Opazno raste tudi prodaja na področju EU.

Avgusta 2009 je Vlada Republike Slovenije sprejela sklep o sanacijskem programu za odpravo posledic plimovanja v decembru 2008 za območje Sečoveljskih in Strunjanskih solin, skladno s katerim je podjetje Soline uspešno izvedlo sanacijo visokomorskih nasipov.

Intenziven razvoj konvergenčnih storitev in omrežja

- uporaba Web2.0 tehnologij • odprte platforme • konvergenca storitev in vsebin
- učinkovito in stabilno omrežje

Na velike spremembe v načinu razvoja in ponudbe telekomunikacijskih storitev smo se odzivali z uvajanjem odprtih platform in razvojem storitev ter vsebin, ki uporabnikom prinašajo poslovne in zasebne koristi ter omogočajo nove uporabniške izkušnje.

3.3.1 Najsodobnejše smeri razvoja storitev in vsebin

V letu 2009 smo začeli uvajati odprte platforme, na katerih lahko aplikacije razvijajo tudi zunanji programerji, kar omogoča enostavnejši in cenejši razvoj novih storitev. Pri razvoju storitev so bile v ospredju konvergenčne storitve in vsebine. Le-te zagotavljajo izkoriščanje prednosti in sinergij na področju govornih in multimedijskih komunikacij ter vsebin za dom in poslovno okolje, ki jih prinaša fiksni dostop, ter prednosti na področju govornih in multimedijskih komunikacij, informacij in zabave, ki jih prinaša mobilnost.

Odprta platforma najprej za poslovne uporabnike

V preteklem letu smo uvedli odprto platformo za poslovno IP telefonijo, ki jo že uporabljamo. Lani smo vpeljali prvo na njej razvito storitev, imenovano Monitor, ki temelji na Javanskih tehnologijah. Storitve omogoča spremljanje klicev uporabnikov IP Centreksa v realnem času in se že uporablja v hotelih. V letu 2010 bomo prek te platforme razvili povsem novo storitev predplačniške telefonije, ki jo bomo lahko prilagodili posebnim zahtevam stranke. Uvajamo tudi novo platformo, ki bo omogočala opravljanje klicev prek spletnega brskalnika.

Za poslovne uporabnike pripravljamo v letu 2010 še vrsto drugih novosti:

- več novih storitev s poudarkom na izboljšani izkušnji komuniciranja z dodatki, kot so uporaba različnih terminalov in ene identitete, video in informacije o prisotnosti/razpoložljivosti uporabnikov;
- nadgradnjo poslovne IP telefonije, ki omogoča prehod na eno identiteto kličočega, ne glede na tip terminala in uporabo programskega klienta na mobilnem terminalu za dostopanje do te storitve kjerkoli v svetu po internetu in lokalni klicni tarifi;
- IP telefonijo za velike stranke lahko ponujamo tudi kot izločen strežnik v okolju podatkovnega centra stranke, kar smo uspešno preverili v laboratoriju in na trgu, pri eni izmed večjih strank;
- ponudbo na trgu manjših strank širimo z uvajanjem novih elementov (mini PBX) v našo ponudbo.

Nova področja razvoja za nove vire prihodkov

Med pomembnejšimi lanskimi aktivnostmi je testiranje opreme za nadzor in analizo prometa, ki se pretaka prek našega hrbteničnega omrežja. S pomočjo te opreme bomo lahko ponudili storitve, kot sta npr. **starševski nadzor** in **dinamično spreminjanje pasovne širine**.

Pomembna naložba preteklega leta je nakup **medijske platforme** za podporo storitvam z dodano vrednostjo in video-govornih aplikacij, temelječih na VoXML tehnologijah. V prvi polovici leta smo jo uspešno postavili in jo integrirali z vsemi platformami za IP telefonijo. S prenosom nekaterih obstoječih storitev na to platformo nameravamo v prihodnje zmanjšati operativne stroške, odpirajo pa se tudi možnosti novih virov prihodkov prek povsem novih storitev.

Veliko pozornosti smo posvetili **videokonferenčnim** oziroma **kolaboracijskim platformam**. Uspešno smo končali testiranje ene izmed platform, ki z najnaprednejšo tehnologijo omogoča visoko (HD) kakovost slike tudi na manj propustnih in zanesljivih povezavah.

Za zagotavljanje dolgoročne uspešnosti družbe se usmerjamo tudi na druga perspektivna področja. V Telekomu Slovenije, d. d., že ponujamo napredno storitev **varovanja** za zahtevnejše stranke. V fazi testiranja in ovrednotenja je tudi platforma za tovrstne rešitve na cenejši IP opremi, namenjena uporabnikom z enostavnejšimi zahtevami. Veliko prihodnost imajo tudi **telemedicinske storitve**. Pripravljamo se na začetek trženja prve tovrstne rešitve in iščemo možnosti za razširitev ponudbe.

Na področju IT storitev smo postavili osnovno infrastrukturo za najem diskovnega prostora in hrambo podatkov ter strežnikov, ki jo bomo dopolnjevali s hčerinsko družbo Avtenta.si, d. o. o. Kot telekomunikacijski operater lahko predvsem malim in srednjim podjetjem te storitve ponudimo integrirane z obstoječo telekomunikacijsko paketno ponudbo. Zaključili smo pilotsko postavitve »hostanih« varnostnih rešitev za mala podjetja, ki jo bomo v kratkem ponudili trgu.

Napredne vsebine in mobilne storitve

Pri razvoju konvergenčnih vsebin in storitev sta vodilo inovativnost in uporabnost za končnega uporabnika, ki izbira storitve na svojih televizijskih zaslonih, mobilnih telefonih in osebnih računalnikih. Njihov razvoj poteka v družbah Mobitel, d. d., Planet 9, d. o. o., in Najdi.si, informacijske storitve, d. o. o.

V minulem letu so bili nadgrajeni trije spletni portali: »Dajmedol«, »BTC City« in »Hosting«. Postavljeni so bili novi mobilni portali, kot so mobilni portal za prireditve, namenjeno velikim poslovnim uporabnikom, mobilni portal za www.itak.si in nekaj demo portalov.

Nekaj pomembnejših aktivnosti v Skupini Telekom Slovenije:

- dokončanje portala Pla.NET, začetek aktivnosti v projektu moj.mobitel.si;
- razvoj Mobitelovega komunikacijskega sistema M:Vrata, namenjenega podjetjem in organizacijam (zunanjim ponudnikom) za razvoj različnih mobilnih storitev;
- nadaljni razvoj Mobilne TV;
- implementacija storitve Moj video;
- nadgradnja storitve Telefonski predal;
- testiranje storitve M:Vstopnica v 2.0;

- podprtje Mobitelovih storitev z uporabo tehnologije M:Certifikat;
- migracija aplikacije Site manager v okolje Ipko, sodelovanje pri dogovarjanju MMS Ipko.

3.3.2 Razvoj in upravljanje omrežja

Fiksno omrežje

V Skupini Telekom Slovenije pri zagotavljanju visoko razpoložljivega omrežja, ki nudi osnovo kakovostnim telekomunikacijskim storitvam, sledimo naslednjim ciljem:

- zagotavljanju racionalne rabe omrežnih virov,
- povečanju odzivnosti in uspešnosti odprave napak,
- optimiziranju obratovalnih stroškov,
- izboljšanju procesov,
- sodelovanju pri gradnji zmogljivega, modularnega in prilagodljivega omrežja prihodnosti,
- obvladovanju omrežja.

Hrbtenično omrežje

Hrbtenično omrežje ustreza najzahtevnejšim standardom in s tem definiciji »carrier grade«, ki se nanaša na izjemno zanesljive in dobro preizkušene sisteme. Elementi omrežja v jedru in mednarodnih povezavah v celoti zagotavljajo zanesljivo, stabilno in varno delovanje storitev. Nadzor in upravljanje vseh omrežnih elementov in pomožnih naprav potekata centralno, periodično se izvajajo tudi nadgradnje.

V minulem letu je že potekal prekop na novo IP/MPLS omrežje. Gre za moderno, inteligentno in varno transportno omrežje, ki na podlagi omrežne, storitvene ter aplikacijske konvergence zmanjša kompleksnost omrežja in zagotovi vse storitve na eni platformi.

Omrežje s poslovne plati zagotavlja:

- podporo hitri izgradnji širokopasovnosti,
- podporo pospešenemu razvoju multimedijskih, konvergenčnih storitev in njihovi ponudbi na trgu, širitev poslovanja na nove trge in pospešeno regionalizacijo v okviru skupine,
- podporo liberalizaciji oziroma regulaciji trga elektronskih komunikacij.

V prihodnje bo naš cilj še dodatno izboljšati delovanje omrežja, izvesti njegovo optimizacijo ter zmanjšati stroške in vlaganja v omrežje. Zato smo se lotili upravljanja prometa (Traffic management). V sodelovanju z Inštitutom Jožef Stefan iz Ljubljane pripravljamo simulacijski model novega agregacijskega omrežja (s pomočjo omrežnega simulatorja OPNET), ki že kaže otipljive rezultate.

Dostopovno širokopasovno omrežje

Porast priključnih točk na VoIP tehnologiji in zmanjševanje števila priključnih točk na PSTN in ISDN tehnologiji sta se v letu 2009 nadaljevala. Raste število priključnih točk na xDSL in FTTH tehnologijah. S sprotno optimizacijo omrežnih elementov dinamično sledimo krčenju omrežja, kar omogoča optimalno izrabo virov in večanje števila rezervnih enot. S tem se v največji možni meri izogibamo stroškom popravil.

Izgradnja FTTx je bila lani osredotočena na področja, kjer za najmanjši investicijski vložek pridobimo največ novih priključkov. Gre predvsem za območja novih zazidalnih načrtov in partnerskih programov. Z izgradnjo

modernih omrežij ohranjamo prvo mesto na posameznih območjih. Pri izgradnji ima prednost še vedno FTTH, če je tako ugodneje, pa se poslužujemo rešitev FTTN.

Pri izgradnji FTTx smo lani zabeležili porast zgrajenih in zasedenih zmogljivosti. V primerjavi s koncem leta 2008 je bil večji tudi izkoristek zasedenosti optičnega omrežja. Nadaljevali smo z zapolnitvijo VDSL2 kapacitet na prodajno zanimivih lokacijah. Trenutno je omrežje nadgrajeno z VDSL2 tehnologijo na 335 lokacijah.

Nadzorni in podporni sistemi

Učinkoviti podporni informacijski sistemi in IT orodja so nujno potrebni za obvladovanje procesov nadzora, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskega omrežja ter storitev. Pomembni so za nemoteno izvajanje procesov vključevanja in odprave napak na storitvah, ki postajajo z implementacijo novih tehnologij vse kompleksnejše. Sisteme nadzora smo širili in nadgrajevali z novo opremo, implementacijo novih sistemov in izboljševanjem obstoječih procesov.

Verifikacija in validacija tehnologij

V letu 2009 je bilo opravljenih 71 postopkov na področju verifikacije in validacije ter izdanih 55 dovoljenj za vključevanje elektronske komunikacijske opreme v omrežje Telekoma Slovenije, d. d. V Brihtalabu smo organizirali dogodke za zunanje strokovne javnosti in interne predstavitve. Na področju Triple Play-a smo nadaljevali z vodenjem medsektorske skupine, katere cilj je dvig kakovosti teh storitev.

Mobilno omrežje

Trend rasti prometa v paketnem omrežju se je lani nadaljeval, kar je zahtevalo vrsto nadgradenj jedrnega dela paketnega omrežja. S tem smo sledili potrebam rasti podatkovnega prometa in rasti števila uporabnikov. Zmogljivosti jedrnega dela paketnega omrežja so bile konec leta zasedene približno 65-odstotno. Izboljšave, nadgradnje in prenove so potekale tudi na področju IP omrežja, varnostnih sistemov in dostopa do internetnega omrežja.

Ob koncu leta smo imeli omrežje z 867 delujočimi GSM baznimi postajami na frekvenčnem pasu 900 MHz in 98 baznih postaj na frekvenčnem pasu 1800 MHz. V istem obdobju smo imeli UMTS omrežje s 672 delujočimi baznimi postajami.

Finančni rezultati poslovanja družb v Sloveniji

3.4.1 Telekom Slovenije, d. d.

Poslovni prihodki v Telekomu Slovenije, d. d., so v letu 2009 dosegli 398,5 milijona evrov in so bili nižji za 4,0 odstotke v primerjavi z letom prej. Poslovni odhodki so znašali 385,2 milijona evrov, kar pomeni 2,8 -odstotno rast glede na leto 2008.

EBITDA (dobiček iz poslovanja, povečan za amortizacijo), ki je znašal 102,6 milijona evrov, se je znižal za 21 odstotkov glede na leto 2008. Delež EBITDA v poslovnih prihodkih je glede na leto 2008 upadel z 31,3 odstotka na 25,8 odstotka.

Dobiček iz poslovanja (EBIT) je v letu 2009 znašal 13,3 milijona evrov in kar za 67,3 odstotka zaostal glede na leto poprej. EBIT je predstavljal

3,3 odstotka poslovnih prihodkov, njegov delež v prihodkih se je glede na leto 2008 znižal za 6,5 odstotnih točk. Na bistveno nižji EBIT v letu 2009 je vplivala tudi poravnava z Amisom.

Davek iz dobička skupaj z odloženimi davki je znašal 0,6 milijona evrov in bil v primerjavi z letom 2008 nižji za 93,8 odstotka. Glavni razlog za nižji davek je nižja davčna osnova zaradi opazneje nižjega dobička pred obdavčitvijo.

Čisti poslovni izid Telekoma Slovenije, d. d., je v letu 2009 znašal 57,4 milijonov evrov in za dobrih 40 odstotkov zaostal za ravniho v letu 2008. Tudi delež čistega dobička v poslovnih prihodkih, ki je znašal 14,4 odstotka poslovnih prihodkov, se je glede na leto 2008 znižal za 8,7 odstotnih točk. V letu 2009 je Telekom Slovenije, d. d., prejel za 57,4 milijona evrov dividend hčerinskih podjetij in Gibtelecoma.

Ključni kazalniki poslovanja

V tisoč EUR / v %	2008	2009	Indeks 09/08
Poslovni prihodki	415.198	398.464	96
Čisti prihodki od prodaje	410.162	396.490	97
Drugi poslovni prihodki	5.036	1.974	39
Poslovni odhodki	374.525	385.177	103
OPEX - Poslovni odhodki pred amortizacijo	285.328	295.847	104
EBITDA	129.870	102.617	79
Amortizacija	89.197	89.330	100
EBIT - Dobiček iz poslovanja	40.673	13.287	33
Neto finančni izid (fin. prih. - fin. odh.)	65.055	44.698	69
Davek iz dobička z odloženimi davki	9.760	610	6
Čisti poslovni izid	95.968	57.375	60
Delež EBITDA v poslovnih prihodkih v %	31,3	25,8	82
Dobičkonosnost poslovnih prihodkov v %	23,1	14,4	62
Vrednost naložb	119.027	70.003	59
Število zaposlenih konec obdobja	1.920	1.877	98
Dodana vrednost	193.672	160.809	83
Dodana vrednost na zaposlenega	101	86	85

3.4.2 Mobitel, d. d.

Kljub gospodarski krizi in zaostrenim tržnim razmeram je družba Mobitel, d. d., uspela doseči 91 odstotkov realiziranih prihodkov leta 2008. Rezultat optimizacije poslovnih odhodkov je 4-odstotno znižanje v primerjavi z letom 2008.

EBITDA je dosegel 127,3 milijona evrov, kar predstavlja 82 odstotkov doseženega v letu 2008. Delež EBITDA v poslovnih prihodkih je bil 31-odstoten. Dobiček iz poslovanja (EBIT) znaša 53,5 milijona evrov in dosega dve tretjini vrednosti EBIT-a iz rekordnega leta 2008. Družba je ustvarila 41,2 milijona evrov čistega dobička, kar je 70 odstotkov doseženega v letu 2008.

Ključni kazalniki poslovanja

V tisoč EUR	2008	2009	Indeks 09/08
Poslovni prihodki	450.485	410.202	91
Čisti prihodki od prodaje	449.325	407.598	91
Drugi poslovni prihodki	1.160	2.604	224
Poslovni odhodki	369.904	356.744	96
OPEX - Poslovni odhodki pred amortizacijo	294.848	282.862	96
EBITDA	155.637	127.340	82
Amortizacija	75.056	73.882	98
EBIT - Dobiček iz poslovanja	80.581	53.458	66
Neto finančni izid (fin. prih. - fin. odh.)	-4.401	-1.013	23
Davek iz dobička z odloženimi davki	17.225	11.292	66
Čisti poslovni izid	58.955	41.153	70
Delež EBITDA v poslovnih prihodkih v %	34,5	31,0	90
Dobičkonosnost poslovnih prihodkov v %	13,1	10,0	77
Vrednost naložb	70.752	40.775	58
Število zaposlenih konec obdobja	1.066	1.054	99
Dodana vrednost	127.641	100.339	79
Dodana vrednost na zaposlenega	120	95	80

3.4.3 Druge družbe v Sloveniji

Najdi, d. o. o., informacijske storitve

Družba je v letu 2009 ustvarila 15,9 milijona evrov poslovnih prihodkov. EBITDA je dosegel 2 milijona evrov.

Planet 9, d. o. o.

Družba je ustvarila 28,1 milijona evrov poslovnih prihodkov in kar za 35 odstotkov preseгла dosežene v letu 2008. Dosegla je 26,7 milijona evrov odhodkov in ustvarila 1,4 milijona dobička iz poslovanja (EBIT).

Avtenta.si, d. o. o.

Poslovni rezultati družbe so bili v okviru pričakovanj. Posebej spodbudni so rezultati prodaje uporabnikom zunaj Skupine Telekom Slovenije. Avtenta.si, d. o. o., je v letu 2009 povečala prihodke od prodaje za 6 odstotkov.

GVO, d. o. o.

Družba je ustvarila 35,6 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, od tega 8,4 milijona evrov neposredno na trgu, kar pomeni 119 odstotkov več kot v letu 2008. S tem uspešno uresničuje cilj večanja deleža storitev na trgu, s čimer širi svoje osnovno dejavnost gradnje omrežij v okviru povezanih družb Skupine Telekom Slovenije. EBIT je znašal 1,8 milijona evrov in je zaradi večanja stroškov storitev, dela in materiala za 43 odstotkov nižji v primerjavi z letom 2008. Čisti poslovni izid je znašal 1,5 milijona evrov.

Soline, d. o. o.

Poslovni prihodki v višini 3,7 milijona evrov so bili 69 odstotkov nad doseženimi v letu 2008. Za odpravljanje posledic povodnji je družba prejela pomoč države. Poslovanje obremenjujeta investicijsko vzdrževanje infrastrukture in sanacija nasipov, vendar je družba kljub temu zaključila leto z dobičkom iz poslovanja v višini 457 tisoč evrov.

Analiza okolja in tržnega položaja

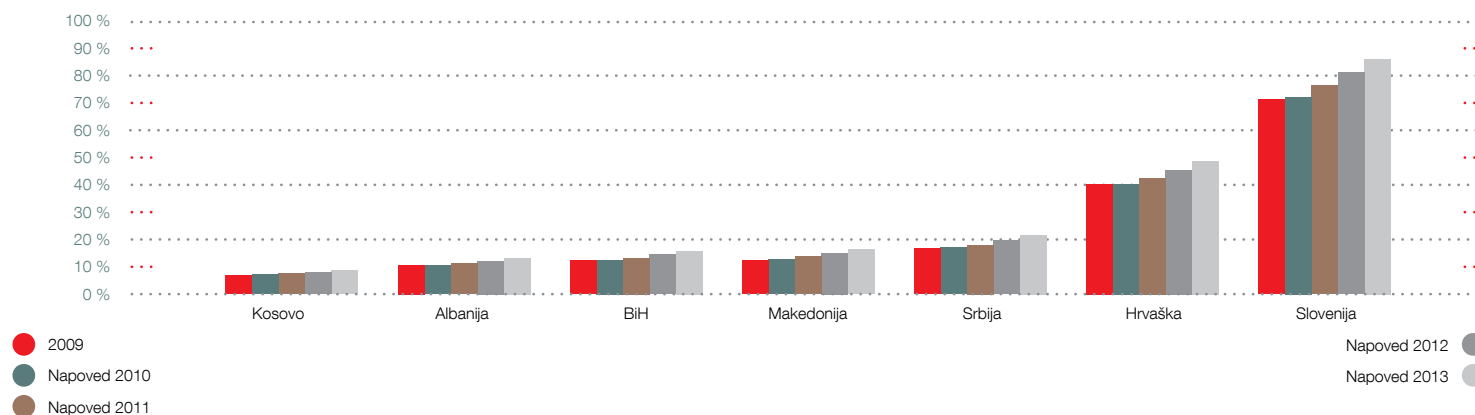
- velik potencial gospodarske rasti • vodilni alternativni telekomunikacijski ponudniki
- tržni vstop na makedonski trg • nove blagovne znamke in krepitev obstoječih
- liberalizacija trgov

Leto so zaznamovali prevzemi družb v Makedoniji in uvedba blagovne znamke One, pod katero smo na tem trgu začeli tržiti celovito ponudbo telekomunikacijskih storitev, konsolidacija družb ter rast števila mobilnih priključkov na Kosovu. Tako postavljamo osnove za rast Skupine Telekom Slovenije na trgih z velikimi razvojnimi potenciali.

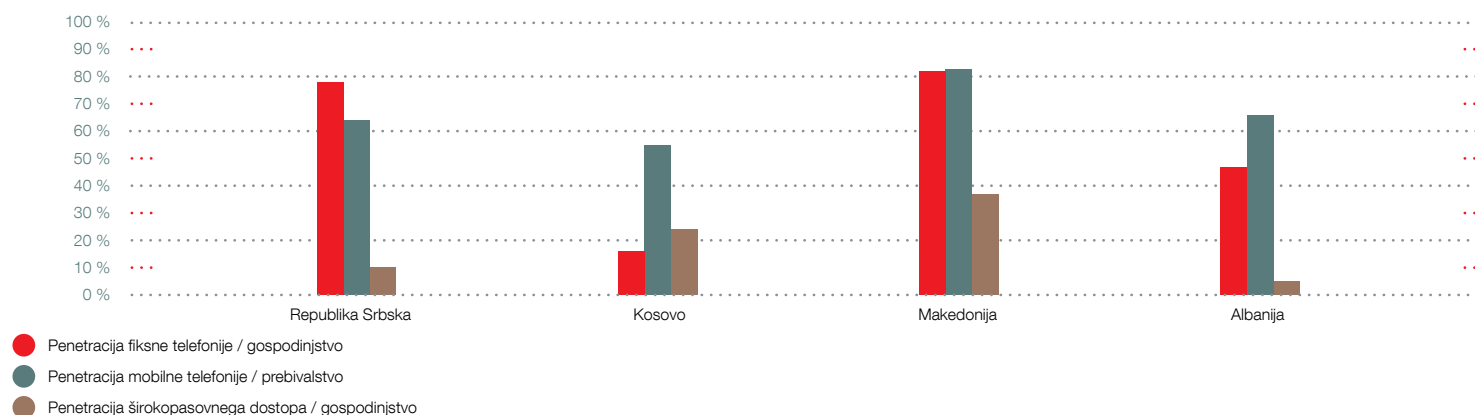
Makroekonomsko okolje

Trgi držav jugovzhodne Evrope so, z izjemo Hrvaške, dokaj gospodarsko nerazviti, zato ob politični stabilnosti predstavljajo velik potencial gospodarske rasti v prihodnosti. Bruto domači proizvod je na ravni držav v razvoju in v nekaterih državah tudi šestkrat manjši kot v Sloveniji. Bližina trgov in njihovo poznavanje, potencial gospodarske rasti in dvig BDP-ja ter kupne moči so priložnost in izziv za slovenska podjetja. Zaradi splošne krize se ti izzivi pomikajo v leti 2010-2011, ko v IMF-ju predvidevajo okrevanje.

BDP na prebivalca (tekoče cene) v državah JV Evrope v EUR

Razvitost telekomunikacijskega trga v državah JV Evrope (napoved 2009)

Tržni deleži

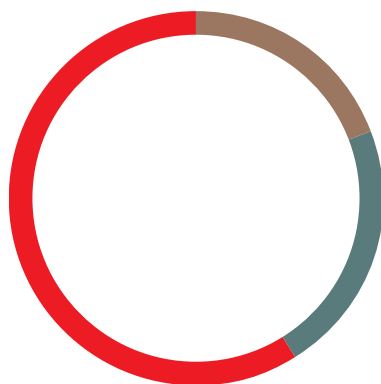
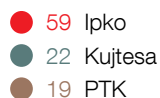
Kosovo

Ipko, d. o. o., je vodilni alternativni telekomunikacijski ponudnik storitev na Kosovu. Na področju internetnih storitev, ki jih ponuja preko modernega

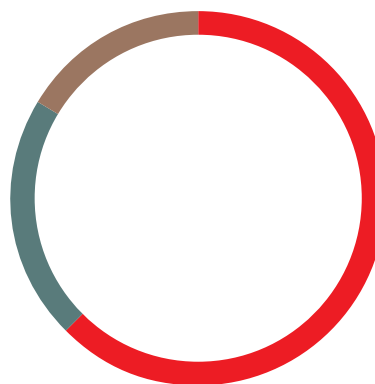
hibridno-koaksialnega omrežja, širokopasovnih brezžičnih povezav in optičnega omrežja, ohranja vodilni tržni delež. V letu 2009 ga je povečal za 3 odstotne točke, čeprav je prvotni operater začel agresivneje vstopati na trg širokopasovnega dostopa z ADSL tehnologijo in optičnimi povezavami.

Primerjava tržnih deležev širokopasovnega dostopa v %

Leto 2008

Leto 2009

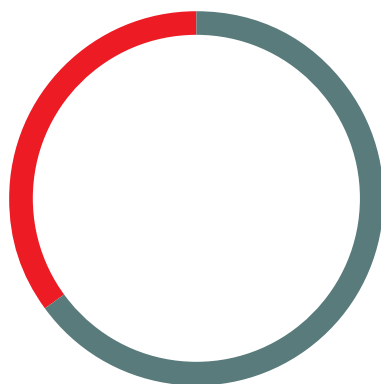
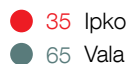

Opomba: tržni deleži so približno ocenjeni – Q4 2008 raziskava Gani Bobi, Q4 2009 raziskava Index Kosova (nov.2009)

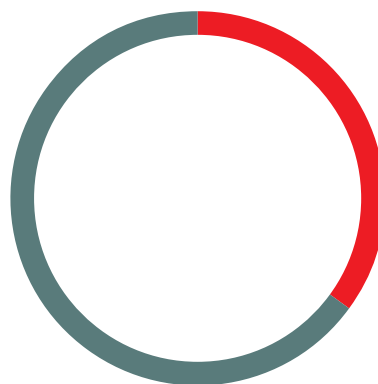
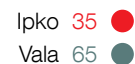
Po dveh letih od vstopa na trg mobilne telefonije je družba konec leta 2009 s kakovostnim omrežjem pokrivala 99 odstotkov populacije in imela skoraj 532.000 aktivnih uporabnikov, večinoma predplačnikov (90-dnevna definicija aktivnosti), kar predstavlja tržni delež okoli 35 odstotkov.

Primerjava tržnih deležev mobilne telefonije v %

Leto 2008

Leto 2009

Vir: Lastna analiza

Ipko, d. o. o., je začel ponujati storitve VoIP septembra 2008. Konec leta 2009 je dosegel ocenjeni 9-odstotni tržni delež in imel skoraj 8.000 teh storitev. Ipkova fiksna telefonija je atraktivna predvsem za mednarodne klice, ki so cenejši od glavnega konkurenta.

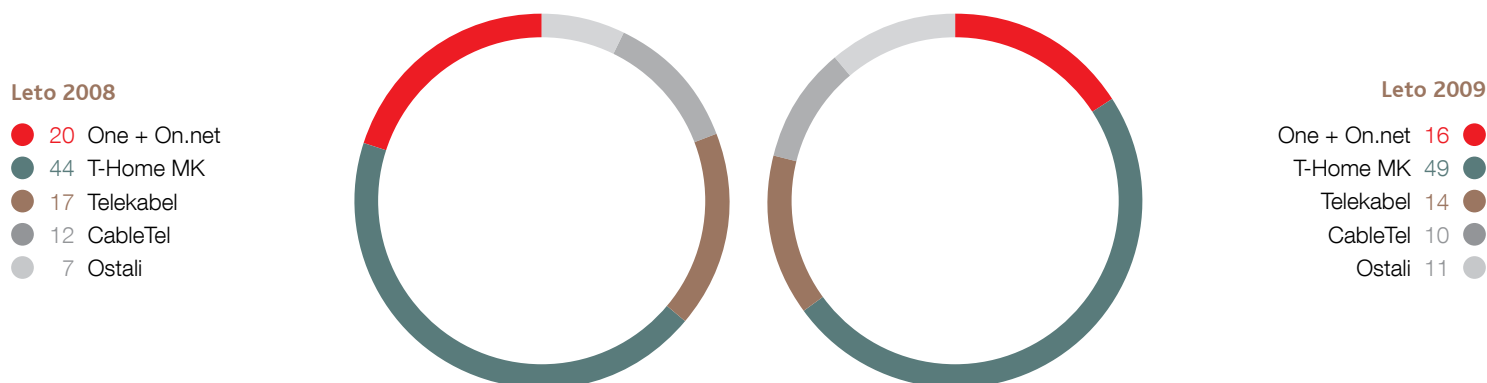

Z marcem 2009 je družba začela ponujati digitalno kabelsko televizijo (DVB-C) in začela postopno ukinjati programske sheme na analogni kabelski televiziji. Konec leta je imela že blizu 43.000 priključkov digitalne kableske TV in ocenjen 55-odstotni tržni delež.

Makedonija

One (On.net, d. o. o. in One, d. d.) je imel, kot drugi največji ponudnik širokopolasovnega dostopa, konec leta 2009 16-odstotni tržni delež in več kot 34.000 uporabnikov. To je sicer 4 odstotne točke manjši tržni delež kot konec leta 2008, vendar se je število uporabnikov dvignilo za 6 odstotkov. Širokopasovne storitve ponuja preko brezžičnega širokopasovnega dostopa, bitnega toka in razvezane lokalne zanke.

Primerjava tržnih deležev širokopasovnega dostopa v %

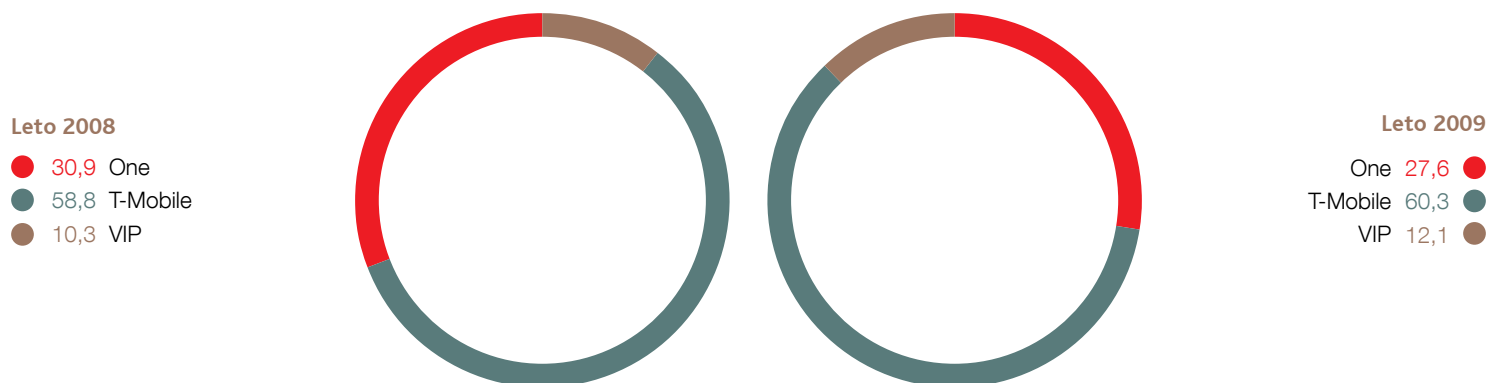

Vir: Lastna analiza, poročila operaterjev in NRA

One, d. d., je naslednik družbe Cosmofon, že uveljavljenega ponudnika mobilne telefonije v Makedoniji. V letu 2009 je prišlo do spremembe tržnega deleža, k čemur so prispevali čiščenje baze neaktivnih predplačniških uporabnikov zaradi spremembe metodologije štetja aktivnih naročnikov (prehod na 90-dnevno osnovo, prej 12 + 3-mesečna zaključna baza),

proces prevzema družbe in uvedba nove blagovne znamke. V zadnjem poročilu regulatorja za tretje četrtletje 2009 je naveden 22,6-odstotni tržni delež One, d. d., medtem ko je po naših ocenah znašal 27 odstotkov za tretje in 28 odstotkov za zadnje četrtletje leta 2009.

Primerjava tržnih deležev mobilne telefonije v %

Vir: Lastna analiza, poročila operaterjev in NRA

One, d. d. in On.net, d. o. o. ponujata fiksno telefonijo prek mobilno-fiksni priključkov in medoperatorskega zakupa naročniških priključkov. S privlačno ponudbo in široko geografsko dosegljivostjo povečujeta tržne deleže predvsem v rezidenčnem segmentu, prav tako povečujejo tržne deleže kabelski operaterji.

One, d. d. je skladno z »rebrandingom« novembra začel ponujati še storitev digitalne televizije pod blagovno znamko »Boom! TV« in s tem postal celovit ponudnik telekomunikacijskih storitev na makedonskem trgu. Do konca leta je beležil že preko 11.000 uporabnikov televizije.

Bosna in Hercegovina

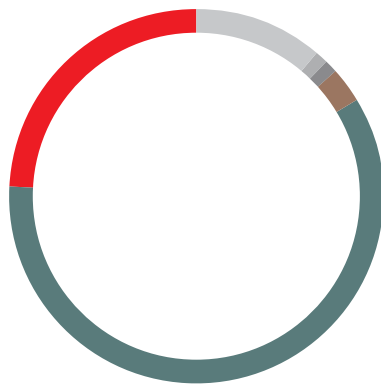
Aneks, d. o. o., je drugi največji ponudnik storitev širokopasovnega dostopa na območju Republike Srbije v Bosni in Hercegovini. Storitve ponuja prek brezžičnega širokopasovnega dostopa in prek koaksialnega

kabelskega omrežja. Čeprav je v letu 2009 prišlo do izgube tržnega deleža zaradi agresivnega trženja prvotnega operaterja, se je število Aneksovih širokopasovnih priključkov povečalo. V primerjavi s koncem leta 2008 je tržni delež, kljub večjemu številu uporabnikov, upadel za 5 odstotkov, kar je posledica ponudb konkurence, na primer ponudbe paketov z nižjimi hitrostmi in nižjo ceno ali ponudbe ADSL dostopa po celem območju Republike Srbije.

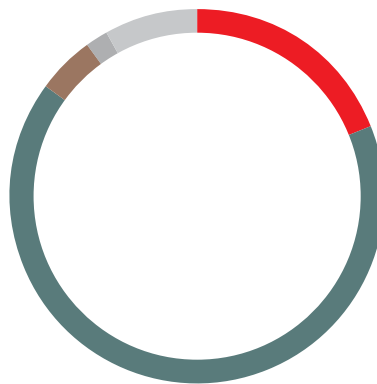
Aneks, d. o. o., se je v treh letih razvil v enega večjih posrednikov mednarodnih klicev in ima danes okrog 6 milijonov posredovanih minut na mesec, kar pomeni okoli 28-odstotni tržni delež zaključevanja klicev. Po nakupu podjetja Netkom, kabelskega operaterja v Banja Luki, in dveh nakupih omrežja, v Prijedoru in Gradiški, v letih 2008 in 2009, je Aneks, d. o. o., postal resen konkurent pri ponujanju kableske TV in kabelskega širokopasovnega dostopa. Konec leta 2009 je imel 13.000 kabljskih priključkov.

Primerjava tržnih deležev širokopasovnega dostopa v %

Leto 2008

Leto 2009

Vir: Lastna analiza za področje BiH - RS

Albanija

Zaradi pomanjkanja poročil o stanju na trgu s strani regulatorja je tržni delež družbe Primo, d. o. o., na trgu širokopasovnih povezav težko določiti. Ocenjeni delež največjega javnega operaterja telekomunikacijskih storitev na fiksnem omrežju je okoli 80 odstotkov. Velikost trga fiksnih telefonskih storitev je bila konec leta 2008 ocenjena na 316.400 telefonskih priključkov, kar pomeni penetracijo 8 priključkov na 100 uporabnikov. Uporabnikov interneta je bilo okoli 471.000.

Blagovne znamke

Politiko blagovnih znamk hčerinskih podjetij v jugovzhodni Evropi gradimo v smeri poenotenja oz. dolgoročne uvedbe enovite znamke Skupine Telekom Slovenije. Leta 2007 smo uspešno uvedli znamko Ipko na Kosovu, leto kasneje še znamko Primo v Albaniji (in istočasno združili podjetja AOL SP, H-Communications in AFB).

Cosmofon in On.net sta v novembru 2009 predstavila One – novo blagovno znamko, pod katero bosta delovala in konsolidirala svoj položaj v okviru Skupine Telekom Slovenije – operaterja s široko navzočnostjo v jugovzhodni Evropi.

Blagovne znamke in storitve družb v jugovzhodni Evropi

Družba	Država	Blagovna znamka	Produkti / storitve
Primo, d. o. o.	Albanija		• internet • fiksna telefonija • izbira operaterja • zakup pasovne širine • medomrežno povezovanje • spletno gostovanje • spletno oblikovanje • rešitve elektronske pošte • registracija domen
Aneks, d. o. o.	Bosna in Hercegovina		• internet • fiksna telefonija - VoIP • izbira/predizbira operaterja • zakup pasovne širine • medomrežno povezovanje • kabelska televizija • konvergenčne storitve - paketi storitev • spletno gostovanje • spletno oblikovanje • rešitve elektronske pošte • registracija domen • integrirane rešitve • razvoj programske opreme / programiranje
Ipko, d. o. o.	Kosovo		• mobilna telefonija – GSM • SMS, MMS, WAP, VMS • mobilni prenos podatkov – GPRS/EDGE • internet • fiksna telefonija - VoIP • zakup pasovne širine • medomrežno povezovanje • digitalna kabelska televizija • konvergenčne storitve - paketi storitev • web portal – novice in zabava • rešitve elektronske pošte
On.net, d. o. o.	Makedonija		• fiksna telefonija

Blagovne znamke in storitve družb v jugovzhodni Evropi

Družba	Država	Blagovna znamka	Produkti / storitve
One, d. d.	Makedonija	 	• mobilna telefonija – GSM, UMTS • SMS, MMS, WAP, VMS • mobilni prenos podatkov – GPRS/EDGE/UMTS/HSDPA • internet • fiksna telefonija – PSTN, VoIP • zakup pasovne širine • medomrežno povezovanje • mreža trgovin • spletna trgovina • oprema za mobilno in fiksno telefonijo • elektronska oprema (računalniki, fotoaparati, TV, igre ...) • mobilni portal (wap) • Live TV – mobilna TV • novice in zabava • fundial – uverture • digitalna prizemna televizija (DVB-T)

Regulativa

Kosovo

Liberalizacijo telekomunikacijskega sektorja na Kosovu nadzorujejo evropske inštitucije, ki želijo v tej državi vzpostaviti administrativne, konkurenčne in regulativne okvire evropskih standardov. Vloga nacionalnega telekomunikacijskega regulativnega organa (TRA) je zato omejena na zagotavljanje osnov za delovanje trga, kot so dodeljevanje licenc in številčnega prostora ter deloma medomrežnega povezovanja.

Makedonija

Pravni okvir telekomunikacijskega sektorja v Makedoniji določa Zakon o elektronskih komunikacijah, Zakon o konkurenci pa pravila za zaščito konkurence na trgu.

Agencija za elektronske komunikacije (AEK) je neodvisno telo, ki je odgovorno za izvajanje nalog, opredeljenih v Zakonu o telekomunikacijah. Ministrstvo za transport in komunikacije je odgovorno za pripravo zakonov in nacionalne strategije za razvoj komunikacij. AEK je začel s procedurami za revizijo obstoječih regulacij dostopa prek bitnega toka in razveze lokalne zanke in s predstavitvijo regulacij omrežij nove generacije (NGA). V fazi sprejemanja so vodila za evaluacijo cenovnih škarij.

Bosna in Hercegovina

Trg telekomunikacij in elektronskih medijev regulira RAK, ki je neodvisno telo, pristojno za celotno BiH. Izdaja licence v zvezi z difuzijo in telekomunikacijami in je odgovorno za proces deregulacije trga.

Področje regulacije telekomunikacijskih storitev v Bosni in Hercegovini je kljub liberalizaciji še precej nenaklonjeno alternativnim ponudnikom, saj regulator prepočasi rešuje pritožbe alternativnih operaterjev na delovanje nacionalnih operaterjev. V začetku decembra 2009 so glavni operaterji v BiH izdali RIO in RUO dokumente, katerih realizacijo pričakujemo v letu 2010.

Albanija

V Albaniji velja Zakon o elektronskih komunikacijah, ki se zgleduje po zakonodaji Evropske unije. Regulacijo telekomunikacijskega področja pokriva nacionalni regulator TRE.

Trenutno so regulirani trgi definirani na podlagi Zakona o telekomunikacijah, Zakona o varstvu konkurence in na podlagi razmer na nacionalnem trgu. Zakonodaja se ne razlikuje od zakonodaje na območju Evropske unije, vendar je implementacija še otežena oz. neizvedljiva. TRE bo določil operaterje s pomembno tržno močjo, prav tako se piše zakonodaja za razvezavo lokalne zanke, ki pa še ni implementirana.

Prodaja in trženje

- visoka rast števila uporabnikov na Kosovu • trženje digitalnih televizijskih storitev
- uvajanje paketnih storitev

Z novimi paketnimi storitvi prilagajamo ponudbo po meri uporabnikov tudi na trgih jugovzhodne Evrope. Vstop na makedonski trg smo podprli z uvedbo nove blagovne znamke One, pod katero bomo uporabnikom zagotavljali visokokakovostne IKT storitve.

Kosovo

Ipko, d. o. o., je celovit ponudnik telekomunikacijskih storitev na Kosovu. Prodaja in število uporabnikov mobilne telefonije, VoIP-a in televizije

naraščata. Ima lastne prodajne centre v Prištini in v vseh večjih mestih, sodeluje pa tudi s posredniki, tako da ima za trženje celotne palete storitev na voljo več sto prodajnih mest.

Ob koncu leta 2009 je imel Ipko, d. o. o., skoraj 532.000 aktivnih uporabnikov mobilne telefonije in nekaj nad 59.000 uporabnikov širokopasovnega dostopa. Od marca, ko je ponudil kabelsko digitalno TV, do konca leta 2009 je pridobil skoraj 43.000 priključkov. Nekaj nad 16.000 je priključkov analogne kableske TV. Prodaja je dodatno porasla septembra s predstavitvijo duo paketa (internet + televizija) po ugodni ceni. Čisti poslovni izid leta je tako po le dveh letih poslovanja končal na pozitivno.

Gibanje števila priključkov in storitev na Kosovu

Priključki / storitve na trgu končnih uporabnikov	31. 12. 2008	31. 12. 2009*	Indeks 09/08
Mobilna telefonija - priključki	349.010	531.730	152
Naročniki	6.776	4.317	64
Predplačniki	342.234	527.413	154
Širokopasovni internetni dostop	67.847	59.434	88
VoIP	4.788	7.817	163
Priključki kableske televizije	13.314	59.613	448

*Opomba: Podatki se nanašajo na aktivne uporabnike. Aktivni uporabnik je tisti, ki je v zadnjih 90 dneh izpolnil vsaj enega od naslednjih pogojev: vsaj enkrat je plačal naročnino za svoj priključek, opravil vsaj eno plačljivo storitev, napolnil je svoj predplačniški račun.

Makedonija

Število uporabnikov mobilne telefonije je bilo konec leta 2009 za okoli 2.000 priključkov manjše glede na leto 2008. Število naročnikov se je kljub temu povečalo za 8 odstotkov, število predplačnikov pa zmanjšalo za 5 odstotkov. Število uporabnikov ostalih storitev je naraslo, predvsem na račun nakupov novih podjetij.

Na podlagi odobrenega dovoljenja za uporabo frekvenc je Telekom Slovenije, d. d., septembra ustanovil podjetje Digi Plus Multimedia, d. o. o., z glavno dejavnostjo prenosa in trženja digitalnih televizijskih storitev

preko tehnologije DVB-T na celotnem območju Makedonije. Do konca leta je imelo podjetje 11.035 naročnikov.

Germanos Telecom, d. d. sodi med najbolj prepoznavne maloprodajne trgovske verige na področju telekomunikacij in zabavne elektronike v Makedoniji ter predstavlja strateško pomemben distribucijski kanal storitev družbe One d. d. Trži One produkte, mobilne telefone, dodatke za mobilno telefonijo, igralne konzole in IT strojno opremo (računalnike, prenosnike). Skupno je imel konec leta 2009 43 trgovin, od tega 16 v Skopju.

Gibanje števila priključkov in storitev v Makedoniji

Priključki / storitve na trgu končnih uporabnikov	31. 12. 2008	31. 12. 2009	Indeks 09/08
Mobilna telefonija - priključki	425.564	423.553	100
Naročniki	145.161	156.527	108
Predplačniki	280.403	267.026	95
Širokopolasovni priključki	32.448	34.435	106
Fiksna klasična govorna telefonija	22.182	55.922	252
Priključki televizije - DVB-T	0	11.035	-

Opomba: Podatki se nanašajo na aktivne uporabnike. Aktivni uporabnik je uporabnik, ki je v zadnjih 90 dneh izpolnil vsaj enega od naslednjih pogojev: vsaj enkrat je bila plačana naročnina za njegov priključek, opravil je vsaj eno plačljivo storitev, napolnil je svoj predplačniški račun.

Bosna in Hercegovina

Število uporabnikov kableske televizije se je podvojilo na 13.103, za 63 odstotkov pa se je povečalo število uporabnikov širokopolasnih storitev. Glavni delež prihodkov predstavljajo prihodki iz medoperaterskih storitev zaključevanja mednarodnih klicev, ki so tudi glavni generator rasti skupnih prihodkov.

Albanija

Primo, d. o. o., ustvari največ prihodkov z zaključevanjem mednarodnih klicev, fiksno telefonijo in širokopolasnim dostopom do interneta. Širokopolasni dostop ponuja prek ADSL tehnologije, optičnih povezav za večje uporabnike in kableskega ter brezžičnega dostopa.

Razvoj omrežja in storitev

- stalno nadgrajevanje omrežij • gradnja optičnega omrežja
- skoraj popolna pokritost Kosova z mobilnim signalom • celovita podpora razvoju in vzdrževanju

Za zagotavljanje kakovostnih storitev družb Skupine Telekom Slovenije v vseh državah, kjer poslujejo, razvijajo lastno omrežje, ga gradijo in posodablajo. Omrežja so med najsodobnejšimi v Evropi in zagotavljajo hiter, varen in zanesljiv prenos podatkov.

Kosovo

Mobilno omrežje družbe Ipko, d. o. o., je eno izmed najhitreje zgrajenih mobilnih omrežij v Evropi, po kakovosti je primerljivo z omrežji v državah s precej bolj razvitim telekomunikacijskim trgom. Bazne postaje in vsi osnovni gradniki omrežja imajo zagotovljeno dodatno napajanje z generatorji, tako da izpadi električne energije, ki so na Kosovu pogosti, ne vplivajo na njegovo delovanje. Zaradi velike zanesljivosti lokacij GSM omrežja izvajamo projekt kolokacije lokacij mobilnega in fiksnega omrežja ter predstavljamo POP lokacije fiksnega omrežja na lokacije GSM omrežja.

Pokritost Kosova z GSM signalom

V letu 2009 smo prejeli vso strojno in programsko opremo ter integrirali nove nadgradnje za Class 4 in Class 5 stikala za VoIP telefonijo, ki bodo zadostovale potrebam po VoIP v letu 2010. Severni del Kosova smo pokrili z enajstimi baznimi postajami, postavili nove bazne postaje in tako pridobili nove uporabnike. Največ investicijskih sredstev na področju fiksnega omrežja smo porabili za izgradnjo hibridnega optično koaksialnega omrežja.

Makedonija

Nakup družb je popolnoma spremenil razvojne načrte Skupine Telekom Slovenije v Makedoniji. Maja je bila Telekomu Slovenije, d. d., podeljena licenca za DVB-T, zato smo julija začeli z izgradnjo DVB-T omrežja. Delovati je začelo oktobra, do konca decembra pa je bila že zaključena 1. faza, ki zagotavlja pokritost v vseh pomembnejših krajih države.

Zaradi procesov združevanja je bilo zelo omejeno investiranje in s tem razvoj omrežja. Največjo pozornost smo namenili združevanju Cosmofona in On.neta, izmenjavi omrežnih podatkov in iskanju možnosti sinergij ob združitvi. Izvedli smo preselitve sistemov, ki so bili locirani pri grškem Cosmotu, vključno s prenosom GRX ponudnika iz Grčije v Makedonijo. Na področju vsebin smo lansirali mobilni (wap) portal Planet, kjer lahko uporabniki najdejo različne klicne tone, ozadja, java igre itd., vzporedno pa tudi mobilno televizijo pod imenom Live TV. One ponuja tudi mobilni internet preko 3G omrežja. Skladno s povpraševanjem smo nadgradili omrežje na HSDPA 7.2 v Skopju in drugih mestih.

Bosna in Hercegovina

Najpomembnejši investicijski projekt v letu 2009 je bila izgradnja optičnega omrežja kot del projekta Balkanska optika na lokaciji Banja Luka - Kotor Varoš - Vitovlje - Vitez - Travnik - Sarajevo, s katerim sledimo ciljem utrditve našega regijskega položaja. Izvedli smo tudi rekonstrukcijo brezžičnega širokopasovnega omrežja v Banji Luki in ga razširili z 8 novimi baznimi postajami. V optično omrežje smo povezali 7 novih baznih postaj v mestih Žaluzani, Vrbanja, Čelinac, Kotor Varoš, Lisina, Stadion, Bolnica. Kot prvi operater na področju Republike Srbske, BiH, smo ponudili trio paket storitev (telefonija, internet in kabelska TV), ki je bil dobro sprejet.

Albanija

Začeli smo s projektom hibridno-optičnega omrežja (HFC), pod katerega spada 200 mini projektov, ki pokrivajo skoraj vsa urbana področja v Tirani. Najprej smo uresničili 6 teh projektov z namenom razvoja triple play rešitev. Zaključili smo projekt Class 4 in združili vse VoIP sisteme v enega, projekt Class 5 za rezidenčne uporabnike, pa skoraj končali.

Rezultati poslovanja

Kosovo

Družba Ipko, d. o. o., je ustvarila 62,5 milijona evrov poslovnih prihodkov, kar je skoraj za polovico več kot v letu 2008. EBITDA je dosegel 26,3 milijona evrov. Pozitiven je bil tudi dobiček iz poslovanja in sicer 9,5 milijona evrov. Kljub obremenitvi odhodkovnega dela s finančnimi odhodki za prejeta posojila je družba že po dveh letih (od začetka mobilne operacije) dosegla pozitiven čisti poslovni izid v višini 79 tisoč evrov. S posojilom Telekom Slovenije, d. d., je družba v letu 2007 plačala licenco za opravljanje storitev mobilne telefonije v znesku 75 milijona evrov.

Makedonija

Družbe v Makedoniji so skupaj ustvarile 54,3 milijona evrov poslovnih prihodkov, kar je 234 odstotkov več kot v letu 2008, ko smo bili na trgu prisotni samo z družbo On.net, d. o. o. EBITDA vseh družb je dosegel 1,5 milijona evrov, kar je za 23 odstotkov več od doseženega v letu 2008. Podatki družb One, d. d. in Germanos Telecom, d. d., so upoštevani od datuma prevzema, 1.6.2009. Z nakupi novih podjetij in »rebrandingom« obstoječih smo postali drugi največji igralec na makedonskem trgu. Postavili

smo temelje, na katerih bomo gradili prihodnje poslovanje, omogočali pa nam bodo izvajanje sinergičnih učinkov v Makedoniji in v celotni regiji.

Bosna in Hercegovina

V letu 2009 je družba Aneks, d. o. o., ustvarila 13,3 milijona evrov poslovnih prihodkov, kar je 34 odstotkov več kot v letu 2008. EBITDA je dosegel 926 tisoč evrov, kar je za 34 odstotkov več kot leta 2008. V prihodnosti nameravamo razširiti poslovanje v Bosni in Hercegovini iz Republike Srbske tudi v Federacijo Bosne in Hercegovine.

Albanija

Poslovni prihodki družbe Primo, d. o. o., so bili 6,2 milijona evrov oziroma 62 odstotkov večji v primerjavi z letom 2008. EBITDA je bil 86 odstotkov višji in je dosegel 964 tisoč evrov.

Gibraltar

Gitlecom je nacionalni in največji telekomunikacijski operater na območju Gibraltarja in je Telekomu Slovenije, d. d., stabilna finančna naložba, ki redno, dvakrat letno, izplačuje dividende.

Odgovorno upravljanje trajnostnega razvoja

Spoštovani!

Dejstvo, da je trajnostni razvoj sestavni del poslovnih procesov Skupine Telekom Slovenije, doživljam kot veliko spodbudo in odgovornost ob prevzemu vodenja Telekoma Slovenije, d. d. Za družbe skupine pomeni družbena odgovornost celovito, načrtno in dolgoročno ravnanje, da bi dvignili kakovosti vseh, ki so z družbami skupine neposredno ali posredno povezani. Načela trajnostnega razvoja v vse večji meri vgrajujemo v svoje poslovanje, izdelke, storitve in vsebine. Z razumevanjem medsebojne soodvisnosti in prepletenosti postavljamo v ospredje ustvarjanje ravnotežja med gospodarstvom, pridobitno dejavnostjo in civilno družbo.

Strateške prioritete na področju trajnostnega razvoja uresničujemo dolgoročno in jih povezujemo s strateškimi usmeritvami skupine. Med njimi je optimizacija poslovanja in organiziranosti družb naša prednostna naloga v letu 2010. Kot vodilna telekomunikacijska skupina v Sloveniji in ena vodilnih v jugovzhodni Evropi bomo na ta način dolgoročno povečevali tudi širše ekonomske učinke v državah, v katerih delujemo. Z vgrajevanjem načel trajnostnega razvoja v poslovanje bomo obenem ustvarjali novo dodano vrednost in dodatno konkurenčno razliko v primerjavi s tržnimi konkurenti.

Spodbujanje k uporabniku usmerjenega poslovnega okolja, ki zaposlenim omogoča razvoj lastnih potencialov, je pri doseganju trajnostnih ciljev za nas ključno. Pri tem sta v ospredju izpolnjevanje ciljev v okviru ciljnega vodenja in izvajanje ukrepov v sklopu certifikata Družini prijazno podjetje. Eden izmed pomembnejših dosežkov leta 2009 je začetek procesa Plus poslovna kultura. Njegov namen je sprememba organizacijske kulture v

smeri krepitve zavedanja zaposlenih o pomenu zadovoljstva uporabnikov na vseh ravneh za prihodnjo rast in razvoj skupine.

Naše temeljno vodilo pri uresničevanju odgovornega odnosa do naravnega okolja je daljnosežno omogočiti sodelavcem, uporabnikom in drugim deležnikom zdrav način življenja, skladno z načeli trajnostnega razvoja. Okoljske cilje smo tesno povezali z rednim poslovanjem, izvajamo številne dejavnosti za zmanjševanje porabe energije in omejevanje emisij v okolje. Med drugim meritve na vseh Mobitelovih postajah kažejo nizke vrednosti elektromagnetnih sevanj, ki so večinoma celo stokrat nižje od dovoljenih. Celoten okoljski cikel obvladujemo s pomočjo standarda ISO 14001. V letu 2009 smo ga uvedli tudi v hčerinski družbi GVO, d. o. o. V Telekomu Slovenije, d. d., zunanja presoja prvič ni pokazala nobenih neskladnosti. V poslovnih procesih uporabljamo še vrsto drugih standardov in priporočil, katerih uporaba je sestavni del naših strateških usmeritev in olajšuje njihovo izvajanje.

V letu 2009 smo poročanje o trajnostnem razvoju prvič prilagodili smernicam GRI, za okoljsko poročanje pa prvič uporabili primerjave Evropskega združenja telekomunikacijskih operaterjev ETNO. Kakovost poročanja in mednarodno primerljivost naših poročil bomo še naprej nadgrajevali v tej smeri.

Zaostrene razmere v gospodarskem okolju v Skupini Telekom Slovenije dojemamo kot priložnost za uveljavljanje načel trajnostnega razvoja na vse širšem področju našega delovanja. Prepričani smo, da bo tudi na področju telekomunikacij ob doseganju ustrezne kakovosti storitev vseh delujočih na trgu in ob precej izenačenih konkurenčnih cenah, pomembno vlogo pri uporabnikovi izbiri odigrala prepoznavnost blagovne znamke v povezavi z načeli trajnostnega razvoja. Zato gradimo odgovornost do naravnega in družbenega okolja, uporabnikov in širše javnosti na osnovi zdravih notranjih temeljev, ki v prvi vrsti vključujejo vsestransko skrb za zaposlene in za krepitev njihovega zavedanja o pomenu družbene odgovornosti. Le tako povezani bomo lahko kos strateškimi izzivom pri povezovanju poslovnih ciljev z načeli trajnostnega razvoja.

Ivica Kranjčević,
predsednik Uprave Telekoma Slovenije, d. d.

Okrvirni cilji na področju trajnostnega razvoja

Področja	Okrvirni dolgoročni cilji	Rezultati 2009	Status
Zaposleni	Izpolnitev obveznih ciljev, postavljenih skladno s ciljnim vodenjem, s poudarkom na doseganju zadovoljstva uporabnikov	Cilj izboljšati zadovoljstvo uporabnikov smo na osnovi zahtevnih merljivih podciljev dosegli 95-odstotno. Cilj obvladovanja stroškov je bil ocenjen glede na doseganje plana stroškov po sektorjih.	Dosežen
Zaposleni	Do leta 2011 uvesti vseh 16 ukrepov, sprejetih v okviru certifikata Družini prijazno podjetje	Obstoječe družini prijazne prakse smo formalizirali, izvedli smo družini prijazen otroški likovni natečaj in z risbami opremili koledar 2010, prvošolčke smo opremili z ruticami, srednješolce in študente smo povabili na koncert Vesolje veselja in jih gostili na poletnem taboru.	Dosežen
Družbeno okolje	Povezati sponzorska in donatorska sodelovanja z multimedijskimi storitvami in s platformo ter oblikovati sinergije v skupini	Več projektov smo sponzorsko podprli tudi z uporabo spletnih in mobilnih medijev. (Več v podpoglavju Odgovornost do družbenega okolja)	Dosežen
Naravno okolje	Odgovorno ravnanje z naravnimi viri, zmanjševanje emisij in drugih vplivov na okolje, podpora dejavnostim, ki prispevajo k ohranjanju naravnega okolja in biodiverzitete	Izvedeni ukrepi za zmanjševanje emisij in porabe energije. (Več v podpoglavju Odgovornost do naravnega okolja)	Dosežen
Uporabniki	Večati zadovoljstvo uporabnikov	Z nadgradnjami smo izboljšali storitve klicnih centrov, uvedli e-račun in prek programa Plus (Jaz+ Vsi, skupaj za uporabnika). Okrepili smo aktivnosti za krepitev zavesti zaposlenih o doseganju zadovoljstva uporabnikov.	Dosežen

Parametri poročanja

Značilnosti poročila

Skupina Telekom Slovenije in Telekom Slovenije, d. d., letno poročata o trajnostnem razvoju za obdobje predhodnega koledarskega leta.

Obseg in omejitve poročanja

Zbiranje podatkov za pripravo trajnostnega poročila za leto 2009 je potekalo na osnovi standardnega vprašalnika. Na temelju priporočil Global reporting Initiative (Smernice trajnostnega poročanja GRI G3) so bile izbrane teme poročanja skladne z obstoječimi trajnostnimi cilji in vplivnimi področji dejavnosti matične družbe in Skupine Telekom Slovenije. Koordinacija vsebin je potekala pod okriljem tima strokovnjakov z različnih področij, zadolženih za pripravo letnega in trajnostnega poročila za leto 2009.

Razširitev Skupine Telekom Slovenije z novimi družbami na makedonskem trgu v drugi polovici leta 2009 in procesi združevanja družb je z vidika poročanja o trajnostnem razvoju pomenila omejitve, saj v tako kratkem času ni bilo mogoče uveljaviti vseh obstoječih vodil trajnostnega poročanja, ki veljajo za druge družbe Skupine Telekom Slovenije. V letu 2010 nameravamo omenjena enotna vodila uveljaviti.

Več o spremembah v sestavi skupine je v poglavju Sestava Skupine Telekom Slovenije.

Upravljanje in obveznosti družbe ter vključenost deležnikov

Upravljanje družbe

Upravljanje družbe Telekom Slovenije, d. d., kot obvladujoče družbe Skupine Telekom Slovenije, poteka po dvotirnem sistemu upravljanja, prek petčlanske uprave in devetčlanskega nadzornega sveta. Pristojnosti uprave in nadzornega sveta izhajajo iz veljavne zakonodaje in so določene v Statutu družbe, v Poslovniku o delu uprave in Poslovniku o delu nadzornega sveta. Omenjeni dokumenti so objavljeni na spletni strani www.telekom.si. Več informacij o korporativnem upravljanju je na voljo v poglavju Izjava o upravljanju.

Mali delničarji se lahko s svojimi pobudami obrnejo na Nadzorni svet Telekoma Slovenije, d. d., prek elektronske pošte, vendar v preteklem letu ni bila zabeležena nobena tovrstna aktivnost. V družbi Telekom Slovenije, d. d., deluje Svet delavcev, ki v nadzorni svet izvoli tri predstavnike zaposlenih. Informiranje o delovanju Sveta delavcev in predstavnikov zaposlenih v nadzornem svetu poteka prek internih kanalov komuniciranja, zaposleni pa se na člane Sveta delavcev s svojimi pobudami lahko obračajo neposredno.

Organizacijski profil

Skupina Telekom Slovenije je konec leta 2009 poleg obvladujoče družbe Telekom Slovenije, d. d., s sedežem v Sloveniji štela še 14 hčerinskih družb in 12 njihovih odvisnih družb v sedmih državah (Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Kosovo, Makedonija, Albanija, Gibraltar).

Obvladujoča družba določa, usmerja in nadzira uresničevanje smernic trajnostnega razvoja v družbah v Sloveniji in stremi k prenosu dobrih praks na druge trge Skupine Telekom Slovenije.

O aktualnih spremembah sproti poročamo na spletni strani www.telekom.si, kjer je objavljeno tudi letno poročilo Skupine Telekom Slovenije in Telekoma Slovenije, d. d., v katerem so tudi podatki o lastniški strukturi in trgih ter finančni podatki.

Zaveze zunanjim pobudam

Družbe Skupine Telekom Slovenije podpirajo in so vključene v naslednje ekonomske, okoljske in družbene iniciative:

- Certifikat Družini prijazno podjetje (Telekom Slovenije, d. d., Mobitel, d. d.).
- Mreža družbeno-poslovne koristnosti Sinergija (www.energijasi.com) (Telekom Slovenije, d. d.).
- Mobitel, d. d., se je v letu 2009 priključil evropski iniciativi »European Framework for Safer Mobile Use by Younger Teenagers and Children« in podpisal kodeks ravnanja o varnejši rabi mobilnih telefonov za otroke in mladostnike.
- Družba Mobitel, d. d., je članica Slovenskega društva ZN za trajnostni razvoj.

Članstvo v združenjih

Družbe Skupine Telekom Slovenije so članice naslednjih združenj:

Strokovna združenja

- Družba Telekom Slovenije, d. d. je članica Evropskega združenja telekomunikacijskih operaterjev ETNO (www.etno.be) in njegove delovne skupine za trajnostni razvoj.
- Družbi Telekom Slovenije, d. d., in Mobitel, d. d., sta ustanovni članici in podpornici Foruma EMS (www.forum-ems.si), ki v Sloveniji zagotavlja izobraževanje, povezovanje in objektivno informiranje na področju elektromagnetnega valovanja.
- Družba Telekom Slovenije, d. d., je članica še naslednjih združenj:
  - SIST, Slovenski inštitut za standardizacijo,
  - Inštitut za delovna razmerja in socialno varnost,
  - INIS – Inštitut za neionizirana sevanja,
  - FTTH Council,
  - Home Gateway Initiative,
  - Broadband Forum,
  - TeleManagement Forum.

Gospodarska združenja

- Gospodarska zbornica Slovenije.

Priznanja in nagrade

Naše družbe so v letu 2009 prejele naslednja priznanja in nagrade:

- Telekom Slovenije, d. d., in Mobitel, d. d., sta prejela priznanje »Ugleden delodajalec 2009«, ki ga podeljuje spletni portal mojedelo.com.
- Blagovne znamke Mobitel, d. d., Telekom Slovenije, d. d. in blagovna znamka SiOL so prejele naziv »Trusted Brand« in »Superbrand« (zadnji dve znamki že tretje leto zapored). Naziv »Superbrand« je dobila tudi blagovna znamka Najdi.si.
- Predhodnica družbe Najdi, informacijske storitve, d. o. o., družba Teledat, d. o. o., se je uvrstila med 101 najboljšega zaposlovalca v izboru Zlata nit 2009.

Vključevanje deležnikov

Skupina Telekom Slovenije zaradi narave svoje dejavnosti vstopa v medsebojna razmerja s številnimi deležniki. Podlago za sodelovanje s posameznimi skupinami deležnikov predstavlja obstoj kakršnega koli medsebojnega vpliva, stika ali odnosa, ki zadeva našo dejavnost.

Za neposredno komuniciranje z uporabniki in zaposlenimi, z lokalnimi in s širšimi skupnostmi, z vladnimi institucijami in regulatorji, s panožnimi združenji, z delničarji, potencialnimi vlagatelji, dobavitelji, mediji in drugimi interesnimi skupinami so zadolženi uprava, direktorji sektorjev, posamezni strokovni sodelavci in služba za odnose z javnostmi. Pri tem uporabljajo elektronske, klasične pa tudi multimedijske komunikacijske kanale in orodja, izvajajo ankete, poudarjajo pa tudi osebni stik. Na naši spletni strani je objavljen tudi seznam sogovornikov za komuniciranje z novinarji. Več o komuniciranju z deležniki poročamo v poglavju Aktivni v komuniciranju.

Ekonomski učinki

Z razvojem in izvajanjem telekomunikacijskih storitev družbe Skupine Telekom Slovenije prek zaposlovanja, gradnje infrastrukture, vlaganj v družbeno skupnost, dobaviteljev in prispevkov v državni proračun znatno prispevajo h gospodarskemu razvoju držav, v katerih delujejo. V letu 2009 so:

- omogočile 5.145 delovnih mest v sedmih evropskih državah,
- za plačila zaposlenim namenile 152,9 milijona evrov,
- za sponzorstva in donacije v državah, v katerih delujejo, namenile 6,1 milijona evrov,
- 12.927 delničarjem matične družbe zagotovile izplačilo za 39 milijonov evrov dividend (okrog četrtno tega zneska je bilo izplačano malim delničarjem), to je 6 evrov bruto na delnico,
- ustvarile za 856,4 milijona evrov poslovnih prihodkov,
- za naložbe v gradnjo, posodobitev in razvoj telekomunikacijskih omrežij namenile 184,8 milijona evrov, (od tega so 63,3 milijona evrov investirale v omrežja držav v razvoju jugovzhodne Evrope).

O finančnih rezultatih Skupine Telekom Slovenije podrobneje poročamo poglavju Poročilo o poslovanju Skupine Telekom Slovenije.

Odgovornost do zaposlenih

- zadovoljstvo zaposlenih • več udeležencev izobraževanj
- visoka motiviranost • spodbujanje inovativnosti

Motivirani, strokovno usposobljeni in zadovoljni zaposleni omogočajo kakovostne storitve in s tem zadovoljstvo uporabnikov. Krepimo vsestransko skrb za zaposlene, spodbujamo izobraževanje, zagotavljamo zdravo in varno delovno okolje ter ustvarjamo novo Plus poslovno kulturo.

V Skupini Telekom Slovenije smo nadaljevali z uveljavljanjem spodbudnega, k uporabniku usmerjenega delovnega okolja, ki zaposlenim omogoča razvoj lastnih potencialov. Kadrovske vire smo zagotavljali s prerazporeditvami znotraj družb in z zaposlovanjem zunanjih strokovnjakov, študentov ter pripravnikov, predvsem na področju novih tehnologij. Nadaljevali smo z načrtnim izobraževanjem in usposabljanjem zaposlenih ter okrepili e-izobraževanje.

Izpeljali smo vrsto organizacijskih sprememb z namenom povečati učinkovitost izvajanja procesov in optimizirati poslovanje, kar je eden ključnih strateških ciljev. Poleg sprememb notranje organiziranosti družb je potekal tudi proces združevanja družb s podobnimi dejavnostmi na slovenskem in drugih trgih. Vse to je zahtevalo učinkovito komuniciranje sprememb. Visoke ocene meritev organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih kažejo, da so zaposleni te spremembe pozitivno sprejeli.

5.2.1 Izjava o nediskriminatornosti

Pri zaposlovanju, vsakdanjem delu, izobraževanju in razvoju vsakega zaposlenega vseh družb znotraj Skupine Telekom Slovenije spoštujemo zakonske norme in prepovedujemo kakršnokoli posredno ali neposredno zapostavljenost. Zagotavljamo, da v nobeni družbi ni otroškega ali prisilnega dela.

5.2.2 Spremembe v smeri Plus poslovne kulture

Skladno s strateško usmeritvijo, ki v središče našega delovanja postavlja uporabnika, smo se na podlagi meritev organizacijske klime in poglobljenih intervjujev z zaposlenimi v Telekomu Slovenije, d. d., odločili za korenite spremembe poslovne kulture družbe in postopoma celotne Skupine Telekom Slovenije.

Zasnovali smo program Plus z namenom okrepiti zavedanje zaposlenih, da je za dolgoročno rast in razvoj družbe ključnega pomena zadovoljen uporabnik. S sloganom »Jaz + vsi« smo na preprost način posredovali sporočilo, da lahko vsakdo prispeva k dodani vrednosti družbe s pozitivnim odnosom do uporabnikov, sodelavcev in svojega dela.

Novo Plus poslovno kulturo uvajamo postopno. V prvi fazi smo:

- organizirali Plus delavnice za vodje in izbrane delavske predstavnike, ki bodo posredovali informacije o tej kulturi zaposlenim,
- z motivacijskimi sporočili opremili prostore Telekoma Slovenije, d. d.,
- zaposlenim posredovali nagovor predsednika uprave,
- osvežili podobo intraneta.

Učinke uvajanja Plus poslovne kulture bomo ugotavljali z merjenjem organizacijske klime v raziskavi SiOK in s pomočjo letnih razgovorov. Na tej podlagi bomo uvajali izboljšave v sicer dolgotrajnem procesu spreminjanja organizacijske kulture.

5.2.3 Struktura zaposlenih

Število zaposlenih v Skupini Telekom Slovenije se je povečalo za 10 odstotkov, predvsem zaradi nakupa makedonskih družb One, d. d., (prej Cosmofon) in Germanos Telecom, d. d. V Telekomu Slovenije, d. d., je 37 novozaposlenih, od tega 15 študentov. Predvsem zaradi upokožitev in iz poslovnih razlogov je odšlo 80 zaposlenih. Nakupi novih družb so vplivali tudi na spremembo deleža zaposlenih za določen čas, ki se je s 16,4 povečal na 18,8 odstotka vseh zaposlenih v Skupini Telekom Slovenije. Razlogi za tovrstno zaposlovanje so zlasti povečan obseg dela in nadomeščanje odhodov oziroma porodniških odsotnosti. V družbi Planet 9, d. o. o., se je število zaposlenih povečalo zaradi prenosa dejavnosti ob pripojitvi družbe Najdi.si, d. o. o., k družbi Teledat, d. o. o. (zdaj Najdi, informacijske storitve, d. o. o.).

Struktura zaposlenih po družbah v Skupini Telekom Slovenije

Stanje na zadnji dan leta	31. 12. 2008	31. 12. 2009	Sprememba v letu 2009
SLOVENIJA	3.837	3.773	-64
Telekom Slovenije, d. d.	1.920	1.877	-43
Mobitel, d. d.	1.066	1.054	-12
Vsebine	240	232	-8
Najdi.si, d. o. o.*	73	0	-73
Najdi, informacijske storitve, d. o. o. (Teledat)*	80	128	48
Planet 9, d. o. o.	87	104	17
Druge družbe	611	610	-1
Avtenta.si, d. o. o.	140	144	4
GVO, d. o. o.	420	409	-11
Soline, d. o. o.	51	57	6
JUGOVZHODNA EVROPA	831	1.372	541
Kosovo - Ipko, d. o. o.	541	539	-2
Makedonija	118	635	517
On.net, d. o. o.	118	17	-101
One, d. d., Skopje (Cosmofon)	0	426	426
Germanos Telecom, d. d.	0	192	192
DRUGE DRUŽBE JVE	172	198	26
BiH - Republika Srbska - Aneks, d. o. o.	63	96	33
Albanija - Primo, d. o. o.	109	102	-7
SKUPINA TELEKOM SLOVENIJE	4.668	5.145	477

* Najdi.si - družba z 31. 12. 2009 preneha obstajati zaradi pripojitve k družbi Teledat, d. o. o., ki se je z 31. 12. 2009 preimenovala v Najdi, informacijske storitve.

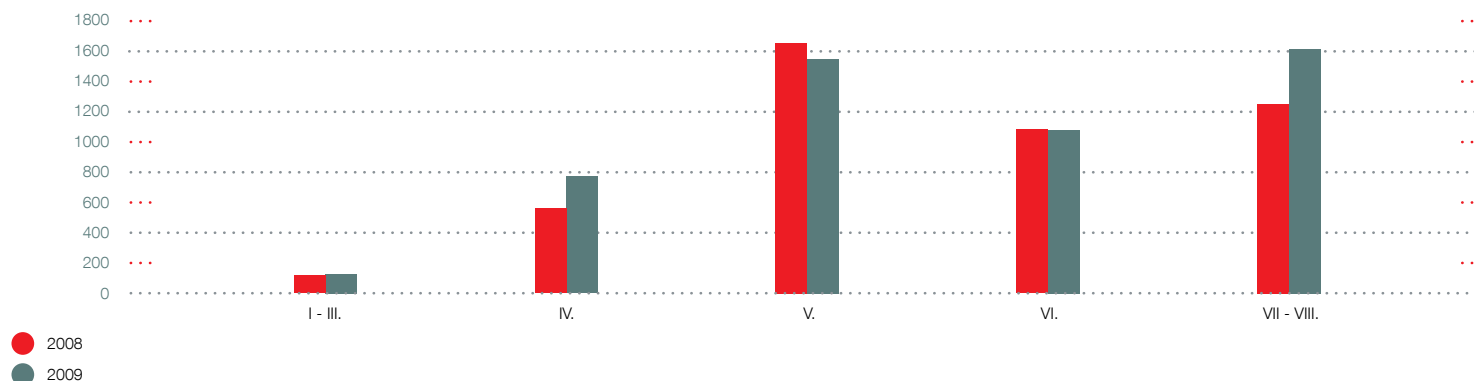
5.2.4 Izobrazbena struktura zaposlenih

Zaposlenih s VI. in VII. stopnjo izobrazbe je iz leta v leto več, konec leta jih je bilo že 52,4 odstotka. Velik skok v letu 2009 je posledica vstopa novih družb v skupino, zaposlovanja visokostrokovnih kadrov in pridobivanja

višjih stopenj izobrazbe med obstoječimi zaposlenimi. Delež zaposlenih s V. in nižjimi stopnjami izobrazbe se še naprej zmanjšuje - v zadnjem letu za 2,3 odstotne točke.

Struktura zaposlenih po stopnji izobrazbi v Skupini Telekom Slovenije

5.2.5 Zaposlovanje invalidov

V Skupini Telekom Slovenije dejavno omogočamo zaposlovanje invalidov, ki jih zaradi narave našega dela in učinkovite preventive sicer ni veliko. Konec lanskega leta je bilo v skupini 126 invalidov različnih kategorij oziroma 5 odstotkov več kot v predhodnem letu. Zakonsko določeno

kvoto zaposlovanja invalidov, ki za telekomunikacijsko dejavnost znaša 2 odstotka, so presegle družbe Telekom Slovenije, d. d., GVO, d. o. o. in Avtenta.si, d. o. o. ter bile zato upravičene do nagrade (25 odstotkov minimalne plače na mesec za vsakega zaposlenega invalida nad predpisano kvoto).

Kategorije / trajanje dela	2008	2009	Indeks 09/08
Invalidi II. kategorije polovičen delovni čas (20 ur / teden)	26	23	88,5
Invalidi II. kategorije poln delovni čas (40 ur / teden)	1	1	100,00
Invalidi III. kategorije / polovičen delovni čas (20 ur / teden)	19	19	100,00
Invalidi III. kategorije / skrajšan delovni čas (30 ur / teden ali drugo)	7	9	128,6
Invalidi III. kategorije / poln delovni čas	67	74	110,4
Skupaj	121	126	105

5.2.6 Skrb za zaposlene na delovnem mestu

Organizacijska klima in zadovoljstvo zaposlenih

Merjenje organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih smo v letu 2009 prvič koordinirano in enotno izvedli tudi v podjetjih zunaj Slovenije. Povprečna ocena klime je dobra, v večini podjetij je višja kot preteklo leto, prav tako povprečna ocena zadovoljstva. Večinoma so zaposleni visoko ocenili motiviranost, odnos do kakovosti, zavzetost in dobre odnose med zaposlenimi, učenje in strokovno usposobljenost.

Rezultati meritev so na splošno višji od povprečja slovenskih podjetij, ki so vključena v raziskavo SiOK. V večini družb je bil višji od slovenskega

povprečja tudi odziv zaposlenih, kar kaže na njihovo zavzetost. Na podlagi rezultatov, s katerimi so bili seznanjeni vsi zaposleni, bodo sprejeti ukrepi za izboljšanje.

Letni ocenjevalni razgovori

Letni razgovori z ocenjevanjem kompetenc oziroma vedenj so po notni metodologiji potekali v Telekomu Slovenije, d. d., GVO, d. o. o., delno tudi v Avtenti.si, d. o. o., Ipk Telecomunications, d. o. o., in Primu, d. o. o. Skladno s sistemom ciljnega vodenja smo ocenili doseganje ciljev in delovno uspešnost, odobrili napredovanja zaposlenih in postavili cilje za leto 2010.

Letne razgovore so po lastni metodologiji izpeljali tudi v Mobitelu, d. d., potekali pa so tudi v družbah, ki so se konec leta združile v Najdi, informacijske storitve, d. o. o.

Izobraževanje in razvoj kadrov

V Skupini Telekom Slovenije načrtno podpiramo stalno, vseživljenjsko izobraževanje zaposlenih. Tako izboljšujemo svojo konkurenčnost na hitro se razvijajočem področju telekomunikacij, omogočamo hitrejše uvajanje novih tehnologij in storitev, s tem pa večamo zadovoljstvo uporabnikov in poslovno uspešnost.

Število ur izobraževanja smo povečali za 2.777 ur, pri tem pa večji poudarek dali internemu izobraževanju. Dosegli smo večjo vključenost zaposlenih v izobraževalne procese, hkrati pa kar za tretjino zmanjšali stroške izobraževanja.

Sistem internega izobraževanja, ki je zlasti v slovenskem delu Skupine Telekom Slovenije dobro razvit, smo dejavno nadgrajevali:

- s pomočjo internih strokovnjakov smo izpeljali že več kot polovico izobraževalnih dogodkov,
- v družbi Mobitel, d. d., so nadaljevali z lastnimi e-tečaji in prvič skupaj s strokovnjaki Telekoma Slovenije, d. d., izvedli e-tečaje za zaposlene v obeh družbah,
- prek internega časopisa Škrjanček smo spodbujali samoizobraževanje zaposlenih in jih seznanjali z izobraževalnimi vsebinami ter novostmi v strokovni knjižnici,
- naši strokovnjaki so kot predavatelji in moderatorji aktivno sodelovali na pomembnejših strokovnih srečanjih in konferencah v Sloveniji in tujini.

Kazalnike, ki kažejo intenziteto izobraževanj, redno spremljamo in analiziramo.

Ključni podatki o izobraževanju zaposlenih v Skupini Telekom Slovenije

	2008	2009	Sprememba letu v 2009
Število udeležencev izobraževanj	3.760	3.889	+ 129
Število ur izobraževanja	142.459	145.236	+ 2.777
Neposredni stroški izobraževanja (v EUR)	3.827.440	4.151.414	+ 323.974
Število zaposlenih na 31. 12. 2009	4.668	5.145	+ 477,00
Delež zaposlenih, vključenih v izobraževanje	80,5%	75,6%	-4,9%
Število ur izobraževanja na zaposlenega	30,5	28,2	-2,3

Struktura izobraževalnih področij se je nekoliko spremenila. Predvsem v povezanih družbah smo dali večji poudarek prodaji (povečanje deleža z 11,9 v letu 2008 na 14,5 odstotka), na splošno pa informacijsko-telekomunikacijskim tehnologijam (s 24,7 na 27,8 odstotka) in zaradi vpeljave novih projektov tudi informatiki in računalništvu (s 13,3 na 14,3 odstotka).

Struktura izobraževanja po vrstah v %

- 27,8 Informacijsko telekomunikacijske tehnologije
- 14,5 Prodaja
- 14,3 Informatika in računalništvo
- 7,6 Vodenje
- 4,6 Komunikacijske veščine
- 6,9 Tuji jeziki

- Varnost in zdravje pri delu 8,6
- Energetika in strojništvo 0,6
- Zakonodaja 0,2
- Ekonomika 2,6
- Poslovno komuniciranje in poslovne veščine 5,5
- Druga znanja 6,8

V družbi Telekom Slovenije, d. d., smo v okviru sistema upravljanja s talenti in zagotavljanja nasledstev pripravili listo perspektivnih in ključnih kadrov ter izdelali individualne izobraževalne načrte. Z identifikacijo in upravljanjem ključnih kadrov smo začeli v družbi Mobitel, d. d.; to področje nameravamo okrepiti tudi v drugih družbah Skupine Telekom Slovenije.

Študij ob delu, štipendije, pripravništvo in pridobivanje novih kadrov
Zaposlene podpiramo pri izobraževanju na različnih šolah in fakultetah. Posamezne družbe so objavile interne razpise, prek katerih so skladno s svojimi potrebami spodbujale k nadaljnjemu izobraževanju. V letu 2009 je imelo sklenjeno pogodbo za študij ob delu 193 zaposlenih.

Potencialnim novim zaposlenim se predstavljamo tudi na različnih zaposlitvenih dogodkih in bodoče strokovnjake pridobivamo z usmerjeno politiko štipendiranja. Družbe Skupine Telekom Slovenije so skupno imele 92 štipendistov, od tega večino družba Telekom Slovenije, d. d., in družba GVO, d. o. o. Med novozaposlenimi v omenjenih družbah je blizu 40 odstotkov štipendistov. Z možnostmi razvoja kariere v Skupini Telekom Slovenije smo dijake seznanili na poletnem taboru, ki ga je pripravila obvladujoča družba, štipendisti in študentje določenih smeri pa so pod vodstvom mentorjev opravljali obvezno delovno prakso.

V preteklem letu smo s pomočjo mentorjev poskrbeli za njihovo učinkovito uvajanje v delo in organizacijsko kulturo družbe.

Materialna in nematerialna motivacija zaposlenih

Nagrajevanje zaposlenih spodbujamo v vseh družbah, nagrade pa izplačujemo v skladu s podjetniško kolektivno pogodbo oziroma z internimi akti družb. Pomemben del individualne motivacije zaposlenih sta giblivi del plače, ki je odvisen od doseganja načrtovanih poslovnih ciljev in plačilo prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Omogočamo tudi skupinsko nagrajevanje z izplačilom trinajste plače in božičnice.

Nematerialno obliko motivacije zagotavljamo s stalno skrbjo za zadovoljstvo zaposlenih (ustreznost delovnega okolja, preventivno zdravljenje, zdravstveni pregledi). S tem namenom jim omogočamo tudi izobraževanje po lastnem izboru, izobraževanje iz tujega jezika ter obiske strokovnih sejmov.

Strokovna knjižnica

Strokovno knjižnico imata obe največji družbi Skupine Telekom Slovenije, uporabljajo pa jo lahko tudi zaposleni drugih hčerinskih družb in štipendisti. Za samoizobraževanje zaposlenih je na razpolago več kot deset tisoč enot knjižnega gradiva s področja telekomunikacij, informatike, ekonomije, prava, menedžmenta in drugih znanstvenih ved ter standardov in več kot 100 naslovov domačih in tujih revij. Knjižnici sta v letu 2009 pridobili 196 knjig, 336 serijskih publikacij in standardov ter 193 enot e-gradiv. Na intranetu so dostopna gradiva internih izobraževanj, v čitalnici pa je mogoč dostop do različnih podatkovnih baz.

Sodelovanje z raziskovalnimi institucijami

Za doseganje kar najboljših rezultatov pri razvoju novih storitev, vsebin in poslovnih praks se družbe Skupine Telekom Slovenije povezujejo z različnimi raziskovalnimi institucijami. Med pomembnejšimi aktivnostmi

velja izpostaviti:

- sodelovanje med Telekomom Slovenije, d. d., in Fakulteto za elektrotehniko Univerze v Ljubljani pri izvajanju aktivnosti, s pomočjo katerih navdušujemo dijake in študente za študij in delo na področju telekomunikacij ter pri izobraževanju naših štipendistov,
- sodelovanje z Mednarodno podiplomsko šolo Inštituta Jožef Stefan na področju podiplomskega študija,
- izvedba Poslovne akademije v sodelovanju z Ekonomsko fakulteto v Ljubljani, kjer so udeleženci s tehničnim in prodajnim predznanjem pridobivali znanja s področja ekonomije.

Upravljanje inovacij

Inovativnost zaposlenih sistematično spodbujamo, saj prispeva k stalnemu izboljševanju storitev in poslovnih procesov, s tem pa tudi k zadovoljstvu uporabnikov. Vzpodbujanje inovacij je sestavni del ciljnega vodenja, kjer med kompetencami ocenjujemo tudi »inovativnost in iniciativnost«.

Na intranetnih straneh Telekom Slovenije, d. d., deluje inovacijski portal Brihta, prek katerega lahko zaposleni predlagajo inovacije, ki bi skrajšale poslovne procese in ponudile nove tehnološke rešitve. Število inovativnih predlogov iz leta v leto narašča. Med 40 oddanimi predlogi v letu 2009 jih je bilo sprejetih več kot polovica, enajst jih je prejelo denarno nagrado, enako število pa jih je bilo označenih kot koristen predlog.

Sodelovanje z zaposlenimi

Predstavniki sveta delavcev in konference sindikatov smo redno zagotavljali pravočasno in točno informiranje skladno z obstoječo zakonodajo. Pri uvajanju sprememb v organiziranosti družbe Telekom Slovenije, d. d., ter v procesih združevanja ter pripojitev družb sta bila oba delavska organa dejavno vključena, sodelovanje delodajalca z zaposlenimi in socialni dialog pa sta potekala po uveljavljenih načelih dogovarjanja in posvetovanja.

Predstavniki zaposlenih in sindikalni zaupniki so aktivno sodelovali pri oblikovanju pravic iz delovnega razmerja, pri organiziranosti in spremembah aktov oziroma skladno s svojim načinom dela skrbeli za zaposlene. Poleg uveljavljanja rednih zakonskih pravic so sindikati skrbeli tudi za družabno plat življenja zaposlenih.

Skrb za zaposlene, upokoјence in druge s podjetjem povezane skupine

Zaposlenim v Skupini Telekom Slovenije namenjamo posebno skrb tudi zunaj delovnega okolja:

- ob koncu leta smo organizirali srečanja za zaposlene,
- organizirali smo srečanja za delovne jubilate, ki so prejeli priložnostno darilo,
- v primerih posebnih socialnih in zdravstvenih razmer so bile izplačane solidarnostne pomoči,
- omogočili smo rekreacijo v zakupljenih ali najetih športnih objektih,
- organizirali smo rekreativne športne aktivnosti in športna tekmovanja ter omogočili udeležbo najboljših na evropskih prvenstvih,
- za prostočasne aktivnosti zaposlenih smo v Telekomu Slovenije, d. d., prek razpisa namenili nepovratna sredstva, v obliki sponzorstev in donacij,
- pozornost smo namenili posebnim osebnim in družbenim dogodkom zaposlenih,
- omogočili smo cenejši nakup vstopnic za nekatere kulturne dogodke,

- druženju zaposlenih v Skupini Telekom Slovenije sta bila namenjena dva koncertna dogodka, festival SiOL Vesolje veselja in Itak Džafest.

Poskrbeli smo tudi za:

- podporo klubom upokojencev in drugim interesnim društvom,
- srečanja upokojenih delavcev ob koncu leta,
- obdaritev predšolskih otrok zaposlenih ter mladoletnih in šolajočih se otrok umrlih delavcev, ki jih nekatera podjetja podpirajo tudi s štipendijami.

Varnost in zdravje pri delu

Zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu je ena ključnih nalog vseh družb Skupine Telekom Slovenije. Dejavní smo bili predvsem na naslednje načine:

- strokovni delavci za varnost pri delu so izvajali meritve ekoloških razmer in osvetlitev v delovnem okolju za vse lokacije, kjer je bilo to potrebno, in tudi za nekatere druge hčerinske družbe,
- na teoretičnih in praktičnih usposabljanjih iz varnosti pri delu so posebej obravnavali ukrepe pri ponavljajočih se poškodbah pri delu,
- v družbi Mobitel, d. d., so posebno pozornost posvetili požarni varnosti, delu na višini in usposabljanju odgovornih oseb za izvajanje evakuacije,
- udeleženci usposabljanj so na koncu opravili preizkus znanja o poznavanju nevarnosti in predpisanih ukrepih za varno delo,
- sredstva, pridobljena zaradi preseganja kvote zaposlenih invalidov, smo izkoristili za izboljšanje delovnih pogojev za invalide, za njihovo izobraževanje, preventivna zdravljenja in za preprečevanje nastanka invalidnosti (nakup ergonomskih stolov).

Zdravstveno varstvo

Za zaposlene smo izvajali preventivne zdravstvene preglede skladno z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu, s Pravilnikom o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev ter z Izjavo o varnosti z ocenami tveganj. Obdobne preventivne preglede je opravilo 1.490 zaposlenih, 72 odstotkov več kot leta 2008. Poleg tega smo:

- nadaljevali akcijo cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu za delavce, ki se pri delu zadržujejo v gozdovih, v okviru katere se je cepilo 80 odstotkov več zaposlenih,
- organizirali preventivno cepljenje proti gripi,
- v nekaterih družbah določeno število zaposlenih napotili na aktiven zdravstveni oddih v zdravilišča,
- nadaljevali s serijo člankov o zdravju v internem glasilu Škrjanček.

V Telekomu Slovenije, d. d. od leta 2008 pripravljamo analizo zdravstvenega stanja delavcev po zaključenih obdobjih zdravstvenih pregledih.

Osebná varovalna oprema

Opravili smo letni pregled osebne varovalne opreme in njeno uporabo redno nadzirali, zlasti ob pregledih ekip delavcev na terenu. Redno smo ugotavljali njeno dotrajanost in po potrebi opravili zamenjavo.

Poškodbe pri delu

V družbah Skupine Telekom Slovenije je bilo prijavljenih 81 poškodb, od tega 37 na delu in 17 v zvezi z delom. Na poti na delo in z dela se je poškodovalo 27 delavcev. Največ poškodb je bilo posledica prometnih nesreč in zdrsov. Zaradi poškodb smo zabeležili 1.643 delovnih dni izostankov z dela oziroma 20,3 delovnih dni na poškodbo.

Požarna varnost

Požarni varnosti dajemo velik poudarek, zato je tovrstno usposabljanje sestavni del izobraževanj iz varnosti pri delu. V naših družbah lani ni bilo požarov, dejavno pa smo skrbeli za preventivo:

- izdelali smo požarne rede po terminskem načrtu,
- pregledani in servisirani so bili vsi gasilniki ter hidrantne mreže,
- v Telekomu Slovenije, d. d., je potekala evakuacijska vaja zaposlenih iz poslovnega objekta v Mariboru.

Certifikat Družini prijazno podjetje

Pri izvajanju ukrepov usklajevanja poklicnega in družinskega življenja zaposlenih v sklopu osnovnega certifikata Družini prijazno podjetje, ki ga imata družbi Telekom Slovenije, d. d., in Mobitel, d. d., smo izvedli naslednje pomembnejše aktivnosti:

- določitev možnosti fleksibilnega prihoda na delo in z dela za zaposlene s krajšim delovnim časom,
- dodaten prosti dan za zaposlene starše prvošolčkov,
- dogodek Vesolje veselja, natečaj risbic na temo »Družina« in izdelava koledarja,
- vključitev vprašanja o projektu Družini prijazno podjetje v raziskavo organizacijske klime.

Ob zaključku ocenjevalnega obdobja v novembru 2009 smo od Inštituta Ekvilib dobili pozitivno mnenje.

Odgovornost do družbenega okolja

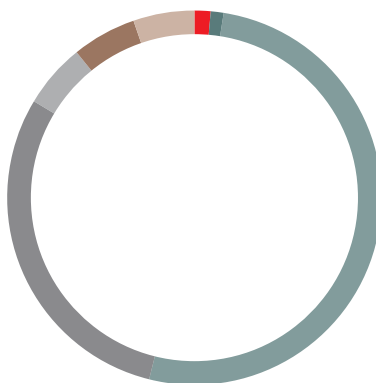
- zavezanost družbenemu okolju • povezovanje storitev pri sponzorstvih in donatorstvih
- podpora vsem deležnikom • uveljavljanje učinkovite konkurence

Z vlaganji v družbeno okolje ustvarjamo dodano vrednost za naše uporabnike, ki tako kot širša javnost prepoznavajo Skupino Telekom Slovenije kot pomembnega podpornika. Pri svojih tržnih aktivnostih dajemo poudarek učinkovitosti konkurence in delujemo v smeri dviga konkurenčne kulture.

Družbe Skupine Telekom Slovenije so v svojih sponzorskih in donatorskih strategijah opredelile pet ključnih področij sodelovanja (šport, kultura, znanost in izobraževanje, humanitarno in okoljsko področje), ciljne skupine in sredstva za doseganje ciljev. Naš cilj je izpolniti pričakovanja vseh deležnikov. Znatno del sredstev zato namenjamo tudi dejavnostim v katere so vključeni naši zaposleni, saj predstavljajo enega izmed večjih deležnikov. S svojo prepoznavnostjo v širšem okolju krepimo tudi vrednost korporativne in produktnih blagovnih znamk.

Obseg sponzorskih in donatorskih sredstev je kljub recesiji v letu 2009 ostal na ravni predhodnega leta, kar je dodatna potrditev naši zavezanosti družbenemu okolju. Delež sredstev za te namene je znašal 0,8 odstotka poslovnih prihodkov.

Razporeditev sponzorstev in donacij v %

Pomembnejša sponzorstva in donacije

Pri izbiri sponzorstev in donacij smo sledili predvsem cilju medsebojne povezljivosti storitev posameznih delov skupine skozi projekte. Na ta način so prejemniki pridobili več kot finančno podporo, uporabniki pa nove možnosti spremljanja dogodka, lahko so postali del projekta in poglobili sodelovanje s protagonisti dogodka. Z aktivno uporabo različnih spletnih in mobilnih medijev ter aktivnosti tržnega komuniciranja so naslednji projekti postavili nove standarde za učinkovitost sponzorstva:

- koncert SiOL Vesolje veselja in koncert Itak z nastopom skupine The Killers,
- sponzorstvo slovenske nogometne reprezentance v kvalifikacijah za svetovno prvenstvo,
- prenos kolesarske Dirke po Sloveniji,
- projekt Saga skupine Siddharta.

Varstvo konkurence

Kot veliki igralci na trgih so družbe Skupine Telekom Slovenije posebej pozorne pri zagotavljanju učinkovite konkurence in na tem področju posebej izpostavljene. V letu 2009 so bili s strani Urada za varstvo konkurence po uradni dolžnosti, na podlagi prijav konkurenčnih operaterjev, zoper družbe Skupine Telekom Slovenije uvedeni štirje novi postopki zaradi ugotavljanja domnevne kršitve 9. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence-1 in 82. Člena Pogodbe ES, in sicer trije postopki zoper Telekom Slovenije, d. d. in en postopek zoper Mobitel, d. d.

Pomembnejši sponzorski in donatorski projekti Telekoma Slovenije, d. d. in drugih družb

Področje	Sponzorstvo / Donacija
Šport	• sponzorstvo slovenskih olimpijskih reprezentanc, slovenskih nogometnih reprezentanc, nordijske reprezentance in glavno sponzorstvo Atletske zveze Slovenije • sponzorstvo Košarkarskega kluba Union Olimpija in projekta športa za mlade ŠKL, kjer omogočamo ogled oddaj prek spletne televizije SiOL IO • sponzorstvo dogodkov Zlata Lisica, Planica in Dirka po Sloveniji
Kultura	• glavni sponzor Ljubljanskega festivala in festivalov Lent ter Liffe • sponzorstvo Cankarjevega doma, Opere in baleta SNG Maribor, Borštnikovega srečanja, Tedna slovenske drame v Kranju • dolgoletni donator Slovenskega etnografskega muzeja • pokroviteljstvo koncerta SiOL Vesolje veselja in koncerta Itak z nastopom skupine The Killers • pokroviteljstvo družbe One Mednarodnemu festivalu mladih umetnikov Bitola Open City in 14. bienalu mladih umetnikov Evrope in Mediterana Skopje Biennial 2009
Znanost in izobraževanje	• sponzorstvo Hiše eksperimentov in gostovanje Mobilaboratorija • donatorji Evrosredozemske univerze • glavni sponzor Microsoftove NT konference • nagrajevanje Zlatih maturantov in sponzorstvo Maturantske parade • sodelovanje z društvom Bralna značka • sponzorstvo festivalov Golden Drum, Slovenske marketinške konference, Slovenskega oglaševalskega festivala
Humanitarni projekti	• dolgoletna podpora brezplačni številki za pomoč otrokom in mladostnikom Tom telefon pod okriljem Zveze prijateljev mladine Slovenije, v okviru katere je Mobitel, d. d., omogočil tudi zimovanje 90 otrok iz socialno ogroženih družin in druge dejavnosti • kot prvi v Evropi smo implementirali vseevropsko brezplačno telefonsko številko za pomoč ljudem v stiski 116 123 in s tem nadgradili sodelovanje z Društvom svetovalcev za pomoč ljudem v stiski • podpora akcijam zbiranja sredstev za ljudi v socialni stiski prek Telekomovih klicnih centrov v organizaciji Rdečega križa Slovenije in Slovenske Karitas • SMS donacije, podpora projektu Rdeči noski in društvu Europa Donna • donacija defibrilatorjev in pomoč osebam z okvaro sluha in vida
Okoljski projekti	• v okviru okoljskega izobraževanja najmlajših postavitev spletnega Ekokviza (kot del projekta Ekošol) • dolgoletno sodelovanje Mobitela, d. d., z DOPPS • skrb za Sečoveljske soline, kjer prek družbe Soline, d. o. o., združujemo ohranjanje naravne in kulturne dediščine s podjetništvom • okolju prijazni mobilniki in polnilniki v Mobitelovi ponudbi ter Mobikartice • spodbujanje zbiranja odsluženih mobilnikov v Mobitelovih centrih

Odgovornost do naravnega okolja

- uresničujemo ambiciozne okoljske cilje • okoljsko osveščanje sodelavcev in mladih
- izpolnjene vse zahteve regulative • okoljsko knjigovodstvo

Ključno okoljsko vodilo družb Skupine Telekom Slovenije je uresničevanje trajnostnega in zdravega načina življenja naših uporabnikov, sodelavcev in drugih deležnikov. V tej smeri izpolnjujemo okvirne in izvedbene okoljske cilje.

Spodbuda in orodje za našo nenehno aktivnost ter jasno postavljene cilje, vire in roke na okoljskem področju so ISO priporočila. Z njihovo pomočjo obvladujemo celoten cikel, ki zajema trajnostno okoljsko usmeritev pri:

- načrtovanju in nabavi,
- izgradnji IKT infrastrukture,
- obvladovanju delovanja in vzdrževanja omrežij in storitev,
- uporabi IKT storitev v vseh segmentih uporabnikov (B2B, B2C in C2C)²
- ravnanju z odpadki, predvsem z odpadno električno in elektronsko opremo.

Za naše okoljske aktivnosti je pomembna ugotovitev GeSI (Global e-Sustainability Initiative), ki sta jo vzpostavila program OZN za okolje UNEP in mednarodna zveza za telekomunikacije ITU, da lahko IKT storitve do leta 2020 prihranijo 15 odstotkov vseh emisij CO₂eq³ - do desetkrat manj kot jih same povzročajo. Z aktivnostmi za zmanjšanje direktnih, indirektnih in drugih emisij⁴ in usmeritvijo k dematerializaciji poslovanja se temu cilju pridružujemo tudi v Skupini Telekom Slovenije.

V matični družbi, ki opravlja vrsto okoljskih storitev tudi za druge družbe v skupini, delujeta vodstveni odbor za okolje in izvedbeni tim za okolje. Prvega sestavljajo predstavniki vodstva (direktorji), drugega pa 11 članov z najpomembnejših področij delovanja. V posameznih enotah družbe imamo skrbnike sistema za ravnanje z okoljem in koordinatorje za ravnanje z odpadki.

Vse aktivnosti na okoljskem področju sproti objavljamo na intranetu, v navodilu zaposlenim v primeru pobud, vprašanj in dogodkov s področja ravnanja z okoljem pa smo jasno opredelili pravila komuniciranja zaposlenih o okoljskih vprašanjih z interno in zunanjimi javnostmi.

Okoljski cilji tesno povezani z rednim poslovanjem

Skupina Telekom Slovenije zaradi svoje visoko-tehnološke, storitvene dejavnosti ni med večjimi obremenjevalci okolja. Okoljske cilje smo tesno povezali z rednim poslovanjem, ekološko kulturo pa širimo med zaposlene, dobavitelje in uporabnike. Rezultati zunanje presoje Slovenskega inštituta za kakovost in meroslovje dokazujejo, da je naša PDCA (»Plan – Do – Check – Act«) spirala izboljšav usmerjena navzgor. Naši ključni cilji pri tem ostajajo:

- odgovorno ravnanje z naravnimi viri,
- zmanjševanje emisij in drugih vplivov na okolje,

- podpora dejavnostim, ki prispevajo k ohranjanju naravnega okolja in biodiverzitete (npr. družba Soline, d. o. o., ki skrbi za ohranjanje habitata Sečoveljskih solin).

V letu 2009 smo redno izpolnjevali vse zahteve regulative. Vsa poročila smo oddali v rokih, nanje ni bilo nobenih pripomb, prav tako nismo dobili nobenih okoljskih kazni.

S tehnološkimi investicijami in z okoljsko osveščenostjo sodelavcev do izboljšav

Leto 2009 je zaznamovala prenova sistemov ravnanja z okoljem v obvladujoči družbi. S prenosom dobrih praks skrbimo za sinergijske učinke v Skupini Telekom Slovenije in zunaj nje. Izboljšave izhajajo iz tehnoloških investicij in iz spremenjenega odnosa zaposlenih do okoljskih vprašanj. Med pomembnejšimi so bile:

- nadgraditev sistema okoljskega računovodstva z elementi okoljskega knjigovodstva,
- uvedba e-računa v poslovanje,
- integriran sistem vodenja kakovosti ISO 9001 in ravnanja z okoljem ISO 14001 v hčerinski družbi GVO, d. o. o.,
- zunanja presoje sistema ISO 14001 v matični družbi, pri kateri prvič ni bilo ugotovljenih nobenih neskladnosti,
- nove okoljske pobude prek internega inovacijskega portala Brihta,
- zbranih 130.000 odsluženih mobilnih aparatov in polnilnikov v akciji Mobitelovih centrov,
- krepitev okoljskih aktivnosti v Mobitelu, d. d., z uvedbo elektronskega poslovanja, intenzivnejšim ločevanjem odpadkov, optimizacijo tiskanja, s spodbujanjem uporabe službenih koles in z drugim.

Še naprej smo krepili okoljsko komuniciranje z vsemi javnostmi, ki je obsegalo:

- okoljsko osveščanje sodelavcev v sklopu kampanje Plus v Telekomu Slovenije, d. d.,
- pripravo okoljske zloženke za zaposlene,
- članke v internem glasilu Škrjanček in okoljske napotke v e-glasilu »e-Skupaj«,
- dostopnost okoljske dokumentacije in novic na intranetnem portalu »Skrbimo za okolje«,
- osnovno okoljsko usposabljanje zaposlenih, ki ga bodo do leta 2012 deležni vsi zaposleni v slovenskem delu skupine (v letu 2009 se je »okoljske osnovne šole« udeležilo 25 sodelavcev iz GVO, d. o. o., 80 iz Avtente.si, d. o. o., 21 iz Najdi.si in 311 iz matične družbe),
- nadaljnje sodelovanje v projektu Ekošol s spletnim Ekokvizom in podpora Hiši eksperimentov, ki izvaja tudi okoljske projekte, z namenom osveščanja naših prihodnjih kupcev in uporabnikov.

² B2B – »Business to Business«, B2C – »Business to Customer«, C2C – »Customer to Customer«

³ CO₂ ekvivalenta – učinek drugih onesnaževalcev (npr. metana) preračunan in količino kg CO₂, ki da enak negativen učinek

⁴ Po GHG (angl. »Green-House Gas«) protokolu in direktivah EU ločimo tri vidike emisij: direktne emisije (agregati, kurišča, ipd.), indirektno emisije (poraba elektrike, daljinsko ogrevanje, ipd.) in ostale emisije (prevozi, ipd.)

V letu 2009 smo dejavnije povezali naše okoljsko delovanje z aktivnostmi Evropskega združenja telekomunikacijskih operaterjev ETNO. Ključni aktivnosti sta bili:

- pripravili smo okoljsko poročilo po smernicah ETNO (www.etno.be) za leto 2008 in se zgledevalno primerjali (benchmarking) z 21 drugimi evropskimi telekomunikacijskimi operaterji,
- vključili smo se v ekspertno podskupino za energetiko (ETT – Energy Task Team).

Pregled ključnih okoljskih ciljev

Na področju varovanja okolja smo poleg zakonskih obvez izpolnjevali okvirne cilje, zastavljene skladno z najboljšimi mednarodnimi praksami, in iz njih izhajajoče izvedbene cilje.

Pregled izvedbe ključnih okoljskih ciljev 2009

Okvirni in izvedbeni cilji	Ocena	Uspešnost izvajanja
A: zmanjšanje porabe električne energije sorazmerno za 5%	●	Najnižja rast od zagona SRO (letni indeksi stroškov 145:114:107), 2008 - rast tudi v EU Telekomih.
A1: dokončati in predstaviti strategijo razvoja elektroenergetskih in klimatskih sistemov	●	Strategija dokončana in predstavljena, poteka ovrednotenje učinkov.
A2: daljinsko odčitavanje električnih števcov na 70 lokacijah	●	Projekt telemetrični števcji zaključen.
A3: nadzor porabe – vgradnja analizatorjev ob predelavah priključkov	●	Ob predelavah se dosledno izvaja – cilj za leto 2010: nadaljevati tudi naprej.
A4: zamenjava odprtih baterij z zaprtimi na 11 lokacijah	●	Delno izvedeno predvsem zaradi recesije in tehnoloških razlogov – prenos v 2010 v zmanjšanem obsegu.
A5: menjava klim na 68 lokacijah s »free-cooling« sistemi	●	Menjava na vseh 68 lokacijah – cilj izločiti vse neprofesionalne naprave do 2011 ostaja.
A6, A7, A8: zmanjšanje porabe na lokacijah Cigaletova, Stegne in Maribor Titova za 5%	●	Cilj ni bil dosežen – še ni ločenega merjenja porabe.
B: izboljšanje učinkovite rabe goriva za vozni park za 10 %	●	Ni bistvene spremembe (povprečna poraba 8,6 l / 100 km).
B1: izdelava in integracija poročilnega pod-sistema za vozni park	●	Izdelano v SAP in bo integrirano v tehnični poročilni sistem.
B2: zmanjšanje števila službenih prevozov z vozili za 5% glede na leto 2008	●	Cilj izpolnjen tudi zaradi manj okvar na terenu.
C: zmanjšanje količine mešanih komunalnih odpadkov za 20%	●	Izpolnjeno. Nov cilj je zmanjšanje za 10% do leta 2012.
C1: optimizacija spremljanja odpadkov	●	Sistem je razvit, a še v fazi testiranja; integriran bo v tehnični poročilni sistem.
C2: ločeno zbiranje na kareju Cigaletova	●	Uvedeno.
C3: izločitev lokacij, kjer ne nastajajo komunalni odpadki iz sistema	●	Delno uspešno. Nadaljevanje aktivnosti od januarja 2010.
C4: priprava izvedbenih načrtov za zavarovanje ekoloških otokov	●	Dveletni cilj – načrti deloma še v pripravi, 3 otoki že izvedeni, dokončano bo v roku.
C5: vzpostavitev evidence in odprodaje kablov z bakrenimi vodniki	●	Dveletni cilj – poteka po terminskem planu.
D: 100% priključene sanitarne odpadne vode na javno kanalizacijsko omrežje	●	Napredek dosežen, a je cilj še naprej aktualen.
D1: povezava poslovne zgradbe Koper na javno kanalizacijsko omrežje	●	Projekt bo predvidoma končan do roka 31. 12. 2010.
D2: evidenca lokacij, ki niso priključene na javno kanalizacijsko omrežje	●	Evidenca, izdelana spomladi 2009, je sproti posodabljana.

Odgovornost do naravnega okolja

Okvirni in izvedbeni cilji	Ocena	Uspešnost izvajanja
E: zmanjšanje nevarnosti razlitij nevarnih snovi (pretakanje; skladiščenje)	●	Napredek z izdelavo navodil in nabavo eko-zabojnikov dosežen, vendar je naloga zaradi pomena odprta še naprej.
E1: namestitve opreme za ukrepanje pri razlitju	●	Nameščeno na vseh evidentiranih lokacijah.
F: manj emisij hrupa in v ozračje prek posodabljanja tehnoloških naprav	●	Uporaba okolju prijaznih (tihih) hladilnih agregatov in zunanjih enot klim ("silent" izvedba).
F1: zamenjava 12 agregatov v 2009	●	Zamenjani 4 agregati zaradi zmanjšanja investicij, izvedeno bo v naslednjih letih.
G: ostali vidiki	●	Skupna ocena.
G1: prenova vključitve ravnanja z okoljem v pogodbe o poslovni podpori z najemniki / podizvajalci	●	Pri novih pogodbah so okoljske zahteve vključene, pri pogodbah iz preteklih let je prilagajanje v teku.
G2a) izdelava in promocija okoljske brošure	●	Izdelano in razdeljeno aprila 2009.
G2b) komunikacijski načrt	●	Okoljsko komuniciranje: Škrjanček, e-Skupaj, intranet »Skrbimo za okolje«, akcija »varčujem z energijo, delam + za okolje«.
G2c) šolanja v 2009	●	Izvedeno letno srečanje s seminarjem in usposabljanje notranjih revizork.

* Pomembnost x Verjetnost, Legenda: ● dokončano ● nadaljnje aktivnosti v 2010 ● žal še ni uspelo (KPU)

Nadgradnja okoljskega računovodstva oziroma finančnega spremljanja okoljskih učinkov podjetja z elementi okoljskega knjigovodstva je omogočila avtomatsko spremljanje količin. To je posebej pomembno tam, kjer so okoljski stroški največji, obenem pa so velike tudi možnosti za izboljšave: za porabo električne energije in goriv za motorna vozila, za ogrevanje in higieno prostorov.

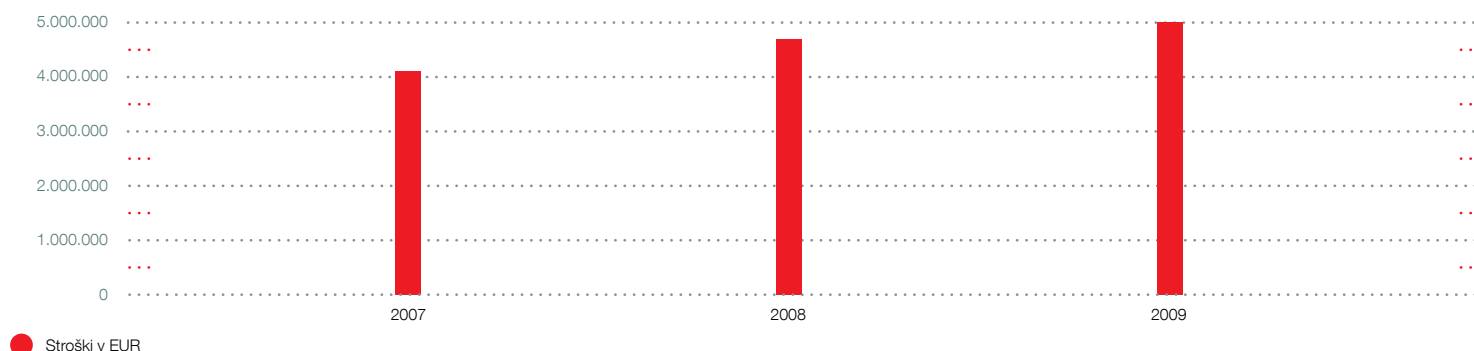
Okoljske kazalce smo uporabili pri pripravi ETNO poročila o trajnostnem razvoju za leto 2008 in zgledevalnem primerjanju ter identificirali vrsto priložnosti za okoljske izboljšave. Ker gre za najaktualnejše razpoložljive primerjalne podatke, nekatere izmed njih objavljamo, čeprav se nanašajo na leto 2008.

Električna energija

Predstavlja največji okoljski strošek vseh IKT operaterjev. Z ukrepi, predstavljenimi v Pregledu izvedbe ključnih okoljskih ciljev, smo letno rast stroškov energije zmanjšali (indeks 07/06 - 145, 08/07 - 114, 09/08 - 107). Poraba raste predvsem zaradi hkratnega delovanja sodobnih širokopasovnih povezav in počasi zamirajoče klasične telefonije. Zaradi njenega nadaljnjega upadanja in predvsem predstavljenih ukrepov, načrtujemo v naslednjih letih zmanjšanje energetske porabe.

Energetska učinkovitost je naše vodilo tudi pri izbiri opreme. Med drugim zamenjujemo stare, dotrajane agregate z zmogljivejšimi in okoljsko učinkovitejšimi ter omejujemo dovoljeno porabo novih naprav v stanju pripravljenosti.

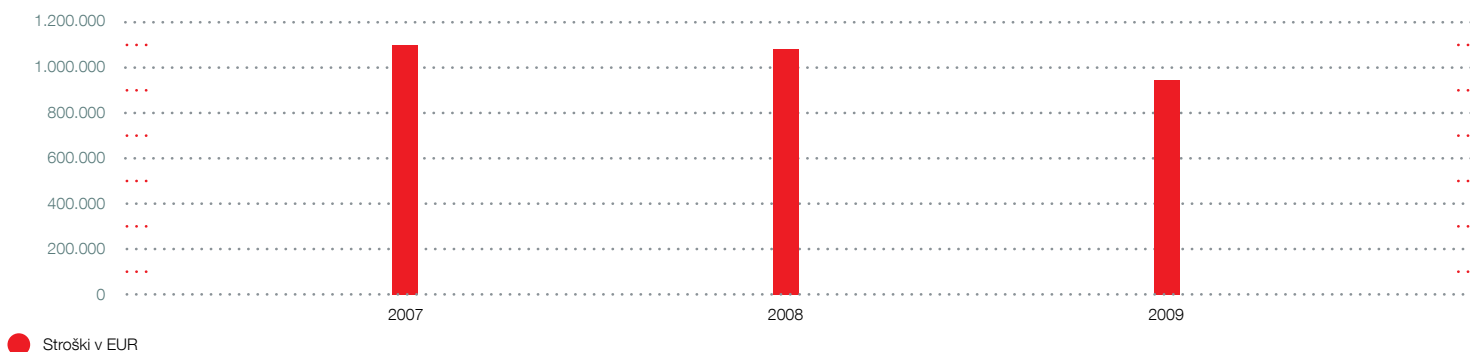
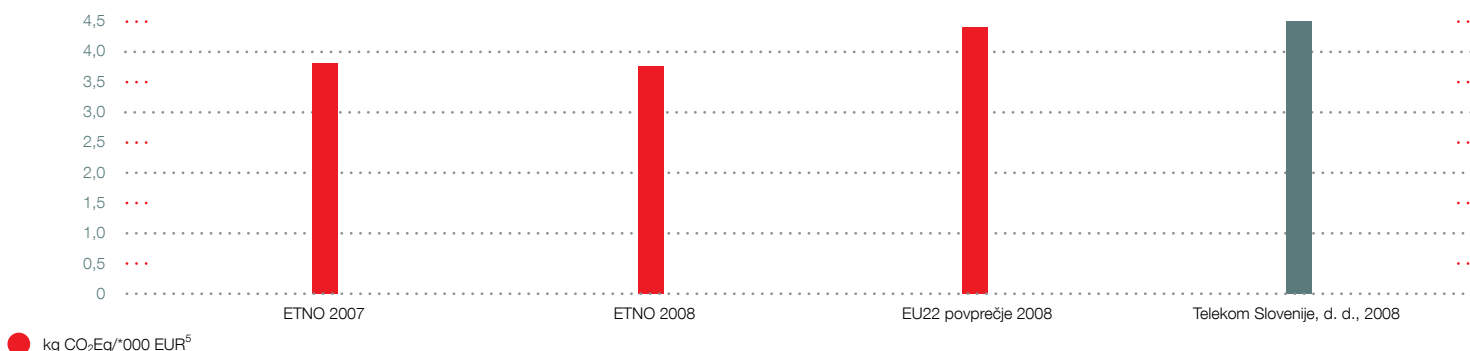
Gibanje stroškov električne energije

Goriva – prevoz in ogrevanje

Porabo goriva smo v letu 2009 zmanjšali. Poleg 12-odstotnega upada stroškov porabe goriva za vozni park Telekoma Slovenije, d. d. smo za 10 odstotkov zmanjšali tudi stroške ogrevanja. Primerjave s podatki ETNO so pokazale, da imamo možnosti za izboljšave tudi pri zmanjševanju

sedanje povprečne porabe goriva 8,6 litra na 100 km, pri ogrevanju pa pri izrabi odpadne tehnološke toplote. Vplive prevozov na okolje smo omejevali tudi s spodbujanjem kolesarjenja. V Mobitelu, d. d., smo kupili kolesa za službeno rabo in poskrbeli za ureditev kolesarnice.

Gibanje stroškov uporabe goriv v transportu**Primerjava emisij voznega parka**

⁵ ETNO 200X – vsota porabljenih virov (npr. električne energije) deljena z vsoto prihodkov 22 sodelujočih operaterjev

* EU22avg – vsota vrednosti kazalcev deljena z 22

Higiena prostorov

V ta segment sodijo stroški čiščenja prostorov, ravnanja z odpadki in drugi, manjši stroški higijene. Stroške ravnanja z odpadki smo v lanskem letu zmanjšali. Enkratni stroški urejanja sistema, kot so nabava ločevalnih posod za vse lokacije in ureditev treh ekoloških otokov, so se že povrnili. Zaradi povečanja stroškov čistilnega servisa so se celotni stroški segmenta zvišali za 6 odstotkov.

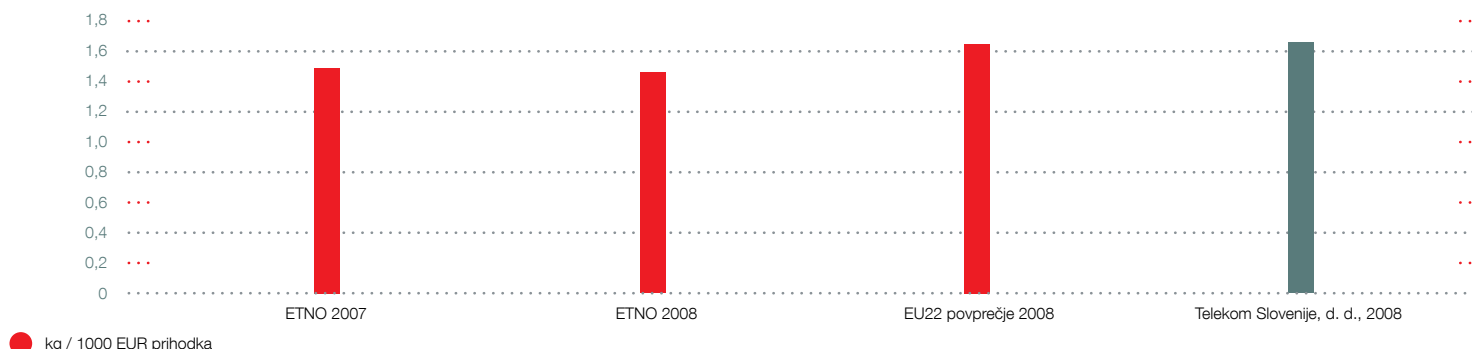
Da bi zmanjšali količine odpadne električne in elektronske opreme, ki običajno

nastajajo v IKT dejavnosti, smo začeli testirati uporabnost demontirane širokopasovne naročniške opreme. S sistematičnimi pregledi smo ugotovili, da je kar 55 odstotkov pregledane opreme primerne za nadaljnjo uporabo. Tako smo dosegli velik okoljski in ekonomski prihranek. Uvedli smo tudi novo računalniško podporo za sledenje podatkov o odpadkih, s pomočjo katere bomo v letu 2011 spremljali nov kazalnik (KPI) – tone odpadkov na 1.000 evrov prihodka. V matični družbi je količina proizvedenih odpadkov na tono prihodka primerljiva z aritmetičnim povprečjem 22 držav EU.

Odgovornost do naravnega okolja

Količina odpadkov

Okoljski kazalniki v letu 2009 – mobilni segment poslovanja

Z družbeno odgovornim upravljanjem infrastrukture mobilnih telekomunikacij zagotavljamo ustrezen signal in s tem kakovost naših storitev za uporabnika. Vplive na okolje obvladujemo z uporabo najnovejših tehnoloških rešitev, z vestnim spoštovanjem zakonodaje in s skrbno načrtovano gradnjo, z vzdrževanjem ter umeščanjem postaj v prostor. V tem okviru družba Mobitel, d. d.:

- deluje skladno s Kodeksom dobre prakse na nacionalni ravni, ki zavezuje k manjšim obremenitvam okolja in uporabnikov ter k uporabi najboljših tehnologij;
- nadgrajuje osnovne zahteve evropske in slovenske zakonodaje;
- pri načrtovanju in umeščanju infrastrukture v prostor zaupa vrhunskim strokovnjakom, ki s stalnimi izobraževanji doma in v tujini spremljajo nove tehnološke rešitve;
- skladno z zakonodajo pri umeščanju objektov v prostor pridobi obvezno strokovno mnenje zunanje, s strani Agencije Republike Slovenije za okolje pooblaščen institucije, ki obravnava največje možne obremenitve v najslabših možnih razmerah in vključuje vse okoliške vire elektromagnetnega valovanja za vsako posamezno postajo;
- po vsakem strokovnem mnenju izvede meritve, ki pokažejo dejanski vpliv sevanja na okolico;
- poleg zakonskih samoiniciativno izvaja dodatne ukrepe za zagotavljanje transparentnosti postopkov in sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, saj:
  - vnaprej seznaja občine z načrti in tako omogoča dialog v fazi načrtovanja ter
  - daje vse informacije zainteresiranim prebivalcem v bližini postaj (poročila o meritvah, vpogled v dokumentacijo in sodelovanje pri izvajanju meritev).

Meritve elektromagnetnega sevanja za vse postaje družbe Mobitel, d. d., kažejo, da so obremenitve okolja z elektromagnetnim valovanjem povsod bistveno nižje od mejnih vrednosti, ki jih določa Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju. Večina postaj dosega celo do stokrat nižje vrednosti od določenih.

Družba Mobitel, d. d., poleg Foruma EMS sodeluje z različnimi združenji in institucijami. Nudi vse potrebne podatke državnim institucijam, ki izvajajo nadzor nad elektromagnetnimi valovanji, saj je Slovenija ena izmed držav Evropske unije, ki so uvedle register elektromagnetnega valovanja.

Dobro prakso prenaša tudi v povezane družbe v jugovzhodni Evropi, kjer se vzpostavlja dejavnost mobilnih telekomunikacij.

Skupina Telekom Slovenije uresničuje okoljski cilj podpore ohranjanju naravnega okolja prek družbe Soline, d. o. o., ki je v 100-odstotni lasti Mobitela, d. d., in upravlja s Krajinskim parkom Sečoveljske soline. Gre za solinski ekosistem mednarodnega naravovarstvenega pomena, ki predstavlja izjemno kulturno dediščino, povezano s tradicionalno kulturo solinarjev in pridobivanjem soli.

S svojo posebno okoljsko naložbo se je mobilni operater prek koncesijskega razmerja z državo povezal v marketinško zanimivo obliko ukrepov ohranjanja naravne in kulturne dediščine ter vzdrževanja vodne infrastrukture na območju solin. V letu 2009 se je turistični obisk povečal za četrtno. Krajinski park je obiskalo 22.127 obiskovalcev, prodaja lastnih solinarskih proizvodov pa je bila na ravni leta 2008.

Odgovornost do uporabnikov

- razvoj širokopasovnih in mobilnih storitev po uporabnikovi meri
- visoka raven zadovoljstva uporabnikov • ugodnosti za posebne uporabniške skupine

V Skupini Telekom Slovenije omogočamo visoko raven uporabniške izkušnje. Razvijamo in ponujamo tehnološko napredne storitve, izdelke in vsebine, ki so uporabnikom prijazne, usmerjene k posebnim skupinam potrošnikov, ekološko naravnane in olajšujejo procese, ki zadevajo celotno družbeno skupnost.

Posebnim skupinam uporabnikov zagotavljamo stalne ugodnosti:

- invalidi so upravičeni do 50-odstotnega popusta pri sklepanju novega naročniškega razmerja klasične telefonije in 5-odstotnega popusta na telefonsko naročnino za PSTN,
- na področju širokopasovnega dostopa lahko študentje in invalidi pri mesečni naročnini za pakete SiOL uveljavljajo popust v višini 2 evrov,
- potrošnikom z nizkimi dohodki in s posebnimi potrebami je omogočen dostop do klasične telefonije skladno s 3. oziroma 4. členom Pravilnika o kategorijah potrošnikov, ki so upravičeni do posebnih cenovnih opcij in paketov (Uradni list RS, št. 101/05),
- gluhi in naglušni je namenjen paket z nizko ceno SMS-ov in brezplačnimi videoklici,
- članom prostovoljnih društev zagotavljamo SOS paket mobilnih storitev brez mesečne naročnine.

Poleg ponudbe novih storitev, izdelkov in vsebin se k uporabnikom usmerjamo s poenostavitvami procesov. Tako zmanjšujemo obseg administrativnih opravil za izvedbo naročila in omogočamo naročilo storitev preko spleta. Z razvojem širokopasovnega dostopa in konvergenčnih storitev ter vsebin izpolnjujemo pričakovanja trga in lahko že danes, še bolj pa v prihodnje, zagotavljamo ponudbo po meri uporabnika.

Družbe Skupine Telekom Slovenije so v letu 2009 uporabnikom ponudile vrsto novosti.

V družbi Telekom Slovenije, d. d., velja izpostaviti:

- uvedbo e-računa za uporabnike A banke in NLB,
- skrb za obstoječe uporabnike s krepitvijo programa zvestobe in z neposrednim telefonskim informiranjem naročnikov o ugodnostih in možnostih nadgradnje naročniškega razmerja,
- vzpostavitev interaktivne asistentke Tie na spletnih straneh SiOL storitev, ki je doživela zelo dober odziv uporabnikov in odgovorila na 700.000 uporabniških vnosov.

Družba Mobitel, d. d., je predvsem:

- s ponudbo mobilnih telefonov, ki se polnijo tudi s sončno energijo, in z zbiranjem odsluženih mobilnih aparatov v svojih prodajnih centrih krepila okoljsko zavest uporabnikov,

- uvedla Mobitelov program zvestobe in nove naročniške pakete in storitve,
- postavila novo, sodobno in po meri uporabnika zasnovano spletno stran ter prejela nagrado Netko za spletno odličnost.

V Najdi, informacijske storitve, d. o. o., oziroma družbah predhodnicah so:

- prenovili iskalnik Najdi.si s številnimi novimi funkcionalnostmi in z izboljšavami,
- predstavili iskalnik podjetij Firma.si in zaposlitveni portal borzadela.si,
- pripravili nov Telefonski imenik Slovenije z vrsto naprednih orodij za poslovne uporabnike.

Družbe v jugovzhodni Evropi:

- Ipko, d. o. o., je ponudil prvo paketno ponudbo dostopa do interneta in mobilne ter fiksne telefonije,
- Makedonski One je uporabnikom ponudil pakete Allo.net in vzpostavil novo spletno stran.

Skrb za varnost otrok na internetu

Otroci se z internetom srečujejo zelo zgodaj, zato je njihovo pravočasno seznanjanje s spletno varnostjo izjemno pomembno. Zaradi tega podpiramo Safe.si, nacionalno spletno točko osveščanja o varni rabi interneta za otroke in mladostnike, ki v ta namen izvaja različne komunikacijske aktivnosti, nagradne natečaje in igre. Spletna varnost je tudi sestavni del otroškega kotička na SiOL-ovi spletni strani. Poleg stalnega obvestila za otroke in starše o varni rabi interneta smo pripravili tudi igrico o varni rabi interneta.

Zadovoljstvo uporabnikov

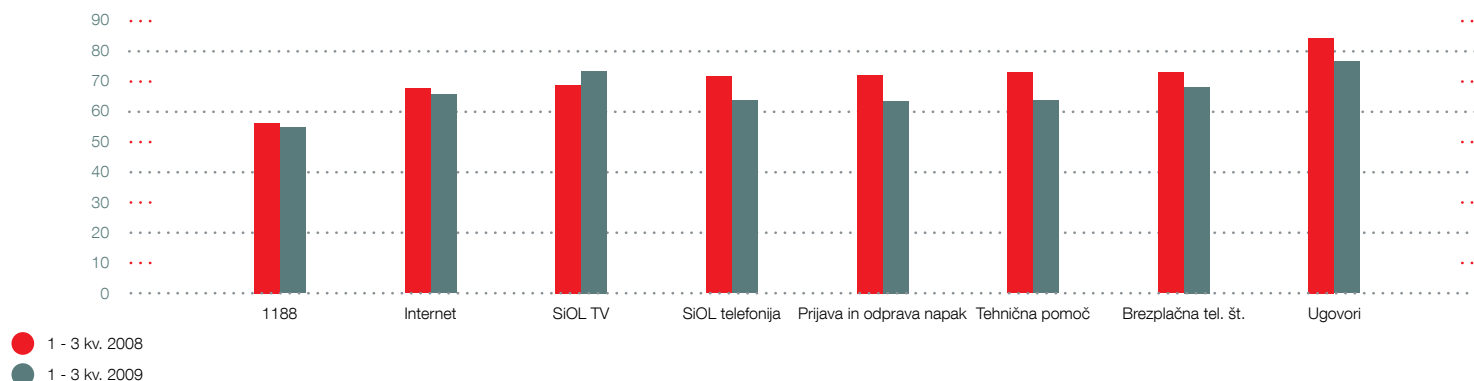
V Skupini Telekom Slovenije se zavedamo pomena zadovoljnih in zvestih uporabnikov za dolgoročen poslovni uspeh, zato redno merimo njihova stališča in ugotavljamo njihove želje ter potrebe. Spremljamo zadovoljstvo rezidenčnih (posamezniki) in poslovnih uporabnikov, na podlagi rezultatov pa pripravljamo izboljšave.

Obe skupini uporabnikov širokopasovnih storitev Telekoma Slovenije, d. d., sta bili v pretežni meri zadovoljni, nadpovprečno pri elementih »strokovnost tehnika« in »spoštovanje dogovorjenega roka za priključitev«. Sicer so bili indeksi zadovoljstva najvišji v segmentih informacije o naročnikih na številki 1188, internet in SiOL TV, najmanjši pri ugovorih, kar je povezano z naravo tega področja. Med poslovnimi uporabniki se je izboljšalo zadovoljstvo z internetom in SiOL telefonijo.

V očeh splošne in poslovne javnosti se je povečal ugled Telekoma Slovenije, d. d., kar povečuje tudi ugled korporativne blagovne znamke in s tem vseh družb v Skupini Telekom Slovenije. V poslovni javnosti se Mobitel, d. d., uvršča na 2. mesto, Telekom Slovenije, d. d., pa na 3. mesto kot za investitorje privlačno podjetje.

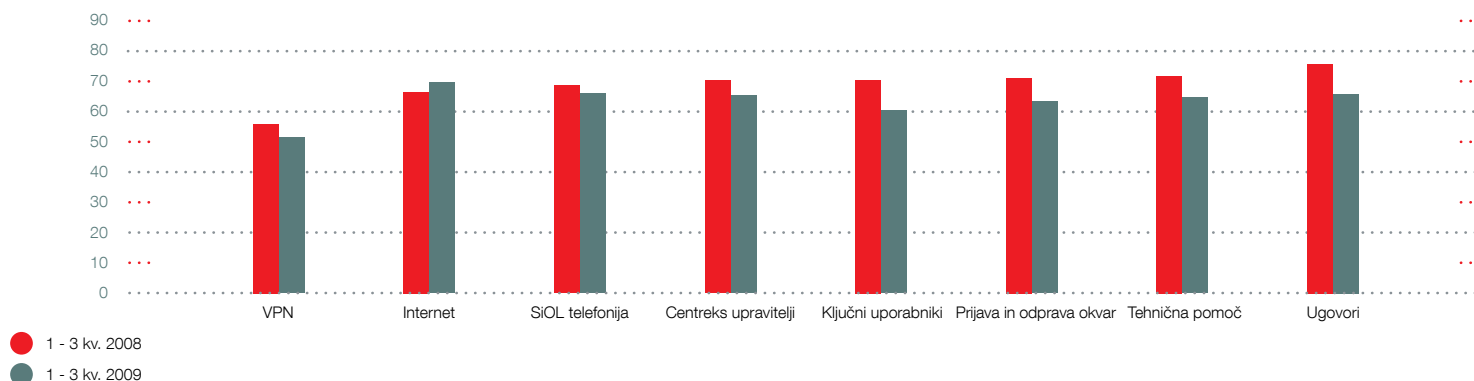

Stopnja zadovoljstva rezidenčnih uporabnikov

Vir: Raziskava merjenje zadovoljstva v rezidenčnem segmentu, q1-q3 2009

Stopnja zadovoljstva poslovnih uporabnikov

Vir: Raziskava merjenje zadovoljstva v poslovnem segmentu, q1-q3 2009

Tudi v letu 2009 smo sodelovali v raziskavi Brand track, ki je pokazala, da:

- je SiOL⁶ najbolj prepoznavna znamka v kategoriji dostopa do interneta in paketnih storitev,
- splošna javnost vidi SiOL kot vodilnega, uglednega, tehnološko močnega ponudnika širokopasovnih storitev, ki je blizu uporabnikom,
- znamki Mobitel in Najdi.si uporabniki zaznavajo kot zmerno inovativni blagovni znamki in jima pripisujejo nekoliko resnejši, poslovni značaj.

Zaupanje uporabnikov pa potrjujejo tudi ugledne nagrade. Blagovne znamke Telekom Slovenije, SiOL in Mobitel so prejele naziv Trusted Brand in se po raziskavi revije Reader`s Digest ponovno uvrstile med blagovne znamke, ki jim potrošniki v Sloveniji najbolj zaupajo. Vse tri blagovne znamke so skupaj z Najdi.si prejele tudi naziv Super Brand.

⁶Splošna javnost še vedno zaznava SiOL kot ponudnika storitev, čeprav SiOL kot operater dejansko ne obstaja več.

Deleži in stroški reklamacij ter ukrepi za njihovo zmanjševanje

Pri reševanju reklamacij velja načelo fleksibilnosti pri iskanju rešitev, ki so v obojestransko korist. Vsak ugovor je obravnavan kot povratna informacija, ki omogoča izboljšavo internih procesov in oblikovanje prodajne ponudbe. V družbi Telekom Slovenije, d. d., smo vse prejete reklamacije obravnavali in sprejeli dodatne ukrepe predvsem na področju novih prodajnih ponudb. V družbi Mobitel, d. d., je bilo največ reklamacij na področju GSM zunanjih storitev. Za zmanjšanje reklamacij so sprejeli vrsto ukrepov, zlasti na področju prenosa podatkov. Delež reklamacij glede na število izdanih računov se je zmanjšal tudi v Najdi, informacijske storitve, d. o. o.

Odgovornost do kakovosti

- stabilna kakovost ostaja primerjalna prednost
- kakovostna nadgradnja omrežja v okolju IP
- vodilni v svetu po kakovosti mobilnega omrežja

V Skupini Telekom Slovenije zagotavljamo visoko raven kakovosti storitev, omrežja in dela. To je ena naših ključnih primerjalnih prednosti na slovenskem in IKT trgih jugovzhodne Evrope. Podatki kažejo, da je kakovost stabilna in boljša od konkurence.

Kakovost zagotavljamo predvsem z uvajanjem in vzdrževanjem formaliziranih sistemov vodenja in priporočil, ki temeljijo na procesnem pristopu. To so:

- osnovni sistem vodenja kakovosti SIST EN ISO 9 001,
- sistem ravnanja z okoljem SIST EN ISO 14 001,
- sistem upravljanja z energijo SIST EN 16 001,
- sistem vodenja varstva in zdravja pri delu OHSAS 18 001,
- sistem upravljanja IKT storitev ISO / IEC 20 000 in
- sistem varovanja informacij ISO / IEC 27 001.

Postopno vpeljujemo tudi vrsto standardov in priporočil za posamezne postopke (npr. SIST ISO 10 002 za področje upravljanja pritožb kupcev).

Dosežki na področju kakovosti v letu 2009

Standard - priporočilo	Dosežki
Vodenje kakovosti – osnove SIST EN ISO 9001	• GVO, d. o. o. – prejel certifikat za prvi integriran sistem ISO 9001 in ISO 14001, obnovitvena presoja s preходом na novo verzijo ISO 9001:2008 • Avtenta.si, d. o. o. – uspešna obnovitvena presoja
Vodenje sistema ravnanja z okoljem – SIST EN ISO 14 001	• Telekom Slovenije, d. d. – prva redna presoja brez neskladnosti • GVO, d. o. o. – integriran sistem z ISO 9001
Sistem vodenja informacijske varnosti – ISO IEC 27 001	• Telekom Slovenije, d. d. – usposobljeni notranji presojevalci (projekt Notranja pravila – opravljena predpresoja Arhiva Slovenije) • Avtenta.si, d. o. o. – pripravljeni za presojo v okviru projekta SiHramba.eu
Elektronsko arhiviranje e-gradiv	• Avtenta.si, d. o. o. – prejeta potrdilo pooblaščenca Arhiva Slovenije za siHrambo.eu
Sistemi upravljanja z energijo SIST EN 16 001 , upravljanja IKT storitev ISO IEC 20 000 in upravljanja pritožb SIST ISO 10 002	• Telekom Slovenije, d. d. – osvojena osnovna znanja, načrtovan obisk dveh operaterjev, ki imata te sisteme uvedene – odločitev o nadaljnjem razvoju v prvi polovici 2010
Šolanja za kakovost in okoljsko odgovornost	• skupno za družbe skupine z ISO, razen Gibtelecom in Aneks, d. o. o. zaradi oddaljenosti • redna letna srečanja s seminarji za skrbnike na lokacijah in notranje presojevalce • uspešen poseben program za notranjo revizijo
Okoljske inovacije	• prek portala Brihta – več kot ducat okoljskih pobud

Kakovost fiksnega omrežja in storitev

Tehnološka kakovost omrežja je pogoj za izvajanje kakovostnih storitev. Zagotavljamo jo s povečevanjem sistemske odpornosti omrežja oziroma sistemskim zmanjševanjem vpliva sicer redkih okvar na storitve. Poudarek dajemo zagotavljanju kakovosti storitev v okolju IP.

Dosedanje ukrepe za kakovost omrežja smo v letu 2009 nadgrajevali, odprtih pa je še veliko možnosti za izboljšave:

- izpeljali smo celovito prenovo agregacijskega segmenta omrežja z vgradnjo še zmogljivejših in zanesljivejših naprav,
- temeljito smo prenovili infrastrukturo primarnega vozlišča Cigaletova,
- močno smo izboljšali pregled nad delovanjem IP segmenta,
- izboljševali smo sistemsko programsko opremo (»firmware«) v napravah pri naročniku in v omrežju,
- zagotavljali smo razpoložljivost storitev in zaščito omrežja z nadgrajevanjem požarnih zidov,
- sistemskih okvar je manj (indeks 78), pa tudi odpravljamo jih hitreje,
- vse večji pomen dajemo predhodnemu preizkušanju, aktivnosti v okviru internega laboratorija »Brihtalab« smo povečali za dobro polovico.

Cilje kakovosti naših storitev dosegamo tudi v Najdi, d. o. o., kjer večamo odzivnost in dograjujemo kakovost uporabniške izkušnje.

Formalizirani sistemi obvladovanja kakovosti, spremljanje in ukrepanje na osnovi KPI procesov bodo zagotovili, da bomo tudi ostali prvi.

Kakovost mobilnega omrežja in storitev

Stalno izboljševanje in nadgradnja kakovosti mobilnih storitev je eden ključnih ciljev družbe Mobitel, d. d., in celotnega mobilnega segmenta delovanja Skupine Telekom Slovenije. Kazalniki kakovosti v vse večji meri odražajo zorni kot uporabnikov. Pri deležu prekinjenih zvez »Drop Call Ratio« so meritve neodvisnih institucij in primerjava podatkov z mednarodnih konferenc tudi v letu 2009 potrdile, da sodimo med vodilne operaterje v evropskem in svetovnem merilu.

Že sicer visoko pokritost prebivalstva v Sloveniji s signalom GSM, EDGE, UMTS in HSDPA še povečujemo. Na Kosovu je družba Ipko, d. o. o., s pomočjo slovenskega znanja in izkušenj zgradila najkakovostnejše mobilno omrežje v tem delu Evrope. S prevzemom mobilnega operaterja One se v letu 2010 lotevamo novega izziva - izgradnje kakovostnega mobilnega omrežja v Makedoniji.

Odgovornost do dobaviteljev

- vzdrževanje dolgoročnega partnerstva in sodelovanja
- okoljski kriteriji pri izbiri dobaviteljev
- zagotavljanje gospodarnosti in transparentnosti postopkov naročanja

Družbe Skupine Telekom Slovenije zagotavljajo z odgovornim odnosom do dobaviteljev lastno ponudbo kakovostnih ter tehnološko naprednih storitev in vsebin za uporabnike.

Strategija izbire dobaviteljev

Strateške naloge pri izbiri dobaviteljev in izvajalcev so:

- iskanje kakovostnih, optimalnih in ekološko ustreznih materialov,
- sodelovanje pri snovanju in izvedbah inovativnih izdelkov ali rešitev,
- ob stalnem prenašanju zavedanja o aktivni vlogi pri varovanju okolja in racionalnem upravljanju z energijo.

Partnerstvo z dobavitelji

Družba Telekom Slovenije, d. d. in druge družbe Skupine Telekom Slovenije izvajajo postopke naročanja blaga, gradenj in storitev skladno s Pravilnikom o načinu naročanja blaga, gradenj in storitev tako, da je poraba sredstev kar najbolj gospodarna, učinkovita in transparentna.

Z dobavitelji, s poslovnimi partnerji in z uporabniki, ki upravičijo naše zaupanje, vzdržujemo dolgoročno partnerstvo in sodelovanje.

Odgovornost do varovanja

- nadgradnja varnostnega sistema • brez večjih varnostnih incidentov

Z visokimi varnostnimi standardi in s širitvijo varnostne kulture v Skupini Telekom Slovenije skrbimo za varnost premoženja družb, poslovnih informacij in informacijskih tehnologij.

Izvajanje varnostne politike

Varnostna tveganja zmanjšujemo z doslednim izvajanjem sprejete varnostne politike, ki je sestavna funkcija vseh poslovnih procesov. V letu 2009 smo:

- varnostno politiko uresničevali in razvijali z nadgradnjo obvladovanja sistema škodljivih pojavov,
- z izobraževanjem in vključevanjem zaposlenih v varnostne procese krepili odgovoren odnos do varovanja poslovnih informacij in premoženja družbe,
- delovali brez večjih varnostnih incidentov ali odtujitev premoženja družbe.

Varovanje objektov in sistemov

Nadaljevali smo z nadgradnjo varnostnega sistema za profesionalno varovanje zaposlenih, objektov in tehnoloških sistemov. V finančno zahtevnem letu smo uspešno izrabili sinergije na področju tehničnega in fizičnega varovanja. Na posameznih lokacijah smo na podlagi strokovnih ocen nadgradili sisteme tehničnega varovanja in zmanjšali fizično varovanje. S tem smo na dolgi rok omejili neposredne finančne stroške.

Z razvojem varnostnih storitev in nadgradnjo varnostno nadzornega centra (VNC) smo vzpostavili avtonomen varnostno - tehnični sistem, ki izpolnjuje visoke varnostne standarde. Razvejanost sistema in ustrezne licence

zagotavljajo pogoje za izvajanje varnostne funkcije za objekte in sisteme v celotni Skupini Telekom Slovenije in širšem gospodarskem okolju.

Oddelek za varnostni nadzor oziroma nadzorni center Telekoma Slovenije, d. d., ima na podlagi sodobne opremljenosti, usposobljenosti kadra, tehničnih možnosti in rešitev varnostni certifikat SIST-BS 5979. S stalnim izobraževanjem lastnega kadra smo zagotovili pogoje za nadaljnji kakovostni razvoj varnosti v družbi in skupini.

Varnost informacijskih tehnologij

Za zagotavljanje varnosti informacijskih tehnologij smo:

- omogočali neprekinjenost poslovanja,
- evidentirali kritične poslovne procese,
- vpeljali načrte okrevanja posameznih poslovnih procesov,
- analizirali vplive na poslovne procese in ocenili tveganja po poslovnih procesih.

Varovanje informacij zagotavljamo s predpisanimi internimi postopki in pravili ravnanja z osebnimi podatki, s poslovnimi skrivnostmi ter z drugimi informacijami, skladno z veljavno varnostno politiko.

Za varnost podatkov smo skrbeli tudi s strogo varnostno politiko glede odlaganja medijev s podatki, kodiranjem vsega prometa zunaj notranjega omrežja ter z varovanjem omrežij z dodatno mrežno aktivno opremo. Na varnostni vidik smo pozorni tudi pri programski opreми.

Za dodatne informacije in pojasnila o Letnem poročilu 2009 in Poročilu o trajnostnem razvoju se lahko obrnete na naše sodelavce na pr@telekom.si.

Vsebinsko kazalo po smernicah poročanja GRI G3

Vsebina po GRI G3

Poglavje	Vsebina po GRI G3	Stran
1	Strategija in analiza	
1.1	Izjava predsednika uprave o pomenu trajnostnega razvoja za organizacijo in strategija	86
2	Predstavitev organizacije	
2.1 - 2.10	Ime, blagovne znamke, sedež, organiziranost, lastniška struktura, trgi, ključni podatki, pomembnejše spremembe glede sestave in lastništva, priznanja in nagrade	88, LP 2009* (str. 1,10,11, 26, 27, 61, 62, 78)
3	Parametri poročanja	
3.1 - 3.8	Podatki o poročilu, namen poročanja in omejitve	87
3.10 - 3.11	Razlaga učinkov sprememb podatkov iz preteklih poročil in razlogi zanje, pomembnejše spremembe glede na predhodno obdobje poročanja	87, LP 2009 (str. 11)
3.12	GRI vsebinsko kazalo	108
4	Upravljanje in zaveze organizacije ter vključevanje deležnikov	
4.1 - 4.4	Upravljalvska struktura, mehanizmi za posredovanje priporočil in pobud malih delničarjev nadzornemu svetu in zaposlenih svetu delavcev ter predstavnikom zaposlenih v nadzornem svetu	87, LP 2009 (str. 19)
4.12 - 4.13	Zaveze zunanjim pobudam, podpora zunanjim iniciativam, članstvo v združenjih	88
4.14 - 4.15	Vključevanje deležnikov, kriteriji za izbor deležnikov, s katerimi je vzpostavljeno sodelovanje	88
	Kazalniki gospodarskega učinka	
EC1	Neposredna ustvarjena in distribuirana ekonomska vrednost, prihodki, stroški, plačila zaposlenim, donacije in druga vlaganja v skupnost, izplačila delničarjem	88, 95, 96 LP 2009 (str. 43, 70, 83)
	Kazalniki ravnanja z okoljem (okoljski kazalniki)	
EN3	Neposredna poraba energije iz primarnih virov (goriva)	98, 100
EN4	Posredna poraba energije iz primarnih virov (el.energija)	98, 99
EN7	Pobude za zmanjšanje posredne porabe energije in doseženo zmanjšanje	98, 99
EN26	Pobude za zmanjšanje vplivov proizvodov in storitev na okolje	97, 98, 99
EN28	Spoštovanje predpisov	97
EN29	Pomembnejši vplivi na okolje zaradi prevozov v okviru dejavnosti	98, 99, 100
	Kazalniki delovnih odnosov in dostojnega dela in kaz. učinkov odg. za izdelke in storitve	
LA1	Zaposleni po vrsti zaposlitve, vrsti pogodbe in regiji	89, 90
LA7	Stopnja poškodb, poklicnih bolezni, izgubljenih dni in izostankov od dela	94
LA10	Povprečno število ur izobraževanja po zaposlenem in po kategoriji zaposlenih	92
LA 11	Programi za usposabljanje in vseživljenjsko učenje	92
	Kazalniki družbenega okolja	
SO7	Varstvo konkurence	96
	Kazalniki učinkov odgovornosti za izdelke in storitve	
PR 5	Praksa ugotavljanja zadovoljstva uporabnikov	19

* O vsebini poročamo v poslovnem delu Letnega poročila Telekoma Slovenije, d.d., in Skupine Telekom Slovenije za leto 2009.

Tabela ravni uporabe smernic GRI

		C	C+	B	B+	A	A+
Obvezno	Samooocena		•				
Prostovoljno	Zunanja verifikacija		•				

Izjava neodvisnega revizorja o Trajnostnem poročilu

Izjava o oceni Poročila o trajnostnem razvoju

družbe

Telekom Slovenije, d. d.
Cigaletova 15, 1000 Ljubljana, Slovenija
in Skupine Telekom Slovenije

Na podlagi pregleda Poročila o trajnostnem razvoju, razgovora s predstavniki družbe in po opravljenem postopku preverjanja dokumentacije, navedb v poročilu in delovanja sistema vodenja v praksi na sedežu družbe

izjavljamo,

da Poročilo o trajnostnem razvoju družbe ustreza zahtevam smernic trajnostnega poročanja GRI G3, verzija 3.0, 2006, stopnja C+ (Global Reporting Initiative)

in da so dejstva in podatki, navedeni v Poročilu o trajnostnem razvoju, verodostojni in odražajo dejansko stanje sistema vodenja v družbi.

Predstavniki SIQ, ki so opravili preverjanje poročila, so pozorno preverili vse zahtevane točke smernic GRI in ob tem ugotovili, da ima podjetje jasno postavljeno strategijo, določene cilje, postavljene kazalnike, izdelane programe in pripravljene plane za delovanje na poslovnem in družbenem področju, kar zagotavlja zavezanost trajnostnemu razvoju in s tem ustvarja pogoje za dolgoročno uspešno poslovanje podjetja ter koristi podjetju, vsem zaposlenim v njem, lokalni skupnosti in širši javnosti. Poročilo o trajnostnem razvoju je del Letnega poročila Skupine Telekom Slovenije.

Prepoznane prednosti vzpostavljenega sistema so: poslovno okolje, ki omogoča nadaljnji razvoj zaposlenih; izpolnjevanje ciljev v okviru ciljnega vodenja; izvajanje ukrepov v sklopu projekta Družini prijazno podjetje; odgovoren odnos do naravnega okolja; skrb za varno in zdravo delovno okolje; aktivnosti za zmanjševanje porabe energije in omejevanje emisij v okolje.

Slovenski institut za kakovost in meroslovje (SIQ) je na podlagi ugotovitev izdelal Poročilo št.: OSV 287/ 2010 o preverjanju Poročila o trajnostnem razvoju Telekoma Slovenije d. d. V Poročilu o preverjanju so navedena tudi priporočila za nadaljevanje dobrega delovanja vzpostavljenega sistema vodenja in nadaljnega izboljševanja na področju trajnostnega razvoja.

Ljubljana, 29. 3. 2010

Igor Likar
Direktor SIQ

Uvodna pojasnila

Računovodsko poročilo poleg uvodnih pojasnil sestavljata dve večji poglavji in sicer:

- računovodsko poročilo Skupine Telekom Slovenije in
- računovodsko poročilo Telekoma Slovenije, d. d.

Računovodsko poročilo Skupine Telekom Slovenije in Telekoma Slovenije, d. d. je pripravljeno v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU (v nadaljevanju MSRP).

Revizijska družba ERNST & YOUNG, Revizija in poslovno svetovanje d. o. o. je revidirala oba sklopa računovodskih poročil in za vsakega od njiju izdala ločeno mnenje, ki je priloženo k vsakemu od poročil.

Računovodsko poročilo Skupine Telekom Slovenije

6.2.1 Računovodski izkazi Skupine Telekom Slovenije

Uskupinjen izkaz poslovnega izida za leto, ki se je končalo 31. 12. 2009

V tisoč EUR	Pojasnilo	2009	2008
Čisti prihodki od prodaje	3	847.507	842.324
Drugi prihodki od poslovanja	4	8.599	9.411
Delež v rezultatu poslovanja skupnih podvigov		3.611	4.867
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		-52.393	-60.460
Stroški materiala		-15.899	-9.537
Stroški storitev	5	-339.784	-305.963
Stroški dela	6	-152.909	-144.551
Amortizacija	12, 13	-203.782	-183.750
Drugi odhodki poslovanja	7	-30.885	-23.845
Skupaj odhodki poslovanja		-795.652	-728.106
Dobiček iz poslovanja		64.065	128.496
Finančni prihodki	8	5.895	7.601
Finančni odhodki	9	-32.780	-21.192
Dobiček pred obdavčitvijo		37.180	114.905
Davek iz dobička	10	-12.572	-28.920
Čisti dobiček poslovnega leta		24.608	85.985
Pripadajoči:			
Večinski delež		24.608	85.818
Manjšinski delež		0	167
Dobiček na delnico - osnovni in popravljeni v EUR	11	3,78	13,19

Pojasnila so sestavni del uskupinjenih računovodskih izkazov.

Izkaz vseobsegajočega poslovnega izida za leto, ki se je končalo 31. 12. 2009

V tisoč EUR	2009	2008
Čisti dobiček obdobja	24.608	85.985
Prevrednotenje finančnih naložb namenjenih prodaji	-39	2.532
Odloženi davek	7	-543
Prevrednotenje finančnih naložb namenjenih prodaji v neto znesku	-32	1.989
Sprememba poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem	-4.796	-1.179
Odloženi davek	463	250
Prerazvrstitev sprememba poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem	4.698	-321
Odloženi davek	-444	-33
Sprememba poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem v neto znesku	-79	-1.283
Sprememba odloženega davka pri prevred. rezervah za opredmetena osnovna sredstva	0	2
Prevedbene rezerve	-2.966	0
Drug vseobsegajoči poslovni izid	-3.077	708
Celotni vseobsegajoči poslovni izid	21.531	86.693
Delež obvladujoče družbe	21.531	86.526
Delež manjšinskih lastnikov	0	167

Pojasnila so sestavni del uskupinjenih računovodskih izkazov.

Uskupinjena bilanca stanja na dan 31. 12. 2009

V tisoč EUR	Pojasnilo	31. 12. 2009	31. 12. 2008
SREDSTVA			
Neopredmetena sredstva	12	351.951	255.144
Opredmetena osnovna sredstva	13	1.255.364	1.175.639
Naložbe v skupne podvige	14	38.863	38.619
Druge finančne naložbe	15	14.661	18.525
Ostala dolgoročna sredstva	16	27.289	29.578
Naložbene nepremičnine	17	5.121	5.253
Odložene terjatve za davek	18	6.546	4.275
Skupaj dolgoročna sredstva		1.699.795	1.527.033
Sredstva za odtujitev		1.156	627
Zaloge	19	24.998	28.421
Poslovne in druge terjatve	20	204.496	187.917
Terjatve za davek iz dobička		15.307	4.399
Kratkoročne finančne naložbe	21	554	21.121
Denar in denarni ustrezniki	22	21.210	18.845
Skupaj kratkoročna sredstva		267.721	261.330
Skupaj sredstva		1.967.516	1.788.363

Pojasnila so sestavni del uskupinjenih računovodskih izkazov.

Uskupinjena bilanca stanja na dan 31. 12. 2009

V tisoč EUR	Pojasnilo	31. 12. 2009	31. 12. 2008
KAPITAL IN OBVEZNOSTI			
Vpoklicani kapital	23	272.721	272.721
Lastne delnice	23	-3.671	-3.671
Rezerve	23	584.370	550.683
Zadržani čisti poslovni izid	23	102.762	143.040
Prevrednotovalne rezerve za opredmetena osnovna sredstva	23	93.289	101.031
Prevrednotovalne rezerve za finančne instrumente	23	1.515	1.626
Prevedbene rezerve	23	-2.961	5
Manjšinski delež		0	235
Skupaj kapital in rezerve		1.048.025	1.065.670
Dolgoročno odloženi prihodki	24	8.528	9.169
Rezervacije	25	30.529	30.580
Prejeta dolgoročna posojila in krediti	26	254.683	241.145
Druge dolgoročne obveznosti	27	326.366	63.909
Odložene obveznosti za davek	18	3.294	0
Skupaj dolgoročne obveznosti		623.400	344.803
Poslovne in druge obveznosti	28	158.591	159.240
Obveznost za davek iz dobička		251	1.954
Prejeta kratkoročna posojila in krediti	26	56.277	177.431
Druge kratkoročne finančne obveznosti	29	38.871	1.411
Kratkoročno odloženi prihodki	30	19.238	18.437
Vnaprej vračunani stroški in odhodki		22.863	19.417
Skupaj kratkoročne obveznosti		296.091	377.890
Skupaj obveznosti		919.491	722.693
Skupaj kapital in obveznosti		1.967.516	1.788.363

Pojasnila so sestavni del uskupinjenih računovodskih izkazov.

Uskupinjen izkaz gibanja kapitala za leto, ki se je končalo 31. 12. 2009

V tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Lastne delnice	Rezerve	Zadržani čisti poslovni izid	Prevred. rezerve za opredm. osnovna sredstva	Prev. finan. naložb nam. prod. v neto znesku	Spr. pošt. vred. fin. ins. za var. pred. tveg. v neto zn.	Pre-vedbena rezerva	Skupaj kapital večinskega lastnika	Manjšinski delež	Skupaj
Stanje											
1. 1. 2009	272.721	-3.671	550.683	143.040	101.031	2.326	-700	5	1.065.435	235	1.065.670
Čisti poslovni izid obdobja				24.608					24.608	0	24.608
Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja						-32	-79	-2.966	-3.077		-3.077
Vseobsegajoči poslovni izid obdobja skupaj											
	0	0	0	24.608	0	-32	-79	-2.966	21.531	0	21.531
Prenos v zadržani čisti poslovni izid in rezerve			5.043	2.655	-7.698						0
Prenos na zakonske rezerve			680	-680							0
Prenos na druge rezerve po sklepu uprave			28.012	-28.012							0
Izplačilo dividend				-39.033					-39.033	-180	-39.213
Drugo			-48	184	-44				92	-55	37
Stanje 31. 12. 2009											
	272.721	-3.671	584.370	102.762	93.289	2.294	-779	-2.961	1.048.025	0	1.048.025

Pojasnila so sestavni del uskupinjenih računovodskih izkazov.

Uskupinjen izkaz gibanja kapitala za leto, ki se je končalo 31. 12. 2008

V tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Lastne delnice	Rezerve	Zadržani čisti poslovni izid	Prevred. rezerve za opredm. osnovna sredstva	Prev. finan. naložb nam. prod. v neto znesku	Spr. pošt. vred. fin. ins. za var. pred. tveg. v neto zn.	Pre-vedbena rezerva	Skupaj kapital večinskega lastnika	Manjšinski delež	Skupaj
Stanje											
1. 1. 2008	272.721	-3.671	294.379	389.580	108.690	337	583	5	1.062.624	117	1.062.741
Čisti poslovni izid obdobja				85.818					85.818	167	85.985
Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja					2	1.989	-1.283	0	708		708
Vseobsegajoči poslovni izid obdobja skupaj											
	0	0	0	85.818	2	1.989	-1.283	0	86.526	167	86.693
Prenos v zadržani čisti poslovni izid in rezerve			5.043	2.618	-7.661				0		0
Prenos na rezerve			219.171	-219.171					0		0
Prenos na druge rezerve po sklepu uprave			32.087	-32.087					0		0
Izplačilo dividend				-83.270					-83.270	0	-83.270
Drugo			3	-448					-445	-49	-494
Stanje 31. 12. 2008											
	272.721	-3.671	550.683	143.040	101.031	2.326	-700	5	1.065.435	235	1.065.670

Uskupinjen izkaz denarnih tokov za leto, ki se je končalo 31. 12. 2009

V tisoč EUR	2009	2008
Denarni tokovi pri poslovanju		
Čisti dobiček pred obdavčitvijo	37.180	114.905
Prilagoditve za:		
Amortizacijo neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev	203.782	183.750
Amortizacijo naložbenih nepremičnin	43	73
Slabitve in odpise opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev	5.291	1.572
Dobiček/izguba pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	-1.927	-3.335
Finančni prihodki	-5.895	-7.601
Finančni odhodki	32.780	21.192
Spremembo sredstev za odtujitev	-529	10
Spremembo poslovnih in drugih terjatev	-16.579	-18.215
Spremembo drugih dolgoročnih sredstev	2.421	-6.428
Spremembo zalog	3.423	-3.197
Spremembo rezervacij	-51	2.047
Spremembo dolgoročno in kratkoročno odloženih prihodkov	160	3.091
Spremembo vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov	3.446	3.803
Spremembo poslovnih in drugih obveznosti	-545	20.648
Plačani davek iz dobička	-27.562	-41.027
Čista denarna sredstva iz poslovanja	235.438	271.288
Denarni tokovi iz naložbenja		
Prejemki pri naložbenju	37.218	15.002
Prejemki od prodaje osnovnih sredstev	5.836	5.433
Prejete dividende	3.793	4.491
Prejete obresti	1.064	2.478
Odtujitev dolgoročnih finančnih naložb	6.008	2.400
Odtujitev kratkoročnih finančnih naložb	20.517	200
Izdatki pri naložbenju	-402.371	-251.830
Nakup opredmetenih osnovnih sredstev	-158.052	-204.210
Nakup neopredmetenih dolgoročnih sredstev	-26.724	-30.295
Nakup naložbenih nepremičnin	0	-92
Nakup finančnih naložb	0	-324
Naložbe v odvisne in pridružene družbe, zmanjšane za prevzeta den. sred. in odkupi manjšinskih deležev	-217.558	-12.103
Finančne naložbe v obliki danih posojil	-37	-4.806
Čista denarna sredstva porabljenja pri naložbenju	-365.153	-236.828
Denarni tokovi iz financiranja		
Prejemki pri financiranju	682.058	113.071
Vplačani kapital	3.625	9.169
Prejeta dolgoročna posojila	346.762	87.891
Prejeta kratkoročna posojila	33.996	16.011
Izdaja obveznic	297.675	0
Izdatki pri financiranju	-549.978	-189.293
Odplačila kratkoročnih posojil	-71.890	-39.845
Odplačila dolgoročnih posojil	-415.557	-45.982
Plačane obresti	-23.317	-20.286
Izplačilo dividend	-39.214	-83.180
Čista denarna sredstva porabljenja pri financiranju	132.080	-76.222
Čisto povečanje/zmanjšanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	2.365	-41.762
Končno stanje denarnih sredstev	21.210	18.845
Začetno stanje denarnih sredstev	18.845	60.607

Pojasnila so sestavni del uskupinjenih računovodskih izkazov.

6.2.2 Pojasnila postavk skupinskih računovodskih izkazov in povzetek pomembnih računovodskih usmeritev Skupine Telekom Slovenije

1. Splošni podatki

Računovodski izkazi

Računovodski izkazi so uskupinjeni računovodski izkazi Skupine Telekom Slovenije (v nadaljevanju skupina) za poslovno leto, ki se je končalo 31. 12. 2009.

V skladu z določbami 54. člena Zakona o gospodarskih družbah, mora Skupina sestaviti in objaviti letno poročilo in s tem letne uskupinjene računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), saj so delnice matične družbe uvrščene na Ljubljansko borzo vrednostnih papirjev.

Računovodske izkaze je odobrila uprava dne 23. 3. 2010

Skupino Telekom Slovenije sestavlja matična družba Telekom Slovenije, d. d. in naslednje odvisne družbe oziroma skupine:

- Mobitel, d. d., (100%),
- GVO, d. o. o., (100%),
- skupina Najdi, informacijske storitve, (100%),
- Avtenta.si, d. o. o., (100%),
- Soline, d. o. o., v 100% lastništvu Mobitela, d. d.,
- Planet 9, d. o. o., v 50% lastništvu Telekoma Slovenije, d. d. in 50% lastništvu Mobitela, d. d.,
- skupina Ipko, Kosovo, (93,11%),
- On.net, d. o. o., Makedonija, (83,38%),
- Aneks, d. o. o., Bosna in Hercegovina (70%),
- skupina Primo, Albanija (75%), v letu 2009 preimenovana iz skupine AOL SP,
- SIOL, d. o. o., Hrvaška (100%),
- skupina SIOL, B.V., Nizozemska (100%), pridobljena v letu 2009, ki poleg matične družbe SIOL, B.V. vključuje še hčerinsko družbo One, d. d., Makedonija, katere 100% lastnica je,
- Germanos Telecom, d. d., Makedonija (100%), pridobljen v letu 2009 in
- Digi Plus Multimedija, d. o. o., Makedonija (100 %), ustanovljen v letu 2009.

V letu 2009 se je v skupini Najdi.si družba Najdi.si, d. o. o. pripojila k družbi Interseek, d. o. o., ki se je preimenovala v družbo Najdi.si, d. o. o. Matična družba Najdi.si, d. o. o. ima 100% delež v sledečih odvisnih družbah: Pogodak tražilica, d. o. o. na Hrvaškem, Pogodak, d. o. o., Srbija ter 50,1% delež v odvisni družbi Meganet, d. o. o., Slovenija. V mesecu juliju je matična družba Telekom Slovenije, d. d. realizirala nakupno opcijo še za 25% delež družbe Najdi.si, d. o. o. in s tem postala 100% lastnica. V začetku zadnjega četrletja se je družba Najdi.si, d. o. o. pripojila k družbi Teledat, d. o. o., le-ta pa se je preimenovala v Najdi, informacijske storitve, d. o. o.

V skupini Ipko ima matična družba Ipko, d. o. o. 100% lastništvo v družbi Ipko, d. o. o., Albanija in 100% lastništvo v družbi Mediaworks, d. o. o. V mesecu decembru je Telekom Slovenije, d. d. realiziral nakupno opcijo za 29,36% delež in s tem se je lastništvo povečalo na 93,11%, za preostali delež pa še obstoji nakupna opcija matične družbe oziroma prodajna opcija manjšinskih lastnikov.

V skupini Primo sta se matični družbi Primo, d. o. o., ki je nastala s preimenovanjem družbe AOL SP, d. o. o., pripojili njeni odvisni družbi AFB, d. o. o., Albanija in H-Communications, d. o. o., Albanija, družba Primo, d. o. o. ima 100% delež tudi v družbi Bindi Integrated Service.d. o. o.

Družba One, d. d. je nastala s preimenovanjem družbe Cosmofon, d. d. konec oktobra 2009.

Telekom Slovenije, d. d., ima 100% ekonomsko lastništvo v vseh svojih odvisnih družbah zaradi pridobljenih nakupnih opcij in podelitve prodajnih opcij manjšinskim delničarjem.

M-Pay, d. o. o. je v 50% lasti odvisne družbe Mobitel, d. d., naložbo v skupni podvig pa predstavlja 50% delež v družbi Gibtelecom, d. o. o. Obe družbi sta v uskupinjene izkaze vključeni po kapitalski metodi.

Splošno o matični družbi

Telekom Slovenije, d. d. je delniška družba s sedežem na Cigaletovi 15, Ljubljana, Slovenija, ustanovljena in deluje v Sloveniji. Delnice matične družbe so uvrščene v redno kotacijo Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.

Na dan 31. 12. 2009 ima Republika Slovenija 3.434.021 delnic oziroma 52,54% delež v družbi Telekom Slovenije, d. d.

Glavne aktivnosti

Telekom Slovenije, d. d. je lastnik večine telekomunikacijskih kapacitet na področju Slovenije. Družba je vodilni ponudnik telekomunikacijskih storitev v notranjem in mednarodnem prometu na področju fiksne telefonije, širokopasovnih storitev v notranjem prometu ter drugih telekomunikacijskih storitev in prodaje pretežno telekomunikacijskega trgovskega blaga.

Osnovne dejavnosti družbe Mobitel, d. d., so postavitve in upravljanje z infrastrukturo za mobilne telekomunikacije, opravljanje telekomunikacijskih storitev na področju javnih mobilnih telekomunikacij ter prodaja blaga - mobilnih telefonskih naprav in pribora.

Družba Mobitel, d. d., ima dve odvisni družbi:

- Soline, pridelava soli, d. o. o., ki je v 100% lasti družbe Mobitel, d. d. od leta 2002, njena osnovna dejavnost je tradicionalna pridelava soli ter ohranjanje in upravljanje krajinskega parka,
- Planet 9, d. o. o., ustanovljen junija 2003 z družbo Siol, d. o. o. (ki se je združila z družbo Telekom Slovenije, d. d. leta 2007), je ponudnik multimedijskih vsebin in storitev za uporabnike mobilnega radijskega in internetnega omrežja.

Družba je tudi 50% lastnik družbe M-Pay, d. o. o., katere glavna dejavnost je procesiranje mobilnih plačil.

Družba GVO, d. o. o. izvaja gradbena in vzdrževalna dela na telekomunikacijskem kablenskem omrežju predvsem za družbo Telekom Slovenije, d. d.

V skupini Najdi, informacijske storitve je družba Najdi, informacijske storitve, d. o. o. izdajatelj telefonskega imenika in zagotavlja službo posredovanja informacij, skrbi za urejanje poslovnih baz ter je pa tudi

ponudnik internetnih storitev v Sloveniji in preko svojih hčerinskih družb tudi na Hrvaškem in v Srbiji.

Avtenta.si, d. o. o., je sistemski integrator poslovnih komunikacij.

Družbe skupine Ipko na Kosovu opravljajo telekomunikacijske storitve.

Skupina Telekom Slovenije je ponudnik internetnih storitev tudi preko svojih odvisnih družb Aneks, d. o. o. v Bosni in Hercegovini in On.net, d. o. o. v Makedoniji.

Družbe v skupini Primo opravljajo storitve interneta, ukvarjajo pa se tudi s fiksno telefonijo.

Družba One, d. d. je ponudnik integriranih telekomunikacijskih storitev z močnim telekomunikacijskim omrežjem in razširjeno prodajno mrežo v okviru družbe Germanos Telecom, d. d.

Digi Plus Multimedija, d. o. o. v Makedoniji trži storitve digitalne televizije.

Družba Gibtelecom, d. o. o. je ponudnik telekomunikacijskih storitev v Gibraltaru.

Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

Pomembne računovodske usmeritve, uporabljene pri sestavi uskupinjenih računovodskih izkazov Skupine Telekom Slovenije so predstavljene v nadaljevanju.

a. Izjava o skladnosti

Priloženi uskupinjeni računovodski izkazi Skupine Telekom Slovenije so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP).

Z dnem uvrstitve na borzo je Skupina Telekom Slovenije dolžna sestaviti skupinske računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela EU (Regulativa (EC) št. 1606/2002). Na dan bilance stanja, glede na proces potrjevanja standardov v EU, ni razlik v računovodskih usmeritvah Skupine Telekom Slovenije med uporabljenimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) ter Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela EU.

b. Osnove za izdelavo računovodskih izkazov

Pripravljeni so na podlagi izvirnih vrednosti, razen sredstev, namenjenih za prodajo in izvedenih finančnih instrumentov, ki so vrednotena po pošteni vrednosti ter posameznih vrst opredmetenih osnovnih sredstev, ki so bila prevrednotena na pošteno vrednost v skladu z MRS 16 (glej računovodsko usmeritev pod točko j. Opredmetena osnovna sredstva).

Uporabljene računovodske usmeritve so enake kot v preteklih letih, z izjemo **novi sprejeti standardi in pojasnil**, kar je navedeno v nadaljevanju.

Uporaba teh standardov in pojasnil ni imela pomembnega vpliva na finančni položaj ali poslovanje Skupine Telekom Slovenije.

MRS 1 - Prenovljeno predstavljanje računovodskih izkazov.

Standard loči med lastniškimi in nelastniškimi spremembami v kapitalu. V skladu s prenovljenim standardom morajo podjetja v izkazu gibanja kapitala podrobno prikazati samo transakcije z lastniki, vse nelastniške spremembe v kapitalu pa v eni sami vrstici. Poleg tega standard uvaja izkaz vseobsegajočega poslovnega izida, v katerem so pripoznane vse postavke prihodkov in odhodkov, ki so vključene v določitev čistega poslovnega izida (dobiček ali izguba), kakor tudi vse druge postavke prihodkov in odhodkov in sicer ali v enem vseobsegajočem izkazu ali dveh medsebojno povezanih izkazih. Družbe v skupini so se opredelile za uporabo dveh ločenih, medsebojno povezanih izkazov.

MRS 23 - Stroški izposojanja

Prenovljeni standard zahteva usredstevanje stroškov izposojanja, ki so neposredno povezani s sredstvom, ki izpolnjuje dane kriterije. Družbe skupine so skladno s tem prilagodile svojo računovodsko usmeritev. V skladu s prehodnimi zahtevami standarda so družbe v skupini zahteve prenovljenega standarda uvedle za prihodnja obdobja in stroške izposojanja, ki so neposredno povezani z ustreznim sredstvom, usredstevile z začetno uporabo na ali po 1. 1. 2009. Družbe niso prilagodile stroškov, ki so nastali pred navedenim datumom in, ki so bili pripoznani kot odhodek.

MSRP 2 - Plačilo z delnicami (dopolnila) - Pogoji za podelitev in preklici
Dopolnila k MSRP 2 pojasnjujejo opredelitev pogojev za podelitev in določajo računovodsko obravnavo plačila, ki je preklicano, ker pogoji za ne podelitev niso izpolnjeni.

MSRP 7 - Finančni instrumenti: Razkritja

Spremenjeni standard zahteva dodatna razkritja o merjenju poštene vrednosti in likvidnostnega tveganja. Merjenje poštene vrednosti morajo podjetja razkriti po viru vrednotenja z uporabo tristopenjske hierarhije za vsako vrsto finančnih instrumentov. Poleg tega morajo podjetja pripraviti tudi uskladitev začetnega in končnega stanja tretje kategorije merjenja poštene vrednosti, kakor tudi vse pomembne prenose med prvo in drugo kategorijo merjenja poštene vrednosti. Spremembe standarda tudi pojasnjujejo zahteve v zvezi z razkritjem likvidnostnega tveganja. Spremembe vplivajo na razkritja merjenja poštene vrednosti in likvidnostnega tveganja.

MSRP 8 - Poslovni odseki

Standard zahteva razkritja poslovanja po segmentih v skladu z zahtevami posloводства za notranje potrebe in nadomešča zahtevo o določanju in poročanju po področnih in območnih odsekih. V primeru, da so rezultati izkazani v skladu z zahtevami posloводства za notranje potrebe drugačni od rezultatov v računovodskih izkazih, mora posloводство te razlike pojasniti v računovodskih izkazih.

Dopolnila k MRS 32 in MRS 1 - Finančni instrumenti s prodajno opcijo.

Dopolnilo k MRS 32 zahteva, da podjetja določene finančne instrumente s prodajno opcijo in obveznosti, ki izhajajo iz likvidacije, razvrstijo med kapital, če so izpolnjeni določeni kriteriji. Dopolnila k MRS 1 zahtevajo

razkritje določenih informacij v zvezi s finančnimi instrumenti s prodajno opcijo, ki so pripoznani v kapitalu.

OPMSRP 9 - Ponovna ocena vgrajenih izpeljanih finančnih instrumentov in **MRS 39** - Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje

Dopolnila OPMSRP 9 zahtevajo, da podjetja presodijo, ali morajo vgrajene izpeljane finančne instrumente ločiti od gostiteljske pogodbe, kadar podjetja prerazporedijo hibridno finančno sredstvo iz skupine po poštenu vrednosti skozi poslovni izid. Navedeno presojo morajo podjetja narediti z upoštevanjem okoliščin, ki so obstajale na datum, ko je podjetje prvič postalo pogodbenik ali na datum spremembe pogodbe, ki pomembno vpliva na denarni tok iz pogodbe in sicer kasnejšega od obeh. MRS 39 sedaj določa, da če vgrajenih izpeljanih finančnih instrumentov podjetja ne morejo z gotovostjo izmeriti, morajo celotni hibridni instrumenti ostati v skupini po poštenu vrednosti skozi poslovni izid.

OPMSRP 12 - Dogovori o koncesijah

To pojasnilo vsebuje navodilo za računovodsko obravnavo pogodbenih obvez podjetij, ki opravljajo javne službe. Pojasnilo zahteva, da upravljalec sredstev ne sme le teh prikazati kot svoja opredmetena osnovna sredstva, temveč kot finančno naložbo in/ali neopredmeteno sredstvo.

OPMSRP 13 - Program zvestobe kupcev

Pojasnilo zahteva, da podjetja obravnavajo dobroimetje, odobreno kupcu zaradi njegove zvestobe, ločeno od prodajne transakcije, za katero je kupcu dobroimetje odobreno. Del poštene vrednosti odobrenega dobroimetja podjetja razporedijo na dobroimetje in odložene prihodke, ki so pripoznani med prihodki v obdobju izplačil dobroimetja. Nekatere družbe v skupini so uvedle program zvestobe kupcev v letu 2009. Kupci so na osnovi zbranih točk razvrščeni v skupine, na osnovi katerih so deležni popusta pri naročnini in imajo možnost obročnega nakupa določenega blaga s popustom.

V skladu z novo računovodsko usmeritvijo družbe skupine odobreno dobroimetje porazdelijo med prodane proizvode in storitve in izdane točke, pri čemer je dobroimetje, ki je pripoznano v točkah enako njihovi poštenu vrednosti. Pošteno vrednost točk se določi s pomočjo statistične analize. Poštena vrednost izdane točke se evidentira med odloženimi prihodki in pripozna kot prihodek ob unovenjenju točk.

OPMSRP 15 - Pogodbe za gradnjo nepremičnin

Pojasnilo morajo podjetja uporabiti za nazaj. Pojasnilo daje napotek kdaj in kako morajo podjetja pripoznati prihodke in z njimi povezane odhodke od prodaje enote nepremičnin, kadar graditelj in kupec podpišeta pogodbo pred zaključkom gradnje. Poleg tega pojasnilo vsebuje napotek za določitev ali pogodba izpolnjuje kriterije MRS 11 ali MRS 18.

OPMSRP 16 - Varovanje pred tveganjem neto naložb v podjetja v tujini
Pojasnilo morajo podjetja uporabiti za prihodnja obdobja. OPMSRP 16 pojasnjuje obračunavanje varovanja pred tveganjem neto naložb in daje navodila za določanje valutnih tveganj, ki izpolnjujejo kriterij za računovodsko varovanje neto naložb, pripoznavanje neto naložb v skupini in kako določiti višino pozitivnih ali negativnih tečajnih razlik, ki izhajajo iz prevedbe neto naložbe in instrumenta varovanja, ki ga morajo podjetja reciklirati ob odsvojitvi neto naložbe.

Izboljšave MSRP

Maja 2008 je Odbor izdal svoj prvi sklop **dopolnil k mednarodnim standardom**, prvenstveno z namenom, da bi odpravil vsa neskladja in podrobneje pojasnil besedilo. Za vsak standard veljajo ločene prehodne določbe.

Uvedba teh sprememb je vplivala na spremembe računovodskih usmeritev družb v skupini, nima pa vpliva na finančni položaj ali poslovanje katere od družb.

MRS 1 - Predstavljanje računovodskih izkazov

Sredstva in obveznosti, ki so namenjena trgovanju v skladu z MRS 39 Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje, v uskupinjeni bilanci stanja niso avtomatično uvrščena med kratkoročna sredstva. Zaradi spremembe standarda v uskupinjeni bilanci stanja ni izvedene prerazporeditve finančnih instrumentov iz kratkoročnih na dolgoročna ali obratno.

MRS 16 - Opredmetena osnovna sredstva (nepremičnine, naprave in oprema)

Izraz »čista prodajna cena« zamenja nov izraz »poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje«. Opredmetena osnovna sredstva, ki jih družbe dajejo v najem in jih po zaključku najema običajno odsvojijo v teku rednega poslovanja, morajo po zaključku najema, ko so opredmetena osnovna sredstva na razpolago za prodajo, prenesti med zaloge.

MRS 23 - Stroški izposojanja

Standard uvaja novo opredelitev stroškov izposojanja z namenom združitve dveh postavk, ki se štejeta za sestavni del stroškov izposojanja, v eno samo postavko - stroški obresti obračunani na podlagi učinkovite obrestne mere v skladu z MRS 39. Družbe v skupini so ustrezno spremenile svojo računovodsko usmeritev.

MRS 38 - Neopredmetena sredstva.

Podjetja pripoznajo stroške reklame in promocije, ko pridobijo pravico do blaga ali ob prejemu storitev. Novi standard odpravlja napotilo na uporabo metode enakomernega časovnega amortiziranja, razen če obstajajo prepričljivi dokazi, da je v danih okoliščinah ustrenejša kak druga metoda. Družbe v skupini so ponovno ocenile življenjske dobe neopredmetenih sredstev in ugotovile, da je uporaba metode enakomernega časovnega amortiziranja še vedno ustrezna.

Dopolnila, ki niso vplivala na spremembe računovodskih usmeritev družb v skupini, finančni položaj ali poslovanje:

MSRP 5 - Nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje

MSRP 7 - Finančni instrumenti: Razkritja

MRS 8 - Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake

MRS 10 - Dogodki po datumu bilance stanja

MRS 18 - Prihodki

MRS 19 - Zaslužki zaposlencev

MRS 20 - Obračunavanje državnih podpor in razkrivanje državne pomoči

MRS 27 - Skupinski in ločeni računovodski izkazi

MRS 28 - Finančne naložbe v pridružena podjetja

MRS 29 - Računovodsko poročanje v hiperinflacijskih gospodarstvih

MRS 31 - Deleži v skupnih podvigih

MRS 34 - Medletno računovodsko poročanje

MRS 36 - Oslabitev sredstev

MRS 39 - Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje

MRS 40 - Naložbene nepremičnine

c. Osnove za uskupinjevanje

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni iz računovodskih izkazov družbe Telekom Slovenija, d. d. in njenih odvisnih družb na dan 31. december 2009. Računovodski izkazi družb v skupini so pripravljani za isto poročevalsko obdobje kot računovodski izkazi matične družbe, z uporabo istih računovodskih usmeritev. V primeru različnih računovodskih usmeritev, posamezne družbe pripravijo potrebne prilagoditve svojih računovodskih izkazov, ki so podlaga za pripravo uskupinjenih računovodskih izkazov.

Ob pripravi uskupinjenih računovodskih izkazov so izločeni vsi posli, stanja in nerealizirani dobički transakcij med povezanimi družbami.

Za vse odvisne družbe se uporablja metoda popolnega uskupinjevanja od dne, ko matična družba ali družba v skupini obvladuje odvisno družbo. Iz skupine so odvisne družbe izključene v trenutku, ko preneha kontrolni vpliv matične družbe ali družbe v skupini. V primeru, da pomemben vpliv nad odvisno družbo preneha med letom, uskupinjeni računovodski izkazi vsebujejo rezultat skupine vse do dne, ko je še obstajala kontrola nad odvisno družbo.

Manjšinski delež predstavlja del dobička ali izgube in čistih sredstev skupine, ki niso v lasti skupine in se v uskupinjenem izkazu poslovnega izida in v kapitalu v okviru uskupinjene bilance stanja ločeno prikažejo od večinskega deleža. Pridobitev manjšinskega deleža je pripoznana kot kapitalska transakcija v višini razlike med plačano kupnino in knjigovodsko vrednostjo pridobljenega deleža čistih sredstev.

Če pri poslovni združitvi skupina pridobi manj kot 100% delež v pridobljeni družbi in skupina izda prodajno opcijo manjšinskim lastnikom za pridobitev preostalih delnic, ki je izvedljiva kasneje, potem je prodajna opcija na manjšinski kapital pripoznana kot obveznost med drugimi dolgoročnimi obveznostmi (pojasnilo 27), ter se odpravi pripoznanje manjšinskega kapitala. Prodajne opcije manjšinskih lastnikov so pripoznane samo za sedanjo obvezo ter če je odliv sredstev verjetnejši kot ne in katere velikost je bilo mogoče zanesljivo oceniti. Vrednost prodajne opcije povečuje vrednost dobrega imena nastalega pri poslovni združitvi. Vse kasnejše spremembe prodajnih opcij so pripoznane kot popravek dobrega imena.

Poslovne združitve so obračunane z uporabo nakupne metode. Stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati poslovni združitvi, povečujejo nabavno vrednost naložbe. Po začetnem pripoznanju je dobro ime, nastalo pri poslovni združitvi kot presežek kupnine nad prevzetim čistim premoženjem podjetja, izkazano po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Pri finančnih naložbah v pridružena podjetja in deležih v skupaj obvladovanih družbah se uporablja kapitalska metoda.

d. Funkcionalna valuta in poslovni dogodki v tuji valuti

Uskupinjeni računovodski izkazi se predstavijo v tisoč evrih (tisoč EUR), ki je funkcionalna in predstavljena valuta matične družbe ter odvisnih družb v Sloveniji. Transakcije, izražene v tuji valuti, se preračunajo v funkcionalno valuto z dnevnim tečajem menjave na dan transakcije.

Denarna sredstva, terjatve in obveznosti se na dan bilance stanja preračuna v funkcionalno valuto z uporabo dnevnega tečaja menjave na dan bilance stanja. Vse tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Nedenarna sredstva in obveznosti v tuji valuti, ki so merjena po izvirni vrednosti, se preračuna z uporabo tečaja, veljavnega na dan transakcije.

Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti, merjena po poštteni vrednosti, se preračuna z uporabo tečaja na dan, ko je bila določena pošttena vrednost.

Odvisne družbe oziroma skupine družb iz tujine uporabljajo sledeče funkcionalne valute:

- skupina Ipko, Kosovo - EURO,
- On.net, d. o. o., Makedonija - makedonski denar,
- Aneks, d. o. o., Bosna in Hercegovina - konvertibilna marka,
- skupina Primo, Albanija - LEK,
- SIOL, d. o. o., Hrvaška - kuna,
- skupina SIOL, B.V., Nizozemska - EURO,
- Germanos Telecom, d. d., Makedonija - makedonski denar
- Digi Plus Multimedija, d. o. o., Makedonija - makedonski denar.

Na poročevalski dan odvisne družbe v tujini preračunajo računovodske izkaze v predstavitevno valuto skupinskih računovodskih izkazov. Za bilanco stanja je uporabljen tečaj Banke Slovenije na dan bilance stanja, za izkaz poslovnega izida pa tehtani povprečni tečaj poročevalskega obdobja.

Tečajne razlike, ki nastanejo pri preračunu iz funkcionalnih v predstavitevno valuto, se izkažejo neposredno v kapitalu in v izkazu vseobsegajočega poslovnega izida kot prevedbena rezerva, vse dokler odvisna družba v tujini ni odtujena, tedaj pa se tečajne razlike pripoznajo v izkazu poslovnega izida in kot prerazvrstitev v izkazu vseobsegajočega poslovnega izida.

e. Dobiček iz poslovanja

Dobiček iz poslovanja je opredeljen kot dobiček pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. V dobičku iz poslovanja so vključeni tudi deleži v rezultatu poslovanja skupnih podvigov. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v banki, depozitov, naložb

namenjenih za prodajo, plačane obresti od posojil, dobiček ali izgubo iz prodaje finančnih instrumentov namenjenih za prodajo ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh denarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

f. Pomembne računovodske ocene

Priprava računovodskih izkazov zahteva od poslovdstev določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družb v skupini ter razkritje potencialnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov družb v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja.

Poslovodske ocene med drugim zajemajo naslednje postavke:

- amortizacijsko dobo in preostalo vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev,
- popravke vrednosti zalog in dvomljivih terjatev in
- tožbene zahteve.

Bodočih dogodkov in njihovega vpliva ni možno določiti z gotovostjo. Prav zaradi tega je potrebno pri računovodskih ocenah uporabiti presojo, saj se računovodske ocene spreminjajo glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije ter kot posledica sprememb poslovnega okolja, v katerem Skupina deluje. Dejanske vrednosti se lahko razlikujejo od ocenjenih.

Glavne predpostavke, ki se nanašajo na prihodnost, in dejavniki negotovosti na dan bilance stanja, ki bi lahko imeli pomemben vpliv na prilagoditve neodpisane vrednosti sredstev in obveznosti v naslednjem letu, so prikazani v nadaljevanju.

Rezervacije in pogojne obveznosti

Kot je navedeno v pojasnilih 25 in 32, so nekatere od družb v skupini udeležene v določenih sodnih in administrativnih sporih, ki vključujejo tudi tiste, ki se nanašajo na cenovno politiko posamezne družbe.

Družbe skupine obveznosti z nedoločeno višino in nedoločenim časovnim nastankom obravnavajo glede na oceno poslovdstva glede višine in časovnega nastanka obveznosti in verjetnosti odtoka sredstev, ki bi bila potrebna za poravnavo obveznosti, tako pravnih kot posrednih.

Rezervacija je pripoznana, ko imajo družbe sedanjo obvezo kot posledico preteklih dogodkov, in je verjetno, da bo za njeno poravnavo potreben odtok gospodarskih dejavnikov, prav tako pa se da dokaj zanesljivo oceniti njeno višino.

Možne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, ker bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar pa družbe v skupni ne morejo vplivati.

Poslovodstvo posamezne družbe redno preverja, če je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi in če le-ta postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se zanj v računovodskih izkazih oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti.

Mednarodno povezovanje

Družbe v skupini sklepajo pogodbe in izvajajo storitve mednarodnega povezovanja. Prihodki od mednarodnega povezovanja so pripoznani na osnovi primerne ocene pričakovane vrednosti. Ta ocena se redno preverja, ne glede na to pa se lahko končni dogovor in zaračunavanje s posameznimi operaterji opravi tudi do enkrat letno ali pogostejše.

Slabitev UMTS licence v Sloveniji, GSM licence na Kosovu ter GSM in UMTS licence v Makedoniji

Ugotovljeno je, da v letu 2009 ni bilo nikakršnih pokazateljev, ki bi nakazovali potrebo po slabitvi UMTS in GSM licence in skladno s tem tudi ni bilo preverjanja vrednosti le-te. Neodpisana vrednost UMTS licence na dan 31. 12. 2009 je 57.548 tisoč EUR (31. 12. 2008: 52.725 tisoč EUR). Neodpisana vrednost GSM licence na dan 31. 12. 2009 je 84.274 tisoč EUR (31. 12. 2008: 65.833 tisoč EUR). Podrobnejša obrazložitev je navedena v pojasnilu 12.

Slabitev dobrega imena

Najmanj enkrat letno se preverja kriterije za slabitev dobrega imena. To zahteva ocenitev vrednosti pri uporabi denar ustvarjajoče enote, kateri pripada dobro ime. Določitev sedanje vrednosti bodočih denarnih tokov zahteva od poslovdstva oceno pričakovanih denarnih tokov iz denar ustvarjajoče enote, kot tudi določitev primerne diskontne stopnje. Neodpisana vrednost dobrega imena na dan 31. 12. 2009 je 104.751 tisoč EUR (31. 12. 2008: 57.652 tisoč EUR). Nadaljnja pojasnila so navedena v pojasnilu 12.

g. Pomembne poslovodske presoje

Pri uporabi računovodskih usmeritev je moralo poslovodstvo poleg ocen, ki najbolj pomembno vplivajo na vrednosti v računovodskih izkazih, presoditi o vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev.

Poslovodstvo meni, da ni nikakršnih pokazateljev, ki bi nakazovali potrebo po oslavitvi opredmetenih osnovnih sredstev ali neopredmetenih sredstev in ni pokazateljev obstoja pomembnih razlik med pošteno in neodpisano vrednostjo opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev.

h. Predčasna uporaba MSRP in OPMSRP pojasnil, ki še niso veljavna

Družbe Skupine Telekom Slovenije niso predčasno uporabile nobenega standarda ali pojasnila, ki še niso veljavna in bodo pričela veljati v prihodnosti.

Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja **bodo morale družbe za prihodnja obdobja upoštevati sledeče prenovljene standarde:**

MSRP 3R - Poslovne združitve in **MRS 27R** - Skupinski in ločeni računovodski izkazi

Prenovljena standarda sta bila objavljena v januarju 2008 z začetkom obvezne uporabe za obdobja, ki se začnejo 1. 7. 2009. MRSP 3R uvaja številne spremembe pri obračunavanju poslovnih združitvev, ki bodo vplivale na višino pripoznanega dobrega imena, rezultatov v obdobju nakupa, kakor tudi na rezultate podjetja v prihodnjih poslovnih obdobjih.

MRS 27R zahteva, da podjetja obračunajo spremembe v lastniškem deležu odvisnih družb kot spremembo v kapitalu. Posledično te spremembe ne bodo vplivale niti na dobro ime niti na dobiček ali izgubo podjetja. Poleg tega prenovljeni standard spreminja metodo obračunavanja izgube odvisne družbe in izgubo vpliva nad odvisno družbo. Spremembe, ki jih prinašata MSRP 3R in MRS 27R morajo podjetja upoštevati za prihodnja obdobja, kar pomeni, da bodo vplivale na nakupe in transakcije z manjšinskimi deleži, ki jih bo imelo podjetje v prihodnosti.

MRS 39 - Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje - varovane postavke, ki izpolnjujejo kriterije

Ta dopolnila so bila objavljena v avgustu 2008 z začetkom obvezne uporabe za obdobja, ki se začnejo 1. 7. 2009. Dopolnilo obravnava določanje enostranskega tveganja pri varovani postavki in, v določenih okoliščinah, opredelitev inflacije kot varovano tveganje ali del tveganja. Obenem tudi pojasnjuje, da lahko podjetje določi del sprememb poštene vrednosti ali variabilnost denarnega toka finančnega instrumenta kot varovano postavko.

Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja **bodo morale družbe za prihodnja obdobja upoštevati sledeča spremenjena in dopolnjena pojasnila:**

OPMSRP 17 - Razdelitev nadenarnih sredstev lastnikom

To pojasnilo stopi v veljavo za obdobja, ki se začnejo 1. 7. 2009 in obravnava smernice glede pripoznavanja negotovinskih izplačil lastnikom družbe iz sredstev družbe za negotovinsko razdelitev lastnikom. Razlaga pojasnjuje, kdaj pripoznati obveznost, kako jo izmeriti in kako pripoznati in izmeriti s tem povezana sredstva ter kdaj se omenjena sredstva in obveznosti izknjižijo.

OPMSRP 18 - Prenosi sredstev od naročnikov

Velja za prenos sredstev od kupcev na ali po 1. 7. 2009. Vsebuje navodilo kako naj podjetja obračunajo opredmetena osnovna sredstva, prejeta od kupcev ali denarna sredstva uporabijo za povezavo kupca na omrežje ali za zagotovitev stalnega dostopa do dobave blaga, storitev ali obojega. Podjetja morajo določiti opravljeno storitev ali storitve in razporediti prejeta plačila (pošteno vrednost sredstva) na vsako prepoznavno storitev. Prihodki se pripoznajo ob dostavi oziroma izvedbi vsake posamezne storitve, ki jo podjetje opravi.

Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja **bodo morale družbe za prihodnja obdobja upoštevati sledeče spremenjene in dopolnjene standarde, če jih bo potrdila EU:**

MSRP 2 - Z denarjem poravnane plačilne transakcije za delnice v skupini
Veljal naj bi za obdobja z začetkom na ali po 1. 1. 2009. Vsebuje tri osnovne spremembe in sicer je spremenjena opredelitev transakcij z delnicami in dogovorov, spremenjeno je področje uporabe MSRP 2, dodano je pojasnilo za obračunavanje z denarjem poravnane plačilne transakcije za delnice v skupini.

MRS 32 - Finančni instrumenti: Prezentacija Klasifikacija pravice do nakupa delnic denominiranih v tuji valuti
Veljal naj bi za obdobja z začetkom po 1. 2. 2010. Dopolnjeni MRS 32

omogoča, da družbe, ki izdajo pravico do nakupa delnic v tuji valuti, ne obračunavajo te pravice kot izvedeni finančni instrument in pripoznajo učinke v izkazu poslovnega izida, temveč so te pravice klasificirane kot kapitalski instrumenti, če bodo zadovoljeni določeni pogoji.

MRS 24 - Razkritja povezanih oseb

Veljal naj bi za obdobja z začetkom po 1. 1. 2011. Sprememba MRS 24 natančneje določa in poenostavlja opredelitev povezane osebe. Spremenjeni standard prav tako zmanjšuje obseg razkritij transakcij družbe v državni lasti z državo in ostalimi družbami v državni lasti.

MSRP 9 - Finančni instrumenti

Ta standard naj bi nadomeščal MRS 39 z začetkom obvezne uporabe za obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013. Do sedaj sprejeti prvi del standarda postavlja novo klasifikacijo in merjenje finančnih sredstev.

Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja **bodo morala podjetja za prihodnja obdobja upoštevati sledeča spremenjena in dopolnjena pojasnila v primeru, da jih bo sprejela EU:**

OPMSRP 19 - Ukinitve finančnih obveznosti s kapitalskimi instrumenti
To pojasnilo naj bi stopilo v veljavo 1. 7. 2010 in obravnava ukinitve finančnih obveznosti z izdanimi kapitalskimi instrumenti (zamenjava finančne obveznosti za delnice ali deleže družbe). Razlaga pojasnjuje, kako izmeriti in pripoznati takšno zamenjavo.

Izboljšave MSRP

Aprila 2009 je Odbor izdal svoj drugi sklop **dopolnil k mednarodnim standardom in pojasnilom**, prvenstveno z namenom, da bi odpravil vsa neskladja in podrobneje pojasnil besedilo. Za vsak standard veljajo ločene prehodne določbe. Spodaj navedene izboljšave še niso bile sprejete s strani Evropske unije.

MSRP 2 - Plačila v delnicah - določitev kdaj se uporablja MSRP 2 in MSRP 3.

MSRP 5 - Nekatrkoročna sredstva za prodajo - razkritja.

MSRP 8 - Operativni segmenti - razkritje sredstev segmentov.

MRS 1 - Predstavitev računovodskih izkazov - kratkoročna/dolgoročna obveznost za finančne zamenljive instrumente.

MRS 7 - Izkaz denarnega toka - klasifikacija izdatkov za nepripoznana sredstva.

MRS 17 - Najemi - klasifikacija zemljišč in zgradb.

MRS 18 - Prihodki - določanje, ali podjetje nastopa kot principal ali agent.

MRS 36 - Slabitev sredstev - največja enota, kateri je lahko pripisano dobro ime.

MRS 38 - Neopredmetena sredstva - spremembe standarda zaradi sprejema novega MSRP 3 in spremembe glede ugotavljanja poštene vrednosti.

MRS 39 - Finančni instrumenti - ocena pogodbenih kazni za predplačilo kredita kot vgrajeni izvedeni finančni instrument, varovanje denarnega toka.

OPMSRP 9 - Ponovna ocena vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta - vpliv MSRP 3 in OPMSRP 9

OPMSRP 16 - Zavarovanje čistih finančnih naložb v poslovanje v tujini pred tveganji - sprememba omejitve na družbo ki ima lahko instrument za varovanje pred tveganjem.

Družbe v skupini pregledujejo vplive še neobveznih standardov in pojasnil in v tem trenutku ne morejo smiselno oceniti vplivov novih zahtev, bodo pa uporabile nova pojasnila v skladu z zahtevami teh pojasnil.

i. Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva, s končno dobo koristnosti, se izkažejo po nabavni vrednosti zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo iz oslabitve, z nedoločeno dobo koristnosti pa po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno izgubo zaradi oslabitve.

Neopredmetena sredstva predstavljajo:

- dobro ime, nastalo pri poslovnih združitvah družb,
- licence za uporabo radio frekvenčnega spektra za storitve mobilne telefonije,
- licence za programsko opremo,
- programska oprema, pridobljena ločeno od računalniške opreme in ki je v uporabi v obdobju, ki je daljše od enega leta,
- druga neopredmetena sredstva.

Stroški pridobljenih licenc za uporabo radiofrekvenčnega spektra se usredstviijo po nabavni vrednosti in enakomerno časovno amortizirajo v dobi trajanja licenčne pogodbe, to je od 9 do 20 let, licenc za programsko opremo v 3 do 5 letih, stroški programske opreme pa se usredstviijo po nabavni vrednosti in enakomerno časovno amortizirajo v ocenjeni dobi koristnosti, ki je od 2 do 5 let.

Amortizacija neopredmetenih sredstev se začne z dnem, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z neopredmetenimi sredstvi, povečujejo njihovo nabavno vrednost, če povečujejo bodoče gospodarske koristi posameznega sredstva. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodki ob nastanku.

Najmanj enkrat letno in to vsaj na dan računovodskih izkazov se preverja, ali obstajajo pokazatelji, ki bi nakazovali na to, da je morebiti potrebno kakšno neopredmeteno sredstvo oslabiti. Če taki pokazatelji obstajajo, se ugotovi nadomestljiva vrednost sredstva.

j. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva v lasti družb v skupini se izkažejo po nabavni vrednosti oziroma po prevrednoteni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve.

V nabavno vrednost se vključijo tudi vsi stroški, ki jih je mogoče

neposredno pripisati usposobitvi opredmetenega sredstva za nameravano uporabo, torej tudi stroški priprave gradbišča in odškodnine za služnost.

Del nabavne vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva predstavljajo **tudi stroški izposojanja**, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v izgradnji.

Ocenjeni stroški vzpostavitve najetih lokacij za sprejemno-oddajne postaje v prvotno stanje se izkažejo kot sestavni del nabavne vrednosti sredstva in se amortizirajo v njegovi preostali dobi koristnosti. Znesek rezervacij, potrebnih za vzpostavitev prvotnega stanja, diskontiran na sedanjo vrednost, se izkaže med dolgoročnimi rezervacijami.

Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva, **zgrajenega ali izdelanega v družbah v skupini**, vključuje stroške materiala, neposredne stroške dela in ustrezen del režijskih stroškov. Stroški izgradnje ali izdelave opredmetenih osnovnih sredstev, ki so vključeni v nabavno vrednost, se pripoznajo kot znižanje stroškov v poslovnem izidu.

Kadar so posamezne postavke sredstev sestavljene iz delov, ki imajo različne dobe koristnosti, se ti deli obravnavajo kot posamezne postavke opredmetenih osnovnih sredstev.

Po začetnem pripoznanju se opredmetena osnovna sredstva merijo po nabavni vrednosti, razen zemljišč, zgradb, kabelske kanalizacije, kabelskega omrežja in central fiksne telefonije, ki se merijo po pošteni vrednosti na dan prevrednotenja, zmanjšani za stroške amortizacije in izgubo zaradi oslabitve. Ostale skupine opredmetenih osnovnih sredstev se merijo po pošteni vrednosti le, če njihova neodpisana vrednost predstavlja vsaj 20% celotnih opredmetenih osnovnih sredstev, pri čemer se ne upoštevajo sredstva v izgradnji in predujmi. Podlaga za prevrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev na njihovo pošteno vrednost je cenitveno poročilo neodvisnega cenilca vrednosti sredstev. Povečanje neodpisane vrednosti zaradi prevrednotenja sredstev se pripozna kot postavka vseobsegajočega poslovnega izida neposredno v kapitalu kot prevrednotovalne rezerve in sicer po zmanjšanju za obveznosti za odložene davke.

Družbe v skupini tekoče evidentirajo prenos v višini zneska obračunane amortizacije iz naslova prevrednotenega dela opredmetenih osnovnih sredstev iz postavke prevrednotovalne rezerve za opredmetena osnovna sredstva v zadržani čisti poslovni izid.

Letno se preverja zunanje in notranje okoliščine poslovanja, ki bi lahko bile pomemben pokazatelj glede potrebe po ugotavljanju poštene vrednosti oziroma morebitne potrebe po slabitvi opredmetenih osnovnih sredstev. Poštena vrednost se s pomočjo neodvisnega cenilca vrednosti ugotavlja, če poslovodstvo na podlagi okoliščin poslovanja oceni, da je to potrebno.

Kot **finančni najem** je opredeljen tisti najem, ko najemnik prevzame vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom. Nepremičnine in oprema, pridobljena s finančnim najemom, se izkaže po pošteni vrednosti ali sedanji vrednosti minimalnih plačil do konca najema, zmanjšani za nabrano amortizacijo in izgubo zaradi slabitev in sicer po tisti, ki je nižja. Osnovna sredstva, pridobljena s finančnim najemom, se amortizirajo v dobi koristnosti sredstva.

Če ni utemeljenega zagotovila, da bo najemnik prevzel lastništvo do konca trajanja finančnega najema, je treba takšno opredmeteno osnovno sredstvo povsem amortizirati med trajanjem finančnega najema ali v dobi njegove koristnosti, in sicer v tisti dobi, ki je krajša.

Vsak najem, ki ni opredeljen kot finančni najem, je poslovni najem. Najemnina iz naslova poslovnega najema se pripozna kot strošek v izkazu poslovnega izida, v primeru plačila v naprej pa se enakomerno časovno razmejuje.

Če je pogodba o poslovnem najemu prekinjena pred datumom izteka pogodbe, potem se vsak znesek plačila, ki ga najemodajalec obračuna kot pogodbeno kazen, pripozna kot strošek v obdobju, v katerem je bila pogodba prekinjena.

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove bodoče gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku.

V primeru kasnejših izdatkov v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom, ki povečujejo njegovo nabavno vrednost, se njegova preostala doba koristnosti ponovno oceni. V primeru kasnejših izdatkov v popolno amortizirano opredmeteno osnovno sredstvo, se le-ti pripoznajo kot novo opredmeteno osnovno sredstvo z novo dobo koristnosti.

Državne podpore za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev se pripoznajo v bilanci stanja kot odloženi prihodek in so namenjene kritju stroškov amortizacije teh sredstev. Znesek državne podpore se pripozna kot prihodek v izkazu poslovnega izida skozi pričakovano dobo koristnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev se obračunava posamično na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev.

Ocenjene dobe koristnosti skupin opredmetenih osnovnih sredstev v letih

Skupine opredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
• zgradbe	7 do 50
• kabelska kanalizacija	20 do 50
• kabelsko omrežje	7 do 25
• drugo omrežje	2 do 12,6
• centrale	4 do 7
• druga oprema	2 do 20
• drobní inventar	3 do 10

Zemljišča in opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se ne amortizirajo.

Opredmetena osnovna sredstva v **gradnji ali izdelavi** se ob aktiviranju pripoznajo po nabavni vrednosti. Amortizacija se začne obračunavati, ko so razpoložljiva za uporabo.

k. Finančne naložbe

Naložbe v **skupne podvige** se v uskupinjenih računovodskih izkazih pripoznajo po kapitalski metodi. Skupno vlaganje je pogodbeni sporazum, po katerem se dve ali več strank loti gospodarskega delovanja, ki je predmet skupnega obvladovanja. Računovodski izkazi skupaj obvladovanih družb predstavljajo osnovo za pripoznanje po kapitalski metodi. Datum poročanja je enak datumu poročanja skupine, prav tako so računovodske usmeritve enake računovodskim usmeritvam skupine.

V bilanci stanja se naložbe v skupne podvige vodijo po nabavni vrednosti, povečani za kasnejše spremembe v kapitalu skupnega podviga, ki pripada skupini ter zmanjšani za morebitne izgube iz oslabitve. Del dobička ali izgube iz naslova skupnega podviga, ki pripada Skupini Telekom Slovenije, se pripozna v izkazu poslovnega izida Skupine. Če se spremeni delež Skupine v kapitalu skupnega podviga, in le-ta sprememba ni pripoznana v izkazu poslovnega izida, Skupina pripozna svoj delež sprememb v izkazu gibanja kapitala.

Naložbe v **dolžniške in lastniške vrednostne papirje**, ki se razvrstijo med za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, se izkažejo po poštenu vrednosti.

Poštena vrednost naložb v dolžniške in lastniške vrednostne papirje, ki kotirajo na borzi, se meri po enotnem borznem tečaju. Če se poštena vrednost delnic, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu, ne da zanesljivo določiti se merijo po nabavni vrednosti.

Nerealizirani dobički ali izgube iz prevrednotenja se pripoznajo neposredno v kapitalu v neto znesku in kot postavka vseobsegajočega poslovnega izida. Ko se taka naložba odpravi, se odpravijo tudi nabrane izgube ali dobički, ki so bili predhodno pripoznani v okviru kapitala ter se pripoznajo v izkazu poslovnega izida in vseobsegajočega poslovnega izida kot prerazvrstitev.

Naložbe, razpoložljive za prodajo, se pripoznajo ali pa se pripoznanje odpravi, na dan sklenitve nakupa ali prodaje.

Obresti dolžniških vrednostnih papirjev se pripoznajo v izkazu poslovnega izida z uporabo učinkovite obrestne mere.

Dana posojila se merijo po odplačni vrednosti, zmanjšani za izgubo zaradi oslabitve.

Če se bo dolgoročna finančna naložba prodala, se taka naložba **prerazvrsti med nekratkoročna sredstva za prodajo** po knjigovodski ali poštenu vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje - po tisti, ki je manjša.

Na dan balance stanja se preverja, ali je potrebno finančne naložbe oslabiti.

Če obstajajo nepristranski dokazi, da je pri **posojilih ali finančnih naložbah v posesti do zapadlosti v plačilo, izkazanih po odplačni vrednosti**, nastala izguba zaradi oslabitve, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, ki so razobresteni (diskontirani) po izvirni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Knjigovodsko vrednost sredstva se zmanjša ali neposredno ali pa s preračunom na kontu popravka vrednosti. Izguba zaradi oslabitve se pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek.

Če se v naslednjem obdobju velikost izgube zaradi oslabitve zmanjša in če je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom po pripoznanju oslabitve, je treba že prej pripoznano izgubo zaradi oslabitve razveljaviti. Razveljavitev izgube zaradi oslabitve se pripozna v poslovnem izidu do višine, dokler knjigovodska vrednost finančnega sredstva ne presega njegove odplačne vrednosti na dan odprave.

Če je pri **finančnih naložbah, razvrščenih kot razpoložljive za prodajo**, ugotovljena slabitev, se razlika med nabavno vrednostjo (po odštetju vseh vračil in amortizacije glavnice) in njeno trenutno pošteno vrednostjo, zmanjšano za izgubo zaradi oslabitve, ki je bila v preteklih letih evidentirana preko poslovnega izida, prenese iz kapitala in se pripozna v izkazu poslovnega izida ter prerazvrsti v izkazu vseobsegajočega poslovnega izida.

Če se v naslednjem obdobju poštena vrednost dolžniškega inštrumenta, razvrščenega kot razpoložljivega za prodajo, poveča in je mogoče to povečanje nepristransko povezati z dogodkom, ki se pojavi po pripoznanju izgube zaradi oslabitve v poslovnem izidu, se taka izguba zaradi oslabitve razveljavi in znesek razveljavljene izgube pripozna v izkazu poslovnega izida.

l. Izvedeni finančni inštrumenti

Izvedeni finančni inštrumenti se uporabljajo za varovanje pred tveganji, ki izhajajo iz dejavnosti financiranja in investiranja družb v skupini.

Izvedeni finančni inštrumenti se izkažejo po poštenu vrednosti. Način pripoznanja dobičkov ali izgub iz spremembe poštene vrednosti je odvisen od vrste varovanja pred tveganjem, ali gre za računovodsko varovanje pred tveganjem ali ne.

V primeru, da gre za računovodsko varovanje pred tveganjem, se dobički ali izgube zaradi spremembe poštene vrednosti pripoznajo glede na varovanje, in sicer:

- kadar je izvedeni finančni inštrument opredeljen kot inštrument za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov pripoznanih sredstev ali obveznosti iz predvidenega posla, se del dobička ali izgube iz inštrumenta za varovanje pred tveganjem, ki je opredeljen kot uspešno varovanje pred tveganjem, pripozna neposredno v kapitalu in v izkazu vseobsegajočega poslovnega izida. Ko predviden posel postane sredstvo ali obveznost, se kumulativni znesek dobička ali izgube iz kapitala prenese in upošteva v začetnem merjenju stroškov pridobitve ali druge knjigovodske vrednosti sredstva ali obveznosti. V drugih primerih varovanja pred tveganjem pred spremenljivostjo denarnih tokov, se zneski, pripoznani neposredno v kapitalu, vštejejo v čisti poslovni izid obdobja, v katerem je pripoznana varovana transakcija in kot prerazvrstitev v izkazu vseobsegajočega poslovnega izida
- neučinkovit del varovanja se izkaže neposredno v izkazu poslovnega izida.

Če ne gre za računovodsko varovanje pred tveganjem, se izvedeni finančni instrumenti pripoznajo po poštenu vrednosti, spremembe v poštenu vrednosti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Če inštrument za varovanje pred tveganjem preneha veljati, vendar se predviden posel še vedno pričakuje, kumulativni znesek dobička oziroma izgube, izkazan neposredno v kapitalu, ostane v kapitalu, dokler ne pride do predvidenega posla. Če varovana transakcija ni več pričakovana, se kumulativni znesek dobička oziroma izgube, izkazan neposredno v kapitalu, prenese v izkaz poslovnega izida in kot prerazvrstitev v izkazu vseobsegajočega poslovnega izida.

m. Ostala dolgoročna sredstva

V **naprej plačane najemnine in odškodnine** se časovno razmejujejo za dobo trajanja pogodbenega razmerja ter se jih postopoma prenaša v stroške najemnin.

Prodajne vzpodbude, dane naročnikom, se pripoznajo v višini negativne razlike med prodajno in nabavno ceno pod pogojem, da se bo ta razlika pokrila s povprečno naročnino v predvideni dobi trajanja razmerja. Negativna razlika v ceni med prodajno in nabavno ceno se izkaže v okviru dolgoročno oziroma kratkoročno razmejenih stroškov, odvisno od predvidene obvezne dobe vezave naročnika.

V pogodbeni dobi naročniškega razmerja se tako razmejene stroške mesečno prenaša v stroške prodajnih vzpodbud, pri čemer se prenos v stroške prične glede na dejanski pričetek veljavnosti pogodbe.

Če je naročniška pogodba prekinjena ali če se naročnika izključi iz omrežja zaradi neplačevanja računov, se dolgoročno odloženi stroški prodajnih vzpodbud ustrezno oslabijo.

Posrednikom se plačuje provizija za pridobivanje naročnikov storitev mobilne telefonije. Znesek provizije je odvisen od vrste naročniškega paketa. **Stroški pridobivanja kupcev** se, vključno s prodajnimi vzpodbudami, razmejujejo in se izkažejo kot druga dolgoročna sredstva ter se med stroške prenašajo sorazmerno skozi celotno naročniško obdobje. Stroški provizij, ki niso povezani s pridobivanjem kupcev, se ob nastanku izkažejo v izkazu poslovnega izida.

n. Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine se izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu.

Amortizacija naložbenih nepremičnin se obračunava posamično na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev. Zemljišče se ne amortizira.

Ocenjene dobe koristnosti naložbenih nepremičnin

Naložbene nepremičnine

• zgradbe

Dobe koristnosti v letih

20 do 50

o. Zaloge

Zaloge se izkažejo po nabavni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, odvisno od tega, katera je nižja. Nabavno vrednost sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in drugi neposredni stroški nabave.

Poraba zalog materiala in trgovskega blaga se vrednoti po metodi povprečnih cen.

Zaloge z malo gibanja se oslabijo na čisto iztržljivo vrednost. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v okviru rednega poslovanja, zmanjšana za stroške dokončanja in stroške prodaje količinske enote.

p. Poslovne terjatve

Terjatve iz poslovanja se izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve.

Druže v skupini oblikujejo popravke vrednosti terjatev do kupcev v državi glede na izkušnje iz preteklosti ali po kriteriju starosti posamezne terjatve.

Za terjatve do tujine se oblikujejo popravki vrednosti terjatev glede na izkušnje iz preteklosti ali pa individualno.

r. Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denarna sredstva v blagajni in prosto razpoložljiva sredstva na računih pri bankah ter kratkoročne depozite do treh mesecev zapadlosti, kjer je tveganje spremembe poštene vrednosti minimalno.

s. Dividende

Dividende se pripoznajo kot obveznost v obdobju, v katerem so potrjene na skupščini.

t. Dolgoročno odloženi prihodki

Med **dolgoročno odloženimi prihodki** se evidentirajo vnaprej zaračunane kolokacije in zakupi optike ter prejete dotacije iz proračuna za osnovna sredstva v višini zneskov prejetih denarnih sredstev, ki se jih prejme nepovratno.

Dolgoročno odloženi prihodki za kolokacije in zakupe se prenašajo med poslovne prihodke glede na pogodbeno določen čas zakupa ali kolokacije. Dotacije so namenjene pokrivanju stroškov amortizacije tako pridobljenih sredstev in se porabljajo s prenašanjem med poslovne prihodke sorazmerno z obračunano amortizacijo.

u. Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, ko obstaja zaradi preteklega dogodka sedanja obveza (pravna ali posredna), in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi in je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti. V primeru pomembnega učinka se rezervacije določijo na podlagi diskontiranih pričakovanih bodočih denarnih tokov.

Rezervacije za obveznosti za tožbe se oblikujejo na podlagi ocen strokovnih služb o verjetnem izidu tožb.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi zakonskih predpisov, kolektivnih pogodb in internih aktov, po katerih obstoji zaveza k plačilu odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad zaposlenim.

Oblikovane so v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Izračun se naredi za vsakega zaposlenega, upoštevajoč stroške odpravnine ob upokojitvi ter strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Ob zaključku vsakega poslovnega leta se preveri višino tako oblikovanih rezervacij in se le-te ustrezno povečajo ali zmanjšajo.

Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije za stroške vzpostavitve najetih lokacij sprejemno-oddajnih postaj v prvotno stanje, se nanašajo na stroške odstranitve sprejemno-baznih postaj in vzpostavitev najetih nepremičnin v prvotno stanje. Oblikujejo se v višini predvidenih bodočih stroškov odstranitve sprejemno-baznih postaj iz najetih lokacij, diskontiranih na sedanjo vrednost. Ob koncu vsakega poslovnega leta se znesek tako oblikovanih rezervacij preveri.

Rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve se oblikujejo, če je le-te možno zanesljivo oceniti na podlagi pogodb o opravljenih storitvah. Oceno poda strokovna oseba družbe, potrdi pa direktor družbe. Ob koncu vsakega poslovnega leta se preveri upravičenost stanja tako oblikovanih rezervacij.

v. Prejeta posojila

Prejeta posojila se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem denarnih sredstev ali poplačilo kakega poslovnega dolga, kar predstavlja njihovo pošteno vrednost.

Po začetnem pripoznanju se prejeta posojila izkažejo po odplačni vrednosti. Razlike med prvotno vrednostjo in vrednostjo odplačila se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v času trajanja posojilne pogodbe sklenjene na osnovi učinkovite obrestne mere.

z. Poslovne in druge obveznosti

Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa so izkazane po odplačni vrednosti.

aa. Prihodki

Prihodki zajemajo prodajno vrednost prodanega blaga in storitev opravljenih v obdobju.

Prihodki od prodaje storitev se pripoznajo, ko so storitve opravljene in ne obstaja nikakršna negotovost glede poravnave.

Prihodke sestavljajo v glavnem prihodki iz mesečnih naročnin, prihodki od priključnih taks, prihodki od zaračunanih pogovorov in drugih storitev, prihodki od medomrežnega povezovanja, prihodki od zakupa omrežja ter prihodki od prodaje trgovskega blaga.

Prihodki iz mesečnih naročnin se pripoznajo v obdobju, na katerega se nanašajo.

Prihodki iz naslova priključne takse se priznajo kot prihodek ob sklenitvi naročniškega razmerja.

Prihodki iz pogovorov in drugih storitev uporabnikom se izkažejo v obdobju, v katerem je opravljen pogovor oziroma storitev.

Prihodki iz predplačniških kartic se razmejujejo in se pripoznajo v obdobju, ko naročnik opravi pogovor.

Prihodki iz naslova medomrežnega povezovanja in zakupa omrežja se pripoznajo v obdobju, v katerem je bila storitev opravljena.

Prihodki od prodaje trgovskega blaga se pripoznajo ob prodaji.

Prihodki od govornih storitev z dodano vrednostjo se pripoznajo v obdobju, v katerem je bila storitev opravljena, in se v izkazih prikažejo v neto znesku.

Po programih zvestobe kupcev se dobroimetje odobreno kupcu zaradi njegove zvestobe, obravnava, ločeno od prodajne transakcije, za katero je kupcu dobroimetje odobreno.

ab. Stroški pridobivanja strank

Družbe v skupini posrednikom plačujejo provizijo za pridobivanje naročnikov storitev mobilne telefonije. Znesek provizije je odvisen od vrste naročniškega paketa. Stroški, ki niso povezani s pridobivanjem kupcev, se ob nastanku izkažejo v izkazu poslovnega izida. Stroški pridobivanja kupcev, vključno s prodajnimi spodbudami, se izkažejo med stroški sorazmerno skozi celotno naročniško obdobje (glej točko m - Ostala dolgoročna sredstva).

ac. Finančni prihodki

Prihodki od obresti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida glede na pretečeno obdobje v obdobju, v katerem so nastali (na osnovi metode efektivne obrestne mere, to je obrestna mera, ki neposredno diskontira ocenjene bodoče denarne pritoke v obdobju uporabnosti finančnega inštrumenta) na neodpisano vrednost finančnih sredstev.

Prihodki od dividend drugih podjetij se pripoznajo na dan, ko družba uveljavi pravico do dividende.

ad. Davek iz dobička

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje tekoči davek in odloženi davek.

Davek iz dobička se pripozna v izkazu poslovnega izida, razen v kolikor se nanaša na postavke, ki so neposredno pripoznane v kapitalu. V tem primeru je pripoznan v kapitalu.

Tekoči davek je pričakovani znesek davka iz dobička, ki ga je potrebno poravnati glede na obdavčljivi dobiček v posameznem letu, ob uporabi davčnih stopenj, ki so veljavne na bilančni datum ter vseh prilagoditev pripoznanih v obdobju za davek za prejšnja obdobja.

Odloženi davki se izkažejo ob uporabi metode obveznosti po bilanci stanja za vsečasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti, z uporabo davčnih stopenj veljavnih na datum bilance.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, v kolikor je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitne časne razlike.

Odložene terjatve oziroma obveznosti za davek se pripoznajo ne glede na čas, v katerem so časne razlike poravnane.

Odloženi davek se evidentira neposredno v breme ali dobro kapitala, če se davek nanaša na postavke, evidentirane v istem ali drugem obdobju neposredno v breme ali dobro kapitala.

Skupina obračunava odložene davke iz naslova razlik med knjigovodsko in pošteno vrednostjo sredstev odvisnih družb.

ae. Poročanje po segmentih

Razkritja poslovanja po segmentih morajo biti v skladu z zahtevami posloводства za poročanje za notranje potrebe.

Kot segmenti poslovanja, o katerih se poroča so opredeljene vrste storitev in geografska območja.

Poslovni segmenti so opredeljeni kot storitve fiksne telefonije, storitve mobilne telefonije in druge storitve, ki vsebujejo v glavnem storitve gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij, založništvo imenikov in poslovnih baz, sistemske integracije poslovnih komunikacij in nudenje internetnih vsebin.

Za **geografske segmente** je kot merilo uporabljen sedež opravljanja dejavnosti in sicer kot slovenski in tuji trg.

Predstavitev poslovanja po segmentih temelji na osnovnih računovodskih izkazih Skupine Telekom Slovenije, prodaja med segmenti pa se opravlja po tržnih vrednostih.

2. Poročanje po segmentih

Poslovni segmenti leta 2009

V tisoč EUR	Storitve fiksne tel.	Storitve mobilne tel.	Druge storitve	Izločitve in prilagoditve	Uskupinjeno
Prodaja kupcem	376.633	437.820	33.054	0	847.507
Prodaja med segmenti	66.236	53.380	83.288	-202.904	0
Prihodki po segmentih skupaj	442.869	491.200	116.342	-202.904¹	847.507
Drugi prihodki	3.982	2.766	1.897	-46	8.599
Delež v rezultatu poslovanja skupnih podvigov					3.611
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	-16.815	-36.941	-14.993	16.356	-52.393
Stroški materiala	-9.621	-9.343	-8.214	11.279	-15.899
Stroški storitev	-217.664	-234.439	-54.078	166.397	-339.784
Stroški dela	-77.517	-50.373	-30.640	5.621	-152.909
Amortizacija	-97.527	-98.793	-5.892	-1.570	-203.782
Drugi odhodki poslovanja	-13.308	-13.099	-3.218	-1.260	-30.885
Skupaj odhodki poslovanja	-432.452	-442.988	-117.035	196.823	-795.652
Dobiček iz poslovanja za posamezni segment	14.399	50.978	1.204	-6.127²	64.065
Finančni prihodki					5.895
Finančni odhodki					-32.780
Dobiček pred obdavčitvijo					37.180
Davek iz dobička					-12.572
Čisti dobiček poslovnega leta					24.608
Drugi podatki po segmentih					
Sredstva segmenta poročanja	961.941	840.860	77.150	87.565 ³	1.967.516
Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige z uporabo kapitalske metode			250		250
Naložbe v neopredmetena sredstva	9.925	25.105	4.113	0 ⁴	39.143
Naložbe v opredmetena osnovna sredstva	101.209	53.835	5.387	0 ⁴	160.431
Obveznosti segmenta poročanja	141.190	115.651	44.851	617.799 ⁵	919.491

¹ Prihodki od prodaje med segmenti so izločeni iz skupinskih izkazov.

² Dobiček iz poslovanja za posamezni segment vključuje tudi dobiček iz transakcij med posameznimi segmenti v znesku 6.127 tisoč EUR.

³ Sredstva po segmentih poročanja ne vsebujejo posojil v znesku 1.479 tisoč EUR, odloženih terjatev za davek v znesku 6.546 tisoč EUR, terjatev za davek od dobička v znesku 15.307 tisoč EUR in izločitev medsebojnih razmerij med družbami v znesku 64.233 tisoč EUR.

⁴ Naložbe v neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva vsebujejo povečanja nabavne vrednosti (pridobitve) neopredmetenih sredstev, zemljišč, gradbenih objektov, opreme, vključno s sredstvi pridobljenimi z nakupi odvisnih družb.

⁵ Obveznosti po segmentih poročanja ne vsebujejo prejetih posojil v znesku 310.960 tisoč EUR, izdanih obveznic v znesku 296.932 tisoč EUR, obveznosti za finančni najem v znesku 6.345 tisoč EUR, drugih finančnih obveznosti v znesku 61.960 tisoč EUR, obveznosti za odložene davke v znesku 3.294 tisoč EUR, obveznosti za davek od dobička v znesku 251 tisoč EUR in izločitev medsebojnih razmerij med družbami v znesku -61.943 tisoč EUR.

Poslovni segmenti leta 2008

V tisoč EUR	Storitve fiksne tel.	Storitve mobilne tel.	Druge storitve	Izločitve in prilagoditve	Uskupinjeno
Prodaja kupcem	379.624	441.500	21.200	0	842.324
Prodaja med segmenti	66.894	41.713	87.237	-195.844	0
Prihodki po segmentih skupaj	446.518	483.213	108.437	-195.844¹	842.324
Drugi prihodki	6.449	1.160	1.821	-19	9.411
Delež v rezultatu poslovanja skupnih podvigov					4.867
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	-19.281	-39.374	-13.031	11.226	-60.460
Stroški materiala	-9.405	-8.728	-11.441	20.037	-9.537
Stroški storitev	-200.565	-214.119	-45.416	154.137	-305.963
Stroški dela	-77.390	-45.067	-29.572	7.478	-144.551
Amortizacija	-95.776	-85.586	-2.875	487	-183.750
Drugi odhodki poslovanja	-12.802	-7.632	-923	-2.488	-23.845
Skupaj odhodki poslovanja	-415.219	-400.506	-103.258	190.877	-728.106
Dobiček iz poslovanja za posamezni segment	37.748	83.867	7.000	-4.986²	128.496
Finančni prihodki					7.601
Finančni odhodki					-21.192
Dobiček pred obdavčitvijo					114.905
Davek iz dobička					-28.920
Čisti dobiček poslovnega leta					85.985
Drugi podatki po segmentih					
Sredstva segmenta poročanja	962.679	745.656	72.740	7.288 ³	1.788.363
Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige z uporabo kapitalske metode			895		895
Naložbe v neopredmetena sredstva	12.240	14.703	1.076	0 ⁴	28.019
Naložbe v opredmetena osnovna sredstva	119.898	90.770	3.874	0 ⁴	214.542
Obveznosti segmenta poročanja	177.824	98.790	39.697	406.382 ⁵	722.693

¹ Prihodki od prodaje med segmenti so izločeni iz skupinskih izkazov.² Dobiček iz poslovanja za posamezni segment vključuje tudi dobiček iz transakcij med posameznimi segmenti v znesku 4.986 tisoč EUR.³ Sredstva po segmentih poročanja ne vsebujejo posojil v znesku 5.202 tisoč EUR, odloženih terjatev za davek v znesku 4.275 tisoč EUR, terjatev za davek od dobička v znesku 4.399 tisoč EUR in izločitev medsebojnih razmerij med družbami v znesku -6.588 tisoč EUR.⁴ Naložbe v neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva vsebujejo povečanja nabavne vrednosti (pridobitve) neopredmetenih sredstev, zemljišč, gradbenih objektov, opreme, vključno s sredstvi pridobljenimi z nakupi odvisnih družb.⁵ Obveznosti po segmentih poročanja ne vsebujejo prejetih posojil v znesku 418.576 tisoč EUR, obveznosti za davek od dobička v znesku 1.954 tisoč EUR in izločitev medsebojnih razmerij med družbami v znesku -14.148 tisoč EUR.

Geografski segmenti leta 2009

V tisoč EUR	Slovenski trg	Tuji trg	Izločitve in prilagoditve	Uskupinjeno
Prodaja kupcem	753.236	94.271	0	847.507
Prodaja med segmenti	162.876	40.028	-202.904	0
Prihodki po segmentih skupaj	916.112	134.299	-202.904¹	847.507
Drugi prihodki	6.421	2.224	-46	8.599
Delež v rezultatu poslovanja skupnih podvigov				3.611
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	-61.585	-7.164	16.356	-52.393
Stroški materiala	-24.151	-3.027	11.279	-15.899
Stroški storitev	-428.422	-77.759	166.397	-339.784
Stroški dela	-147.000	-11.530	5.621	-152.909
Amortizacija	-168.859	-33.353	-1.570	-203.782
Drugi odhodki poslovanja	-22.383	-7.242	-1.260	-30.885
Skupaj odhodki poslovanja	-852.400	-140.075	196.823	-795.652
Dobiček iz poslovanja za posamezni segment	70.133	-3.552	-6.127²	64.065
Finančni prihodki				5.895
Finančni odhodki				-32.780
Dobiček pred obdavčitvijo				37.180
Davek iz dobička				-12.572
Čisti dobiček poslovnega leta				24.608
Drugi podatki po segmentih				
Sredstva segmenta poročanja	1.475.423	404.528	87.565 ³	1.967.516
Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige z uporabo kapitalske metode	5	245	0	250
Naložbe v neopredmetena sredstva	18.785	20.358	0 ⁴	39.143
Naložbe v opredmetena osnovna sredstva	105.664	54.767	0 ⁴	160.431
Obveznosti segmenta poročanja	245.575	56.117	617.799 ⁵	919.491

¹ Prihodki od prodaje med segmenti so izločeni iz skupinskih izkazov.

² Dobiček iz poslovanja za posamezni segment vključuje tudi dobiček iz transakcij med posameznimi segmenti v znesku 6.127 tisoč EUR.

³ Sredstva po segmentih poročanja ne vsebujejo posojil v znesku 1.479 tisoč EUR, odloženih terjatev za davek v znesku 6.546 tisoč EUR, terjatev za davek od dobička v znesku 15.307 tisoč EUR in izločitev medsebojnih razmerij med družbami v znesku 64.233 tisoč EUR.

⁴ Naložbe v neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva vsebujejo povečanja nabavne vrednosti (pridobitve) neopredmetenih sredstev, zemljišč, gradbenih objektov, opreme, vključno s sredstvi pridobljenimi z nakupi odvisnih družb.

⁵ Obveznosti po segmentih poročanja ne vsebujejo prejetih posojil v znesku 310.960 tisoč EUR, izdanih obveznic v znesku 296.932 tisoč EUR, obveznosti za finančni najem v znesku 6.345 tisoč EUR, drugih finančnih obveznosti v znesku 61.960 tisoč EUR, obveznosti za odložene davke v znesku 3.294 tisoč EUR, obveznosti za davek od dobička v znesku 251 tisoč EUR in izločitev medsebojnih razmerij med družbami v znesku -61.943 tisoč EUR.

Geografski segmenti leta 2008

V tisoč EUR	Slovenski trg	Tuji trg	Izločitve in prilagoditve	Uskupinjeno
Prodaja kupcem	796.122	46.202	0	842.324
Prodaja med segmenti	171.422	24.422	-195.844	0
Prihodki po segmentih skupaj	967.544	70.624	-195.844¹	842.324
Drugi prihodki	8.017	1.413	-19	9.411
Delež v rezultatu poslovanja skupnih podvigov				4.867
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	-68.940	-2.746	11.226	-60.460
Stroški materiala	-28.157	-1.417	20.037	-9.537
Stroški storitev	-417.378	-42.722	154.137	-305.963
Stroški dela	-146.216	-5.813	7.478	-144.551
Amortizacija	-167.087	-17.150	487	-183.750
Drugi odhodki poslovanja	-19.199	-2.158	-2.488	-23.845
Skupaj odhodki poslovanja	-846.977	-72.006	190.877	-728.106
Dobiček iz poslovanja za posamezni segment	128.584	31	-4.986²	128.496
Finančni prihodki				7.601
Finančni odhodki				-21.192
Dobiček pred obdavčitvijo				114.905
Davek iz dobička				-28.920
Čisti dobiček poslovnega leta				85.985
Drugi podatki po segmetih				
Sredstva segmenta poročanja	1.564.356	216.719	7.288 ³	1.788.363
Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige z uporabo kapitalske metode	6	889	0	895
Naložbe v neopredmetena sredstva	23.396	4.623	0 ⁴	28.019
Naložbe v opredmetena osnovna sredstva	162.885	51.657	0 ⁴	214.542
Obveznosti segmenta poročanja	296.093	20.218	406.382 ⁵	722.693

¹ Prihodki od prodaje med segmenti so izločeni iz skupinskih izkazov.² Dobiček iz poslovanja za posamezni segment vključuje tudi dobiček iz transakcij med posameznimi segmenti v znesku 4.986 tisoč EUR.³ Sredstva po segmentih poročanja ne vsebujejo posojil v znesku 5.202 tisoč EUR, odloženih terjatev za davek v znesku 4.275 tisoč EUR, terjatev za davek od dobička v znesku 4.399 tisoč EUR in izločitev medsebojnih razmerij med družbami v znesku -6.588 tisoč EUR.⁴ Naložbe v neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva vsebujejo povečanja nabavne vrednosti (pridobitve) neopredmetenih sredstev, zemljišč, gradbenih objektov, opreme, vključno s sredstvi pridobljenimi z nakupi odvisnih družb.⁵ Obveznosti po segmentih poročanja ne vsebujejo prejetih posojil v znesku 418.576 tisoč EUR, obveznosti za davek od dobička v znesku 1.954 tisoč EUR in izločitev medsebojnih razmerij med družbami v znesku -14.148 tisoč EUR.

3. Prihodki od prodaje

V tisoč EUR	2009	2008
Klasična govorna telefonija	151.748	162.494
Prenos govora preko IP omrežja	5.717	6.918
Mobilna telefonija	338.188	369.160
Internet in širokopasovni dostop	94.191	76.243
Medomrežno povezovanje	43.794	38.566
Mednarodno operaterske storitve	82.292	77.480
Zakup pasovne širine	22.175	17.744
Razvezan dostop in kolokacije	14.349	13.682
Govorne storitve z dodano vrednostjo	2.341	2.448
Prenos podatkov	20.174	22.624
Prihodki od gradnje in vzdrževanja omrežja	8.213	3.807
Prodaja oglasnega prostora	8.370	11.024
Prihodki od drugih storitev	17.678	10.048
Prihodki od prodaje trgovskega blaga in materiala	34.953	29.263
Drugi prihodki	3.324	823
Skupaj prihodki od prodaje	847.507	842.324

4. Drugi prihodki od poslovanja

V tisoč EUR	2009	2008
Prihodki od prejetih državnih pomoči	745	90
Dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	1.443	3.288
Drugi prevrednotovalni poslovni prihodki	329	0
Drugi prihodki	6.082	6.033
Skupaj drugi prihodki od poslovanja	8.599	9.411

5. Stroški storitev

V tisoč EUR	2009	2008
Stroški komunikacijskih in prevoznih storitev ter najema	12.279	12.666
Stroški vzdrževanja	35.611	22.157
Stroški telekomunikacijskih storitev	144.834	146.145
Stroški zakupa vodov	4.778	3.286
Stroški prodajnih vzpodbud	19.470	15.423
Stroški osebnih storitev	17.359	16.694
Stroški zavarovanja, trženja in reprezentance	36.167	39.562
Stroški prodajnih provizij	8.967	8.048
Stroški bančnih storitev	2.623	2.922
Stroški multimedijskih vsebin	14.078	11.430
Stroški drugih storitev	43.618	27.630
Skupaj stroški storitev	339.784	305.963

6. Stroški dela

V tisoč EUR	2009	2008
Plače in nadomestila plač	109.527	102.722
Prispevki za socialno varnost	23.408	19.789
Drugi stroški dela	19.974	22.040
Skupaj stroški dela	152.909	144.551

V povprečju je bilo v letu 2009 v Skupini Telekom Slovenije zaposlenih 4.973 (v 2008: 4.435) delavcev.

7. Drugi odhodki poslovanja

V tisoč EUR	2009	2008
Rezervacije (pojasnilo 25)	400	2.633
Izguba pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	2.818	0
Slabičev in odpisi obratnih sredstev	11.225	11.015
Ostali odhodki	16.442	10.197
Skupaj drugi odhodki poslovanja	30.885	23.845

8. Finančni prihodki

V tisoč EUR	2009	2008
Prihodki iz dividend	518	716
Prihodki od obresti	4.207	5.080
Pozitivne tečajne razlike	127	708
Sprememba v poštenu vrednosti izvedenih finančnih instrumentov	0	24
Drugi finančni prihodki	1.043	1.073
Skupaj finančni prihodki	5.895	7.601

9. Finančni odhodki

V tisoč EUR	2009	2008
Odhodki za obresti	27.529	19.810
Sprememba v poštenu vrednosti izvedenih finančnih instrumentov	4.601	1.063
Drugi finančni odhodki	650	319
Skupaj finančni odhodki	32.780	21.192

10. Davek iz dobička

Davčni odhodek, izkazan v izkazu poslovnega izida

V tisoč EUR	2009	2008
Davek tekočega leta	-14.856	-32.952
Odložene terjatve / obveznosti za davek	2.284	4.032
Odhodek za davek iz dobička v breme rezultata	-12.572	-28.920

Uskladitev med dejanskim in izračunanim odhodkom za davek z upoštevanjem efektivne davčne stopnje

V tisoč EUR	2009	2008
Dobiček pred obdavčitvijo po MSRP	37.180	114.905
Davek iz dobička upoštevajoč predpisano 21% davčno stopnjo (22% v letu 2008)	-7.808	-25.279
Odpis terjatev za odložene davke	0	0
Nepripoznane odložene terjatve za davek zaradi davčnih izgub	-3.235	-2.274
Neobdavčene prejete dividende	26	53
Davčno nepriznani odhodki	-2.265	-2.459
Sprememba davčne stopnje	-39	-7
Koriščenje davčne olajšave v tekočem obdobju	1.869	1.763
Odprava davčnih olajšav, koriščenih v prejšnjih letih	-48	-132
Učinek nižje davčne stopnje	-1.586	166
Drugo	514	-751
Skupaj odhodek za davek	-12.572	-28.920

Efektivna davčna stopnja za leto 2009 je 33,81% (2008: 25,17%).

V skladu s predpisi o davku na dohodek pravnih oseb se je v letu 2009 lahko uveljavila letna davčna olajšava v višini 20% zneska za vlaganja v raziskave in razvoj ter 30% zneska, a ne več kot 30.000 EUR, investiranega v opremo.

Spremembe odloženih terjatev / obveznosti za davek,
ki so pripoznane v izkazu poslovnega izida, se nanašajo na naslednje postavke

V tisoč EUR	2009	2008
Neopredmetena sredstva	18	232
Opredmetena osnovna sredstva	1.984	2.729
Finančne naložbe	0	0
Rezervacije	-232	-45
Terjatve in zaloge	542	1.239
Vnaprej vračunani stroški	-28	-29
Druga sredstva	0	-94
Spremembe odloženih terjatev / obveznosti za davek	2.284	4.032

Spremembe odloženih davkov, ki so pripoznane v kapitalu

V tisoč EUR	2009	2008
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb namenjenih prodaji	7	-543
Sprememba poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem	19	217
Odloženi davki za opredmetena osnovna sredstva	0	2
Spremembe odloženih terjatev / obveznosti za davek	26	-324

11. Dobiček na delnico

Osnovni čisti dobiček na delnico je izračunan tako, da čisti dobiček obračunskega obdobja, ki pripada navadnim delničarjem, delimo s tehtanim povprečnim številom v obračunskem obdobju uveljavljajočih se navadnih delnic.

Tehtano povprečno število uveljavljajočih se navadnih delnic se izračuna iz podatkov o številu uveljavljajočih se navadnih delnic ob upoštevanju

morebitnih odkupov in prodaj znotraj obdobja ter upoštevani čas, v katerem so bile delnice udeležene pri ustvarjanju dobička. Prilagojeni čisti dobiček na delnico upošteva tudi vse potencialne navadne delnice, ki izhajajo iz zamenljivih obveznic, opcij in rokovnih pogodb. Pri njegovem izračunu se čisti dobiček in število uveljavljajočih se navadnih delnic prilagodi za učinke vseh popravljalnih potencialnih navadnih delnic, ki bi se pojavili, če bi v obračunskem obdobju prišlo do njihove zamenjave v navadne delnice.

V tisoč EUR	2009	2008
Čisti dobiček namenjen razdelitvi delničarjem, lastnikom navadnih delnic matične družbe	24.608	85.818
Prilagojeni čisti dobiček, namenjen lastnikom navadnih delnic matične družbe	24.608	85.818
Tehtano povprečno število navadnih delnic za dobiček na delnico	6.505.478	6.505.478
Prilagojeno povprečno število navadnih delnic za dobiček na delnico	6.505.478	6.505.478

12. Neopredmetena sredstva

Gibanje neopredmetenih sredstev leta 2009

V tisoč EUR	Dobro ime	Licence	Računalniški programi	Druge neopredmetena sredstva	Neopredmetena sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2009	57.652	206.045	105.569	8.517	13.789	391.572
Razlika iz preračuna na predstavitveno valuto	0	-431	-78	-61	0	-570
Povečanja	9.280	5.728	3.757	82	22.798	41.645
Pridobitev novih družb	44.111	39.239	8.432	21.762	0	113.544
Prenosi v uporabo	0	978	17.438	835	-19.251	0
Zmanjšanja	0	-1.704	-5.000	-541	-76	-7.321
Drugi prenosi ¹	0	0	-11.157	2.181	23	-8.953
Razporeditev dobrega imena	-6.292	0	0	6.292	0	0
Stanje 31. 12. 2009	104.751	249.855	118.961	39.067	17.283	529.917
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 1. 1. 2009	0	62.232	73.589	607	0	136.428
Razlika iz preračuna na predstavitveno valuto		-107	-60	-10		-177
Pridobitev novih družb	0	9.051	5.047	189	0	14.287
Zmanjšanja	0	-1.379	-4.059	-418	0	-5.856
Amortizacija	0	15.068	16.518	5.071	0	36.657
Drugi prenosi ¹	0	0	-3.373	-229	229	-3.373
Stanje 31. 12. 2009	0	84.865	87.662	5.210	229	177.966
NEODPISANA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2009	57.652	143.813	31.980	7.910	13.789	255.144
Stanje 31. 12. 2009	104.751	164.990	31.299	33.857	17.054	351.951

¹ V okviru drugih prenosov so zajeti prenosi med neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi in prenosi med skupinami sredstev.

Vsa neopredmetena sredstva, razen dobrega imena, imajo končne dobe koristnosti in se enakomerno časovno amortizirajo.

Gibanje neopredmetenih sredstev leta 2008

V tisoč EUR	Dobro ime	Licence	Računalniški programi	Druška neopredmetena sredstva	Neopredmetena sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2008	42.960	198.382	85.958	14.507	10.101	351.908
Povečanja	0	3.730	7.206	19	18.744	29.699
Pridobitev novih družb	15.195	67	22	185	0	15.469
Prenosi v uporabo	0	4.047	10.148	37	-14.232	0
Zmanjšanja	-503	-181	-665	-3.331	-824	-5.504
Prenos iz konta na konto	0	0	2.900	-2.900	0	0
Stanje 31. 12. 2008	57.652	206.045	105.569	8.517	13.789	391.572
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 1. 1. 2008	124	48.581	61.106	3.016	0	112.827
Povečanja	0	1.680	0	0	0	1.680
Pridobitev novih družb	0	6	19	150	0	175
Zmanjšanja	-124	-6	-665	-2.660	0	-3.455
Amortizacija	0	11.971	13.129	101	0	25.201
Stanje 31. 12. 2008	0	62.232	73.589	607	0	136.428
NEODPISANA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2008	42.836	149.801	24.852	11.491	10.101	239.081
Stanje 31. 12. 2008	57.652	143.813	31.980	7.910	13.789	255.144

Dobro ime

Povečanje vrednosti dobrega imena izhaja iz pridobitev družb SIOL, B.V. in Germanos Telecom, d. d., zmanjšanje vrednosti pa izhaja iz končne porazdelitve kupnine začasnega dobrega imena ob pridobitvi družb Primo, d. o. o. in Aneks, d. o. o., kar je podrobneje opisano v pojasnilu 14.

Skupina letno preverja morebitno potrebo po oslavitvi dobrega imena glede na okoliščine, ki nakazujejo na tako možnost. Skupina za preizkus oslavitve dobrega imena uporablja vrednost pri uporabi na podlagi modela diskontiranega denarnega toka. Na dan 31. 12. 2009 ni bilo ugotovljeno, da bi bila potrebna slabitev dobrega imena.

Nadomestljiva vrednost dobrega imena, ki izhaja iz pridobitve deleža v družbi Ipko, d. o. o., je določena na osnovi izračuna vrednosti z uporabo projekcij denarnih tokov, ki temeljijo na sedemletnih finančnih načrtih družbe, ki jih je odobrila uprava družbe. Uporabljen diskonta stopnja pred davki pri projekciji denarnih tokov je 15,4%, denarni tokovi nad 7 let so ekstrapolirani z 4% letno rastjo. Po ponovni preučitvi poslovanja ni ugotovilo potrebe po oslavitvi te denar ustvarjajoče enote, kateri pripada dobro ime v vrednosti 46.019 tisoč EUR.

Nadomestljiva vrednost dobrega imena, ki izhaja iz pridobitve deleža v družbah SIOL, B.V., Germanos Telecom, d. d. in On.net, d. o. o., je določena na osnovi izračuna vrednosti pri uporabi z uporabo projekcij denarnih tokov, ki temeljijo na sedemletnih finančnih načrtih družbe, odobrenih s strani uprave. Uporabljen diskonta stopnja pred davki pri projekciji denarnih tokov je 13,5%, denarni tokovi nad 7 let so ekstrapolirani z 4% letno rastjo. Po ponovni preučitvi poslovanja ni ugotovilo potrebe po oslavitvi te denar ustvarjajoče enote, kateri pripada dobro ime v vrednosti 48.701 tisoč EUR.

Licence

Licence predstavljajo pravice do uporabe frekvence spektra GSM 900 in 1800 ter UMTS mobilne telefonije na področju Republike Slovenije, GSM licence na Kosovu ter GSM 900 in UMTS v Makedoniji.

Neodpisana vrednost pridobljene UMTS licence v Sloveniji znaša 48.583 tisoč EUR (v 2008: 52.725 tisoč EUR), neodpisana vrednost GSM licence 4.134 tisoč EUR, neodpisana vrednost GSM licence na Kosovu znaša 61.048 tisoč EUR (v letu 2008: 65.833 tisoč EUR), neodpisana vrednost GSM licence v Makedoniji znaša 19.092 tisoč EUR, UMTS licence pa 8.965 tisoč EUR.

13. Opredmetena osnovna sredstva

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev leta 2009

V tisoč EUR	Zemljišča in zgradbe	Kabelsko omrežje	Telefonske centrale	Oprema za mobilno omrežje	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Predjumi za opredm. osnovna sredstva	Skupaj
NABAVNA VREDNOST								
Stanje 1. 1. 2009	279.271	1.032.795	282.994	589.838	422.175	44.941	1.176	2.653.190
Razlika iz preračuna								
na predstavitveno valuto	-165	3	0	-1.404	-103	-136	1	-1.804
Povečanja	0	6.779	97	8.560	4.739	133.765	6.491	160.431
Pridobitev novih družb	15.464	0	0	126.816	14.729	12.509	6	169.524
Prenos iz sredstev v izgradnji	0	31.660	6.577	32.264	47.098	-117.523	-76	0
Zmanjšanja, odpisi	-5.201	-730	-3.241	-4.173	-29.796	-769	-203	-44.113
Drugi prenosi ¹	-26	13.571	0	11.925	-16.129	-390	0	8.951
Stanje 31. 12. 2009	289.343	1.084.078	286.427	763.826	442.713	72.397	7.395	2.946.179
POPRAVEK VREDNOSTI								
Stanje 1. 1. 2009	42.484	611.191	242.495	287.640	293.741	0	0	1.477.551
Razlika iz preračuna								
na predstavitveno valuto	-72	0	0	-667	-72			-811
Pridobitev novih družb	6.557	0	0	57.241	8.180	0	0	71.978
Zmanjšanja, odpisi	-545	-478	-2.977	-1.021	-23.376	0	0	-28.397
Amortizacija	9.114	43.494	11.597	61.881	41.039	0	0	167.125
Drugi prenosi ¹	-6	6.000	0	3.552	-6.177			3.369
Stanje 31. 12. 2009	57.532	660.207	251.115	408.626	313.335	0	0	1.690.815
NEODPISANA VREDNOST								
Stanje 1. 1. 2009	236.787	421.604	40.499	302.198	128.434	44.941	1.176	1.175.639
Stanje 31. 12. 2009	231.811	423.871	35.312	355.200	129.378	72.397	7.395	1.255.364

¹ V okviru drugih prenosa so zajeti prenosi med neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi in prenosi med skupinami sredstev.

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev leta 2008

V tisoč EUR	Zemljišča in zgradbe	Kabelsko omrežje	Telefonske centrale	Oprema za mobilno omrežje	Druge oprema	Sredstva v izgradnji	Predujmi za opredm. osnovna sredstva	Skupaj
NABAVNA VREDNOST								
Stanje 1. 1. 2008	245.982	969.111	289.604	502.488	415.540	64.796	1.241	2.488.762
Povečanja	4.788	10.631	131	23.146	9.052	164.034	2.963	214.745
Pridobitev novih družb	24	2.030	4.052	473	675	65	0	7.319
Prenos iz sredstev v izgradnji	30.955	51.706	9.728	51.431	39.559	-183.379	0	0
Zmanjšanja, odpisi	-2.478	-683	-1.366	-3.717	-45.789	-575	-3.028	-57.636
Prenos iz konta na konto	0	0	-19.155	16.017	3.138	0	0	0
Stanje 31. 12. 2008	279.271	1.032.795	282.994	589.838	422.175	44.941	1.176	2.653.190
POPRAVEK VREDNOSTI								
Stanje 1. 1. 2008	35.857	571.594	228.044	238.240	279.616	0	0	1.353.351
Povečanja	0	96	0	5	102	0	0	203
Pridobitev novih družb	8	510	2.410	227	327	0	0	3.482
Zmanjšanja, odpisi	-1.704	-576	-1.564	-2.816	-31.374	0	0	-38.034
Amortizacija	8.323	39.567	13.605	51.984	45.070	0	0	158.549
Stanje 31. 12. 2008	42.484	611.191	242.495	287.640	293.741	0	0	1.477.551
NEODPISANA VREDNOST								
Stanje 1. 1. 2008	210.125	397.517	61.560	264.248	135.924	64.796	1.241	1.135.411
Stanje 31. 12. 2008	236.787	421.604	40.499	302.198	128.434	44.941	1.176	1.175.639

Zemljišča, zgradbe, kabelsko omrežje, telefonske centrale in delno druga oprema so izkazani po pošteni vrednosti, ostala opredmetena osnovna sredstva pa po nabavni vrednosti.

Kabelsko omrežje, telefonske centrale in nekatero drugo opremo je ovrednotil pooblaščen ocenjevalec na dan 1. 1. 2004 z uporabo metode nadomestitvene vrednosti (DRC).

Zemljišča in zgradbe je pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin ovrednotila na pošteno vrednost na dan 1. 1. 2007 na podlagi primerljivih tržnih cen.

Opredmetena osnovna sredstva niso predmet obremenitve.

14. Naložbe v odvisne družbe, pridružena podjetja in skupne podvige**Pridobitev družbe SIOL, B.V., Nizozemska**

V juniju 2009 je družba Telekom Slovenije, d. d. pridobila 100% delež v družbi SIOL, B.V. na Nizozemskem, ki ima v 100% lasti družbo Cosmofon, d. d. v Makedoniji, ki pa se je preimenovala v One, d. d. in je ponudnik integriranih telekomunikacijskih storitev na makedonskem trgu.

Poštena vrednost razpoznavnih sredstev in obveznosti skupine SIOL, B.V., na dan pridobitve

V tisoč EUR	Knjigovodska vrednost čistih sredstev	Poštena vrednost čistih sredstev
Neopredmetena sredstva	37.398	55.120
Opredmetena osnovna sredstva	96.837	96.837
Terjatve iz poslovanja	22.589	22.589
Zaloge	2.663	2.663
Denarna sredstva	2.640	2.640
Skupaj sredstva	162.127	179.849
Obveznosti do dobaviteljev	-20.519	-20.519
Obveznost za odloženi davek	0	-1.772
Prejeta posojila in krediti	0	0
Druge kratkoročne obveznosti	-12.972	-12.972
Skupaj obveznosti	-33.491	-35.263
Poštena vrednost neto sredstev	128.636	144.586
Plačilo kupnine in prevzete obveznosti		-183.991
Dobro ime		-39.405
Plačilo kupnine		-183.991
Prejeta denarna sredstva		2.640
Neto denarna sredstva iz prevzema		-181.351

Porazdelitev kupnine je dokončna, upoštevana je že v zgornji tabeli.

Od dne pridobitve je skupina SIOL, B.V. ustvarila -13.648 tisoč EUR izgube.

Pridobitev družbe Germanos Telecom, d. d., Makedonija

V juniju 2009 je matična družba Telekom Slovenije, d. d. pridobila 100% delež v družbi Germanos Telecom, d. d. v Makedoniji, katerega dejavnost je prodaja storitev družbe One, d. d.

Poštena vrednost razpoznavnih sredstev in obveznosti družbe Germanos Telecom, d. d. na dan pridobitve

V tisoč EUR	Knjigovodska vrednost čistih sredstev	Poštena vrednost čistih sredstev
Neopredmetena sredstva	26	26
Opredmetena osnovna sredstva	955	955
Ostala dolgoročna sredstva	78	78
Terjatve iz poslovanja	1.380	1.380
Zaloge	636	636
Denarna sredstva	211	211
Skupaj sredstva	3.286	3.286
Obveznosti do dobaviteljev	-2.172	-2.172
Prejeta posojila in krediti	0	0
Druge kratkoročne obveznosti	-14	-14
Skupaj obveznosti	-2.186	-2.186
Poštena vrednost neto sredstev	1.100	1.100
Plačilo kupnine in prevzete obveznosti		-5.435
Dobro ime		-4.335
Plačilo kupnine		-5.435
Prejeta denarna sredstva		211
Neto denarna sredstva iz prevzema		-5.224

Porazdelitev kupnine je dokončna, upoštevana je že v zgornji tabeli.

Od dne pridobitve je družba Germanos Telecom, d. d. ustvarila -1.759 tisoč EUR izgube.

Pridobitev družbe Aneks, d. o. o., Bosna in Hercegovina

V januarju 2008 je družba Telekom Slovenije, d. d. pridobila 70% delež v družbi Aneks, d. o. o., Banja Luka, Bosna in Hercegovina in odprodala 30% delež v družbi Blic.net, d. o. o., Banja Luka, obe družbi sta se sredi leta 2008 združili v eno družbo z nazivom Aneks, d. o. o. Družba Aneks, d. o. o., je ponudnik internetnih storitev na trgu Bosne in Hercegovine.

V letnih računovodskih izkazih na dan 31. 12. 2008 postopek porazdelitve kupnine še ni bil končan, zato je bila celotna razlika med kupnino in pošteno vrednostjo pridobljenih sredstev pripoznana kot dobro ime.

Posledica končne porazdelitve kupnine je povišanje drugih neopredmetenih sredstev v višini 4.867 tisoč EUR in ustrezno znižanje dobrega imena. Primerjalni podatki za poslovno leto 2008 so bili ustrezno preračunani in odražajo navedeno prilagoditev.

Znesek povečanja stroškov amortizacije kot posledica porazdelitve kupnine od dneva nakupa do 31. 12. 2008 ni pomemben.

Pridobitev družbe Primo, d. o. o., Albanija

Februarja 2008 je družba Telekom Slovenije, d. d. pridobila 75% delež v družbi AOL SP, d. o. o., Tirana, Albanija, ki je ponudnik internetnih storitev na albanskem trgu. Tekom leta se je družba preimenovala v Primo, d. o. o.

V letnih računovodskih izkazih na dan 31. 12. 2008 postopek porazdelitve kupnine še ni bil končan, zato je bila celotna razlika med kupnino in pošteno vrednostjo pridobljenih sredstev pripoznana kot dobro ime.

Posledica končne porazdelitve kupnine je povišanje drugih neopredmetenih sredstev v višini 1.582 tisoč EUR in ustrezno znižanje dobrega imena. Primerjalni podatki za poslovno leto 2008 so bili ustrezno preračunani in odražajo navedeno prilagoditev.

Znesek povečanja stroškov amortizacije kot posledica porazdelitve kupnine od dneva nakupa do 31. 12. 2008 ni pomemben.

15. Druge finančne naložbe

V tisoč EUR	2009	2008
Naložbe v delnice bank	4.571	5.221
Druge naložbe v delnice	5.685	5.222
Posojila drugim podjetjem	925	4.581
Posojila zaposlencem	2.257	2.727
Terjatve iz naslova prodaje stanovanj	44	71
Posojila naročnikom telekomunikacijskih storitev	47	150
Druga dolgoročna finančna sredstva	1.132	553
Skupaj druge finančne naložbe	14.661	18.525

Vse naložbe v delnice so razporejene kot finančne naložbe namenjene prodaji. Od skupne vrednosti v znesku 10.256 tisoč EUR, se 5.084 tisoč EUR (2008: 5.123 tisoč EUR) nanaša na finančne inštrumente, ki kotirajo na borzi vrednostnih papirjev in so pripoznani po poštenu vrednosti. Ostala finančna sredstva ne kotirajo in so pripoznana po nabavni vrednosti, ker se poštena vrednost ne da zanesljivo ugotoviti.

Druga dolgoročna finančna sredstva vključujejo pošteno vrednost inštrumenta za varovanje pred obrestnim tveganjem (glej točko I. Izvedeni finančni inštrumenti in pojasnilo 34). Sprememba poštene vrednosti predstavlja časovne vrednosti tega inštrumenta, ki je pripoznana v izkazu poslovnega izida, in spremembo notranje vrednosti, ki je pripoznana v kapitalu.

16. Ostala dolgoročna sredstva

V tisoč EUR	2009	2008
Vnaprej plačane najemnine	11.889	10.939
Dolgoročno odloženi stroški prodajnih spodbud	14.888	17.213
Druga dolgoročna sredstva	512	1.426
Skupaj ostala dolgoročna sredstva	27.289	29.578

Gibanje razmejitev brez drugih dolgoročnih finančnih sredstev

V tisoč EUR	Najemnine	Prodajne spodbude
Stanje 1. 1. 2008	10.275	10.649
Povečanje	2.233	20.868
Prenos med stroške	-1.569	-14.304
Stanje 31. 12. 2008	10.939	17.213
Povečanje	2.678	17.678
Prenos med stroške	-1.728	-20.003
Stanje 31. 12. 2009	11.889	14.888

17. Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so merjene po modelu nabavne vrednosti.

Gibanje naložbenih nepremičnin

V tisoč EUR	2009	2008
Stanje 1. 1.	5.253	5.715
Povečanje	0	92
Zmanjšanje	-86	-481
Amortizacija	-46	-73
Stanje 31. 12.	5.121	5.253

Poštena vrednost naložbenih nepremičnin bistveno ne odstopa od knjigovodske vrednosti. Prihodki od najemnin za naložbene nepremičnine pripoznani v poslovnem izidu v letu 2009 znašajo 82 tisoč EUR (2008: 77 tisoč EUR).

18. Odložene terjatve in obveznosti za davek

Odložene terjatve in obveznosti za davek so izračunane na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po bilanci stanja glede na stopnjo obdavčitve dohodka pravnih oseb v naslednjih letih. V letu 2009 je dohodek pravnih oseb obdavčen z 21% davčno stopnjo (2008: 22%).

V tisoč EUR	2009	2008
Neopredmetena sredstva	-1.734	1.631
Opredmetena osnovna sredstva	-2.173	-4.193
Naložbe in finančne naložbe	-423	-451
Terjatve iz poslovanja	3.109	2.524
Zaloge	-16	0
Druge dolgoročne sredstva	121	149
Rezervacije	4.368	4.615
Odložene terjatve / obveznosti za davek	3.252	4.275

19. Zaloge

V tisoč EUR	2009	2008
Material	6.803	6.745
Proizvodi	506	362
Trgovsko blago	17.686	21.309
Predujmi za zaloge	3	5
Skupaj zaloge	24.998	28.421

Na dan 31. 12. 2009 so bile zaloge prevrednotene na njihovo iztržljivo vrednost in je bila oslabitev pripoznana med stroški v znesku 603 tisoč EUR (2008: 696 tisoč EUR).

20. Poslovne in druge terjatve

V tisoč EUR	2009	2008
Poslovne terjatve	134.489	117.385
Terjatve do tujih operaterjev	20.571	19.123
Terjatve do domačih operaterjev	38.193	22.584
Dani predujmi	3.005	2.573
Terjatve za DDV in druge davke	17.990	18.951
Odloženi stroški in vračunani prihodki	12.723	10.555
Kratkoročni del prodajnih vzpodbud	6.701	9.779
Druge terjatve	1.675	2.995
Popravek vrednosti terjatev	-30.851	-16.028
Skupaj poslovne in druge terjatve	204.496	187.917

Poslovne terjatve se ne obrestujejo.

Gibanje popravka vrednosti terjatev

V tisoč EUR	2009	2008
Stanje 1. 1.	-16.028	-10.752
Pridobitev novih družb	-10.194	0
Popravki v letu	-13.933	-10.825
Odprava popravkov	6.890	2.978
Poraba	2.395	2.571
Tečajne razlike	19	0
Stanje 31. 12.	-30.851	-16.028

Starostna struktura zapadlih, neoslabljenih terjatev na dan 31. 12. 2009

V tisoč EUR				Zapadle in neoslabljene				
Leto	Skupaj	Nezapadle in neoslabljene	Zapadle in oslabljene	Do vključno 30 dni	Od 31 do vključno 60 dni	Od 61 do vključno 90 dni	Od 91 do vključno 120 dni	Več kot 120 dni
2009	204.496	133.810	9.628	28.291	9.729	5.650	8.192	9.196
2008	187.917	138.140	5.198	20.515	4.973	3.250	3.916	11.925

21. Kratkoročne finančne naložbe

V tisoč EUR	2009	2008
Druga kratkoročna posojila	554	621
Depoziti pri bankah	0	20.500
Skupaj kratkoročne finančne naložbe	554	21.121

22. Denar in denarni ustrezniki

V tisoč EUR	2009	2008
Denarna sredstva v blagajni in na računih v banki	19.208	8.743
Kratkoročni depoziti pri bankah z zapadlostjo do treh mesecev	2.002	10.102
Skupaj denar in denarni ustrezniki	21.210	18.845

Denarna sredstva na računih v banki se obrestujejo po obrestnih merah bank za pozitivna stanja na računih, nočni depoziti pa po pogodbenih obrestnih merah.

Kratkoročni depoziti so sklenjeni za obdobje od enega do treh mesecev, odvisno od tega, kako hitro družbe potrebujejo gotovino. Depoziti se obrestujejo po obrestnih merah, ki so določene za posamezno depozitno obdobje.

23. Kapital in rezerve**Delniški kapital**

Odobreni, izdani in v celoti vplačani kapital znaša 272.721 tisoč EUR in je razdeljen na 6.535.478 navadnih delnic.

Lastniška struktura na dan 31. 12. 2009

Delničar	Število delnic	Delež v %
Republika Slovenija	3.434.021	52,54
Slovenska odškodninska družba, d. d.	931.387	14,25
Kapitalska družba, d. d.	365.175	5,59
PID - DZU	208.455	3,19
Pravne osebe	553.223	8,46
Fizične osebe	693.068	10,61
Drugi delničarji	350.149	5,36
Skupaj	6.535.478	100,00

Stanje in gibanje kapitala je predstavljeno v izkazu gibanja kapitala. V letu 2009 ni bilo sprememb v številu izdanih delnic.

Rezerve

Prvotno so bile rezerve oblikovane v skladu z določil zakona o lastninskem preoblikovanju družb, zadnjih nekaj let pa v skladu z odločitvijo poslovodstev posameznih družb v skupini. Skladno z Zakonom o gospodarskih družbah lahko poslovodstvo polovico dobička posameznega poslovnega leta po obvezni uporabi razporedi na rezerve.

Struktura rezerv

V tisoč EUR	2009	2008
Kapitalske rezerve	150.621	145.596
Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	3.671	3.671
Zakonske rezerve	51.449	51.348
Statutarne rezerve	105.005	105.005
Druge rezerve iz dobička	273.624	245.063
Skupaj rezerve	584.370	550.683

Kapitalske in statutarne rezerve se smejo uporabiti pod pogoji in za namene, ki jih določa zakon in statut družbe. Družbe oblikujejo statutarne rezerve, dokler njihova višina ne doseže 20% osnovnega kapitala.

V okviru kapitalskih rezerv je evidentiran vplačan presežek kapitala iz naslova lastninskega preoblikovanja in prenos neobdavčenega dela prevrednotovalnih rezerv za opredmetena osnovna sredstva.

Rezerve za lastne deleže se oblikujejo v višini zneska pridobitve lastnih delnic in niso namenjene delitvi. V poslovnem letu 2009 skupina ni pridobila novih lastnih delnic.

Ob sestavitvi letnega poročila družbe lahko oblikujejo druge rezerve do višine 50% čistega poslovnega izida poslovnega leta, zmanjšane za oblikovane statutarne ali zakonske rezerve. Druge rezerve iz dobička se lahko uporabijo za katerekoli namene v skladu z zakonom, statutom in poslovno politiko ter sklepi skupščine.

Zadržani čisti poslovni izid

Zadržani čisti poslovni izid vključuje prenesene dobičke prejšnjih let ter čisti dobiček poslovnega leta 2009.

Na podlagi sklepa skupščine delničarjev z dne 30.06.2009, se je bilančni dobiček, v znesku 68.526 tisoč EUR, razporedil za izplačilo dividend v znesku 39.033 tisoč EUR (2008: 83.270 tisoč EUR), kar predstavlja 6,00 EUR na delnico (2008: 12,80 EUR), 29.493 tisoč EUR pa ostane nerezporejen in se prenese v naslednje leto.

Predlagano izplačilo dividend

Znesek predlagan skupščini za delitev	19.516.434,00 EUR
Dividenda na navadno delnico	3,00 EUR

Lastne delnice

V poslovnem letu 2003 je bilo pridobljenih 30.000 lastnih delnic v nominalni vrednosti 1.252 tisoč EUR, kar predstavlja 0,46% delniškega kapitala.

Prevrednotovalne rezerve za osnovna sredstva

Evidentiran je bil prenos v višini 2.655 tisoč EUR iz postavke prevrednotovalne rezerve za opredmetena osnovna sredstva v zadržani čisti poslovni izid iz naslova dodatno obračunane amortizacije v zvezi s prevrednotenimi opredmetenimi osnovnimi sredstvi, prav tako pa je bil evidentiran prenos 5.043 tisoč EUR iz prevrednotovalnih rezerv na kapitalske rezerve iz naslova dodatno obračunane amortizacije v zvezi z revalorizacijo opredmetenih osnovnih sredstev. Prevrednotovalne rezerve niso namenjene razdelitvi.

Druge prevrednotovalne rezerve

Druge prevrednotovalne rezerve vključujejo spremembe vrednosti finančnih instrumentov, namenjenih prodaji, in poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov, namenjenih varovanju denarnega toka.

24. Dolgoročno odloženi prihodki

V tisoč EUR	2009	2008
Vnaprej zaračunane kolokacije	6.704	7.165
Prejete državne pomoči	898	1.528
Drugo	926	476
Skupaj dolgoročno odloženi prihodki	8.528	9.169

Vnaprej vračunane kolokacije se nanašajo na oddajo prostorov in opreme drugim operaterjem.

25. Rezervacije

V tisoč EUR	31. 12. 2008	Črpanje in odprava	Oblikovanje	31. 12. 2009
Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah	17.774	-1.076	141	16.839
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	8.791	-397	525	8.919
Rezervacije za ocenjene stroške odstranitve sprejemno-oddajnih postaj	3.590	-35	357	3.912
Druge rezervacije	425	-156	590	859
Skupaj rezervacije	30.580	-1.664	1.613	30.529

Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah

Rezervacije za obveznosti za tožbe so oblikovane na podlagi ocene verjetnega izida in posvetovanja s pravnimi službami. Datuma zapadlosti obveznosti ni možno določiti.

Proti družbam Skupine Telekom so vložene tožbe v skupnem znesku 256.807 tisoč EUR, od katerih so največje tožbe: tožba družbe T-2, d. o. o. v znesku 129.557 tisoč EUR, Sinfonika, d. d. v znesku 34.348 tisoč EUR, tožba družbe Sky.net, d. o. o. v znesku 33.047 tisoč EUR in Tuš Telekom, d. d. v znesku 28.176 tisoč EUR.

Za enega izmed večjih tožbenih zahtevkov družbe AMIS, d. o. o., v znesku 56.825 tisoč EUR je bil v letu 2009 sklenjen sporazum o ureditvi medsebojnih razmerij.

V letu 2005 je bila podpisana pogodba o odvetniškem zastopanju z odvetniško pisarno Colja Rojs & partnerji o.p., d.n.o. za zastopanje v tožbi, ki jo je proti družbi Mobitel, d. d., in Republiki Sloveniji vložila družba Western Wirelles International, d. o. o., s katero je le ta zahtevala

povračilo škode v višini 203.868 tisoč EUR, z zakonitimi zamudnimi obrestmi ter povračilom stroškov postopka. Po pogodbi je odvetniška pisarna upravičena do največ 1,5% vrednosti škodnega zahtevka odvisno od izida tožbe. Tožba je bila leta 2006 umaknjena. Zaradi neuspešnih pogajanj o višini plačila odvetniški pisarni je le-ta v letu 2008 je vložila tožbo v znesku 5.137 tisoč EUR.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi so oblikovane na osnovi aktuarskih izračunov. Obveznosti posameznih družb v skupini so enake sedanji vrednosti ocenjenih bodočih izplačil.

Družbe v skupini nimajo drugih pokojninskih obveznosti.

Rezervacije za ocenjene stroške odstranitve sprejemno-oddajnih postaj

Po pričakovanjih naj bi se po letu 2021, to je po poteku licence UMTS, pričelo z odstranjevanjem sprejemno-oddajnih postaj (brez upoštevanja možnosti podaljšanja licence). Rezervacije so bile oblikovane v višini predvidenih stroškov odstranitve in diskontirane z diskontno stopnjo 5% (2008: 5%).

26. Prejeta dolgoročna posojila in krediti

To pojasnilo vsebuje informacijo o pogodbenih pogojih, ki veljajo za prejeta posojila in kredite. Več informacij o izpostavljenosti obrestnemu in tečajnemu tveganju je navedenih v pojasnilu 34 - Upravljanje finančnih tveganj.

V tisoč EUR	2009	2008
Prejeta dolgoročna posojila		
Bančna posojila tujih bank	220.242	295.385
• tekoča zapadlost dolgoročnih posojil	-32.755	-100.142
• dolgoročni del posojil	187.487	195.243
Bančna posojila domačih bank	72.290	66.747
• tekoča zapadlost dolgoročnih posojil	-5.133	-20.952
• dolgoročni del posojil	67.157	45.795
Druga posojila	39	825
• tekoča zapadlost drugih posojil	0	-824
• dolgoročni del drugih posojil	39	1
Drugo	0	106
Skupaj dolgoročni del	254.683	241.145
Prejeta kratkoročna posojila		
Bančna posojila domačih bank	18.249	55.000
Tekoča zapadlost dolgoročnih posojil tujih bank	32.755	100.142
Tekoča zapadlost dolgoročnih posojil domačih bank	5.133	20.952
Tekoča zapadlost drugih posojil	0	824
Obresti od posojil	140	488
Drugo	0	25
Skupaj kratkoročni del	56.277	177.431

Pogodbeno določila prejetih posojil

V tisoč EUR	Dolgoročni del 31. 12. 2009	Kratkoročni del 31. 12. 2009	Rok zapadlosti daljši od 5 let	Pogodbeno obrestna mera	Zapadlost zadnjega obroka	Način zavarovanja
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	254.644	37.888	59.245	3 m EURIBOR + 0,330 %	2010 - 2011	nezavarovano
				3 m EURIBOR + 1,900 %	2014	nezavarovano
				1 m EURIBOR + 2,100 %	2014	nezavarovano
				3 m EURIBOR + 2,900 %	2014	nezavarovano
				6 m EURIBOR – 0,025 %	2017	nezavarovano
				3 m EURIBOR + 0,083 %	2017	nezavarovano
				3 m EURIBOR – 0,018 %	2017	nezavarovano
				3 m EURIBOR + 0,105 %	2017	nezavarovano
				3 m EURIBOR + 0,700 %	2011	nezavarovano
				5,950 % do 7,200 %	2012 - 2014	nezavarovano
Dolgoročne finančne obveznosti do drugih	39	-	-	-	-	-
Kratkoročne obveznosti do bank	-	18.249	-	4,500 % do 6,300 3 m EURIBOR + 2,500 % 3 m EURIBOR + 6,000 %	2010	bianco menica
Finančne obveznosti do družb v skupini	223.688	84.838	-	-	-	-

Vsa posojila tujih bank so v evrih (EUR) in sicer je za del le-teh obrestna mera spremenljiva, za del pa se je spremenljiva obrestna mera nadomestila s stalno obrestno mero z uporabo izvedenih finančnih inštrumentov v te namene.

Na dan bilance stanja neodplačan del posojil EIB znaša 190.243 tisoč EUR (2008: 230.385 tisoč EUR), glavnice postopoma zapadejo v plačilo do leta 2017. Neodplačan del posojil sindikata bank, v katerem so domače banke

udeležene s 90% virov, pa na dan bilance stanja znaša 50.000 tisoč EUR (2008: 130.000 tisoč EUR), v plačilo zapadejo v letu 2011.

Banke, ki so odobrile dolgoročna posojila, zahtevajo vzdrževanje v posojilnih pogodbah opredeljenih vrednosti bilančnih postavk in finančnih kazalnikov: konsolidiran skupni dolg, konsolidirano neto stvarno premoženje, EBITDA, konsolidiran skupni dolg/EBITDA. Nedoseganje predpisane vrednosti kazalnikov je lahko razlog za predčasno zapadlost posojil v plačilo, vendar so določila pogodb dosežena.

27. Druge dolgoročne obveznosti

V tisoč EUR	2009	2008
Obveznosti iz izdanih obveznic	296.932	0
Prodajne opcije manjšinskih lastnikov	22.947	63.190
• Najdi, informacijske storitve, d. o. o., prej Interseek, d. o. o.	0	2.850
• Ipko, d. o. o.	13.502	50.875
• On.net, d. o. o.	1.800	1.800
• Aneks, d. o. o.	5.070	5.070
• Primo, d. o. o., prej AOL SP, d. o. o.	2.575	2.575
Obveznosti iz finančnega najema	4.940	0
Druge dolgoročne obveznosti	1.547	719
Skupaj druge dolgoročne obveznosti	326.366	63.909

Telekom Slovenije, d. d. je v mesecu decembru 2009 izdal obveznice v nominalni vrednosti 300.000 tisoč EUR z obrestno mero 4,875% in rokom dospelosti december 2016. Obveznica je vrednotena po metodi odplačne vrednosti po 5,047% efektivni obrestni meri, upoštevajoč davek na izplačilo obresti pa je obrestna mera 6,265%.

V letu 2009 se je na podlagi ponovnega ovrednotenja družbe Ipko, d. o. o. povečala prodajna opcija manjšinskih lastnikov na 71.064 tisoč EUR, v mesecu decembru 2009 je prišlo do vnovčenja le-te v znesku 57.562 tisoč EUR, s čemer se je povečal delež lastništva Telekoma Slovenije, d. d. na 93,11%.

28. Poslovne in druge obveznosti

V tisoč EUR	2009	2008
Obveznosti do dobaviteljev	103.431	117.035
Obveznosti do domačih operaterjev	14.979	9.393
Obveznosti do tujih operaterjev	16.564	8.886
Obveznost za DDV in druge davčne obveznosti	8.146	6.806
Obveznosti do zaposlenih	10.538	10.750
Obveznosti za predujme	684	192
Druge obveznosti	4.249	6.178
Skupaj poslovne in druge obveznosti	158.591	159.240

Poslovne obveznosti niso obrestovane in so običajno poravnane v dogovorjenem roku od 8 do 180 dni. Obveznosti do operaterjev prav tako niso obrestovane in so običajno poravnane v dogovorjenem roku od 15 do 40 dni od dneva izstavitve računa.

29. Druge kratkoročne finančne obveznosti

V tisoč EUR	2009	2008
Obveznosti za plačilo dokupa deleža odvisne družbe	32.181	73
Obveznosti za obrestno zamenjavo	5.271	1.338
Obveznosti iz finančnega najema	1.405	0
Druge finančne obveznosti	14	0
Skupaj druge kratkoročne finančne obveznosti	38.871	1.411

Obveznosti za plačilo dokupa deleža odvisne družbe predstavlja obveznost iz vnovčitve prodajne opcije manjšinskih lastnikov družbe Ipko, d. o. o.

30. Kratkoročno odloženi prihodki

V tisoč EUR	2009	2008
Odloženi prihodki od prodaje predplačniških kartic	4.655	2.447
Razmejene naročnine in kratkoročni del kolokacij	13.986	13.729
Kratkoročni del vladne podpore za opredmetena osnovna sredstva	130	111
Drugi odloženi prihodki	467	2.150
Skupaj kratkoročno odloženi prihodki	19.238	18.437

31. Obveznosti in terjatve za poslovni najem

Družbe v skupini kot najemojemalci

Družbe v skupini izkazujejo obveznosti iz naslova poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev.

Rok zapadlosti / V tisoč EUR	2009	2008
• do 1 leta	17.099	7.416
• od 1 do 2 let	7.665	6.948
• od 3 do 5 let	12.101	11.916
• nad 5 let	22.629	26.816
Skupaj	59.494	53.096

V letu 2009 so v izkazu poslovnega izida pripoznani stroški poslovnega najema 19.779 tisoč EUR (2008: 13.578 tisoč EUR).

Družbe v skupini kot najemodajalci

Družbe v skupini izkazujejo terjatve iz naslova poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev.

Rok zapadlosti / V tisoč EUR	2009	2008
• do 1 leta	726	736
• od 1 do 2 let	1.450	419
• od 3 do 5 let	1.450	419
• nad 5 let	3.627	1.048
Skupaj	7.253	2.622

V letu 2009 so celotni prihodki od najemnin izkazani v izkazu poslovnega izida znašali 5.355 tisoč EUR (2008: 5.298 tisoč EUR).

Obveze za opredmetena osnovna sredstva

Na dan 31. 12. 2009 izkazujejo družbe v skupini prevzete obveze v višini 4.707 tisoč EUR (2008: 3.402 tisoč EUR), ki se v večji meri nanašajo na izgradnjo mobilnega omrežja.

32. Možne obveznosti

V tisoč EUR	2009	2008
Možne obveznosti iz naslova tožb	304.469	299.382

Na dan balance stanja je proti skupini vloženo 68 tožb. Skupni tožen znesek je 304.469 tisoč EUR (2008: 299.382 tisoč EUR). Uprave družb Skupine Telekom Slovenije na osnovi pravnih mnenj ocenjujejo, da bo znesek teh obveznosti znašal 16.839 tisoč EUR (glej pojasnilo 25).

33. Posli s povezanimi strankami

Povezane stranke družb v skupini so poleg Republike Slovenije kot večinskega lastnika družbe Telekom Slovenije, d. d. še drugi delničarji, poslovodstvo, člani nadzornega sveta ter njihovi družinski člani.

Posli s fizičnimi osebami

Fizične osebe (predsednik in člani uprave, predsednik in člani nadzornega sveta) imajo skupaj v lasti 2.109 delnic družbe Telekom Slovenije, d. d., kar predstavlja 0,03% lastniški delež.

V poslovnem letu 2009 ni bilo odobrenih posojil povezanim fizičnim osebam.

Stroški plač

V tisoč EUR	2009	2008
Uprava	1.157	1.223
Nadzorni svet	90	267
Skupaj	1.247	1.490

Podatki o skupinah oseb

			Posojila		
V tisoč EUR	Skupni znesek vseh prejemkov	Izplačila kot udeležba v dobičku na podlagi sklepa skupščine	Neodplačan del 31. 12. 2009	Odplačila v obdobju letu 2009	Poslovne terjatve
Člani uprave skupaj	1.157	-	-	-	-
• Dremelj Bojan	243	-	-	-	-
• Mitič Dušan	228	-	-	-	-
• Ogris-Martič Filip	232	-	-	-	-
• Puljič Željko	233	-	-	-	-
• Senica Darja	221	-	-	-	-
Člani nadzornega sveta	90	-	-	-	-
Drugi vodstveni delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	3.577	-	185	24	6

Posojila drugim vodilnim delavcem družbe, zaposlenim na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so odobrena s 3,35% do 4,53% letno obrestno mero. Odobrena so z odplačilno dobo od 10 do 20 let.

Družba ni nobeni od skupin odobrila predujmov ali poroštev.

Prejemki članov uprave razčlenjeno

V EUR	Plača	Letna nagrada	Povračila stroškov	Regres	Zavarovalne premije	Bonitete	Druga plačila - PDPZ II	Skupaj
Dremelj Bojan	190.646	34.751	2.108	1.085	2.272	10.029	2.605	243.496
Mitič Dušan	181.775	30.395	4.712	1.085	479	6.905	2.605	227.956
Ogris-Martič Filip	181.418	30.342	6.956	1.085	2.440	6.905	2.605	231.751
Puljič Željko	185.480	31.535	4.433	1.085	3.003	5.232	2.605	233.373
Senica Darja	181.590	29.148	1.648	1.085	2.314	2.424	2.605	220.814
Skupaj	920.909	156.171	19.857	5.425	10.508	31.495	13.025	1.157.390

Plače članov uprave niso razdeljene na fiksni in variabilni del, člani uprave niso prejeli udeležbe v dobičku, opcij, provizij in drugih izplačil.

Prejemki članov nadzornega sveta razčlenjeno

V EUR	Seje	Komisije	Potni stroški	Skupaj
Zunanji člani od 1. 1. do 25. 4. 2009				
Brodnik Andrej	1.650	-	-	1.650
Štrukelj Borut	2.475	1.650	957	5.082
Koletnik Damjan	3.217	2.723	-	5.940
Ponikvar Karmen	2.475	3.217	-	5.692
Žakelj Pavel	4.373	3.300	1.001	8.674
Groznič Peter	3.300	-	1.221	4.521
Zunanji člani od 26. 4. do 31. 12. 2009				
Berginc Tomaž	5.005	1.430	-	6.435
Kalin Tomaž	3.850	1.650	198	5.698
Kafoč Ciril	3.575	715	-	4.290
Kremliak Zvonko	3.850	550	-	4.400
Hočevar Marko	3.300	1.073	-	4.373
Berce Jaroslav	3.575	825	973	5.373
Notranji člani od 1. 1. do 31. 12. 2009				
Richter Milan	6.325	3.575	-	9.900
Gorišek Martin	7.150	550	107	7.807
Sparavec Branko	7.150	1.650	1.495	10.295
Skupaj	61.270	22.908	5.952	90.130

Drugi prejemki člani nadzornega sveta niso prejeli.

Posli z vlado Republike Slovenije ter osebami in institucijami pod njeno kontrolo

Družbe v skupini posredujejo telekomunikacijske storitve vladi Republike Slovenije ter različnim organom, agencijam in podjetjem, v katerih nastopa slovenska država kot večinski ali manjšinski lastnik. Vsi posli z navedenimi

osebami so sklenjeni pod normalnimi komercialnimi pogoji, ki niso ugodnejši od tistih, pod katerimi so sklenjeni posli z drugimi strankami.

Prihodek iz prodaje vladnim organizacijam je znašal 31.055 tisoč EUR v letu 2009 (2008: 38.137 tisoč EUR). Družbe ne spremljajo, niti ne zbirajo podatkov o prodaji podjetjem, ki so v delni ali popolni lasti države ali pod njeno kontrolo. Glede na to podatki o teh prodajah niso razkriti.

34. Upravljanje finančnih tveganj

Primarni finančni instrumenti, pripoznani v računovodskih izkazih družb Skupine Telekom Slovenije zajemajo poleg izvedenih finančnih instrumentov še denar in denarne ustreznike, poslovne in druge terjatve, obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti iz poslovanja, finančne naložbe ter najeta posojila. Osnovni namen najemanja posojil je pridobiti ustrezna finančna sredstva, ki so potrebna za poslovanje.

Družbe v skupini uporabljajo izvedene finančne instrumente obrestne mere z namenom varovanja obrestnega tveganja, ki izhaja iz naslova zagotavljanja ustreznih finančnih virov.

Na osnovi sprejete politike družbe v skupini ne trgujejo z izvedenimi finančnimi instrumenti. Najpomembnejše vrste tveganj v zvezi s finančnimi instrumenti predstavljajo obrestno tveganje, likvidnostno tveganje, valutno tveganje in kreditno tveganje. Poslovodstva redno preverjajo in potrjujejo politiko obvladovanja posameznih vrst tveganj, ki so opisana v nadaljevanju.

Valutno tveganje

Skupina Telekom Slovenije opravlja svoje storitve pretežno v Sloveniji. Valutna tveganja v rednem poslovanju se pojavljajo v zvezi s tujimi dobavitelji storitev, blaga in osnovnih sredstev. Družbe v skupini pri

poslovanju s tujino v večini uporabljajo EUR, ki je obenem funkcionalna valuta pretežnega števila družb skupine. Zaradi tega je izpostavljenost valutnemu tveganju minimalna.

Ker družbe skupine ocenjujejo valutno tveganje kot majhno, ne uporabljajo posebnih instrumentov za zavarovanje pred temi tveganji.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje negativnega vpliva spremembe tržnih obrestnih mer na poslovanje posamezne družbe. Obrestna struktura aktivnih in pasivnih bilančnih postavk ni usklajena, saj imajo družbe v skupini več prejetih posojil kot obrestovanih naložb. Izpostavljenost obrestnemu tveganju za družbe predstavlja neugodno gibanje (dvig) spremenljive obrestne mere Euribor v primeru prejetih posojil. Večina dolgoročnih posojil se obrestuje z variabilno obrestno mero, ki je vezana na 1, 3 in 6 mesečni Euribor.

Skladno s sprejeto politiko upravljanja s finančnimi tveganji se Skupina Telekom Slovenije za zavarovanje obrestnega tveganja poslužuje nakupnih opcij na obrestno mero, kombinacij nakupnih in prodajnih opcij ter obrestnih zamenjav. Družbe skupine vstopajo v posle z izvedenimi finančnimi instrumenti izključno za namene varovanja pred tveganjem. Ob zaključku poslovnega leta je bilo po stanju dolgoročnih posojil na dan 31. 12. 2009 pred obrestnim tveganjem varovano 50% le-teh.

Izvedeni finančni instrumenti Skupine Telekom Slovenije za varovanje pred obrestnim tveganjem

			V EUR	V tisoč EUR	V tisoč EUR
	Datum pogodbe	Datum zapadlosti	Nominalni znesek	Poštena vrednost na dan 31. 12. 2009	Poštena vrednost na dan 31. 12. 2008
Obrestna zamenjava	05.11.2004	15.03.2010	3.672.500	-19	-19
Obrestna zamenjava	24.06.2009	15.06.2014	61.000.000	-772	0
Obrestna zamenjava	23.08.2007	15.12.2010	31.578.947	-974	-1.072
Kapica na obrestno mero	04.11.2004	19.08.2009	80.000.000	0	465
Obrestna ovratnica	19.01.2005	19.08.2011	50.000.000	-1.657	-389
Skupaj			226.251.447		

Pri ponovnem merjenju poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov, ki niso ali pa niso več namenjeni za računovodsko varovanje pred tveganjem, so družbe konec leta 2009 evidentirale finančne odhodke v znesku -2.220 tisoč EUR, hkrati pa je med finančnimi odhodki v znesku -2.416 tisoč EUR evidentirana celotna poštena vrednost finančnega instrumenta, ki je bil pred tem namenjen za računovodsko varovanje pred tveganjem zaradi odprave varovanega finančnega instrumenta, v preteklosti pripoznano neposredno v kapitalu - posojilo zavarovano s tem instrumentom je bilo namreč odplačano.

Pri finančnem instrumentu v nominalnem znesku 31.579 tisoč EUR, kjer

gre za računovodsko varovanje pred tveganjem, je znesek 98 tisoč EUR ocenjen kot učinkovito varovanje pred tveganjem, pripoznan neposredno v kapitalu, vendar v neto znesku 78 tisoč EUR.

Tabela obrestnega tveganja

V spodnji tabeli je predstavljena analiza občutljivosti realno možne spremembe obrestnih mer na dobiček pred obdavčitvijo (zaradi vpliva spremembe obrestne mere prejetih posojil z upoštevanjem varovanja pred tveganjem spremembe obrestnih mer), pri čemer so vse druge spremenljivke konstantne. Sprememba obrestnih mer ne vpliva na kapital Skupine Telekom Slovenije.

	Zvišanje/znižanje osnovne obrestne mere	Učinek na dobiček pred obdavčitvijo
2009		
EURO	+10 bt	-293
EURO	-10 bt	+293
2008		
EURO	+10 bt	-360
EURO	-10 bt	+360

V navedeni tabeli niso vključeni neobrestovani finančni instrumenti, saj niso izpostavljeni obrestnemu tveganju.

Kreditno tveganje

Družbe v skupini imajo veliko število kupcev, fizičnih in pravnih oseb. Zaradi velike razpršenosti terjatev, je kreditno tveganje ocenjeno kot nizko. Družbe ocenjujejo, da je kreditno tveganje obvladljivo, saj imajo utečene postopke upravljanja s terjatvami in oblikovanjem popravkov vrednosti terjatev. Zaradi rednega preverjanja zapadlih terjatev, je izpostavljenost družb v skupini kreditnemu tveganju nizka. Najvišja izpostavljenost kreditnemu tveganju je enaka neodpisani vrednosti terjatev.

V zvezi z drugimi finančnimi sredstvi kot so: denarna sredstva, depoziti pri bankah, in finančna sredstva, opredeljena kot razpoložljiva za prodajo,

izpostavljenost družb v skupini kreditnemu tveganju izhaja predvsem iz tveganja neporavnave obveznosti druge pogodbene stranke, pri čemer je najvišja izpostavljenost enaka knjigovodski vrednosti teh finančnih instrumentov.

Likvidnostno tveganje

Likvidnost je odvisna od učinkovitega upravljanja z denarjem in dinamike investiranja. Družbe v Skupini Telekom Slovenije upravljajo z likvidnostnim tveganjem s spremljanjem likvidnosti sredstev in obveznosti do virov sredstev ter denarnih tokov iz poslovanja. Kratkoročne primanjkljaje rešujejo z najemanjem kratkoročnih posojil pri domačih bankah in pri družbah v Skupini Telekom, kratkoročne presežke pa plasirajo v bančne depozite in vrednostne papirje. Prav tako je velik del plačil strank relativno predvidljiv in stabilen.

Zapadlost finančnih obveznosti Skupine Telekom Slovenije na dan 31. 12. 2009 in 31. 12. 2008 na osnovi pogodbenih, nediskontiranih plačil

V tisoč EUR	Zapadle	Na vpoklic	Do 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
2009							
Posojila in krediti	36	0	24.992	31.249	195.438	59.245	310.960
Predvidene obresti od posojil	0	0	980	2.636	6.995	259	10.870
Druge finančne obveznosti	0	0	3.373	35.498	29.425	296.941	365.237
Predvidene obresti od obveznic	0	0	0	18.281	91.406	18.281	127.969
Obveznosti do dobaviteljev	16.068	5.753	118.068	18.702	0	0	158.591
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	2.980	2.291	665	0	5.936
2008							
Posojila in krediti	0	666	69.546	107.219	158.202	82.943	418.576
Predvidene obresti od posojil	0	0	4.012	9.709	24.669	5.379	43.769
Druge finančne obveznosti	0	0	109	1.302	63.909	0	65.320
Obveznosti do dobaviteljev	0	15.021	137.060	7.159	0	0	159.240
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	109	138	1.480	0	1.727

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom družb v skupini je zagotoviti čim boljše kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in za doseganje čim višje vrednosti za delničarje.

Družbe v skupini spremljajo gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto obveznosti, s skupnim zneskom neto obveznosti in celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti družbe vključujejo prejeta posojila in kredite ter druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih finančnih naložb in denarnih sredstev s kratkoročnimi depoziti.

V tisoč EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Prejeta posojila in druge finančne obveznosti	676.197	419.987
Manj kratkoročne finančne naložbe in denarna sredstva s kratkoročnimi depoziti	-21.764	-39.966
Neto obveznosti	654.433	380.021
Kapital	1.048.025	1.065.670
Kapital in neto obveznosti	1.702.458	1.445.691
Kazalnik finančnega vzvoda	38%	26%

Poštena vrednost

Družbe v skupini ocenjujejo, da poštene vrednosti finančnih sredstev in finančnih obveznosti bistveno ne odstopajo od knjigovodskih.

Hierarhija poštene vrednosti

Pri pripoznavanju in razkrivanju poštene vrednosti finančnih instrumentov z uporabo tehnike ocenjevanja vrednosti je bil uporabljena sledeča hierarhija:

1. kategorija: določanje poštene vrednosti neposredno s sklicevanjem na uradno objavljeno ceno na aktivnem trgu,

2. kategorija: druge tehnike ugotavljanja poštene vrednosti na podlagi predpostavk s pomembnim vplivom na pošteno vrednost, ki so v skladu s opaznimi trenutnimi tržnimi transakcijami z istimi instrumenti, bodisi neposredno bodisi posredno,

3. kategorija: druge tehnike ugotavljanja poštene vrednosti na podlagi predpostavk s pomembnim vplivom na pošteno vrednost, ki niso v skladu s opaznimi trenutnimi tržnimi transakcijami z istimi instrumenti in naložbe vrednotene po nabavni vrednosti.

	V EUR			
Sredstva merjena po poštenu vrednosti	31. 12. 2009	1. kategorija	2. kategorija	3. kategorija
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo				
Lastniški vrednostni papirji in druge finančne naložbe	11.214	5.084	0	6.130
Izvedeni finančni instrumenti				
Za varovanje denarnega toka	-974	0	-974	0
Za trgovanje	-1.657	0	-1.657	0

Vsi vrednostni papirji v tretji kategoriji se vodijo po nabavni vrednosti.

35. Splošno pooblastilo in pravica do uporabe radijske frekvence in števil

Storitve fiksne telefonije

Družba Telekom Slovenije, d. d. ima splošno pooblastilo za posredovanje elektronskega komunikacijskega omrežja oziroma storitev elektronske komunikacije. Pred začetkom opravljanja storitve javnega komunikacijskega omrežja v Sloveniji, mora družba pisno obvestiti Agencijo za pošto in elektronske komunikacije (Agencija). Pred začetkom opravljanja storitve na podlagi pooblastila družbi ni potrebno pridobiti nikakršne izključne odločbe ali zagotoviti administrativno dejanje lokalnega upravnega organa.

V preteklosti je družba Telekom Slovenije, d. d. obvestila Agencijo o posredovanju naslednjih storitev elektronske komunikacije:

- Javne glasovne storitve preko fiksne javnega telekomunikacijskega omrežja,

- Telekomunikacijske storitve v mednarodnem prometu,
- Storitve prenosa podatkov,
- Storitve zakupa lokalnih in mednarodnih vodov.

Na podlagi obvestila je bila družba dolžna plačati nadomestilo v znesku 492 tisoč EUR v letu 2009 (2008: 472 tisoč EUR). Znesek nadomestila je določen na podlagi tarife iz splošnega akta Agencije.

Prav tako je bila družba Telekom Slovenije, d. d. dolžna v letu 2009 plačati nadomestilo za pravico do uporabe radijske frekvence in števil. Nadomestilo za uporabo radijske frekvence znaša v obravnavanem obdobju 246 tisoč EUR (2008: 264 tisoč EUR), medtem ko nadomestilo za pravico do uporabe številskega prostora v istem obdobju znaša 266 tisoč EUR (2008: 258 tisoč EUR). Znesek nadomestil je določen na podlagi tarife iz splošnega akta Agencije.

Storitve mobilne telefonije

Koncesijska pogodba	Datum podelitve pooblastila	Obdobje	Nadomestilo
Koncesijska pogodba za uporabo radio-frekvenčnega spektra za storitve mobilne telefonije GSM v frekvenčnih pasovih od 890-915 MHz in od 935-960 MHz po standardih GSM	2. 4. 1998	15 let	Začetni znesek nadomestila 9.863 tisoč EUR
Koncesijska pogodba za uporabo radio-frekvenčnega spektra za storitve mobilne telefonije GSM, ki deluje v omrežju DCS 1800	3. 1. 2001	15 let	Začetni znesek nadomestila 4.173 tisoč EUR
Koncesijska pogodba za uporabo radio-frekvenčnega spektra za opravljanje storitev UMTS/IMT-2000	27. 11. 2001	15 let, podaljšano do 21.09.2021	Začetni znesek nadomestila 91.804 tisoč EUR
Koncesijska pogodba za izgradnjo, vzdrževanje in delovanje druge generacije GSM v mobilnem omrežju na območju Kosova	6. 3. 2007	15 let	Začetni znesek nadomestila 75.000 tisoč EUR
Koncesijska pogodba za uporabo radio-frekvenčnega spektra za storitve mobilne telefonije 2G-GSM 900 na območju Makedonije	21. 11. 2001	22 let	Začetni znesek nadomestila 28.000 tisoč EUR
Koncesijska pogodba za uporabo radio-frekvenčnega spektra za opravljanje storitev 3G-UMTS na območju Makedonije	2. 11. 2008	10 let	Začetni znesek nadomestila 10.000 tisoč EUR

Letna nadomestila, ki jih v skladu z zakonom plačujejo družbe za opravljanje storitev mobilne telefonije:

- nadomestilo od prihodkov od storitev javnega telekomunikacijskega omrežja,
- nadomestilo za uporabo radio-frekvenčnega spektra,
- nadomestilo za dodeljene številke.

V letu 2009 je skupni znesek nadomestil znašal 4.054 tisoč EUR (2008: 1.608 tisoč EUR).

6.2.3 Poročilo neodvisnega revizorja za Skupino Telekom Slovenije

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Lastnikom gospodarske družbe Telekom Slovenije d.d.

Poročilo o skupinskih računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene skupinske računovodske izkaze skupine Telekom Slovenije, ki vključujejo skupinsko bilanco stanja na dan 31. decembra 2009, skupinski izkaz poslovnega izida, skupinski izkaz vseobsegajočega poslovnega izida, skupinski izkaz gibanja kapitala in skupinski izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze
Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh skupinskih računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitev skupinskih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost
Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh skupinskih računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da skupinski računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v skupinskih računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v skupinskih računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem skupinskih računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve skupinskih računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje
Po našem mnenju so skupinski računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja skupine Telekom Slovenije na dan 31. decembra 2009 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov.

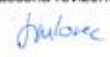
Poročilo o zahtevah druge zakonodaje
Posloводство je odgovorno tudi za pripravo poslovnega poročila v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah. Naša odgovornost je ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi skupinskimi računovodskimi izkazi. Naši postopki v povezavi s poslovnim poročilom so opravljeni v skladu z mednarodnim standardom revidiranja 720 in omejeni na ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi skupinskimi računovodskimi izkazi in ne vključujejo pregleda ostalih informacij, ki izhajajo iz nerevidiranih finančnih poročil.

Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi skupinskimi računovodskimi izkazi.

Ljubljana, 26. marec 2010

 Janez Uranič
 Direktor
 Ernst & Young d.o.o.
 Dunajska 111, Ljubljana

 Revizija, poslovno
 svetovanje d.o.o., Ljubljana 1

Lidija Šinkovec
 Pooblaščenka revizorka

Računovodsko poročilo družbe Telekom Slovenije, d. d.

6.3.1 Računovodski izkazi Telekoma Slovenije, d. d.

Izkaz poslovnega izida Telekoma Slovenije, d. d. za leto, ki se je končalo 31. 12. 2009

V tisoč EUR	Pojasnilo	2009	2008
Čisti prihodki od prodaje	2	396.490	410.162
Drugi prihodki od poslovanja	3	1.974	5.036
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		-16.071	-18.034
Stroški materiala		-8.112	-8.237
Stroški storitev	4	-185.177	-173.452
Stroški dela	5	-74.309	-74.373
Amortizacija	11, 12	-89.330	-89.197
Drugi odhodki poslovanja	6	-12.178	-11.232
Skupaj odhodki poslovanja		-385.177	-374.525
Dobiček iz poslovanja		13.287	40.673
Finančni prihodki	7	73.213	78.626
Finančni odhodki	8	-28.515	-13.571
Dobiček pred obdavčitvijo		57.985	105.728
Davek iz dobička	9	- 610	-9.760
Čisti dobiček poslovnega leta		57.375	95.968
Dobiček na delnico - osnovni in popravljeni v EUR	10	8,82	14,75

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izkaz vseobsegajočega poslovnega izida za leto, ki se je končalo 31. 12. 2009

V tisoč EUR	2009	2008
Čisti dobiček obdobja	57.375	95.968
Prevrednotenje finančnih naložb namenjenih prodaji	596	-682
Odloženi davek	-119	136
Prevrednotenje finančnih naložb namenjenih prodaji v neto znesku	477	-546
Sprememba poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem	-4.796	-1.248
Odloženi davek	463	264
Prerazvrstitev spremembe poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem	4.894	236
Odloženi davek	-483	-50
Sprememba poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem v neto znesku	78	-798
Drugo	0	2
Drugi vseobsegajoči poslovni izid	555	-1.342
Celotni vseobsegajoči poslovni izid	57.930	94.626

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Bilanca stanja Telekoma Slovenije, d. d. na dan 31. 12. 2009

V tisoč EUR	Pojasnilo	31. 12. 2009	31. 12. 2008
SREDSTVA			
Neopredmetena sredstva	11	28.891	28.608
Opredmetena osnovna sredstva	12	671.723	693.733
Naložbe v odvisne družbe in skupne podvige	13	477.870	336.303
Druge finančne naložbe	14	229.877	130.546
Ostala dolgoročna sredstva	15	11.112	10.595
Skupaj dolgoročna sredstva		1.419.473	1.199.785
Sredstva za odtujitev		1.156	627
Zaloge	17	8.065	10.222
Poslovne in druge terjatve	18	91.249	92.064
Terjatve za davek iz dobička		9.574	3.969
Kratkoročne finančne naložbe	19	80.559	43.135
Denar in denarni ustrezniki	20	5.146	9.603
Skupaj kratkoročna sredstva		195.749	159.620
Skupaj sredstva		1.615.222	1.359.405

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Bilanca stanja Telekoma Slovenije, d. d. na dan 31. 12. 2009

V tisoč EUR	Pojasnilo	31. 12. 2009	31. 12. 2008
KAPITAL IN OBVEZNOSTI			
Vpoklicani kapital	21	272.721	272.721
Lastne delnice	21	-3.671	-3.671
Rezerve	21	472.211	439.168
Zadržani čisti poslovni izid	21	61.470	68.526
Prevrednotovalne rezerve za opredmetena osnovna sredstva	21	88.307	95.944
Prevrednotovalne rezerve za finančne instrumente		- 664	-1.219
Skupaj kapital in rezerve		890.374	871.469
Dolgoročno odloženi prihodki	22	8.279	8.988
Rezervacije	23	15.713	16.678
Prejeta dolgoročna posojila in krediti	24	203.737	190.243
Druge dolgoročne finančne obveznosti	25	301.577	18.736
Odložene obveznosti za davek	16	70	1.231
Skupaj dolgoročne obveznosti		529.376	235.876
Poslovne in druge obveznosti	26	82.248	107.596
Prejeta kratkoročna posojila in krediti	24	64.638	130.852
Druge kratkoročne finančne obveznosti	27	37.670	1.125
Kratkoročno odloženi prihodki	28	7.031	7.881
Vnaprej vračunani stroški in odhodki		3.885	4.606
Skupaj kratkoročne obveznosti		195.472	252.060
Skupaj obveznosti		724.848	487.936
Skupaj kapital in obveznosti		1.615.222	1.359.405

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izkaz gibanja kapitala Telekoma Slovenije, d. d. za leto, ki se je končalo 31. 12. 2009

V tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Lastne delnice	Rezerve	Zadržani čisti poslovni izid	Prevred. rezerve za opredm. osnovna sredstva	Prevred. finančnih naložb namenjenih prodaji v neto znesku	Spremem. poštene vred. finančnih instrument. za varovanje pred tveganjem v neto znesku	Skupaj
Stanje 1. 1. 2009	272.721	-3.671	439.168	68.526	95.944	-362	-857	871.469
Čisti poslovni izid obdobja				57.375				57.375
Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja					0	477	78	555
Vseobsegajoči poslovni izid obdobja skupaj	0	0	0	57.375	0	477	78	57.930
Prenos v zadržani čisti poslovni izid in rezerve			5.043	2.594	-7.637			0
Prenos na druge rezerve po sklepu								
Uprave			28.000	-28.000				0
Izplačilo dividend				-39.033				-39.033
Drugo				8				8
Stanje 31. 12. 2009	272.721	-3.671	472.211	61.470	88.307	115	-779	890.374

Pojasnila so sestavni del ločenih računovodskih izkazov.

Ugotovitev bilančnega dobička leta 2009

	V EUR
Čisti poslovni izid leta 2009	57.375.243,93
Preneseni čisti poslovni izid	32.094.592,91
Prenos na druge rezerve po sklepu uprave	-28.000.000,00
Bilančni dobiček leta 2009	61.469.836,84

Izkaz gibanja kapitala Telekoma Slovenije, d. d. za leto, ki se je končalo 31. 12. 2008

V tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Lastne delnice	Rezerve	Zadržani čisti poslovni izid	Prevred. rezerve za opredm. osnovna sredstva	Prevred. finančnih naložb namenjenih prodaji v neto znesku	Spremem. poštene vred. finančnih instrument. za varovanje pred tveganjem v neto znesku	Skupaj
Stanje 1. 1. 2008	272.721	-3.671	287.335	200.195	103.543	184	-59	860.248
Čisti poslovni izid obdobja				95.968				95.968
Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja					2	-546	-798	-1.342
Vseobsegajoči poslovni izid obdobja skupaj	0	0	0	95.968	2	-546	-798	94.626
Prenos v zadržani čisti poslovni izid in rezerve			5.043	2.558	-7.601			0
Prenos v rezerve po sklepu skupščine			116.790	-116.790				0
Prenos v druge rezerve po sklepu								
Uprave			30.000	-30.000				0
Izplačilo dividend				-83.270				-83.270
Drugo				-135				-135
Stanje 31. 12. 2008	272.721	-3.671	439.168	68.526	95.944	-362	-857	871.469

Izkaz denarnih tokov Telekoma Slovenije, d. d. za leto, ki se je končalo 31. 12. 2009

V tisoč EUR	2009	2008
Denarni tokovi pri poslovanju		
Čisti dobiček pred obdavčitvijo	57.985	105.728
Prilagoditve za:		
Amortizacijo neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev	89.330	89.197
Amortizacijo naložbenih nepremičnin	0	19
Slabitve in odpise opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev	1.904	1.228
Dobiček/izguba pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	-518	-3.085
Dobiček /Izguba pri prodaji naložbenih nepremičnin	0	-1.066
Finančni prihodki	-73.213	-78.626
Finančni odhodki	28.515	13.571
Spremembo sredstev za odtujitev	-529	0
Spremembo poslovnih in drugih terjatev	-4.790	-9.738
Spremembo drugih dolgoročnih sredstev	-517	6.518
Spremembo zalog	2.157	-1.490
Spremembo rezervacij	-965	395
Spremembo dolgoročno in kratkoročno odloženih prihodkov	-1.559	705
Spremembo vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov	-721	-95
Spremembo poslovnih in drugih obveznosti	-24.416	-3.723
Plačani davek iz dobička	-7.773	-14.501
Čista denarna sredstva iz poslovanja	64.890	105.037
Denarni tokovi iz naložbenja		
Prejemki pri naložbenju	117.066	121.581
Prejemki od prodaje osnovnih sredstev	5.115	4.460
Prejemki od prodaje naložbenih nepremičnin	0	16.062
Prejete dividende	57.759	65.558
Prejete obresti	20.637	1.601
Odtujitev dolgoročnih finančnih naložb	17.794	2.400
Odtujitev kratkoročnih finančnih naložb	15.761	31.500
Izdatki pri naložbenju	-374.789	-193.850
Nakup opredmetenih osnovnih sredstev	-64.025	-106.453
Nakup neopredmetenih dolgoročnih sredstev	-6.962	-11.703
Nakup finančnih naložb	0	-324
Naložbe v odvisne in pridružene družbe	-125.845	-27.094
Finančne naložbe v obliki danih posojil	-177.957	-48.276
Čista denarna sredstva porabljena pri naložbenju	-257.723	-72.269
Denarni tokovi iz financiranja		
Prejemki pri financiranju	658.675	136.455
Prejeta dolgoročna posojila	346.000	87.000
Prejeta kratkoročna posojila	15.000	49.455
Izdaja obveznic	297.675	0
Izdatki pri financiranju	-470.299	-172.732
Odplačila kratkoročnih posojil	-91.345	-56.281
Odplačila dolgoročnih posojil	-322.142	-20.084
Plačane obresti	-17.779	-13.187
Izplačilo dividend	-39.033	-83.180
Čista denarna sredstva porabljena pri financiranju	188.376	-36.277
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	-4.457	-3.509
Končno stanje denarnih sredstev	5.146	9.603
Začetno stanje denarnih sredstev	9.603	13.112

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

6.3.2 Pojasnila postavk računovodskih izkazov Telekoma Slovenije, d. d. in povzetek pomembnih računovodskih usmeritev Telekoma Slovenije, d. d.

1. Splošni podatki

Računovodski izkazi

Računovodski izkazi so ločeni računovodski izkazi Telekoma Slovenije, d. d., (v nadaljevanju družba) za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2009. Skladno s sklepom skupščine Telekoma Slovenije, d. d. iz junija 2007, so ločeni računovodski izkazi pripravljeni upoštevajoč Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska Unija.

Računovodske izkaze je odobrila uprava dne 23. 3. 2010.

Družba sestavlja tudi uskupinjene računovodske izkaze za Skupino Telekom Slovenije, ki so objavljeni v poglavju Računovodsko poročilo Skupine Telekom Slovenije, prav tako pa so na razpolago na Telekomu

Slovenije, d. d., Cigaletova 15, Ljubljana, Slovenija. Odobreni so bili na upravi družbe 23. 3. 2010.

Splošno o družbi

Telekom Slovenije, d. d., je delniška družba s sedežem na Cigaletovi 15, Ljubljana, Slovenija. Njene delnice so uvrščene v redno kotacijo Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.

Na dan 31. 12. 2009 je najpomembnejši lastnik Republika Slovenija, ki ima v lasti 3.434.021 delnic, oziroma 52,54 % delež.

Glavne aktivnosti

Telekom Slovenije, d. d. je lastnik večine telekomunikacijskih kapacitet na področju Slovenije. Je vodilni ponudnik telekomunikacijskih storitev v notranjem in mednarodnem prometu na področju fiksne telefonije, širokopasovnih storitev v notranjem prometu ter drugih telekomunikacijskih storitev, prihodke pa ustvarja tudi s prodajo trgovskega, pretežno telekomunikacijskega, blaga.

Telekom Slovenije, d. d. ima na dan 31. 12. 2009 naslednje odvisne družbe

Odvisna družba	Osnovna dejavnost	Država	Opravljanje dejavnosti
Mobitel, d. d.	Mobilna telefonija	Slovenija	v Sloveniji
GVO, d. o. o.	Gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij	Slovenija	v Sloveniji
Najdi, informacijske storitve d. o. o.	Založništvo imenikov in poslovnih baz, ponudnik internetnih storitev	Slovenija	v Sloveniji, na Hrvaškem in v Srbiji
Avtenta.si, d. o. o.	Sistemska integracija poslovnih komunikacij	Slovenija	v Sloveniji
Planet 9, d. o. o.	Internetne storitve in mobilne telekomunikacijske storitve	Slovenija	v Sloveniji
Ipko, d. o. o.	Telekomunikacijske storitve	Kosovo	na Kosovu
On.net, d. o. o.	Internetne storitve	Makedonija	v Makedoniji
Aneks, d. o. o.	Internetne storitve	Bosna in Hercegovina	v Bosni in Hercegovini
Primo, d. o. o.	Internetne storitve	Albanija	v Albaniji
SIOL, d. o. o.	Internetne storitve	Hrvaška	na Hrvaškem
SIOL, B.V.	Finančni holding	Nizozemska	na Nizozemskem
Germanos Telecom, d. d.	Prodajna mreža One, d. d.	Makedonija	v Makedoniji
Digi Plus Multimedia, d. o. o.	Trženje storitev digitalne televizije	Makedonija	v Makedoniji

Družba Mobitel, d. d., ima dve odvisni družbi:

- Soline, pridelava soli, d. o. o., ki je v 100 % lasti družbe Mobitel, d. d. od leta 2002. Osnovna dejavnost družbe je tradicionalna pridelava soli ter ohranjanje in upravljanje krajinskega parka,
- Planet 9, d. o. o., ustanovljena junija 2003 z družbo Siol, d. o. o. (ki se je združila z družbo Telekom Slovenije, d. d. leta 2007) in je ponudnik multimedijskih vsebin in storitev za uporabnike mobilnega radijskega in internetnega omrežja.

V letu 2009 se je družba Najdi.si, d. o. o. pripojila k družbi Interseek, d. o. o., ki se je preimenovala v družbo Najdi.si, d. o. o. Matična družba Najdi.si, d. o. o. ima 100% delež v sledečih odvisnih družbah: Pogodak tražilica, d. o. o. na Hrvaškem, Pogodak, d. o. o., Srbija ter 50,1% delež v odvisni družbi Meganet, d. o. o., Slovenija. V mesecu juliju je matična družba Telekom Slovenije, d. d. realizirala nakupno opcijo še za 25% delež družbe Najdi.si, d. o. o. in s tem postala 100% lastnica. V začetku zadnjega četrtletja se je družba Najdi.si, d. o. o. pripojila k družbi Teledat, d. o. o.,

le-ta pa se je preimenovala v Najdi, informacijske storitve, d. o. o.

Družba Ipko, d. o. o. ima 100% lastništvo v družbi Ipko, d. o. o., Albanija in 100% lastništvo v družbi Mediaworks, d. o. o. V mesecu decembru je Telekom Slovenije, d. d. realiziral nakupno opcijo za 29,36% delež in s tem se je lastništvo povečalo na 93,11%, za preostali delež pa še obstoji nakupna opcija matične družbe oziroma prodajna opcija manjšinskih lastnikov.

Družbi Primo, d. o. o., ki je nastala s preimenovanjem družbe AOL SP, d. o. o., sta se pripojili njeni odvisni družbi AFB, d. o. o., Albanija in H-Communications, d. o. o., Albanija, družba Primo, d. o. o. ima 100% delež tudi v družbi Bindi Integrated Service, d. o. o.

Telekom Slovenije, d. d. je v juniju 2009 pridobil 100% delež v družbi SIOL, B.V., ta pa ima v 100% lasti družbo Cosmofon, d. d., ki se je konec oktobra preimenovala v One, d. d. Novembra meseca je SIOL, B.V., ustanovil odvisno družbo Telekom Slovenije Finance B.V. na Nizozemskem, katere 100% lastnik je.

V letu 2009 je bila pridobljena tudi družba Germanos Telecom, d. d., ki je prav tako v 100% lasti družbe Telekom Slovenije, d. d.

V drugi polovici leta 2009 je družba Telekom Slovenije, d. d. ustanovila tudi družbo Digi Plus Multimedia, d. o. o., katere 100% lastnik je.

Telekom ima 100% ekonomsko lastništvo v vseh svojih odvisnih družbah zaradi pridobljenih nakupnih opcij oziroma prodajnih opcij manjšinskih lastnikov.

Naložba v skupni podvig predstavlja 50% delež v družbi Gibtelecom.

Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

Pomembne računovodske usmeritve, uporabljene pri sestavi posamičnih računovodskih izkazov Telekoma Slovenije, d. d. so predstavljene v nadaljevanju.

a. Izjava o skladnosti

Priloženi posamični računovodski izkazi družbe Telekom Slovenije, d. d. so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan bilance stanja, glede na proces potrjevanja standardov v EU, ni razlik v računovodskih usmeritvah družbe Telekom Slovenije, d. d. med uporabljenimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) ter Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela EU.

b. Osnove za izdelavo računovodskih izkazov

Pripravljeni so na podlagi izvirnih vrednosti, razen sredstev, namenjenih za prodajo in izvedenih finančnih instrumentov, ki so vrednotena po pošteni vrednosti ter posameznih vrst opredmetenih osnovnih sredstev,

ki so bila prevrednotena na pošteno vrednost v skladu z MRS 16 (glej računovodsko usmeritev pod točko i. Opredmetena osnovna sredstva).

Postavke v posamičnih računovodskih izkazih so izražene v evrih, zaokrožene na tisoč enot.

Uporabljene računovodske usmeritve so enake kot v preteklih letih, z izjemo **novi sprejetih standardov in pojasnil**, ki so navedene v nadaljevanju.

Uporaba teh standardov in pojasnil ni imela pomembnega vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe.

MRS 1 - Prenovljeno predstavljanje računovodskih izkazov

Standard loči med lastniškimi in nelastniškimi spremembami v kapitalu. V skladu s prenovljenim standardom morajo podjetja v izkazu gibanja kapitala podrobno prikazati samo transakcije z lastniki, vse nelastniške spremembe v kapitalu pa v eni sami vrstici. Poleg tega standard uvaja izkaz vseobsegajočega poslovnega izida, v katerem so pripoznane vse postavke prihodkov in odhodkov, ki so vključene v določitev čistega poslovnega izida (dobiček ali izguba), kakor tudi vse druge postavke prihodkov in odhodkov in sicer ali v enem vseobsegajočem izkazu ali dveh medsebojno povezanih izkazih. Družba se je opredelila za uporabo dveh ločenih, medsebojno povezanih izkazov.

MRS 23 - Stroški izposojanja

Prenovljeni standard zahteva usredstevovanje stroškov izposojanja, ki so neposredno povezani s sredstvom, ki izpolnjuje dane kriterije. Družba je skladno s tem prilagodila svojo računovodsko usmeritev. V skladu s prehodnimi zahtevami standarda je družba zahtevo prenovljenega standarda uvedla za prihodnja obdobja in stroške izposojanja, ki so neposredno povezani z ustreznim sredstvom, usredstvila z začetno uporabo na ali po 1. 1. 2009. Družba ni prilagodila stroškov, ki so nastali pred navedenim datumom in, ki jih je pripoznala kot odhodek.

MSRP 2 - Plačilo z delnicami (dopolnila) - Pogoji za podelitev in preklici
Dopolnila k MSRP 2 pojasnjujejo opredelitev pogojev za podelitev in določajo računovodsko obravnavo plačila, ki je preklicano, ker pogoji za ne podelitev niso izpolnjeni.

MSRP 7 - Finančni instrumenti: Razkritja

Spremenjeni standard zahteva dodatna razkritja o merjenju poštene vrednosti in likvidnostnega tveganja. Merjenje poštene vrednosti mora podjetje razkriti po viru vrednotenja z uporabo tristopenjske hierarhije za vsako vrsto finančnih instrumentov. Poleg tega mora podjetje pripraviti tudi uskladev začetnega in končnega stanja tretje kategorije merjenja poštene vrednosti, kakor tudi vse pomembne prenose med prvo in drugo kategorijo merjenja poštene vrednosti. Spremembe standarda tudi pojasnjujejo zahteve v zvezi z razkritjem likvidnostnega tveganja. Spremembe vplivajo na razkritja merjenja poštene vrednosti in likvidnostnega tveganja.

MSRP 8 - Poslovni odseki

Standard zahteva razkritja poslovanja po segmentih v skladu z zahtevami posloводства za notranje potrebe in nadomešča zahtevo o določanju

in poročanju po področnih in območnih odsekih. V primeru, da so rezultati izkazani v skladu z zahtevami posloводства za notranje potrebe drugačni od rezultatov v računovodskih izkazih, mora posloводство te razlike pojasniti v računovodskih izkazih. Poslovni odseki so prikazani v računovodskem poročilu za Skupino Telekom Slovenije.

Dopolnila k MRS 32 in MRS 1 - Finančni instrumenti s prodajno opcijo. Dopolnilo k MRS 32 zahteva, da podjetja določene finančne instrumente s prodajno opcijo in obveznosti, ki izhajajo iz likvidacije, razvrstijo med kapital, če so izpolnjeni določeni kriteriji. Dopolnila k MRS 1 zahtevajo razkritje določenih informacij v zvezi s finančnimi instrumenti s prodajno opcijo, ki so pripoznani v kapitalu.

OPMSRP 9 - Ponovna ocena vgrajenih izpeljanih finančnih instrumentov in **MRS 39** - Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje. Dopolnila OPMSRP 9 zahtevajo, da podjetje presodi, ali mora vgrajeni izpeljani finančni instrument ločiti od gostiteljske pogodbe, kadar podjetje prerazporedi hibridno finančno sredstvo iz skupine po poštenu vrednosti skozi poslovni izid. Navedeno presojo mora podjetje narediti z upoštevanjem okoliščin, ki so obstajale na datum, ko je podjetje prvič postalo pogodbenik ali na datum spremembe pogodbe, ki pomembno vpliva na denarni tok iz pogodbe in sicer kasnejšega od obeh. MRS 39 sedaj določa, da če vgrajeni izpeljani finančni instrument podjetje ne more z gotovostjo izmeriti, mora celotni hibridni instrument ostati v skupini po poštenu vrednosti skozi poslovni izid.

OPMSRP 12 - Dogovori o koncesijah

To pojasnilo vsebuje navodilo za računovodsko obravnavo pogodbenih obvez podjetij, ki opravljajo javne službe. Pojasnilo zahteva, da upravljalec sredstev ne sme le teh prikazati kot svoja opredmetena osnovna sredstva, temveč kot finančno naložbo in/ali neopredmeteno sredstvo.

OPMSRP 13 - Program zvestobe kupcev

Pojasnilo zahteva, da podjetje obravnava dobroimetje, odobreno kupcu zaradi njegove zvestobe, ločeno od prodajne transakcije, za katero je kupcu dobroimetje odobreno. Del poštene vrednosti odobrenega dobroimetja podjetje razporedi na dobroimetje in odložene prihodke, ki so pripoznani med prihodki v obdobju izplačil dobroimetja. Družba je uvedla program zvestobe kupcev v letu 2009. Kupci so na osnovi zbranih točk razvrščeni v skupine, na osnovi katerih so deležni popusta pri naročnini in imajo možnost obročnega nakupa določenega blaga s popustom.

V skladu z novo računovodsko usmeritvijo družba odobreno dobroimetje porazdeli med prodane proizvode in storitve in izdane točke, pri čemer je dobroimetje, ki je pripoznano v točkah enako njihovi poštenu vrednosti. Pošteno vrednost točk določi s pomočjo statistične analize. Poštena vrednost izdane točke se evidentira med odloženimi prihodki in pripozna kot prihodek ob unovčenju točk.

OPMSRP 15 - Pogodbe za gradnjo nepremičnin

Pojasnilo morajo podjetja uporabiti za nazaj. Pojasnilo daje napotek kdaj in kako morajo podjetja pripoznati prihodke in z njimi povezane odhodke od prodaje enote nepremičnin, kadar graditelj in kupec podpišeta pogodbo pred zaključkom gradnje. Poleg tega pojasnilo vsebuje napotek za določitev ali pogodba izpolnjuje kriterije MRS 11 ali MRS 18.

OPMSRP 16 - Varovanje pred tveganjem neto naložb v podjetja v tujini. Pojasnilo morajo podjetja uporabiti za prihodnja obdobja. OPMSRP 16 pojasnjuje obračunavanje varovanja pred tveganjem neto naložb in daje navodila za določanje valutnih tveganj, ki izpolnjujejo kriterij za računovodsko varovanje neto naložb, pripoznanje neto naložb v skupini in kako določiti višino pozitivnih ali negativnih tečajnih razlik, ki izhajajo iz prevedbe neto naložbe in instrumenta varovanja, ki ga morajo podjetja reciklirati ob odsvojitvi neto naložbe.

Izboljšave MSRP

Maja 2008 je Odbor izdal svoj prvi sklop **dopolnil k mednarodnim standardom**, prvenstveno z namenom, da bi odpravil vsa neskladja in podrobneje pojasnil besedilo. Za vsak standard veljajo ločene prehodne določbe.

Uvedba teh sprememb je vplivala na spremembe računovodskih usmeritev družbe, ne vpliva pa na finančni položaj ali poslovanje družbe.

MRS 1 - Predstavljanje računovodskih izkazov

Sredstva in obveznosti, ki so namenjena trgovanju v skladu z MRS 39 Finančni instrumenti: Pripoznanje in merjenje, v bilanci stanje niso avtomatično uvrščena med kratkoročna sredstva. Zaradi spremembe standarda družba v bilanci stanja ni izvedla prerazporeditve finančnih instrumentov iz kratkoročnih na dolgoročna ali obratno.

MRS 16 - Opredmetena osnovna sredstva (nepremičnine, naprave in oprema)

Izraz »čista prodajna cena« zamenja nov izraz »poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje«. Opredmetena osnovna sredstva, ki jih podjetje daje v najem in jih po zaključku najema običajno odsvoji v teku rednega poslovanja, mora po zaključku najema, ko so opredmetena osnovna sredstva na razpolago za prodajo, prenesti med zaloge.

MRS 23 - Stroški izposojanja

Standard uvaja novo opredelitev stroškov izposojanja z namenom združitve dveh postavk, ki se štejeta za sestavni del stroškov izposojanja, v eno samo postavko - stroški obresti obračunani na podlagi učinkovite obrestne mere v skladu z MRS 39. Družba je ustrezno spremenila svojo računovodsko usmeritev.

MRS 38 - Neopredmetena sredstva

Podjetje pripozna stroške reklame in promocije, ko pridobi pravico do blaga ali ob prejemu storitev. Novi standard odpravlja napotilo na uporabo metode enakomernega časovnega amortiziranja, razen če obstajajo prepričljivi dokazi, da je v danih okoliščinah ustrežnejša kak druga metoda. Družba je ponovno ocenila življenjske dobe neopredmetenih sredstev in ugotovila, da je uporaba metode enakomernega časovnega amortiziranja še vedno ustrezna.

Dopolnila, ki niso vplivala na spremembe računovodskih usmeritev družbe, finančni položaj ali poslovanje:

MSRP 5 - Nekatrkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje

MSRP 7 - Finančni instrumenti: Razkritja

MRS 8 - Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake

MRS 10 - Dogodki po datumu bilance stanja

MRS 18 - Prihodki

MRS 19 - Zasluži zaposlencev

MRS 20 - Obračunavanje državnih podpor in razkrivanje državne pomoči

MRS 27 - Skupinski in ločeni računovodski izkazi

MRS 28 - Finančne naložbe v pridružena podjetja

MRS 29 - Računovodsko poročanje v hiperinflacijskih gospodarstvih

MRS 31 - Deleži v skupnih podvigih

MRS 34 - Medletno računovodsko poročanje

MRS 36 - Oslabitev sredstev

MRS 39 - Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje

MRS 40 - Naložbene nepremičnine

c. Funkcionalna valuta in poslovni dogodki v tuji valuti

Računovodski izkazi Telekoma Slovenije, d. d. so predstavljeni v evrih (EUR), ki je funkcionalna in predstavljena valuta matične družbe ter odvisnih družb v Sloveniji. Transakcije, izražene v tuji valuti, so preračunane v funkcionalno valuto z dnevnim tečajem menjave na dan transakcije.

Denarna sredstva in obveznosti so na dan bilance stanja preračunana v funkcionalno valuto z uporabo dnevnega tečaja menjave na dan bilance stanja. Vse tečajne razlike so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Nedenarna sredstva in obveznosti v tuji valuti, ki so merjena po izvirni vrednosti, so preračunana z uporabo tečaja, veljavnega na dan transakcije. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti, merjena po pošteni vrednosti, so preračunana z uporabo tečaja na dan, ko je bila določena poštna vrednost.

d. Dobiček iz poslovanja

Dobiček iz poslovanja je opredeljen kot dobiček pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v banki, depozitov, naložb namenjenih za prodajo, plačane obresti od posojil, dobiček ali izgubo iz prodaje finančnih instrumentov namenjenih za prodajo ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

e. Pomembne računovodske ocene

Priprava računovodskih izkazov zahteva od posloводства določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družbe ter razkritje potencialnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov družbe v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja.

Poslovodske ocene med drugim zajemajo naslednje postavke:

- amortizacijsko dobo in preostalo vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev,
- popravke vrednosti zalog in dvomljivih terjatev in
- tožbene zahtevke.

Bodočih dogodkov in njihovega vpliva ni možno določiti z gotovostjo. Prav zaradi tega je potrebno pri računovodskih ocenah uporabiti presojo, saj se računovodske ocene spreminjajo glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije ter kot posledica sprememb poslovnega okolja, v katerem družba deluje. Dejanske vrednosti se lahko razlikujejo od ocenjenih.

Glavne predpostavke, ki se nanašajo na prihodnost, in dejavniki negotovosti na dan bilance stanja, ki bi lahko imeli pomemben vpliv na prilagoditve neodpisane vrednosti sredstev in obveznosti v naslednjem letu, so prikazani v nadaljevanju.

Rezervacije in pogojne obveznosti

Kot je navedeno v pojasnilih 23 in 30, je družba udeležena v določenih sodnih in administrativnih sporih, ki vključujejo tudi tiste, ki se nanašajo na cenovno politiko družbe.

Družba obveznosti z nedoločeno višino in nedoločenim časovnim nastankom obravnava glede na oceno posloводства glede višine in časovnega nastanka obveznosti in verjetnosti odtoka sredstev, ki bi bila potrebna za poravnavo obveznosti, tako pravnih kot posrednih.

Rezervacija je pripoznana, ko ima družba sedanjo obvezo kot posledico preteklih dogodkov, in je verjetno, da bo za njeno poravnavo potreben odtok gospodarskih dejavnikov, prav tako pa se da dokaj zanesljivo oceniti njeno višino.

Možne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, ker bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar pa družba ne more vplivati.

Posloводство družbe redno preverja, če je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi in če le-ta postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se zanj v računovodskih izkazih oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti.

Mednarodno povezovanje (Interconnect)

Družba sklepa pogodbe in izvaja storitve mednarodnega povezovanja. Prihodki od mednarodnega povezovanja so pripoznani na osnovi primerne ocene pričakovane vrednosti. Ta ocena se redno preverja, ne glede na to pa se lahko končni dogovor in zaračunavanje s posameznimi operaterji opravi tudi do enkrat letno ali pogostejše.

f. Pomembne poslovodske presoje

Pri uporabi računovodskih usmeritev je moralo posloводство poleg ocen, ki najbolj pomembno vplivajo na vrednosti v računovodskih izkazih, presoditi o vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev.

Poslovodstvo meni, da ni nikakršnih pokazateljev, ki bi nakazovali potrebo po oslavitvi opredmetenih osnovnih sredstev ali neopredmetenih sredstev in ni pokazateljev obstoja pomembnih razlik med pošteno in neodpisano vrednostjo opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev.

g. Predčasna uporaba MSRP in OPMSRP pojasnil, ki še niso veljavna

Družba Telekom Slovenije, d. d. ni predčasno uporabila nobenega standarda ali pojasnila, ki še niso veljavna in bodo pričela veljati v prihodnosti.

Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja **bo moralo podjetje za prihodnja obdobja upoštevati sledeče prenovljene standarde:**

MSRP 3R - Poslovne združitve in **MRS 27R** - skupinski in ločeni računovodski izkazi

Prenovljena standarda sta bila objavljena v januarju 2008 z začetkom obvezne uporabe za obdobja, ki se začnejo 1. 7. 2009. MRSP 3R uvaja številne spremembe pri obračunavanju poslovnih združitve, ki bodo vplivale na višino pripoznanega dobrega imena, rezultatov v obdobju nakupa, kakor tudi na rezultate podjetja v prihodnjih poslovnih obdobjih. MRS 27R zahteva, da podjetja obračunajo spremembe v lastniškem deležu odvisnih družb kot spremembo v kapitalu. Posledično te spremembe ne bodo vplivale niti na dobro ime niti na dobiček ali izgubo podjetja. Poleg tega prenovljeni standard spreminja metodo obračunavanja izgube odvisne družbe in izgubo vpliva nad odvisno družbo. Spremembe, ki jih prinašata MSRP 3R in MRS 27R morajo podjetja upoštevati za prihodnja obdobja, kar pomeni, da bodo vplivale na nakupe in transakcije z manjšinskimi deleži, ki jih bo imelo podjetje v prihodnosti.

MRS 39 - Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje - varovane postavke, ki izpolnjujejo kriterije

Ta dopolnila so bila objavljena v avgustu 2008 z začetkom obvezne uporabe za obdobja, ki se začnejo 1. 7. 2009. Dopolnilo obravnava določanje enostranskega tveganja pri varovani postavki in, v določenih okoliščinah, opredelitev inflacije kot varovano tveganje ali del tveganja. Obenem tudi pojasnjuje, da lahko podjetje določi del sprememb poštene vrednosti ali variabilnost denarnega toka finančnega instrumenta kot varovano postavko.

Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja bodo morale družbe za prihodnja obdobja upoštevati sledeča spremenjena in dopolnjena pojasnila:

OPMSRP 17 - Razdelitev nadenarnih sredstev lastnikom

To pojasnilo stopi v veljavo za obdobja, ki se začnejo 1. 7. 2009 in obravnava smernice glede pripoznavanja negotovinskih izplačil lastnikom družbe iz sredstev družbe za negotovinsko razdelitev lastnikom. Razlaga pojasnjuje, kdaj pripoznati obveznost, kako jo izmeriti in kako pripoznati in izmeriti s tem povezana sredstva ter kdaj se omenjena sredstva in obveznosti izknjižijo.

OPMSRP 18 - Prenosi sredstev od naročnikov

Velja za prenos sredstev od kupcev na ali po 1. 7. 2009. Vsebuje navodilo kako naj podjetja obračunajo opredmetena osnovna sredstva, prejeta od

kupcev ali denarna sredstva uporabijo za povezavo kupca na omrežje ali za zagotovitev stalnega dostopa do dobave blaga, storitev ali obojega. Podjetja morajo določiti opravljeno storitev ali storitve in razporediti prejeto plačilo (pošteno vrednost sredstva) na vsako prepoznavno storitev. Prihodki se pripoznajo ob dostavi oziroma izvedbi vsake posamezne storitve, ki jo podjetje opravi.

Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja **bodo morale družbe za prihodnja obdobja upoštevati sledeče spremenjene in dopolnjene standarde, če jih bo potrdila EU:**

MSRP 2 - Z denarjem poravnane plačilne transakcije za delnice v skupini Veljal naj bi za obdobja z začetkom na ali po 1. 1. 2009. Vsebuje tri osnovne spremembe in sicer je spremenjena opredelitev transakcij z delnicami in dogovorov, spremenjeno je področje uporabe MSRP 2, dodano je pojasnilo za obračunavanje z denarjem poravnane plačilne transakcije za delnice v skupini.

MRS 32 - Finančni instrumenti: Prezentacija Klasifikacija pravice do nakupa delnic denominiranih v tuji valuti

Veljal naj bi za obdobja z začetkom po 1. 2. 2010. Dopolnjeni MRS 32 omogoča, da družbe, ki izdajo pravico do nakupa delnic v tuji valuti, ne obračunavajo te pravice kot izvedeni finančni instrument in pripoznajo učinke v izkazu poslovnega izida, temveč so te pravice klasificirane kot kapitalski instrumenti, če bodo zadovoljeni določeni pogoji.

MRS 24 - Razkritja povezanih oseb

Veljal naj bi za obdobja z začetkom po 1. 1. 2011. Sprememba MRS 24 natančneje določa in poenostavlja opredelitev povezane osebe. Spremenjeni standard prav tako zmanjšuje obseg razkritij transakcij družbe v državni lasti z državo in ostalimi družbami v državni lasti.

MSRP 9 - Finančni instrumenti

Ta standard naj bi nadomeščal MRS 39 z začetkom obvezne uporabe za obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013. Do sedaj sprejeti prvi del standarda postavlja novo klasifikacijo in merjenje finančnih sredstev.

Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja **bodo morala podjetja za prihodnja obdobja upoštevati sledeča spremenjena in dopolnjena pojasnila v primeru, da jih bo sprejela EU:**

OPMSRP 19 - Ukinitve finančnih obveznosti s kapitalskimi instrumenti

To pojasnilo naj bi stopilo v veljavo 1. 7. 2010 in obravnava ukinitve finančnih obveznosti z izdanimi kapitalskimi instrumenti (zamenjava finančne obveznosti za delnice ali deleže družbe). Razlaga pojasnjuje, kako izmeriti in pripoznati takšno zamenjavo.

Izboljšave MSRP

Aprila 2009 je Odbor izdal svoj drugi sklop dopolnil k mednarodnim standardom in pojasnilom, prvenstveno z namenom, da bi odpravil vsa neskladja in podrobneje pojasnil besedilo. Za vsak standard veljajo ločene prehodne določbe. Spodaj navedene izboljšave še niso bile sprejete s strani Evropske unije.

MSRP 2 - Plačila v delnicah - določitev kdaj se uporablja MSRP 2 in MSRP 3

MSRP 5 - Nekratkoročna sredstva za prodajo - razkritja

MSRP 8 - Operativni segmenti - razkritje sredstev segmentov

MRS 1 - Predstavitev računovodskih izkazov - kratkoročna/dolgoročna obveznost za finančne zamenljive inštrumente

MRS 7 - Izkaz denarnega toka - klasifikacija izdatkov za nepripoznana sredstva

MRS 17 - Najemi - klasifikacija zemljišč in zgradb

MRS 18 - Prihodki - določanje, ali podjetje nastopa kot principal ali agent

MRS 36 - Slabitev sredstev - največja enota, kateri je lahko pripisano dobro ime

MRS 38 - Neopredmetena sredstva - spremembe standarda zaradi sprejema novega MSRP 3 in spremembe glede ugotavljanja poštene vrednosti

MRS 39 - Finančni inštrumenti - ocena pogodbenih kazni za predplačilo kredita kot vgrajeni izvedeni finančni inštrument, varovanje denarnega toka

OPMSRP 9 - Ponovna ocena vgrajenega izvedenega finančnega inštrumenta - vpliv MSRP 3 in OPMSRP 9

OPMSRP 16 - Zavarovanje čistih finančnih naložb v poslovanje v tujini pred tveganji - sprememba omejitve na družbo ki ima lahko inštrument za varovanje pred tveganjem

Družbe v skupini pregledujejo vplive še neobveznih standardov in pojasnil in v tem trenutku ne morejo smiselno oceniti vplivov novih zahtev, bodo pa uporabile nova pojasnila v skladu z zahtevami teh pojasnil

h. Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo iz oslabitve.

Neopredmetena sredstva predstavljajo:

- licence za programsko opremo,
- programska oprema, pridobljena ločeno od računalniške opreme, ki je v uporabi v obdobju, ki je daljše od enega leta ter
- druga neopredmetena sredstva.

Stroški programske opreme se usredstviijo po nabavni vrednosti in enakomerno časovno amortizirajo v ocenjeni dobi koristnosti, ki je od 3 do 5 let, posamezne licence za uporabo programske opreme pa v dobi trajanja pogodbe, to je od 2 do 5 let.

Amortizacija neopredmetenih sredstev se začne z dnem, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z neopredmetenimi sredstvi, povečujejo njihovo nabavno vrednost, če povečujejo bodoče gospodarske koristi posameznega sredstva. Vsi ostali izdatki so pripoznani kot odhodki ob nastanku.

Družba letno preverja dobo koristnosti pomembnejših neopredmetenih sredstev in preračuna amortizacijske stopnje za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od prejšnjih ocen. Učinek spremembe opiše v poročilu v obračunskem obdobju, ko do spremembe pride.

Družba letno preverja ali obstoje pokazatelji, ki bi nakazovali, da je morebiti potrebno kakšno neopredmeteno sredstvo oslabiti. V tem primeru se ugotavlja nadomestljiva vrednost takih sredstev.

i. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva v lasti družbe se izkažejo po nabavni vrednosti oziroma po prevrednoteni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve.

V nabavno vrednost se vključijo tudi vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi opredmetenega sredstva za nameravano uporabo, torej tudi stroški priprave gradbišča in odškodnine za služnost.

Nabavna vrednost lahko vključuje tudi začetno oceno stroškov razgradnje, odstranitve in obnove, če za to obstoji projekt. Najmanj ob koncu vsakega poslovnega leta je odgovorna oseba dolžna preveriti, ali je prišlo do spremembe v zvezi s ocenjenimi stroški.

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v izgradnji, so del nabavne vrednosti takega sredstva.

Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva **zgrajenega ali izdelanega v družbi** vključuje stroške materiala, neposredne stroške dela in ustrezen del režijskih stroškov. Stroški izgradnje ali izdelave opredmetenih osnovnih sredstev, ki so vključeni v nabavno vrednost, se pripoznajo kot znižanje stroškov v poslovnem izidu mesečno z obračunom nalogov in projektov.

Kadar so posamezne postavke sredstev sestavljene iz delov, ki imajo različne dobe koristnosti, se ti deli obravnavajo kot posamezne postavke opredmetenih osnovnih sredstev.

Po začetnem pripoznanju se opredmetena osnovna sredstva merijo po nabavni vrednosti, razen zemljišča, zgradbe, kabelska kanalizacija, kabelsko omrežje in centrale, ki se merijo po poštenu vrednosti na dan prevrednotenja, zmanjšani za stroške amortizacije in izgubo zaradi oslabitve. Ostale skupine opredmetenih osnovnih sredstev se merijo po poštenu vrednosti le, če njihova neodpisana vrednost predstavlja 20% celotnih opredmetenih osnovnih sredstev, pri čemer se ne upoštevajo sredstva v izgradnji in predujmi. Podlaga za prevrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev na njihovo pošteno vrednost je cenitveno poročilo neodvisnega cenilca vrednosti sredstev. Povečanje neodpisane vrednosti zaradi prevrednotenja sredstev se pripozna kot postavka vseobsegajočega poslovnega izida neposredno v kapitalu kot prevrednotovalne rezerve in sicer po zmanjšanju za obveznosti za odložene davke.

Telekom Slovenije, d. d. tekoče evidentira prenos v višini zneska obračunane amortizacije iz naslova prevrednotenega dela opredmetenih osnovnih sredstev iz postavke prevrednotovalne rezerve za opredmetena osnovna sredstva v zadržani čisti poslovni izid.

Letno se preverja zunanje in notranje okoliščine poslovanja, ki bi lahko bile pomemben pokazatelj glede potrebe po ugotavljanju poštene vrednosti oziroma morebitne potrebe po slabitvi opredmetenih osnovnih sredstev. Poštena vrednost se torej s pomočjo neodvisnega cenilca vrednosti ugotavlja, če poslovodstvo na podlagi okoliščin poslovanja oceni, da je to potrebno.

Kot **finančni najem** je opredeljen tisti najem, ko najemnik prevzame skoraj vsa tveganja in koristi povezane z lastništvom. Nepremičnine in oprema, pridobljena na finančni najem, se izkaže po poštenu vrednosti ali sedanji vrednosti minimalnih plačil do konca najema, zmanjšani za nabrano amortizacijo in izgubo zaradi slabitev in sicer po tisti, ki je nižja. Osnovna sredstva, pridobljena s finančnim najemom, se amortizirajo v dobi koristnosti sredstva.

Če ni utemeljenega zagotovila, da bo najemnik prevzel lastništvo do konca trajanja finančnega najema, je treba takšno opredmeteno osnovno sredstvo povsem amortizirati med trajanjem finančnega najema ali v dobi njegove koristnosti, in sicer v tisti dobi, ki je krajša.

Vsak najem, ki ni opredeljen kot finančni najem, je poslovni najem. Najemnina iz naslova poslovnega najema se pripoznava kot strošek v izkazu poslovnega izida, v primeru plačila v naprej pa se enakomerno časovno razmejuje.

Če je pogodba o poslovnem najemu prekinjena pred datumom izteka pogodbe, potem se vsak znesek plačila, ki ga najemodajalec obračuna kot pogodbeno kazen, pripozna kot strošek v obdobju, v katerem je bila pogodba prekinjena.

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove bodoče gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku.

V primeru kasnejših izdatkov v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom, ki povečujejo njegovo nabavno vrednost, se njegova preostala doba koristnosti ponovno oceni. V primeru kasnejših izdatkov v dokončno amortizirano opredmeteno osnovno sredstvo, se sredstvo pripozna kot novo sredstvo z novo dobo koristnosti.

Državne podpore za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev se pripoznajo v bilanci stanja kot odloženi prihodek in so namenjene kritju stroškov amortizacije teh sredstev. Znesek državne podpore se pripozna kot prihodek v izkazu poslovnega izida skozi pričakovano dobo koristnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev. Znotraj poslovnega leta se letna amortizacija enakomerno razdeli po obdobjih.

Družba obračunava amortizacijo posamično in samostojno določa letne amortizacijske stopnje glede na dobo koristnosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva.

Ocenjene dobe koristnosti skupin opredmetenih osnovnih sredstev

Skupine opredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
• zgradbe	7 do 50
• kabelska kanalizacija	20 do 50
• kabelsko omrežje	7 do 25
• centrale	4 do 7
• druga oprema	2 do 20

Zemljišča in opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se ne amortizirajo.

Opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se pripoznajo po nabavni vrednosti in se začnejo amortizirati, ko so razpoložljiva za uporabo.

Družba letno preverja dobo koristnosti pri pomembnejših postavkah opredmetenih osnovnih sredstev, amortizacijske stopnje pa glede na to preračuna za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od ocen. Učinek take spremembe družba opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem je do spremembe prišlo.

Družba letno preverjanja ali obstoje pokazatelji, ki bi nakazovali, da je morebiti potrebno kakšno **opredmeteno osnovno sredstvo oslabiti**. V tem primeru se ugotavlja nadomestljiva vrednost takih sredstev.

j. Finančne naložbe

Ob začetnem pripoznanju se finančne naložbe izmerijo po poštenu vrednosti, ki se ji prištejejo še stroški posla, ki izhajajo neposredno iz nakupa ali izdaje finančnega sredstva razen pri sredstvu, ki je uvrščeno v skupino sredstev, izmerjenih po poštenu vrednosti preko poslovnega izida.

Naložbe v odvisne družbe se v posamičnih računovodskih izkazih matične družbe izkažejo po nabavni vrednosti.

Naložbe v skupne podvige in pridružena podjetja se v posamičnih računovodskih izkazih vodijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne izgube iz oslabitve.

Naložbe v dolžniške in lastniške vrednostne papirje, ki se razvrstijo med za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, se izkažejo po poštenu vrednosti.

Poštena vrednost naložb v dolžniške in lastniške vrednostne papirje, ki kotirajo na borzi, se meri po enotnem borznem tečaju. Če se poštena vrednost delnic, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu, ne da zanesljivo določiti, se meri po nabavni vrednosti.

Nerealizirani dobički ali izgube iz prevrednotenja se pripoznajo neposredno v kapitalu v neto znesku in v vseobsegajočem poslovnem izidu. Ko se taka naložba odpravi, se odpravijo tudi nabrane izgube ali dobički, ki so

bili predhodno pripoznani v okviru kapitala ter se pripoznajo v izkazu poslovnega izida in vseobsegajočega poslovnega izida kot prerazvrstitev.

Naložbe, razpoložljive za prodajo, se pripoznajo ali pa se pripoznanje odpravi, na dan sklenitve nakupa ali prodaje.

Obresti dolžniških vrednostnih papirjev se pripoznajo v izkazu poslovnega izida z uporabo efektivne obrestne mere.

Dana posojila se merijo po odplačni vrednosti zmanjšani za izgubo zaradi oslabitve

Zaradi morebitne potrebe po **oslabitvi finančnih naložb** se pred sestavitvijo letnih računovodskih izkazov preveri ustreznost izkazane velikosti posamezne finančne naložbe. Če katera izmed njih pomembno ali trajno izgublja vrednost, se oblikuje popravek njene začetno izkazane vrednosti v breme prevrednotovalnih finančnih odhodkov.

Na dan bilance stanja se preverja, če obstajajo nepristranski dokazi, da je pri posojilih izkazanih po odplačni vrednosti, nastala izguba zaradi oslabitve. Znesek se izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, ki so razobresteni po izvorni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Knjigovodsko vrednost sredstva se zmanjša ali neposredno ali pa s preračunom na kontu popravka vrednosti. Izguba zaradi oslabitve se pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek.

Če se v naslednjem obdobju velikost izgube zaradi oslabitve zmanjša in če je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom po pripoznanju oslabitve, je treba že prej pripoznano izgubo zaradi oslabitve razveljaviti. Razveljavitev izgube zaradi oslabitve se pripozna v poslovnem izidu do višine, dokler knjigovodska vrednost finančnega sredstva ne presega njegove odplačne vrednosti na dan odprave.

Če je pri **finančnih naložbah, razvrščenih kot razpoložljive za prodajo**, ugotovljena slabitev, se razlika med nabavno vrednostjo (po odštetju vseh vračil in amortizacije glavnice) in njeno trenutno pošteno vrednostjo, zmanjšano za izgubo zaradi oslabitve, ki je bila v preteklih letih evidentirana preko poslovnega izida, prenese iz kapitala in se pripozna v izkazu poslovnega izida ter prerazvrsti v izkazu vseobsegajočega poslovnega izida.

Če se v naslednjem obdobju poštena vrednost dolžniškega inštrumenta, razvrščenega kot razpoložljivega za prodajo, poveča in je mogoče to povečanje nepristransko povezati z dogodkom, ki se pojavi po pripoznanju izgube zaradi oslabitve v poslovnem izidu, se taka izguba zaradi oslabitve razveljavi in znesek razveljavljene izgube se pripozna v izkazu poslovnega izida.

Pripoznanje finančnih naložb se odpravi:

- ko potečejo pogodbene pravice do prejema denarnih tokov iz finančnega sredstva,
- ko so zadržane pogodbene pravice do prejema denarnih tokov iz finančnega sredstva, prevzamejo pa se pogodbene obveze za plačilo denarnih tokov tretji stranki brez pomembnega odloga plačila pod pogoji pogodbe o prenosu (vsebinsko pomeni, da nastopa kot agent),

- če se prenese pravica do prejema denarnih tokov in skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom finančnega sredstva, ter če se ne prenese niti ne zadrži skoraj vseh tveganj in koristi, povezanih z lastništvom finančnih sredstev, vendar pa se prenese pravica do nadzora nad finančnim sredstvom.

k. Izvedeni finančni inštrumenti

Izvedeni finančni inštrumenti se uporabljajo za varovanje izpostavljenosti družbe pred tveganji, ki izhajajo iz dejavnosti financiranja in investiranja.

Izvedeni finančni inštrumenti se izkažejo po poštenu vrednosti. Način pripoznanja dobičkov ali izgub iz spremembe poštene vrednosti je odvisen od vrste varovanja pred tveganjem, ali gre za računovodsko varovanje pred tveganjem ali ne.

V primeru, da gre za računovodsko varovanje pred tveganjem, se dobički ali izgube zaradi spremembe poštene vrednosti pripoznajo glede na varovanje, in sicer:

- kadar je izvedeni finančni inštrument opredeljen kot inštrument za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov pripoznanih sredstev ali obveznosti iz predvidenega posla, se del dobička ali izgube iz inštrumenta za varovanje pred tveganjem, ki je opredeljen kot uspešno varovanje pred tveganjem, pripozna neposredno v kapitalu in v izkazu vseobsegajočega poslovnega izida. Ko predviden posel postane sredstvo ali obveznost, se kumulativni znesek dobička ali izgube iz kapitala prenese in upošteva v začetnem merjenju stroškov pridobitve ali druge knjigovodske vrednosti sredstva ali obveznosti. V drugih primerih varovanja pred tveganjem pred spremenljivostjo denarnih tokov, se zneski, pripoznani neposredno v kapitalu, vštejejo v čisti poslovni izid obdobja, v katerem je pripoznana varovana transakcija in kot prerazvrstitev v izkazu vseobsegajočega poslovnega izida
- neučinkovit del varovanja se izkaže neposredno v izkazu poslovnega izida.

Če ne gre za računovodsko varovanje pred tveganjem, se izvedeni finančni inštrumenti izkažejo po poštenu vrednosti, spremembe v poštenu vrednosti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Če inštrument za varovanje pred tveganjem preneha veljati, vendar se predviden posel še vedno pričakuje, kumulativni znesek dobička oziroma izgube, izkazan neposredno v kapitalu, ostane v kapitalu, dokler ne pride do predvidenega posla. Če varovana transakcija ni več pričakovana, se kumulativni znesek dobička oziroma izgube, izkazan neposredno v kapitalu, prenese v izkaz poslovnega izida in kot prerazvrstitev v izkazu vseobsegajočega poslovnega izida.

l. Ostala dolgoročna sredstva

Vnaprej plačane najemnine in odškodnine se časovno razmejujejo za dobo trajanja pogodbenega razmerja ter se jih postopoma prenaša v stroške najemnin. Najemnine so plačane vnaprej za obdobje od 3 do 29 let.

Prodajne vzpodbude, dane naročnikom, se pripoznajo v višini negativne razlike med prodajno in nabavno ceno pod pogojem, da se bo ta razlika pokrila s povprečno naročnino v predvideni dobi trajanja razmerja.

Negativna razlika v ceni med prodajno in nabavno ceno se izkaže v

okviru dolgoročno oziroma kratkoročno razmejenih stroškov, odvisno od predvidene obvezne dobe vezave naročnika.

V pogodbeni dobi naročniškega razmerja se tako razmehene stroške mesečno prenaša v stroške prodajnih vzpodbud, pri čemer se prenos v stroške prične glede na dejanski pričetek veljavnosti pogodbe.

Če je naročniška pogodba prekinjena ali če se naročnika izključi iz omrežja zaradi neplačevanja računov, se dolgoročno odloženi stroški prodajnih vzpodbud ustrezno oslabijo.

m. Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine se izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu.

Amortizacija naložbenih nepremičnin se obračunava posamično na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev. Zemljišče se ne amortizira.

Doba koristnosti naložbenih nepremičnin je enaka kot za istovrstna opredmetena osnovna sredstva, če ni v spremljajoči listini posebej opredeljena.

Ocenjene dobe koristnosti naložbenih nepremičnin

Naložbene nepremičnine	Dobe koristnosti v letih
• zgradbe	20 do 50

n. Zaloge

Količinsko enoto zaloge materiala in trgovskega blaga družba izkaže po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, v kateri so upoštevani na računu priznani popusti, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave.

Poraba zalog materiala in trgovskega blaga se vrednoti po metodi povprečnih cen.

Drobni inventar, dan v uporabo, se prenese takoj med stroške. Vodi se posebna količinska in vrednostna evidenca.

Zaloge z malo gibanja se oslabijo na čisto iztržljivo vrednost. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v okviru rednega poslovanja, zmanjšana za stroške dokončanja in stroške prodaje količinske enote.

Najmanj na koncu poslovnega leta se zaloge zaradi oslabitve prevrednotijo, če knjigovodska vrednost presega njihovo čisto iztržljivo vrednost.

o. Poslovne terjatve in druge terjatve

Terjatve iz poslovanja se izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve.

Družba popravke vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev v državi oblikuje po kriteriju starosti posamezne terjatve, višina popravka posamezne skupine pa je določena na podlagi ocene izterljivosti.

Za terjatve do tujine se oblikujejo popravki vrednosti terjatev individualno na podlagi spiska terjatev, ki ga trimesečno pripravi Sektor za operaterje, Služba za tuje operaterje, obvezno pa ob koncu poslovnega leta.

Pri oblikovanju popravka vrednosti terjatev do domačih in tujih kupcev so izločene terjatve do hčerinskih družb in terjatve, za katere je takšen individualen dogovor.

V posamičnih primerih se popravek vrednosti terjatev lahko oblikuje tudi individualno.

Med drugimi terjatvami družba evidentira tudi kratkoročno nezaračunane prihodke in kratkoročno odložene stroške iz naslova mednarodnih storitev ter kratkoročno odložene stroške za vnaprej plačane zakupnine, in vrednotnice.

p. Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denarna sredstva v blagajni in prosto razpoložljiva sredstva na računih pri bankah ter kratkoročne depozite do treh mesecev zapadlosti, kjer je tveganje spremembe poštene vrednosti minimalno.

r. Dividende

Dividende so pripoznane kot obveznost v obdobju, v katerem so potrjene na skupščini.

s. Dolgoročno odloženi prihodki

Med **dolgoročno odloženimi prihodki** družba evidentira vnaprej zaračunane kolokacije in zakupe optike ter prejete dotacije iz proračuna za osnovna sredstva v višini zneskov prejetih denarnih sredstev, ki jih prejme nepovratno.

Dolgoročno odloženi prihodki za kolokacije in zakupe se prenašajo med poslovne prihodke glede na pogodbeno določen čas zakupa ali kolokacije. Dotacije iz proračuna so namenjene pokrivanju stroškov amortizacije tako pridobljenih sredstev in se porabljajo s prenašanjem med poslovne prihodke sorazmerno z obračunano amortizacijo

t. Rezervacije

Rezervacije so pripoznane, ko obstaja zaradi preteklega dogodka sedanja obveza (pravna ali posredna), in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi in je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti. V primeru pomembnega učinka, se rezervacije določijo na podlagi diskontiranih prihodnjih denarnih tokov.

Rezervacije za obveznosti za tožbe družba oblikuje na podlagi ocene o možnem izidu tožb.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi zakonskih predpisov, kolektivnih pogodb in internih aktov, po katerih obstoji zaveza k plačilu odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad zaposlenim.

Oblikovane so v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Izračun se naredi za vsakega zaposlenega, upoštevajoč stroške odpravnine ob upokojitvi ter strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve po metodi aktuarskega izračuna. Ob zaključku vsakega poslovnega leta se preveri višino tako oblikovanih rezervacij in se le-te ustrezno povečajo ali zmanjšajo.

Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

u. Prejeta posojila

Prejeta posojila se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem denarnih sredstev ali poplačilo kakega poslovnega dolga, kar predstavlja njihovo pošteno vrednost.

Po začetnem pripoznanju se prejeta posojila izkažejo po odplačni vrednosti. Razlike med nabavno vrednostjo in vrednostjo odplačila se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v času trajanja posojilne pogodbe, sklenjene na osnovi efektivne obrestne mere.

Če se dejanska oziroma dogovorjena obrestna mera ne razlikuje pomembno od efektivne obrestne mere, se prejeta posojila v bilanci stanja izkažejo po začetni pripoznani vrednosti, zmanjšani za odplačila.

v. Poslovne in druge obveznosti

Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti so ob začetnem pripoznanju izkazane po nabavni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa so izkazane po odplačni vrednosti.

z. Kratkoročne razmejitev

Kot **kratkoročno odloženi prihodki** se evidentirajo **vnapij zaračunane naročnine**, ki se izkazujejo v dejansko zaračunanih zneskih naročnin za mesec vnapij in **kratkoročno odloženi prihodki iz obračuna za mednarodne storitve**, ovrednotene po opravljenem prometu, za katerega pa še niso bili potrjeni obračuni.

Kot **vnapij vračunani stroški** so evidentirani stroški za neizkoriščene letne dopuste, vnapij vračunane plače, nagrade in stroški iz obračuna za mednarodne storitve ovrednotene po opravljenem prometu, za katerega pa še niso bili izstavljeni računi.

aa. Prihodki

Prihodki zajemajo prodajno vrednost prodanega blaga in storitev opravljenih v obdobju.

Prihodki od prodaje storitev se pripoznajo, ko so storitve opravljene in ne obstaja nikakršna negotovost glede poravnave.

Prihodke sestavljajo v glavnem prihodki iz mesečnih naročnin, prihodki od priključnih taks, prihodki od zaračunanih pogovorov in drugih storitev, prihodki od medomrežnega povezovanja, prihodki od zakupa omrežja ter prihodki od prodaje trgovskega blaga.

Prihodki iz mesečnih naročnin se pripoznajo v obdobju, na katerega se nanašajo. Prihodki iz naslova priključne takse se priznajo kot prihodek ob sklenitvi naročniškega razmerja.

Prihodki iz pogovorov in drugih storitev uporabnikom se izkažejo v obdobju, v katerem je opravljen pogovor oziroma storitev.

Prihodki iz naslova medomrežnega povezovanja in zakupa omrežja se pripoznajo v obdobju, v katerem je bila storitev opravljena.

Prihodki od prodaje trgovskega blaga se pripoznajo ob prodaji.

Prihodki od govornih storitev z dodano vrednostjo se pripoznajo v obdobju, v katerem je bila storitev opravljena, in se v izkazih prikažejo v neto znesku.

Po programih zvestobe kupcev, se dobroimetje odobreno kupcu zaradi njegove zvestobe, obravnava, ločeno od prodajne transakcije, za katero je kupcu dobroimetje odobreno.

ab. Finančni prihodki

Prihodki od obresti so pripoznani v izkazu poslovnega izida glede na pretečeno obdobje v obdobju, v katerem so nastali (na osnovi metode efektivne obrestne mere) na neodpisano vrednost finančnih sredstev.

Prihodki od dividend drugih podjetij se pripoznajo na dan, ko družba uveljavi pravico do dividende.

ac. Davek iz dobička

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje tekoči davek in odloženi davek.

Davek iz dobička se pripoznan v izkazu poslovnega izida, razen v kolikor se nanaša na postavke, ki so neposredno pripoznane v kapitalu. V tem primeru je pripoznan v kapitalu.

Tekoči davek je pričakovani znesek davka iz dobička, ki ga je treba poravnati glede na obdavčljivi dobiček v posameznem letu, ob uporabi davčnih stopenj, ki so veljavne na bilančni datum ter vseh prilagoditev, pripoznanih v obdobju za davek za prejšnja obdobja.

Odloženi davki se izkažejo ob uporabi metode obveznosti po bilanci stanja za vse začasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti, z uporabo davčnih stopenj veljavnih na datum bilance.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, v kolikor je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitne časne razlike.

Odložene terjatve oziroma obveznosti za davek se pripoznajo ne glede na čas, v katerem so začasne razlike poravnane.

Odloženi davek se knjiži neposredno v breme ali dobro kapitala, če se davek nanaša na postavke, knjižene v istem ali drugem obdobju neposredno v breme ali dobro kapitala.

2. Prihodki od prodaje

V tisoč EUR	2009	2008
Klasična govorna telefonija	133.289	161.311
Prenos govora preko IP omrežja	4.847	6.567
Internet in širokopasovni dostop	75.689	61.263
Medomrežno povezovanje	27.344	27.453
Mednarodno operaterske storitve	70.159	65.788
Zakup pasovne širine	24.047	18.499
Razvezan dostop in kolokacije	14.563	13.727
Govorne storitve z dodano vrednostjo	2.612	3.088
Prenos podatkov	22.766	26.632
Prodaja oglasnega prostora	32	85
Prihodki od drugih storitev	10.790	11.922
Prihodki od prodaje trgovskega blaga in materiala	9.578	13.022
Drugi prihodki	774	805
Skupaj prihodki od prodaje	396.490	410.162

V tisoč EUR	2009	2008
Prihodki od prodaje storitev na domačem trgu	316.753	331.333
Prihodki od prodaje storitev na tujem trgu	70.159	65.832
Prihodki od prodaje trgovskega blaga in materiala na domačem trgu	9.578	12.997
Skupaj prihodki od prodaje	396.490	410.162

3. Drugi prihodki od poslovanja

V tisoč EUR	2009	2008
Prihodki od prejetih državnih pomoči	189	88
Dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	0	2.924
Drugi prihodki	1.785	2.024
Skupaj drugi prihodki od poslovanja	1.974	5.036

4. Stroški storitev

V tisoč EUR	2009	2008
Stroški komunikacijskih in prevoznih storitev ter najema	4.939	6.032
Stroški vzdrževanja	23.797	23.097
Stroški telekomunikacijskih storitev	129.802	116.544
Stroški osebnih storitev	8.313	8.710
Stroški zavarovanja, trženja in reprezentance	8.500	8.724
Stroški prodajnih provizij	1.662	1.730
Stroški bančnih storitev	1.575	1.037
Stroški drugih storitev	6.589	7.578
Skupaj stroški storitev	185.177	173.452

5. Stroški dela

V tisoč EUR	2009	2008
Plače in nadomestila plač	52.347	51.492
Prispevki za socialno varnost	11.382	11.139
• od tega prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	4.823	4.956
Drugi stroški dela	10.580	11.742
Skupaj stroški dela	74.309	74.373

V povprečju je bilo v letu 2009 v družbi zaposlenih 1.861 (v 2008: 1.906) delavcev.

6. Drugi odhodki poslovanja

V tisoč EUR	2009	2008
Rezervacije (pojasnilo 24)	207	834
Izguba pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	1.387	0
Slabitev in odpisi obratnih sredstev	6.150	8.329
Ostali odhodki	4.434	2.069
Skupaj drugi odhodki poslovanja	12.178	11.232

7. Finančni prihodki

V tisoč EUR	2009	2008
Prihodki iz dividend	57.760	65.559
Prihodki od obresti	15.453	12.263
Pozitivne tečajne razlike	0	131
Drugi finančni prihodki	0	673
Skupaj finančni prihodki	73.213	78.626

8. Finančni odhodki

V tisoč EUR	2009	2008
Odhodki za obresti	24.865	13.407
Negativne tečajne razlike	41	0
Sprememba v poštenu vrednosti izvedenih finančnih instrumentov	3.153	164
Drugi finančni odhodki	456	0
Skupaj finančni odhodki	28.515	13.571

9. Davek iz dobička

Davčni odhodek, izkazan v izkazu poslovnega izida

V tisoč EUR	2009	2008
Davek tekočega leta	-1.911	-12.031
Odložene terjatve / obveznosti za davek	1.301	2.271
Odhodek za davek iz dobička v breme rezultata	-610	-9.760

Uskladitev med dejanskim in izračunanim odhodkom za davek z upoštevanjem efektivne davčne stopnje

V tisoč EUR	2009	2008
Dobiček pred obdavčitvijo po MSRP	57.985	105.728
Davek iz dobička upoštevajoč predpisano 21% davčno stopnjo (22% v letu 2008)	-12.177	-23.260
Neobdavčene prejete dividende	11.523	13.702
Koriščenje davčne olajšave v tekočem obdobju	862	989
Odprava davčnih olajšav, koriščenih v prejšnjih letih	-26	-98
Sprememba davčne stopnje	-37	-6
Davčno nepriznani odhodki	-755	-1.033
Ostale postavke	0	-54
Skupaj odhodek za davek	-610	-9.760

Efektivna davčna stopnja za leto 2009 je 1,05% (2008: 9,23%).

V skladu s predpisi o davku na dohodek pravnih oseb sta upoštevani davčni olajšavi v višini 20% zneska za vlaganja v raziskave in razvoj ter 30% zneska, a ne več kot 30.000 EUR, investiranega v opremo.

Spremembe odloženih davkov, ki so pripoznane v izkazu poslovnega izida, se nanašajo na naslednje postavke

V tisoč EUR	2009	2008
Opredmetena osnovna sredstva	1.474	1.391
Rezervacije	-127	-147
Terjatve	-18	1.056
Vnaprej vračunani stroški	-28	-29
Spremembe odloženih terjatev / obveznosti za davek	1.301	2.271

Spremembe odloženih davkov, ki so pripoznane v kapitalu

V tisoč EUR	2009	2008
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb namenjenih prodaji	-119	136
Sprememba poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem	-20	214
Preračun obveznosti za odložene davke	0	2
Spremembe odloženih terjatev / obveznosti za davek	-139	352

10. Dobiček na delnico

Osnovni čisti dobiček na delnico je izračunan tako, da čisti dobiček obračunskega obdobja, ki pripada navadnim delničarjem, delimo s tehtanim povprečnim številom v obračunskem obdobju uveljavljajočih se navadnih delnic.

Tehtano povprečno število uveljavljajočih se navadnih delnic se izračuna iz podatkov o številu uveljavljajočih se navadnih delnic ob upoštevanju

morebitnih odkupov in prodaj znotraj obdobja ter upoštevanj čas, v katerem so bile delnice udeležene pri ustvarjanju dobička. Prilagojeni čisti dobiček na delnico upošteva tudi vse potencialne navadne delnice, ki izhajajo iz zamenljivih obveznic, opcij in rokovnih pogodb. Pri njegovem izračunu se čisti dobiček in število uveljavljajočih se navadnih delnic prilagodi za učinke vseh popravljalnih potencialnih navadnih delnic, ki bi se pojavili, če bi v obračunskem obdobju prišlo do njihove zamenjave v navadne delnice.

V tisoč EUR	2009	2008
Čisti dobiček namenjen razdelitvi delničarjem, lastnikom navadnih delnic matične družbe	57.375	95.968
Prilagojeni čisti dobiček, namenjen lastnikom navadnih delnic matične družbe	57.375	95.968
Tehtano povprečno število navadnih delnic za dobiček na delnico	6.505.478	6.505.478
Prilagojeno povprečno število navadnih delnic za dobiček na delnico	6.505.478	6.505.478

11. Neopredmetena sredstva

Gibanje neopredmetenih sredstev leta 2009

V tisoč EUR	Dobro ime	Licence	Računalniški programi	Druga neopredmetena sredstva	Neopredmetena sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2009	0	12.139	27.506	86	8.330	48.061
Povečanja	0	0	0	0	6.962	6.962
Prenos v uporabo	0	954	4.298	0	-5.252	0
Zmanjšanja	0	-1.275	-394	0	0	-1.669
Stanje 31. 12. 2009	0	11.818	31.410	86	10.040	53.354
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 1. 1. 2009	0	4.669	14.720	64	0	19.453
Zmanjšanja	0	-1.275	-340	0	0	-1.615
Amortizacija	0	2.003	4.616	6	0	6.625
Stanje 31. 12. 2009	0	5.397	18.996	70	0	24.463
NEODPISANA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2009	0	7.470	12.786	22	8.330	28.608
Stanje 31. 12. 2009	0	6.421	12.414	16	10.040	28.891

Gibanje neopredmetenih sredstev leta 2008

V tisoč EUR	Dobro ime	Licence	Računalniški programi	Druge neopredmetena sredstva	Neopredmetena sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2008	0	8.153	21.892	86	7.392	37.523
Povečanja	0	0	0	0	11.761	11.761
Prenos v uporabo	0	3.986	6.837	0	-10.823	0
Zmanjšanja	0	0	-1.223	0	0	-1.223
Stanje 31. 12. 2008	0	12.139	27.506	86	8.330	48.061
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 1. 1. 2008	0	2.929	12.720	59	0	15.708
Povečanja	0	38	0	0	0	38
Zmanjšanja	0	0	-1.203	0	0	-1.203
Amortizacija	0	1.702	3.203	5	0	4.910
Stanje 31. 12. 2008	0	4.669	14.720	64	0	19.453
NEODPISANA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2008	0	5.224	9.172	27	7.392	21.815
Stanje 31. 12. 2008	0	7.470	12.786	22	8.330	28.608

12. Opredmetena osnovna sredstva

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev leta 2009

V tisoč EUR	Zemljišča in zgradbe	Kabelsko omrežje	Telefonske centrale	Druge oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2009	134.863	1.019.045	278.811	303.700	27.753	1.764.172
Povečanja	0	0	0	0	64.024	64.024
Prenos iz sredstev v izgradnji	2.451	27.285	6.577	36.393	-72.706	0
Zmanjšanja, odpisi	-1.417	-479	-3.241	-18.891	-419	-24.447
Stanje 31. 12. 2009	135.897	1.045.851	282.147	321.202	18.652	1.803.749
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 1. 1. 2009	7.971	609.386	239.816	213.266	0	1.070.439
Amortizacija	3.310	39.637	11.260	28.498	0	82.705
Zmanjšanja, odpisi	-156	-478	-2.977	-17.507	0	-21.118
Stanje 31. 12. 2009	11.125	648.545	248.099	224.257	0	1.132.026
NEODPISANA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2009	126.892	409.659	38.995	90.434	27.753	693.733
Stanje 31. 12. 2009	124.772	397.306	34.048	96.945	18.652	671.723

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev leta 2008

V tisoč EUR	Zemljišča in zgradbe	Kabelsko omrežje	Telefonske centrale	Druge oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2008	134.165	968.932	270.449	288.890	13.497	1.675.933
Povečanja	0	0	0	0	106.409	106.409
Prenos iz sredstev v izgradnji	3.472	50.788	9.728	28.165	-92.153	0
Zmanjšanja, odpisi	-2.774	-675	-1.366	-13.355	0	-18.170
Stanje 31. 12. 2008	134.863	1.019.045	278.811	303.700	27.753	1.764.172
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 1.1.2008	5.324	571.249	227.525	195.807	0	999.905
Amortizacija	3.182	38.712	13.336	29.057	0	84.287
Zmanjšanja, odpisi	-535	-575	-1.045	-11.598	0	-13.753
Stanje 31. 12. 2008	7.971	609.386	239.816	213.266	0	1.070.439
NEODPISANA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2008	128.841	397.683	42.924	93.083	13.497	676.028
Stanje 31. 12. 2008	126.892	409.659	38.995	90.434	27.753	693.733

Zemljišča, zgradbe, kabelsko omrežje, telefonske centrale in delno druga oprema so izkazani po pošteni vrednosti, ostala opredmetena osnovna sredstva pa po nabavni vrednosti.

Kabelsko omrežje, telefonske centrale in nekatero drugo opremo je ovrednotil pooblaščen ocenjevalec na dan 1. 1. 2004 z uporabo metode nadomestitvene vrednosti (DRC).

Zemljišča in zgradbe je pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin ovrednotila na pošteno vrednost na dan 1. 1. 2007 na podlagi primerljivih tržnih cen.

Opredmetena osnovna sredstva niso predmet obremenitve.

13. Naložbe v odvisne družbe, pridružena podjetja in skupne podvige

Naložbe v odvisne družbe

Družba ima obvladujoči delež v sledečih odvisnih družbah

V tisoč EUR	2008	Povečanje	Odsvojitve	2009
Mobitel, d. d.	198.485	0	0	198.485
GVO, d. o. o.	5.758	0	0	5.758
Najdi, informacijske storitve, d. o. o., prej Teledat, d. o. o.	569	0	10.900	11.469
Avtenta.si, d. o. o.	1.723	0	0	1.723
Planet 9, d. o. o.	7	0	0	7
Najdi.si, d. o. o.	8.550	2.350	-10.900	0
Ipko, d. o. o.	56.231	45.291	0	101.522
On.net, d. o. o.	9.699	0	0	9.699
Aneks, d. o. o.	10.353	0	0	10.353
Primo, d. o. o., prej AOL SP, d. o. o.	7.652	73	0	7.725
SIOL, d. o. o.	501	0	0	501
SIOL, B.V.	0	92.909	0	92.909
Germanos Telecom, d. d.	0	245	0	245
Digi Plus Multimedia, d. o. o.	0	699	0	699
Skupaj naložbe v odvisne družbe	299.528	141.567	0	441.095

Družba Najdi.si, d. o. o. je nastala s pripojitvijo družbe Najdi.si, d. o. o. k družbi Interseek, d. o. o., ki se je preimenovala v Najdi.si, d. o. o., nakar je bil izveden še dokup 25% deleža v družbi Najdi.si, d. o. o. in s tem pridobljen 100% delež. V tretjem kvartalu je bila izvedena pripojitev družbe Najdi.si, d. o. o. k družbi Teledat, d. o. o., ki se je preimenoval v Najdi, informacijske storitve, d. o. o.

V prvem polletju 2009 je bila izvedena dokapitalizacija družbe Ipko, d. o. o., konec leta pa je bil dokupljen še dodatni delež v višini 29,36%, s tem je bila delno realizirana nakupna opcija Telekoma Slovenije, d. d.

Družba AOL SP, d. o. o. se je v obravnavanem obdobju preimenovala v Primo, d. o. o., naložba pa je bila povečana za dodatno plačilo glede na pogodbeno določila.

Družba Telekom Slovenije, d. d. je v tem obdobju kupila dve družbi in sicer SIOL, B.V., ki je 100% lastnik družbe Cosmofon, d. d. v Makedoniji in družbo Germanos Telecom, d. d. v Makedoniji. SIOL, B.V., je v novembru 2009 ustanovil še novo družbo Telekom Slovenije Finance B.V. na Nizozemskem.

V obravnavanem obdobju je družba Telekom Slovenije, d. d. ustanovila tudi družbo Digi Plus Multimedia, d. o. o.

Naložbe v skupne podvige

Telekom Slovenije, d. d. je v aprilu 2007 pridobil 50% lastniški delež v družbi Gibtelecom, ki je ponudnik telekomunikacijskih storitev v Gibraltarju in kot zasebna družba ne kotira na nobeni od javnih borz vrednostnih papirjev.

Podatki za vsako od družb, v katerih kapitalu je družba bodisi sama neposredno bodisi preko osebe, ki deluje za račun družbe, udeležena z najmanj 20 - odstotki - stanje 31. 12. 2009

Firma	Sedež	% udeležbe v kapitalu	Lastni kapital v tisoč EUR	Poslovni izid v tisoč EUR
Mobitel, telekomunikacijske storitve, d. d.	1000 Ljubljana, Vilharjeva 23	100,00	409.023	41.153
GVO, Gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d. o. o.	1000 Ljubljana, Cigaletova 10	100,00	8.859	1.493
Najdi, informacijske storitve, d. o. o.	1000 Ljubljana, Cigaletova 15	100,00	9.905	-688
Avtenta.si, d. o. o., Sistemska integracija in poslovne rešitve	1000 Ljubljana, Verovškova ulica 55	100,00	3.285	138
Soline, Pridelava soli, d. o. o.	6230 Portorož Seča 115	100,00	4.225	448
Planet 9, internetne storitve in mobilne telekomunikacijske storitve, d. o. o.	1000 Ljubljana Vojkova 78	100,00	1.505	1.093
M-Pay, družba za mobilno plačevanje, storitve in trgovino, d. o. o.	2000 Maribor Ul. Vita Kraigherja 3	50,00	163	11
Ipko, d. o. o.	Priština, Kosovo Blv. Mati Tereze, RTK	93,11*	27.028	79
On.net, Družba za informacijske sisteme, d. o. o.	Skopje, Makedonija Blv. Partizanski odredi, no. 70, DTC Aluminka	83,38*	5.478	-735
Aneks, Družba za inženiring in konzalting export-import, d. o. o.	Banja Luka, Republika Srpska, Ul. majke Jugovića 25	70,00*	6.919	74
Primo, d. o. o.	Tirana, Albanija Rr. Donika Kastrioti 4	75,00*	6.259	354
SIOL, d. o. o.	Zagreb, Hrvaška, Margaretska 3	100,00	541	44
SIOL, B.V.	AZ Amsterdam, Nizozemska Locatellikade 1			
	Parnassustoren	100,00	22.012	-13.648
	Skopje, Makedonija Bul. Vidoe Smilevski Bato			
Germanos Telecom, d. d.	4, 1. floor	100,00	-5.932	-1.759
	Skopje, Makedonija Blv. Partizanski odredi, no. 70, DTC Aluminka	100,00	336	-352
Digi Plus Multimedia, d. o. o.				
Gibtelecom, d. o. o.	Suite 942, Europort	50,00	24.009	7.156

* Telekom Slovenije, d. d. ima nakupne opcije za nakup deležev manjšinskih lastnikov, manjšinski lastniki pa imajo prodajne opcije za prodajo svojih deležev Telekomu Slovenije, d. d.

14. Druge finančne naložbe

V tisoč EUR	2009	2008
Naložbe v delnice bank	1.070	1.070
Druge naložbe v delnice	1.646	1.051
Posojila drugim podjetjem	225.058	125.796
Posojila zaposlencem	2.018	2.418
Terjatve iz naslova prodaje stanovanj	38	61
Posojila naročnikom telekomunikacijskih storitev	47	150
Skupaj druge finančne naložbe	229.877	130.546

Vse naložbe v delnice so razporejene kot finančne naložbe namenjene prodaji. Od stanja naložb v delnice bank je zanemarljivi znesek tržnih naložb in sicer so to delnice Abanke, d. d.

je družba evidentirala povečanje vrednosti le-teh na borzno ceno v znesku 595 tisoč EUR. Ostale delnice ne kotirajo na borzi, torej poštene vrednosti ni možno zanesljivo oceniti, zato jih družba izkazuje po nabavni vrednosti.

Od stanja drugih naložb v delnice na dan 31. 12. 2009 pa je 1.493 tisoč EUR tržnih in sicer so to delnice Zavarovalnice Triglav, d. d. Na dan 31. 12. 2009

Povečanje posojil drugim podjetjem izhaja pretežno iz posojila danega družbi One, d. d., ki je v 100% lasti odvisne družbe SIOL, B.V.

15. Ostala dolgoročna sredstva

V tisoč EUR	2009	2008
Vnaprej plačane najemnine	9.878	5.231
Dolgoročno odloženi stroški prodajnih spodbud	859	3.087
Druga dolgoročna sredstva	375	2.277
Skupaj ostala dolgoročna sredstva	11.112	10.595

Gibanje razmejitev vnaprej plačanih najemnin in dolgoročno razmejenih prodajnih spodbud

V tisoč EUR	Najemnine	Prodajne spodbude
Stanje 1. 1. 2008	631	480
Povečanje	4.919	7.039
Prenos med stroške	-319	-4.432
Stanje 31. 12. 2008	5.231	3.087
Povečanje	5.531	4.187
Prenos med stroške	-884	-6.415
Stanje 31. 12. 2009	9.878	859

16. Odložene terjatve in obveznosti za davek

V tisoč EUR	2009	2008
Opredmetena osnovna sredstva	-4.829	-6.302
Naložbe in finančne naložbe	212	350
Terjatve iz poslovanja	1.701	1.720
Rezervacije	2.725	2.852
Druga dolgoročna sredstva	121	149
Odložene terjatve / obveznosti za davek	-70	-1.231

17. Zaloge

V tisoč EUR	2009	2008
Material	4.675	4.907
Trgovsko blago	3.390	5.315
Skupaj zaloge	8.065	10.222

Na dan 31. 12. 2009 je družba prevrednotila zaloge na njihovo iztržljivo vrednost in jih oslabila za 190 tisoč EUR (2008: 206 tisoč EUR). Po čisti iztržljivi vrednosti je vrednoteno za 1.096 tisoč EUR trgovskega blaga in za 598 tisoč EUR materiala, ostale zaloge pa so vrednotene po prvotni nabavni vrednosti, ker popravki niso bili potrebni.

18. Poslovne in druge terjatve

V tisoč EUR	2009	2008
Poslovne terjatve	47.653	54.047
Terjatve do tujih operaterjev	21.232	17.129
Terjatve do domačih operaterjev	17.603	17.769
Dani predujmi	143	145
Terjatve za DDV in druge davke	6.140	5.164
Odloženi stroški in vračunani prihodki	2.459	2.618
Kratkoročni del prodajnih vzpodbud	5.358	4.976
Druge terjatve	1.142	856
Popravek vrednosti terjatev	-10.481	-10.640
Skupaj poslovne in druge terjatve	91.249	92.064

Gibanje popravka vrednosti terjatev

V tisoč EUR	2009	2008
Stanje 1. 1.	-10.640	-6.578
Popravki v letu	-7.920	-8.668
Odprava popravkov	6.880	2.916
Poraba	1.199	1.690
Stanje 31. 12.	-10.481	-10.640

Starostna struktura zapadlih, neoslabljenih terjatev na dan 31. 12. 2009

V tisoč EUR				Zapadle in neoslabljene				
Leto	Skupaj	Nezapadle in neoslabljene	Zapadle in oslabljene	Do vključno 30 dni	Od 31 do vključno 60 dni	Od 61 do vključno 90 dni	Od 91 do vključno 120 dni	Več kot 120 dni
2009	91.249	71.489	2.268	7.946	2.749	1.758	924	4.115
2008	92.064	76.676	1.928	6.861	2.276	1.323	374	2.626

Poslovne terjatve se ne obrestujejo.

19. Kratkoročne finančne naložbe

V tisoč EUR	2009	2008
Druga kratkoročna posojila	80.559	43.135
Skupaj kratkoročne finančne naložbe	80.559	43.135

Med drugimi kratkoročnimi posojili je zajetih 80.072 tisoč EUR posojil hčerinskim družbam skupaj z razmejenimi obrestmi od dolgoročno in kratkoročno danih posojil.

20. Denar in denarni ustrezniki

V tisoč EUR	2009	2008
Denarna sredstva v blagajni in na računih v banki	5.142	3.573
Kratkoročni depoziti pri bankah z zapadlostjo do treh mesecev	4	6.030
Skupaj denar in denarni ustrezniki	5.146	9.603

Denarna sredstva na računih v banki se obrestujejo po obrestnih merah bank za pozitivna stanja na računih od 0,10% do 0,20% letno, nočni depoziti pa po pogodbenih obrestnih merah od 0,500% do 0,530% letno (2008: 2,920% do 2,223%).

21. Kapital in rezerve**Delniški kapital**

Izdani in v celoti vplačani kapital znaša 272.721 tisoč EUR in je razdeljen na 6.535.478 navadnih imenskih kosovnih delnic.

Lastniška struktura na dan 31. 12. 2009

Delničar	Število delnic	Delež v %
Republika Slovenija	3.434.021	52,54
Slovenska odškodninska družba, d. d.	931.387	14,25
Kapitalska družba, d. d.	365.175	5,59
PID - DZU	208.455	3,19
Pravne osebe	553.223	8,46
Fizične osebe	693.068	10,61
Drugi delničarji	350.149	5,36
Skupaj	6.535.478	100,00

Stanje in gibanje kapitala je predstavljeno v izkazu gibanja kapitala. V letu 2009 ni bilo sprememb v številu izdanih delnic.

Rezerve

Prvotno so bile rezerve oblikovane v skladu z določili zakona o lastninskem preoblikovanju družb, zadnjih nekaj let pa v skladu z odločitvijo posloводства. Skladno z Zakonom o gospodarskih družbah lahko posloводство polovico dobička posameznega poslovnega leta po obvezni uporabi razporedi na rezerve.

Struktura rezerv

V tisoč EUR	2009	2008
Kapitalske rezerve	141.265	136.222
Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	3.671	3.671
Statutarne rezerve	54.544	54.544
Druge rezerve iz dobička	272.731	244.731
Skupaj rezerve	472.211	439.168

Kapitalske in statutarne rezerve se smejo uporabiti pod pogoji in za namene, ki jih določa zakon in statut družbe. Skladno s statutom družbe le-ta lahko oblikuje statutarne rezerve, dokler njihova višina ne doseže 20% osnovnega kapitala družbe. Te rezerve niso namenjene delitvi. Znesek kapitalskih rezerv na dan 31. 12. 2009 presega zahtevani % osnovnega kapitala.

V okviru kapitalskih rezerv je evidentiran vplačan presežek kapitala iz naslova lastninskega preoblikovanja in prenos neobdavčenega dela prevrednotovalnih rezerv za opredmetena osnovna sredstva.

Rezerve za lastne deleže se oblikujejo v višini zneska pridobitve lastnih delnic. Te rezerve niso namenjene delitvi. V letu 2009 družba ni pridobila novih lastnih delnic.

Ob sestavitvi letnega poročila družba lahko oblikuje druge rezerve do višine 50% čistega poslovnega izida poslovnega leta. Te rezerve se lahko delijo.

Zadržani čisti poslovni izid

Zadržani čisti poslovni izid vključuje prenesene dobičke prejšnjih let ter čisti dobiček obdobja.

Na podlagi sklepa skupščine delničarjev z dne 30.06.2009, se je bilančni dobiček, v znesku 68.526 tisoč EUR, razporedil za izplačilo dividend v znesku 39.033 tisoč EUR (2008: 83.270 tisoč EUR), kar predstavlja 6,00 EUR na delnico (2008: 12,80 EUR), preostali del v znesku 29.493 tisoč EUR pa je prenesen v naslednje leto.

Predlagano izplačilo dividend

Znesek predlagan skupščini za delitev	19.516.434,00 EUR
Dividenda na navadno delnico	3,00 EUR

Lastne delnice

V poslovnem letu 2003 je bilo pridobljenih 30.000 lastnih delnic v takratni nominalni vrednosti 1.252 tisoč EUR, kar predstavlja 0,46% delniškega kapitala.

Prevrednotovalne rezerve za osnovna sredstva

Prevrednotovalne rezerve je družba v letu 2009 zmanjšala za 7.637 tisoč EUR in sicer je evidentirala prenos v višini 2.594 tisoč EUR iz postavke prevrednotovalne rezerve v zadržani čisti poslovni izid iz naslova dodatno obračunane amortizacije v zvezi s prevrednotenimi opredmetenimi osnovnimi sredstvi, prav tako pa je evidentirala prenos 5.043 tisoč EUR iz prevrednotovalnih rezerv na kapitalske rezerve iz naslova dodatno obračunane amortizacije v zvezi z revalorizacijo opredmetenih osnovnih sredstev. Prevrednotovalne rezerve niso predmet delitve.

Prevrednotovalne rezerve za finančne instrumente

Prevrednotovalne rezerve za finančne instrumente vključujejo prevrednotenje finančnih naložb namenjenih prodaji, in spremembo poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem. Tudi te rezerve niso predmet delitve.

22. Dolgoročno odloženi prihodki

V tisoč EUR	2009	2008
Vnaprej zaračunane kolokacije	6.704	7.165
Prejete državne pomoči	898	1.010
Drugo	677	813
Skupaj dolgoročno odloženi prihodki	8.279	8.988

Vnaprej vračunane kolokacije se nanašajo na oddajo prostorov in opreme drugim operaterjem.

23. Rezervacije

V tisoč EUR	31. 12. 2008	Črpanje in odprava	Oblikovanje	31. 12. 2009
Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah	10.801	-1.076	0	9.725
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	5.731	-198	240	5.773
Druge rezervacije	146	-58	127	215
Skupaj rezervacije	16.678	-1.332	367	15.713

Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah

Rezervacije za obveznosti za tožbe so oblikovane na podlagi ocene verjetnega izida in posvetovanja s pravno službo. Datuma zapadlosti obveznosti ni možno določiti. Tožbe se nanašajo predvsem na zahteve za odškodnino zaradi domnevne zlorabe monopolnega položaja na trgu internetnih storitev, tožbe ponudnikov storitev zaradi nekonkurenčnih cen, odškodninski zahtevki zaradi prekinitve pogodb, odškodninski zahtevki zaradi škode, ki je nastala v teku opravljanja dejavnosti - nepooblaščen vstop v prostore ali zemljišča, odškodninski zahtevki kot posledica poškodb na delovnem mestu, in drugi odškodninski zahtevki.

Proti družbi so vložene tožbe v skupnem znesku 201.092 tisoč EUR, od katerih so največje tožbe družbe T-2, d. o. o. v znesku 129.557 tisoč EUR,

Sinfonika, d. d. v znesku 34.348 tisoč EUR in Tuš Telekom, d. d. v znesku 28.176 tisoč EUR. Uprava družbe meni, da navedeni tožbeni zahtevki niso upravičeni.

Za enega izmed večjih tožbenih zahtevkov družbe AMIS, d. o. o. v znesku 56.825 tisoč EUR in tri manjše, je bil sklenjen sporazum o ureditvi medsebojnih razmerij.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi so oblikovane na osnovi aktuarskega izračuna. Obveznosti družbe so enake sedanji vrednosti ocenjenih bodočih izplačil. Drugih pokojninskih obveznosti družba nima.

24. Prejeta dolgoročna posojila

To pojasnilo vsebuje informacijo o pogodbenih pogojih, ki veljajo za prejeta posojila. Več informacij o izpostavljenosti obrestnemu in tečajnemu tveganju je navedenih v pojasnilu 33 - Upravljanje finančnih tveganj.

V tisoč EUR	2009	2008
Prejeta dolgoročna posojila		
Bančna posojila tujih bank	215.242	217.385
• tekoča zapadlost dolgoročnih posojil	-32.755	-27.142
• dolgoročni del posojil	182.487	190.243
Bančna posojila domačih bank	26.000	0
• tekoča zapadlost dolgoročnih posojil	-4.750	0
• dolgoročni del posojil	21.250	0
Skupaj dolgoročni del	203.737	190.243
Prejeta kratkoročna posojila		
Bančna posojila domačih bank	16.000	55.000
Posojila družb v skupini	11.000	48.345
Tekoča zapadlost dolgoročnih posojil	37.505	27.142
Obresti od posojil	133	365
Skupaj kratkoročni del	64.638	130.852

Pogodbena določila prejetih posojil

V tisoč EUR	Dolgoročni del 31. 12. 2009	Kratkoročni del 31. 12. 2009	Rok zapadlosti daljši od 5 let	Pogodbena obrestna mera	Zapadlost zadnjega obroka	Način zavarovanja
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	203.737	37.505	59.245	3 m EURIBOR + 0,330 %	2010 - 2011	nezavarovano
				3 m EURIBOR + 1,900 %	2014	nezavarovano
				1 m EURIBOR + 2,100 %	2014	nezavarovano
				3 m EURIBOR + 2,900 %	2014	nezavarovano
				6 m EURIBOR – 0,025 %	2017	nezavarovano
				3 m EURIBOR + 0,083 %	2017	nezavarovano
				3 m EURIBOR – 0,018 %	2017	nezavarovano
				3 m EURIBOR + 0,105 %	2017	nezavarovano
Kratkoročne obveznosti do bank	-	16.000	-	4,500 %	15.02.2010	bianco menica
Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini	-	11.000	-	2,080 % 1,400 %	15.03.2010 26.08.2010	nezavarovano nezavarovano

Vsa posojila tujih bank so v evrih (EUR) in sicer je za del le-teh obrestna mera spremenljiva, za del pa se je spremenljiva obrestna mera nadomestila s stalno obrestno mero z uporabo izvedenih finančnih instrumentov v te namene.

Banke, ki so odobrile dolgoročna posojila, od družbe zahtevajo vzdrževanje

v posojilnih pogodbah opredeljenih vrednosti bilančnih postavk in finančnih kazalnikov: konsolidiran skupni dolg, konsolidirano neto stvarno premoženje, EBITDA, konsolidiran skupni dolg/EBITDA. Nedoseganje predpisane vrednosti kazalnikov je lahko razlog za zahtevek za predčasno vračilo posojil. Družba dosega določila pogodb.

25. Druge dolgoročne finančne obveznosti

V tisoč EUR	2009	2008
Obveznosti iz izdanih obveznic	296.932	0
Obveznosti iz finančnega najema	4.610	0
Druge dolgoročne finančne obveznosti	35	18.736
Skupaj druge dolgoročne finančne obveznosti	301.577	18.736

Telekom Slovenije, d. d. je v mesecu decembru 2009 izdal obveznice v nominalni vrednosti 300.000 tisoč EUR z obrestno mero 4,875% in rokom dospelosti december 2016. Obveznica je vrednotena po metodi

odplačne vrednosti po 5,047% efektivni obrestni meri, upoštevajoč davek na izplačilo obresti pa je obrestna mera 6,265%.

26. Poslovne in druge obveznosti

V tisoč EUR	2009	2008
Obveznosti do dobaviteljev	56.524	79.817
Obveznosti do domačih operaterjev	6.652	9.221
Obveznosti do tujih operaterjev	9.298	8.317
Obveznost za DDV in druge davčne obveznosti	2.373	777
Obveznosti do zaposlenih	5.498	5.637
Druge obveznosti	1.903	3.827
Skupaj poslovne in druge obveznosti	82.248	107.596

Poslovne obveznosti niso obrestovane in so običajno poravnane v dogovorjenem roku od 8 do 180 dni, obveznosti do operaterjev prav tako niso obrestovane in so običajno poravnane v dogovorjenem roku od 15 do 40 dni.

27. Druge kratkoročne finančne obveznosti

V tisoč EUR	2009	2008
Obveznosti za plačilo dokupa deleža odvisne družbe	32.181	0
Obveznosti za obrestno zamenjavo	4.179	1.125
Obveznosti iz finančnega najema	1.310	0
Skupaj druge kratkoročne finančne obveznosti	37.670	1.125

Obveznosti za plačilo dokupa deleža odvisne družbe predstavlja obveznost iz vnovčitve prodajne opcije manjšinskih lastnikov družbe Ipko, d. o. o.

28. Kratkoročno odloženi prihodki

V tisoč EUR	2009	2008
Razmejene naročnine in kratkoročni del kolokacij	6.425	7.225
Kratkoročni del vladne podpore za opredmetena osnovna sredstva	130	111
Drugi odloženi prihodki	476	545
Skupaj kratkoročno odloženi prihodki	7.031	7.881

29. Obveznosti in terjatve za poslovni najem

Družba kot najemojemalec

Družba izkazuje obveznosti iz naslova poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev.

	V tisoč EUR	
Rok zapadlosti	2009	2008
• do 1 leta	3.671	2.443
• od 1 do 2 let	5.760	4.844
• od 3 do 5 let	5.131	4.515
• nad 5 let	15.312	16.569
Skupaj	29.874	28.371

V letu 2009 je družba v izkazu poslovnega izida pripoznala stroške poslovnega najema 3.671 tisoč EUR (2008: 2.443 tisoč EUR).

Družba kot najemodajalec

Družba izkazuje terjatve iz naslova poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev.

V tisoč EUR		
Rok zapadlosti	2009	2008
• do 1 leta	4.364	4.814
• od 1 do 2 let	8.728	8.593
• od 3 do 5 let	8.728	8.593
• nad 5 let	21.820	21.484
Skupaj	43.640	43.484

V letu 2009 so prihodki od najemnin izkazani v izkazu poslovnega izida znašali 4.364 tisoč EUR (2008: 4.814 tisoč EUR).

30. Možne obveznosti

V tisoč EUR	2009	2008
Možne obveznosti iz naslova tožb	201.092	261.516

Na dan bilance stanja je proti družbi vloženo 51 tožb. Skupni tožen znesek je 201.092 tisoč EUR (2008: 261.516 tisoč EUR). Uprava družbe na osnovi pravnih mnenj ocenjuje, da bo znesek teh obveznosti znašal 9.725 tisoč EUR (glej pojasnilo 24).

31. Posli s povezanimi strankami

Povezane stranke družbe so poleg Republike Slovenije kot večinskega lastnika družbe Telekom Slovenije, d. d. še drugi delničarji, poslovodstvo, člani nadzornega sveta ter njihovi družinski člani.

Posli s fizičnimi osebami

Fizične osebe (predsednik in člani uprave, predsednik in člani nadzornega sveta) imajo skupaj v lasti 2.109 delnic družbe, kar predstavlja 0,03% lastniški delež.

V letu 2009 ni bilo odobrenih posojil povezanim fizičnim osebam.

Stroški plač

V tisoč EUR	2009	2008
Uprava	1.157	1.223
Nadzorni svet	90	267
Skupaj	1.247	1.490

Podatki o skupinah oseb

V tisoč EUR	Skupni znesek vseh prejemkov	Izplačila kot udeležba v dobičku na podlagi sklepa skupščine	Posojila		Poslovne terjatve
			Neodplačan del 31. 12. 2009	Odplačila v letu 2009	
Člani uprave skupaj	1.157	-	-	-	-
• Dremelj Bojan	243	-	-	-	-
• Mitič Dušan	228	-	-	-	-
• Ogris-Martič Filip	232	-	-	-	-
• Puljič Željko	233	-	-	-	-
• Senica Darja	221	-	-	-	-
Člani nadzornega sveta	90	-	-	-	-
Drugi vodstveni delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	3.577	-	185	24	6

Posojila drugim vodilnim delavcem družbe, zaposlenim na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so odobrena s 3,35% do 4,53% letno obrestno mero. Odobrena so z odplačilno dobo od 10 do 20 let.

Družba ni nobeni od skupin odobrila predujmov ali poroštev.

Prejemki članov uprave razčlenjeno

V EUR	Plača	Letna nagrada	Povračila stroškov	Regres	Zavarovalne premije	Bonitete	Druga plačila - PDPZ II	Skupaj
Dremelj Bojan	190.646	34.751	2.108	1.085	2.272	10.029	2.605	243.496
Mitič Dušan	181.775	30.395	4.712	1.085	479	6.905	2.605	227.956
Ogris-Martič Filip	181.418	30.342	6.956	1.085	2.440	6.905	2.605	231.751
Puljič Željko	185.480	31.535	4.433	1.085	3.003	5.232	2.605	233.373
Senica Darja	181.590	29.148	1.648	1.085	2.314	2.424	2.605	220.814
Skupaj	920.909	156.171	19.857	5.425	10.508	31.495	13.025	1.157.390

Plače članov uprave niso razdeljene na fiksni in variabilni del, člani uprave niso prejeli udeležbe v dobičku, opcij, provizij in drugih izplačil.

Prejemki članov nadzornega sveta razčlenjeno

V EUR	Seje	Komisije	Potni stroški	Skupaj
Zunanji člani od 1. 1. do 25. 4. 2009				
Brodnik Andrej	1.650	-	-	1.650
Štrukelj Borut	2.475	1.650	957	5.082
Koletnik Damjan	3.217	2.723	-	5.940
Ponikvar Karmen	2.475	3.217	-	5.692
Žakelj Pavel	4.373	3.300	1.001	8.674
Groznič Peter	3.300	-	1.221	4.521
Zunanji člani od 26. 4. do 31. 12. 2009				
Berginc Tomaž	5.005	1.430	-	6.435
Kalin Tomaž	3.850	1.650	198	5.698
Kafoč Ciril	3.575	715	-	4.290
Kremližak Zvonko	3.850	550	-	4.400
Hočevar Marko	3.300	1.073	-	4.373
Berčič Jaroslav	3.575	825	973	5.373
Notranji člani od 1. 1. do 31. 12. 2009				
Richter Milan	6.325	3.575	-	9.900
Gorišek Martin	7.150	550	107	7.807
Sparavec Branko	7.150	1.650	1.495	10.295
Skupaj	61.270	22.908	5.952	90.130

Drugih prejemkov člani nadzornega sveta niso prejeli.

Posli s podjetji v skupini

V tisoč EUR	2009	2008
Terjatve do podjetij v skupini	320.385	179.149
Mobitel, d. d.	16.322	3.690
GVO, d. o. o.	1.696	4.269
Najdi, informacijske storitve, d. o. o., prej Teledat, d. o. o.	1.467	84
Avtenta.si, d. o. o.	6.205	5.425
Soline, d. o. o.	0	0
Planet 9, d. o. o.	1.334	2.024
Najdi.si, d. o. o.	0	2
Ipko, d. o. o.	151.410	156.124
On.net, d. o. o.	30.669	4.365
Aneks, d. o. o.	10.514	3.108
Primo, d. o. o., prej AOL SP, d. o. o.	281	54
SIOL, d. o. o.	6	4
SIOL, B.V. konsolidiran z One, d. d.	95.239	0
Germanos Telecom, d. d.	5.242	0
Digi Plus Multimedia, d. o. o.	0	0
Gibtelecom, d. o. o.	0	0
Obveznosti do podjetij v skupini	40.249	84.802
Mobitel, d. d.	12.636	48.931
GVO, d. o. o.	14.207	16.211
Najdi, informacijske storitve, d. o. o., prej Teledat, d. o. o.	1.510	3.106
Avtenta.si, d. o. o.	5.781	9.100
Soline, d. o. o.	59	87
Planet 9, d. o. o.	4.612	3.828
Najdi.si, d. o. o.	0	37
Ipko, d. o. o.	0	0
On.net, d. o. o.	498	804
Aneks, d. o. o.	775	643
Primo, d. o. o., prej AOL SP, d. o. o.	153	2.037
SIOL, d. o. o.	18	18
SIOL, B.V. konsolidiran z One, d. d.	0	0
Germanos Telecom, d. d.	0	0
Digi Plus Multimedia, d. o. o.	0	0
Gibtelecom, d. o. o.	0	0

Posli s podjetji v skupini

V tisoč EUR	2009	2008
Prihodki od prodaje v skupini	44.691	49.589
Mobitel, d. d.	31.640	32.322
GVO, d. o. o.	5.934	11.038
Najdi, informacijske storitve, d. o. o., prej Teledat, d. o. o.	389	355
Avtenta.si, d. o. o.	418	505
Soline, d. o. o.	4	4
Planet 9, d. o. o.	2.373	2.501
Najdi.si, d. o. o.	0	21
Ipko, d. o. o.	1.726	2.223
On.net, d. o. o.	860	398
Aneks, d. o. o.	512	134
Primo, d. o. o., prej AOL SP, d. o. o.	375	82
SIOL, d. o. o.	24	6
SIOL, B.V. konsolidiran z One, d. d.	376	0
Germanos Telecom, d. d.	60	0
Digi Plus Multimedia, d. o. o.	0	0
Gibtelecom, d. o. o.	0	0
Nakup blaga in storitev v skupini	96.710	78.429
Mobitel, d. d.	31.732	29.638
GVO, d. o. o.	9.340	9.630
Najdi, informacijske storitve, d. o. o., prej Teledat, d. o. o.	6.756	5.311
Avtenta.si, d. o. o.	8.471	4.381
Soline, d. o. o.	53	80
Planet 9, d. o. o.	22.855	15.070
Najdi.si, d. o. o.	0	63
Ipko, d. o. o.	0	0
On.net, d. o. o.	6.271	8.610
Aneks, d. o. o.	9.489	5.228
Primo, d. o. o., prej AOL SP, d. o. o.	1.525	364
SIOL, d. o. o.	216	54
SIOL, B.V. konsolidiran z One, d. d.	2	0
Germanos Telecom, d. d.	0	0
Digi Plus Multimedia, d. o. o.	0	0
Gibtelecom, d. o. o.	0	0

Telekom Slovenije, d. d. in družba Mobitel, d. d. ustvarjata prihodke in odhodke iz naslova zaračunavanja medsebojnega povezovanja. Matična družba poravnava družbi Mobitel, d. d. provizijo za posredovanje storitev v Mobitelovih centrih.

Družba ustvarja prihodke tudi z dajanjem v najem poslovnih prostorov in opredmetenih osnovnih sredstev družbi GVO, d. o. o. ter s posredovanjem storitev podpore. Družba poravnava stroške izgradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih kapacitet.

Družba zaračunava odvisni družbi Avtenta.si, d. o. o. telekomunikacijske storitve na lokaciji in storitev podpore, poravnava pa stroške storitev računalniške podpore.

Odvisna družba Teledat, d. o. o. plačuje opravljanje storitev podpore, matični družbi pa zaračunava stroške opravljanja storitev v povezavi z telefonskim imenikom.

Telekom Slovenije, d. d. zaračunava odvisni družbi Planet 9, d. o. o. najemnino za poslovne prostore, poravnava pa stroške multimedijских storitev in vsebin.

Telekom Slovenije, d. d. ima terjatev do odvisne družbe Ipko, d. o. o. iz naslova dolgoročnega in kratkoročnega posojila ter obresti, zaračunava pa IP storitve v mednarodnem prometu.

Terjatve do odvisne družbe On.net, d. o. o. so pretežno iz naslova kratkoročnih posojil, Telekom Slovenije, d. d. plačuje mednarodne telefonske storitve in zaračunava zakupe privatnih vodov.

Terjatve Telekoma Slovenije, d. d. do odvisne družbe Aneks, d. o. o. so iz naslova IP storitev v mednarodnem prometu, odvisna družba pa zaračunava matični družbi storitve v mednarodnem telefonskem prometu.

Telekom Slovenije, d. d. ima terjatve do družbe SIOL, B.V. konsolidirane z One, d. d. iz naslova dolgoročnega posojila in iz istega naslova tudi do odvisne družbe Germanos Telecom, d. d.

Medsebojne cene so oblikovane na enakih osnovah kot za ostale uporabnike.

Posli z vlado Republike Slovenije ter osebami in institucijami pod njeno kontrolo

Družba posreduje telekomunikacijske storitve vladi Republike Slovenije ter različnim organom, agencijam in podjetjem, v katerih nastopa slovenska država kot večinski ali manjšinski lastnik. Vsi posli z navedenimi osebami so sklenjeni pod normalnimi komercialnimi pogoji, ki niso ugodnejši od tistih, pod katerimi so sklenjeni posli z drugimi strankami.

Prihodek od prodaje vladnim organizacijam je znašal v letu 2009 23.162 tisoč EUR (2008: 29.574 tisoč EUR). Družba ne spremlja, niti ne zbira podatkov o prodaji podjetjem, ki so v delni ali popolni lasti države ali pod njeno kontrolo. Glede na to podatki o teh prodajah niso razkriti.

32. Stroški revizorja

V tisoč EUR	2009	2008
Revidiranje letnih poročil	136	109
Druge storitve dajanja zagotovil	100	23
Storitve davčnega svetovanja	0	0
Druge nerezvizijske storitve	41	0
Skupaj stroški revizorja	277	132

33. Upravljanje finančnih tveganj

Primarni finančni instrumenti, pripoznani v računovodskih izkazih Telekoma Slovenije, d. d. zajemajo poleg izvedenih finančnih instrumentov še denar in denarne ustreznike, poslovne in druge terjatve, obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti iz poslovanja, finančne naložbe ter najeta posojila. Osnovni namen najemanja posojil je pridobiti ustrezna finančna sredstva, ki so potrebna za poslovanje družbe.

Družba uporablja izvedene finančne instrumente obrestne mere z namenom varovanja obrestnega tveganja, ki izhaja iz naslova zagotavljanja ustreznih finančnih virov.

Na osnovi sprejete politike družba ne trguje z izvedenimi finančnimi instrumenti. Najpomembnejše vrste tveganj v zvezi s finančnimi

inštrumenti družbe predstavljajo obrestno tveganje, likvidnostno tveganje, valutno tveganje in kreditno tveganje. Poslovodstvo redno preverja in potrjuje politiko obvladovanja posameznih vrst tveganj, ki so opisana v nadaljevanju.

Valutno tveganje

Telekom Slovenije, d. d. opravlja svoje storitve pretežno v Sloveniji. Valutna tveganja v rednem poslovanju se pojavljajo v zvezi s tujimi operaterji in tujimi dobavitelji storitev, blaga in osnovnih sredstev. Družba pri poslovanju s tujino v večini uporablja EUR, ki je obenem funkcionalna valuta družbe. Zaradi tega je izpostavljenost valutnemu tveganju minimalna.

Ker družba ocenjuje valutno tveganje kot majhno, ne uporablja posebnih inštrumentov za zavarovanje pred temi tveganji.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje negativnega vpliva spremembe tržnih obrestnih mer na poslovanje družbe. Obrestna struktura aktivnih in pasivnih bilančnih postavk ni usklajena, saj ima družba več prejetih posojil kot obrestovanih naložb. Izpostavljenost obrestnemu tveganju za družbo predstavlja neugodno gibanje (dvig) spremenljive obrestne mere Euribor v primeru prejetih posojil. Vsa dolgoročna posojila se obrestujejo z variabilno obrestno mero, ki je vezana na 1, 3 in 6 mesečni Euribor.

Skladno s sprejeto politiko upravljanja s finančnimi tveganji se Telekom Slovenije, d. d. za zavarovanje obrestnega tveganja poslužuje obrestnih zamenjav. Družba vstopa v posle z izpeljanimi finančnimi inštrumenti izključno za namene varovanja pred tveganjem. Ob zaključku poslovnega leta je bilo po stanju dolgoročnih posojil na dan 31. 12. 2009 pred obrestnim tveganjem varovano 40% le-teh.

Izvedeni finančni inštrumenti Telekoma Slovenije, d. d. za varovanje pred obrestnim tveganjem

			V EUR	V tisoč EUR
	Datum pogodbe	Datum zapadlosti	Nominalni znesek	Poštena vrednost na dan 31. 12. 2009
Obrestna zamenjava	05.11.2004	15.03.2010	3.672.500	-19
Obrestna zamenjava	24.06.2009	15.06.2014	61.000.000	-772
Obrestna zamenjava	23.08.2007	15.12.2010	31.578.947	-974
			96.251.447	

Pri ponovnem merjenju poštene vrednosti izvedenih finančnih inštrumentov, ki niso namenjeni za računovodsko varovanje pred tveganjem, je družba konec leta 2009 pripoznala izgubo v znesku -772 tisoč EUR med finančnimi odhodki, hkrati pa je med finančnimi odhodki v znesku -2.416 tisoč EUR evidentirala celotno pošteno vrednost finančnega inštrumenta, ki je bil pred tem namenjen za računovodsko varovanje pred tveganjem zaradi odprave varovanega finančnega inštrumenta, v preteklosti pripoznano neposredno v kapitalu - posojilo zavarovano s tem inštrumentom je bilo namreč odplačano.

Pri finančnem inštrumentu v nominalnem znesku 31.579 tisoč EUR, kjer

gre za računovodsko varovanje pred tveganjem, je znesek 98 tisoč EUR ocenjen kot učinkovito varovanje pred tveganjem, pripoznan neposredno v kapitalu, vendar v neto znesku 78 tisoč EUR.

Tabela obrestnega tveganja

V spodnji tabeli je predstavljena analiza občutljivosti realno možne spremembe obrestnih mer na dobiček družbe pred obdavčitvijo (zaradi vpliva spremembe obrestne mere prejetih posojil z upoštevanjem varovanja pred tveganjem spremembe obrestnih mer), pri čemer so vse druge spremenljivke konstantne. Sprememba obrestnih mer ne vpliva na kapital družbe.

	Zvišanje / znižanje osnovne obrestne mere	Učinek na dobiček pred obdavčitvijo v tisoč EUR
2009		
EURO	+10 bt	-241
EURO	-10 bt	+241
2008		
EURO	+10 bt	-217
EURO	-10 bt	+217

V navedeni tabeli niso vključeni neobrestovani finančni instrumenti, saj niso izpostavljeni obrestnemu tveganju.

Kreditno tveganje

Družba ima veliko število kupcev, fizičnih in pravnih oseb. Zaradi velike razpršenosti terjatev je kreditno tveganje ocenjeno kot nizko. Družba ocenjuje, da je kreditno tveganje obvladljivo, saj ima utečene postopke upravljanja s terjatvami in oblikovanjem popravkov vrednosti terjatev. Zaradi rednega preverjanja zapadlih terjatev je izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju nizka. Najvišja izpostavljenost kreditnemu tveganju je enaka neodpisani vrednosti terjatev.

V zvezi z drugimi finančnimi sredstvi kot so: denarna sredstva, depoziti pri bankah, in finančna sredstva, opredeljena kot razpoložljiva za prodajo, izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju izhaja predvsem iz tveganja

neporavnave obveznosti druge pogodbenne stranke, pri čemer je najvišja izpostavljenost enaka knjigovodski vrednosti teh finančnih instrumentov.

Likvidnostno tveganje

Likvidnost je odvisna od učinkovitega upravljanja z denarjem, dinamike investiranja in obvladovanja likvidnosti hčerinskih družb. Telekom Slovenije, d. d. upravlja z likvidnostnim tveganjem s spremljanjem likvidnosti sredstev in obveznosti do virov sredstev ter dnevnim spremljanjem denarnih tokov. Kratkoročne presežke plasira v bančne depozite, kratkoročne primanjkljaje pa rešuje s kratkoročnimi posojili pri domačih bankah ter pri družbah v Skupini Telekom. Za uravnavanje dnevne likvidnosti ima pri bankah odprte kreditne linije.

Velik del plačil kupcev je relativno predvidljiv in stabilen, zato ocenjujemo likvidnostno tveganje kot nizko.

Zapadlost finančnih obveznosti Telekoma Slovenije, d. d. na dan 31. 12. 2009 in 31. 12. 2008 na osnovi pogodbenih, nediskontiranih plačil

V tisoč EUR	Zapadle	Na vpoklic	Do 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
2009							
Posojila in krediti	0	0	32.901	31.737	144.492	59.245	268.375
Predvidene obresti od posojil	0	0	980	2.636	6.474	259	10.349
Druge finančne obveznosti	0	0	342	33.149	4.645	296.932	335.068
Predvidene obresti od obveznic	0	0	0	18.281	91.406	18.281	127.969
Obveznosti do dobaviteljev							
in druge kratkoročne poslovne obveznosti	9.321	7.264	63.185	2.478	0	0	82.248
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	2.434	1.745	0	0	4.179
2008							
Posojila in krediti	0	0	106.857	23.995	107.300	82.943	321.095
Predvidene obresti od posojil	0	0	2.694	5.935	18.810	5.379	32.818
Druge finančne obveznosti	0	0	0	45	18.691	0	18.736
Obveznosti do dobaviteljev							
in druge kratkoročne poslovne obveznosti	0	8.469	95.779	3.348	0	0	107.596
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	0	34	1.091	0	1.125

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom družbe je zagotoviti čim boljše kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in za doseganje čim višje vrednosti za delničarje.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto obveznosti, s skupnim zneskom neto obveznosti in celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih finančnih naložb in denarnih sredstev s kratkoročnimi depoziti.

V tisoč EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Prejeta posojila in druge finančne obveznosti	607.622	340.956
Manj kratkoročne finančne naložbe in denarna sredstva s kratkoročnimi depoziti	-85.705	-52.738
Neto obveznosti	521.917	288.218
Kapital	890.374	871.469
Kapital in neto obveznosti	1.412.291	1.159.687
Kazalnik finančnega vzvoda	37%	25%

Poštena vrednost

Družba ocenjuje, da poštene vrednosti finančnih sredstev in finančnih obveznosti bistveno ne odstopajo od knjigovodskih.

Hierarhija poštene vrednosti

Pri pripoznavanju in razkrivanju poštene vrednosti finančnih inštrumentov z uporabo tehnike ocenjevanja vrednosti je bil uporabljena sledeča hierarhija:

1. kategorija: določanje poštene vrednosti neposredno s sklicevanjem na uradno objavljeno ceno na aktivnem trgu,

2. kategorija: druge tehnike ugotavljanja poštene vrednosti na podlagi predpostavk s pomembnim vplivom na pošteno vrednost, ki so v skladu s opaznimi trenutnimi tržnimi transakcijami z istimi instrumenti, bodisi neposredno bodisi posredno,

3. kategorija: druge tehnike ugotavljanja poštene vrednosti na podlagi predpostavk s pomembnim vplivom na pošteno vrednost, ki niso v skladu s opaznimi trenutnimi tržnimi transakcijami z istimi instrumenti in naložbe vrednotene po nabavni vrednosti.

	V EUR			
Sredstva merjena po poštenu vrednosti	31. 12. 2009	1. kategorija	2. kategorija	3. kategorija
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo				
Lastniški vrednostni papirji	2.716	1.493	0	1.223
Izvedeni finančni inštrumenti				
Za varovanje denarnega toka	-974	0	-974	0

Vsi vrednostni papirji v tretji kategoriji se vodijo po nabavni vrednosti.

34. Splošno pooblastilo in pravica do uporabe radijske frekvence in števil**Storitve fiksne telefonije**

Družba Telekom Slovenije, d. d. ima splošno pooblastilo za posredovanje elektronskega komunikacijskega omrežja oziroma storitev elektronske komunikacije. Pred začetkom opravljanja storitve javnega komunikacijskega omrežja v Sloveniji, mora družba pisno obvestiti Agencijo za pošto in elektronske komunikacije (Agencija). Pred začetkom opravljanja storitve na podlagi pooblastila družbi ni potrebno pridobiti nikakršne izključne odločbe ali zagotoviti administrativno dejanje lokalnega upravnega organa.

V preteklosti je družba Telekom Slovenije, d. d. obvestila Agencijo o posredovanju naslednjih storitev elektronske komunikacije:

- Javne glasovne storitve preko fiksne javnega telekomunikacijskega omrežja,

- Telekomunikacijske storitve v mednarodnem prometu,
- Storitve prenosa podatkov,
- Storitve zakupa lokalnih in mednarodnih vodov.

Na podlagi obvestila je bila družba dolžna plačati nadomestilo v znesku 492 tisoč EUR v letu 2009 (2008: 472 tisoč EUR). Znesek nadomestila je določen na podlagi tarife iz splošnega akta Agencije.

Prav tako je bila družba Telekom Slovenije, d. d. dolžna v letu 2009 plačati nadomestilo za pravico do uporabe radijske frekvence in števil. Nadomestilo za uporabo radijske frekvence znaša v obravnavanem obdobju 246 tisoč EUR (2008: 264 tisoč EUR), medtem ko nadomestilo za pravico do uporabe številskega prostora v istem obdobju znaša 266 tisoč EUR (2008: 258 tisoč EUR). Znesek nadomestil je določen na podlagi tarife iz splošnega akta Agencije.

6.3.3 Poročilo neodvisnega revizorja za Telekom Slovenije, d. d.

ERNST & YOUNG

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Lastnikom gospodarske družbe Telekom Slovenije d.d.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene računovodske izkaze gospodarske družbe Telekom Slovenije d.d., ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2009, izkaz poslovnega izida, izkaz vseobsegajočega poslovnega izida, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze
Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost
Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje
Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja gospodarske družbe Telekom Slovenije d.d., na dan 31. decembra 2009 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

Posloводство je odgovorno tudi za pripravo poslovnega poročila v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah. Naša odgovornost je ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi. Naši postopki v povezavi s poslovnim poročilom so opravljeni v skladu z mednarodnim standardom revidiranja 720 in omejeni na ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi in ne vključujejo pregleda ostalih informacij, ki izhajajo iz nerevidiranih finančnih poročil.

Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

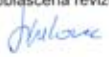
Ljubljana, 26. marec 2010

Janez Uranič
Direktor
Ernst & Young d.o.o.
Dunajska 111, Ljubljana

ERNST & YOUNG
Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana 1

Lidija Šinkovec
Pooblaščenca revizorka

Asymetric Digital Subscriber Line	ADSL	asimetrična digitalna naročniška linija
Post and Electronic Communications Agency	APEK	Agencija za pošto in elektronske komunikacije
Average Revenue Per User	ARPU	povprečni prihodek na naročnika
Asynchronous Transfer Mode	ATM	asinhroni prenosni način
Intelligent voice response	ATO	avtomatski telefonski odzivnik
Business to Business	B2B	poslovanje med podjetji
Business to Customer	B2C	poslovanje do končne stranke
BroadBand	BB	širokopasovni dostop
Business Support System	BSS	sistem za podporo poslovanju
Computer Aided Design	CAD	načrtovanje s pomočjo računalniških orodij
Capital Expenses	Capex	vrednost investicij
Cable Television	CATV	kabelska televizija
Central Management	CMN	centralno upravljanje
Converged Media Services	CMS	konvergenčne medijske storitve
Class of Service	CoS	razred storitve
Commercial Of The Shelf	COTS	standardni komercialni produkt
Customer Premises Equipment	CPE	uporabniška oprema
Centrex	CTX	Centreks
Coarse wavelength division multiplexing	CWDM	grobo valovno multipleksiranje
Data Communication Network	DCN	omrežje za podatkovne komunikacije
Digital enhanced cordless telecommunications	DECT	digitalne izboljšane brezvrvične telekomunikacije
Dynamic Host Configuration Protocol	DHCP	omrežni protokol za konfiguracijo dinamičnega gostitelja
Deep Packet Inspection	DPI	analiza paketnega prometa
Digital Subscriber Line	DSL	digitalna naročniška zanka
DSL Access Multiplexer	DSLAM	dostopovni multiplekser DSL
Dense Wavelength Division Multiplex	DWDM	gosti valovni multipleks
Element Manager	EM	sistem za upravljanje z omrežnimi elementi
Electromagnetic Compatibility	EMC	elektromagnetna združljivost
Electro Magnetic Radiation	EMS	elektromagnetno sevanje
Fast Ethernet	FE	100 Mb/s, hitri Ethernet
Fault management (system)	FM	sistem za obvladovanje okvar
Fixed Mobile Convergence	FMC	fiksno mobilna konvergenca
Fast ReRoute	FRR	hitri zaščitni mehanizem v IP/MPLS omrežju
Fiber To The Business	FTTB	optika do poslovalnice
Fiber To The Curb	FTTC	optika do kabelskega razdelilnika
Fiber To The Exchange	FTTEx	optika do lokalnih central
Fiber To The Home	FTTH	vlakno do hiše/stanovanja
Fiber to the X	FTTx	optika do...
Gigabit Ethernet	GE	1000 Mb/s Ethernet
Gateway GPRS Support Node	GGSN	prehodno podporno vozlišče GPRS
Geographical Information System	GIS	geografski informacijski sistem
General Packet Radio Service	GPRS	splošna paketna radijska storitev
Global Reporting Initiative	GRI	svetovna pobuda za poročanje (trajnostni razvoj)
Global System for Mobile communication	GSM	globalni sistem mobilnih komunikacij
Surveying and Mapping Authority	GURS	Geodetska uprava RS
High Definition	HD	visoka ločljivost videa ali slike
High Definition Television	HDTV	televizijski sistem z visoko ločljivostjo
High Speed Internet	HSI	hitri (širokopasovni) internet
High-Speed Downlink Packet Access	HSDPA	hitri paketni prenos k uporabniku
High-Speed Uplink Packet Access	HSUPA	hitri paketni prenos od uporabnika
Hardware	HW	strojna oprema
IP Multimedia Subsystem	IMS	podsystem za IP večpredstavnostne komunikacije
Internet Protokol	IP	internetni protokol
IP television	IPTV	televizija preko internetnega protokola
Integrated Services Digital Network	ISDN	digitalno omrežje z integriranimi storitvami
Internet Service Provider	ISP	ponudnik internetnih storitev
Local cable Network	KKO	krajevno kabelsko omrežje
Local Area Network	LAN	Lokalno omrežje Ethernet
Local Agregation Switch	LAS	lokalno agregacijsko stikalo
Long Term Evolution	LTE	4G, post 4G, po 3 GPP mobilnem standardu

Slovar izrazov in tujk

Multi Cast	MC	oddajanje več prejemnikom
Multi Media Domain	MMD	večpredstavna domena
Massively Multiplayer On-line Game	MMOG	spletna igra za veliko število igralcev
Multiprotocol Label Switching	MPLS	večprotokolna komutacija z zamenjavo label
Mean Time Between Failures	MTBF	srednji čas med odpovedima
Mobile Virtual Network Operator	MVNO	mobilni operater navideznega omrežja
Wireless Local Area nNtwork	NeoWLAN	brežžično lokalno omrežje od Mobitela
Next Generation Networks	NGN	naslednja generacija omrežja
Network Based Personal Video Recorder	NPVR	omrežni osebni video zapisovalnik
Optical Line Terminal	OLT	zaključna naprava optičnega voda
Operational Expenses	Opex	stroški poslovanja brez amortizacije
Operational Support System	OSS	sistem za podporo obratovanju
Point to Point	P2P	povezava točka točka (medtočkovna povezava)
Plesiochronous Digital Hierachy	PDH	pleziona digitalna hierarhija
Performance Management System	PM	sistem za upravljanje z zmogljivostmi
Passive Optical Network	PON	pasivno optično omrežje
Point Of Presence	POP	dostopovno vozlišče
Plain Old Telephone Service	POTS	osnovna telefonska storitev
Point to Point Protocol over Ethernet	PPPoE	protokol PPP s prenosom preko Ethernet-a
Local Loop Unbundling, Full	PRD	polno razvezan dostop
Public Switched Telephone Network	PSTN	komutirano javno telephone omrežje
Quality of Experience	QoE	zaznana kakovost
Quality Of Service	QoS	kakovost storitev
Regional Aggregation Switch	RAS	regionalno agregacijsko stikalo
Radio Relay	RR	radijska relejna zveza
Software as a Service	SaaS	programska oprema kot storitev
Session Border Controller	SBC	mejni krmilnik sej
Synchronous Digital Hierarchy	SDH	sinhrona digitalna hierarhija
Service Delivery Platform	SDP	storitvena platforma
Standard Definition Television	SDTV	televizijski sistem standardne ločljivosti
Serving GPRS Support Node	SGSN	strežno podporno vozlišče GPRS
Singlepair High bit rate DSL	SHDSL	DSL z enim bakrenim parom
Session Initiation Protocol	SIP	protokol za zagon seje
Service Level Agreement	SLA	sporazum o nivoju storitve
Small and Medium Eneterprises	SME	majhna in srednja podjetja
Simple Network Management Protocol	SNMP	preprosti protokol za upravljanje omrežja
Service Oriented Architecture	SOA	servisno orientirana arhitektura
Small Office Home Office	SOHO	majhna pisarna, domača pisarna
Set Top Box	STB	televizijski komunikator
Software	SW	programska oprema
Total Cost of Ownership	TCO	celotni stroški lastništva
Time Division Multiplex	TDM	časovni multipleks
Trouble Ticketing (system)	TT	sistem za podporo procesu odprave napak
Time To Market	TTM	čas od ideje do ponudbe na trgu
Universal Mobile Access	UMA	univerzalni mobilni dostop
Universal Mobile Telecommunications System	UMTS	univerzalni mobilni telekomunikacijski sistem
UMTS Terrestrial Radio Access Network	UTRAN	prizemno radijsko dostopovno omrežje
Voice Call Continuity	VCC	brez prekinitvena govorna zveza na prehodu mobilnega in WiFi omrežja
Very High Bit Rate Digital Subscriber Line	VDL	zelo hiter digitalni naročniški vod
Very High Bit Rate Digital Subscriber Line 2	VDL2	zelo hiter digitalni naročniški vod druge generacije
Virtual Local Area Network	VLAN	navidezno lokalno omrežje
Video on Demand	VoD	video na zahtevo
Voice over IP	VoIP	govor prek IP protokola
Virtual Private LAN Service	VPLS	navidezno privatno LAN omrežje
Virtual Private Network	VPN	virtualno privatno omrežje
Wireless application protocol	WAP	brežžični storitveni protokol
Wavelength Grating Router	WGR	mrežni usmerjevalec valovnih dolžin
Wireless Fidelity	WiFi	brežžično omrežje po IEEE 802.11 standardih
Worldwide interoperability for microwave access	WiMAX	svetovna medsebojna obratovalnost mikrovalovnega dostopa
Digital Subscriber Line (all technical solutions)	xDSL	oznaka za družino tehnologij DSL

